

C. W. K. GLEERUPS UNGDOMSBÖCKER N:o 4.

"BUFFALO BILL"

DEN SISTE STORE GRÄNSKRIGAREN

ÖFVERSTE W. F. CODY'S

LEFVNADSÖDEN

BERÄTTADE AF HANS SYSTER

HELEN CODY WETMORE

ÖFVERSÄTTNING AF **KARIN JENSEN**, FÖDD LIDFORSS

MED FÖRORD AF PROFESSOR SEVED RIBBING

Med 18 helsides-illustrationer

LUND

C. W. K. GLEERUPS FÖRLAG

LUND

BERLINGSKA BOKTRYCKERIET

1918

Förord till den elektroniska utgåvan

Boken skannades direkt från original i december 2012 av Bert H.

FÖRORD.

Vid Drottning Victorias femtioårs regeringsjubileum (1887) hade Nord-Amerikas Förenta stater i London anordnat en utställning af den rikliga mängd naturalster och industriprodukter, som den stora republiken frambringar.

Såsom ett annex till denna utställning förevisade öfverste *W. F. Cody (Buffalo Bill)* hvad han kallade *Vilda Västern*. Det var en historisk och etnografisk förevisning af största intresse, hvars like Europa väl aldrig mer torde få tillfälle att se. Öfverste Cody medförde en stor skara, många hundra personer, jägare, ryttare, boskapsvaktare, indianer af alla åldrar, en mängd hästar, mulåsnor, bisonoxar m. m.

På en väldig arena uti fria luften förevisades nu allehanda drag ur de amerikanska urinnevånarnes och nybyggarnes lif såsom jakter, krigslekar, hästtämjning, målskjutning m. m. Utom förevisningarna på arenan kunde man få tillfälle att besöka de deltagande personernas i det fria uppslagna läger och där göra intressanta iakttagelser rörande hemlif och sedvänjor.

Förevisningarna väckte ett stort uppseende. Deras ledare förde på uppmaning sin skara öfver till flera af kontinentens hufvudstäder.

Ledaren, öfverste Cody, eller som han oftare kallas med sitt familiära vedernamn, Buffalo Bill, blef en i vida kretsar mycket populär personlighet; tidningsmän och andra skriftställare meddelade i tryck en riklig mängd af, ofta apokryfiska, anekdoter från hans lif och äfventyr.

Nu har emellertid hans syster lämnat en trogen och pålitlig skildring af hans lif och utvecklingsår.

Då äfventyrsboken, indianhistorien, nu alltid är älskad af vårt lands ungdom, har det synts lämpligt att i svensk öfversättning utgifva föreliggande arbete. Det bör vara af så mycket större intresse, som det icke innehåller någon dikt, utan endast upplefvade, om ock underbara och egendomliga erfarenheter.

Indiankrigen, de vilda striderna på civilisationens utkanter, äro snart en saga blott, som väl ännu kan i dikt upprepas för generationer af ungdomliga läsare, men nu kan det glädja ung så väl som gammal att i erinringen med den siste kvarlämnade af de store gränskamparne genomleva hans bragdrika lif.

Lund i September 1902.

Seved Ribbing.

DET GAMLA HEMMET I IOWA.

VSaWfl:» *re^S, rymlig landtgård, som aftecknar sig i A eraMfzj* det klara solskenet mot en bakgrund af sval, grön m skog och blomsterströdda ängar — det är den

S som m'na tidigaste barndomsminnen kalla

«"*M™ Zj]fram för mig. Till detta hem hade mina föräldrar, Isaac och Mary Cody, flyttat kort efter sitt giftermål.

Stället gick under namnet Scott Farm, och det var beläget i Scott County, Iowa, nära den i historien kända lilla staden Le Clair, där det endast några år förut legat en af Räfindianernas byar. Där hade Svarta Höken och hans tusentals krigare samlats till sin sista krigsdans; där hade general Scott haft sitt tält upprest, och där hade fördraget med Räf- och Sac-indianerna uppsatts. Just på denna plats hade också Antoine Le Clair, den ryktbare fullblodsindianen, som både egde vetenskaplig bildning och undervisade sina stam-förvandter i många för dem okända ting, slagit ned sina bopålar och uppkallat stället efter sig själf. Ty detta hade varit ett af hufvudvillkoren i det fördrag, som ingicks med Sac-höfdingen.

Här, där den hvite mannens okufliga framträngande och indianernas sega motstånd låg i luften — i det landt-liga hemmet med dess solsken och dess omgifning af skogar och fält — föddes min bror, William Frederick Cody, den 26 februari 1846.

Westmore% Buffalo Bill I Vår familj tillhörde den gamla goda sorten och räknade ej mindre än fem döttrar och två söner — Martha, Samuel, Julie, William, Eliza, Helen och May. Samuel, en ovanligt vacker pojke med ett

hjärta af guld, dödades genom en olyckshändelse, innan han ännu fyllt fjorton år.

Han red en dag »Betsy Baker», en häst som var vida berömd bland alla den tidens nybyggare för sitt vackra stamträd och sin snabbhet, men som därjämte stundom fick verkliga anfall af ilska och istadighet. Min bror var i sällskap med Will, som fastän han blott var sju år gammal red sin ponny med samma lediga säkerhet, som i en framtid skulle bli betecknande för honom. Plötsligt började Betsy Baker krångla och försökte kasta af sin ryttare. Men förgäfvets stegrade hon sig och dansade omkring — han satt kvar i sadeln. Så efter några minuter tycktes hon uppge kampen och erkänna sig besegrad, och Samuel ropade triumferande:

- Åh nej, Betsy Baker, den här gången träffade du allt din öfverman!

Det blef hans sista ord. Alldeles som om stoet anat, att han ej längre var på sin vakt, reste hon sig plötsligt på bakfötterna, gick öfver och krossade den stackars gossen, som kom under henne.

För oss yngre barn blef bror Samuel snart endast ett bleknande minne, men våra föräldrar hade på honom koncentrerat sina innerligaste önskningar, sina gladaste förhoppningar. De flyttades nu, som ju naturligt var, öfver på den yngre sonen, som nu var den ende de hade kvar, och de högtsträfvande förhoppningar, som i synnerhet min mor hyste för hans framtid, fingo ökad näring tack vare en underlig spådom, som uttalats öfver honom långt före hans födelse. Min mor var en alltför intelligent och upplyst kvinna för att fästa sig vid vidskepelse i vanlig mening, men en spådom, som märkvärdigt nog gått i fullbordan, kan dock stundom göra den klentrogne betänksam. Min mors envisa betviflande af att saken hade någonting att betyda för-mådde icke hålla stånd mot ett annat egendomligt exempel på att en profetia verkligen gått i fullbordan. Härmed förhöll sig sålunda:

Till en stad i södern, där min mor en gång var på besök som ung flicka, kom en dag en beryktad spåman, och drifna af nyfikenhet ställde sig mamma och en hennes syster i ledet bland alla dem, som skockats utanför spåmannens mottagningsrum och väntade på att bli insläppta.

Begge skrattade klenroget åt förutsägelsen, att min moster och hennes begge barn skulle vara döda inom fjorton dagar. Men den hemska profetian uppfylldes till punkt och pricka. Alla tre sjuknade i gula febern och dogo inom mindre än den förutsagda tiden. Och denna förfärande bekräftelse på att spåmannen talat sanning stärkte naturligtvis min mors tro på den del af profetian, som angick henne själf — att hon skulle råka sin blifvande man på den ångare, hvarmed hon återvände hem, att hon skulle bli gift med honom inom ett år, och att hon skulle föda honom tre söner. Af dessa skulle endast den andre i ordningen bli vid lif, men denne sons namn skulle bli känt öfver hela världen och komme en dag att bäras af Förenta staternas president.

Hela första delen af spådomen visade sig vara riktig, och Samuels död blef ännu en länk i denna sällsamma omständigheternas kedja. Var det då så underligt, att vår mor väntade sig så mycket af den son hon ännu hade kvar?

Att det är lyckligt för en gosse att vara ende brodern bland fem systrar är väl tvifvelaktigt nog. De äldre flickorna skämde bort Will, och de yngre sågo upp till honom som om han varit en öfvernaturlig varelse. Oss allesammans föreföll det så själfklart, att stjärnornas löften om hans framtida öden skulle uppfyllas, att vi aldrig ett ögonblick vacklade i vår tro på, att stora ting väntade vår ende bror. Vi gingo och bidade på att spådomen skulle till alla delar gå i fullbordan, * och med barnslig vörndnad tyckte vi oss redan se Will sitta i den högkarmade presidentstolen. Min mor, som alltid haft svag helsa, blef så uppskakad af Samuels död, att hon blef tillrättad att byta om vistelseort. Guldfebern i Kalifornien stod vid denna tid på sin höjdpunkt, och äfven min far blef smittad. Dock endast i lindrigare grad, ty han hade haft ganska god tur som landt-brukare, och vi egde ej blott ett trefligt hem, utan befunno oss i mycket goda ekonomiska omständigheter. Men min far fick nu för sig, att resan skulle stärka min mors helsa, och för öfrigt drömde han nog samma gyllene drömmar, som lockat så många argonauter västerut. Han sålde farmen och tillsade oss att göra oss i ordning för den långa resan. Men innan alla förberedelserna hunnit vidtagas, råkade han sammanträffa med flere guldsökare, som tomhändta och missmodiga återvände från kusten, och deras nedslående skildringar förmådde honom att bestämma sig för Kansas i stället

för Kalifornien.

Min far var mycket road af att slå på stort, när det gällde hästar och åkdon, och ofta nog kunde det hända, att vi hade stallet fullt af de finaste rashästar, medan vishuset var tomt. Till vår resa västerut anskaffades nu, förutom de tre vanliga täckta prärievagnarne, en väldig familjelanda, som drogs af ett fyrspann af präktiga hästar med silfverbeslagna seldon. Denna vagn hade enkom beställts i en af städerna österut; den var stoppad med det finaste läder och putsad och skinande som om den skolat deltaga i en kunglig kor-tesch. Mamma och vi tyckte, förstås, att här åkte man bra mycket bekvämare än i de ofjädrade prärievagnarne.

Bror Will tilldelade genast sig själf rang och värdighet af beväpnad eskort och red stolt bredvid på sin ponny med gevärsremmen slagen kring sadelknappen. Eftertruppen bildades af hunden Turk.

För Wills fantasi hägrade sammanstötningar med indianer och andra spännande äfventyr, men om färdens verkliga faror egde han ingen aning. Resans första vecka tycktes honom därför mycket intresslös, ty slumpen fogade så, att vi ständigt träffade på nybyggare och deras landt gårdar, där vi kunde tillbringa natten. Men för hvarje mil blef det allt större väglängd mellan nybyggarna, och en vacker dag hvi-skade Will till oss i största förtjusning:

— Jag hörde pappa säga till mamma, att vi i kväll skulle behöfva slå läger. Nu äntligen blir det någonting lifvadt!

Wills hopp kom heller icke på skam. Kort innan natten bröt in, kommo vi fram till en flod, som måste öfver-faras med färja, och som närmaste människoboning låg omkring tolf (engelska) mil längre bort, bestämdes det, att vi skulle slå läger vid flodstranden. Först sändes familjen öfver floden med färjan och husets åttaårige son fick af sin far det icke ringa förtroendeuppdraget att välja ut en plats, som lämpade sig för uppsläende af tältet.

Min brors lif ger ett slående exempel på det faktum, att omgifning och lefnadsvillkor spela lika stor roll, när det gäller att skapa en karaktär, som de ärftliga anlagen. Hans kärlek för det fria lifvet ute på de vida slätterna var måhända ett arf från någon för länge sedan hädangången anförvandt, men det ligger utom allt tvifvel, att det var just dessa lärarika erfarenheter från de tidigaste gossåren, dem jag nu skildrar, som han hade att tacka för sin blifvande stora skicklighet som kunskapare och spejare. Han tycktes ega en nära nog medfödd förmåga att uppsöka vatten, finna spår och hitta på lämpliga lägerplatser.

Sedan tälten uppslagits och man kommit en smula i ordning, lockade Will på hunden Turk och begaf sig med geväret i hand ut på spaning efter villebråd till kvällsvarden. Hans jaktlycka öfverträffade hans djärfvaste förhoppningar. Han hade endast sett sig om efter småvildt, men han hade ej hunnit långt från lägret, förrän Turk gaf till ståndskall, och ur småskogen hoppade med långa skutt en präktig hjort. Nästan hvarje jägare får väl medge, att han vid åsynen af sin första hjort känt sig en smula »darra på manschetten», när det gällt att taga sikte. Och föga underligt var det därför att en pojke sådan som Will tvärstannade som spikad vid marken och endast stirrade på det vackra djuret, ända till dess det försvunnit inåt skogen. Turk satte efter det, men vände snart och skällde förebrående på sin unge herre. Men Will fick inom kort ett tillfälle att återvinna Turks goda tanke, ty sedan hunden åter satt i väg som en pil, fick han upp en präktig hjort, som han under lifligt skällande dref fram inom skotthåll. Och denna gång kände den unge jägaren alls ingen nervositet, utan tog med säker hand sikte och fällde sin första hjort.

Söndagen därpå hade vi ånyo slagit läger invid en djup flod med stark ström. Efter att duktigt ha hettat upp sig på kaninjakt, fann Turk att det skulle smaka skönt att få ett bad; han gaf sig i och försökte simma tvärs öfver floden. Men vattnet var för kallt, hans lemmar stelnade, och han skulle ha drunknat, om ej Will skyndat till hans hjälp. Färj-karlen såg gossen tumla om med hunden i vattnet och begaf sig ut efter honom med sin båt. Men Will nådde stranden utan att ha behöft anlita färjkarlen.

— Nog har jag hört talas om att hundar rädda barn, sade gubben, men detta är första gången jag varit med om att ett barn räddat en hund från att drunkna. Hur gammal kan du vara?

— Åtta år och på det nionde, svarade Will.

— Du är en stor pojke för din ålder, sade färjkarlen. Men konstigt var det, att du inte sjönk med en sådan börda; det är minsann inte småsmulor att forsla en töcken där baddare i land, stor och tjock som han är!

Han såg på Turk, som stod på tre ben och kraftigt ruskade sin våta pels. Will lade sig genast på knä bredvid honom, fattade om den tassén, som hunden höll upplyft, och sade:— Han måste ha gjort illa ena benet, när han snubblade öfver den där stocken. Men han jämrar sig inte som vanliga hundar, när de skadat sig. ,

— Då är han blodhundsras, sade mannen. Hvad sorts hund skall han hetas vara?

— Han är ulmerdogg, sade Will.

— Aldrig har jag hört talas om sådana hundar!

— Nå, har ni hört talas om slagtarhund, tysk dogg och gul dansk hund? Turk är dem alla tillsammanslagna.

— Du har minsann bra reda på dig, min gubbe lille, sade färjkarlen, och godt gry tycks det vara i dig. Du kommer nog att slå dig fram här i världen. Men nu tycker jag du borde gå och skaffa dig litet torrt på kroppen.

På den vänlige färjkarlens inbjudan stego Will och den haltande hunden i hans båt och foro tillbaka till lägret.

Turk spelade en så framstående och viktig roll i vårt lif under barnaåren, att han nog kan förtjäna en kort beskrifning. Han var ett storväxt och kraftigt exemplar af den hundras, som sedan urminnes tider användes i Tyskland för att jaga vildsvin. Efterhand infördes dessa hundar till England, där de i synnerhet värderades af folk, som önskade en stark och duktig gårdvar. När de särskildt dresserats, äro de ännu mera modiga och tilltagsna än den engelske doggen. De tycka naturligtvis icke så mycket om vatten som pudeln, den skotska hjorthunden eller newfoundländaren, men på landbacken stå de öofverträffade. Icke blott Will, utan äfven den öfriga familjen, ansåg att Turk aldrig skulle kunna finna sin make, och han förtjänade fullkomligt den aktning han ingaf. Hans trohet och hans nästan mänskliga klokhet hade upprepade gånger räddat både människolif och egendom, och alltid var han lydig, pålitlig och om så fordrades redo att offra sitt lif i vår tjänst.

Landstrykare och stråtröfvare träffade man alltid, när man i dessa oroliga tider färdades västerut, och mer än en gång hade Turks oafslåtliga vaksamhet i tid varskott min far, så att han hunnit förekomma anfall af misstänkta figurer nattetid. Det var också en alldeles ovanlig vänskap, som rådde mellan Turk och hans unge husbonde. Will hyste vid denna tid samma slags känslor för hundar som han längre fram i lifvet hyste för de män, hvilkas egenskaper han beundrade. Och de goda egenskaper, som mest tilltalade honom, voro vaksamhet, styrka, mod och ihärdighet.

För öfrigt var han hvarken gentemot hundar eller män slösande med smekningar eller vänliga ord. Det var högst sällan han klappade en hund på ryggen. Men han hade skarp blick för en förtjänstfull handling och sparade då icke på erkännande. Det tålmod, den osjälviskhet och den offervillighet, som han lärde sig hålla af hos sin trogne fyr-fotade vän från barnaåren, har han mången gång förgäfves spanat efter hos de varelser, som äga en själ, men han har dock aldrig förlorat tron på mänskligheten eller på sitt släktes slutliga bestämmeelse. Och detta har jag funnit vara ett karaktärsdrag gemensamt för många stora män.

Denna resa skulle bli minnesvärd för oss alla, men kanske dock mest för bror Will. Ty under den skådade han icke blott sin första hjort, utan äfven sin första neger.

När vi närmade oss Missourigränsen, kommo vi rakt på en treflig landtgård, där min far frågade sig för, huruvida det skulle gå an att få nattkvarter. En änka rådde om gården, och när min far berättat, att han var bror till Elijah Cody, från Platte County i Missouri, öppnade hon på det gästfriaste sätt sina dörrar för oss och önskade oss välkomna.

Vi syskon stodo ännu kvar ute på landsvägen och undrade hvad besked vår far skulle ha med sig, då för våra häpnad blickar tedde sig en underlig gestalt, som satte vår barnsliga fantasi i den lifligaste rörelse.

Det svarta spöket visade sig vara en fullblodsafrikan med tjocka läppar, krusigt ullhår, ofantliga fötter och mycket få klädesplagg. För alla utom mamma var detta en totalt ny mänsklig uppenbarelse, och vi stirrade på den

med ögon, som stodo klotrunda af förvåning. Till och med Turk var så förbluffad, att han molteg. Men just i detta spännande ögonblick kom vår far tillbaka till oss. Han, liksom vår mor, fann situationen ytterst komisk och bröt förtrollningen genom att yttra några skämtsamma ord till negern. Och denne gaf ett mycket aktningsfullt svar, åtföljdt af ett bredtgrin. Han var slaf på ankans plantage.

Lugnad af detta grin räckte Will fram handen och hade därefter den obeskrifliga fröjden att under det följande samspråket tilltalas som »massa». Det var med mycken svårighet vi kunde förmå vår lilla »massa» att komma in till kvälls-varden.

Efter en uppfriskande nattsömn under tak fortsatte vi vår färd och kommo efter några dagar fram till min onkels hem. En liten hvilotid var mycket välkommen, eftersom färden varit både lång och mödosam. Men den hade haft att bjuda på många intressanta tilldragelser och beredt hela familjen både nöje och omväxling. **WILLS FÖRSTE INDIAN.**

[jg-pwy^lin onkels hem låg i Weston, Balte County, Mis-Bjsouri, som på den tiden var västerns största stad. lgflk/a BJ Enär min far önskade att vi så snart som möjligt »låter skulle slå oss ned och skapa oss ett hem, [MHaisSifaJflllämnade han oss kvar i Weston och gick öfver Missourifloden för att närmare undersöka terrängen. Han åtföljdes af Will och en vägvisare. Mera än en dag förflöt under sökandet efter någon lämplig trakt, och en morgon lämnades Will, som var trött efter alla strapatser och ännu sof, kvar vid lägerplatsen, medan min far och vägvisaren redo bort för att börja dagens arbete.

När Will slog upp ögonen, fick han syn på det mest intressanta föremål, som världen då för tiden kunde ha erbjudit honom — en indian.

Den »ädle röde mannen», som han så poetiskt benämnt af folk, som lärt känna honom endast på afstånd, stod just i begrepp att bestiga Wills häst, och bredvid betade hans egen, en eländig och utmagrad krake.

Wills barnsliga drömmar hade nu blifvit verklighet — han skådade sin förste indian. Anblicken var icke så imponerande, som man skulle ha trott; rödskinnet var mycket smutsigt, och det tycktes ha i hög grad brådtom. Utan ett spår af rädsla hoppade Will upp med bössan i hand och frågade:— Du där, hvad gör du med min häst?

Indianen såg på gossen med lugnt förakt.

— Mig byta häst med blekansiktets gosse, sade han.

Den röde mannen var fullt beväpnad, och Will visste

ej, huruvida fadern och vägvisaren voro inom hörhåll eller ej. Men att låta indianen rida bort med onkel Elijahs goda häst, skulle vara detsamma som att för alltid förverka faderns förtroende och ge en betänklig knäck åt moderns och systrarnas fasta tro på familjens hjälte. Han tog därför på sig en morsk och kavat uppsyn och slängde vårdslöst fram, som om han på allvar tillfrågats om sin mening:

— Nej, jag byter inte!

— Blekansiktets gosse dum, svarade indianen stilla och behärskad som förut.

Nå, härom kunde ju dispyten draga ut i det oändliga, så att Will nöjde sig med att lugnt och bestämdt förklara:

— Du får inte ta min häst.

Indianen gaf diskussionen en annan vändning för att vinna tid. — Blekansiktets häst dålig häst, sade han.

— Nog duger den åt mig, svarade Will och måste småle, trots situationens allvar. Indianen såg just icke ut att särskildt förstå sig på hästar. — Nog duger den åt mig, alltid, så tag du din gamla kamp och ge dig i väg!

Till Wills stora förvåning släppte rödskinnet tygeln, kastade sig upp på sin egen ponny och for åstad i kort galopp. Och den ädle röde mannen föll pladask från den höga piedestal, där Wills fantasi placerat honom, ty medan det var illa nog af en plymagerad och tatuerad skogens hjälte att stjäla hästar, så var det ännu värre att taga till flykten för en åttaårig pojke. Men några ögonblick senare efterföljdes förnedringen af återupphöjelse till

den forna hedersplatsen, ty Will hörde vägvisarens röst och förstod, att det var åsynen af en vuxen man, ej en pojkes dumdristighet, som kommit indianen att hastigt erinra sig sina egna angelägenheter — om han hade några. Vägvisaren hade kommit tillbaka för att ledsaga Will till den plats, som vår far efter nära en veckas sökande upptäckt och där han nu bestämt sig för att grunda vårt nya hem. Den låg i Salt Creekdalen, midt inne på ett fruktbart gräsbevuxet område och kringgårdad af flere rader kullar. Den gamla vägen mot Stora Saltsjön till löpte genom denna dal. Den tiden fanns det två stora färdvägar, den öfver Santa Fé och den öfver Saltsjön; sedan tillkom ytterligare vägen öfver Oregon. Bland dessa var Santa Fé-vägen den äldsta. Den egde framför allt ett betydande historiskt intresse, i det den följts af upptäcktsresande redan för trehundra år sedan.

Vägen förbi Stora Saltsjön började trafikeras egentligen först under det gångna seklet. Mormonerna använde den, då de fördrefvos från Nanvoo och begåfvo sig till sin nuvarande uppehållsort. Vid tidpunkten för vår resa drogo där fram tusentals guldsökare på väg till Kalifornien — muntra och förhoppningsfulla under vandringen västerut, dystra och besvikna, större delen af dem åtminstone, när de anträdde återfärden. Lastforor, boskaphjordar, emigranter — nästan allt, hvars mål var den fjerran västern — följde denna väg tvärs öfver så godt som okända landsträckor. En man vid namn Rively, som egde hvad man kallar affärsgeni, hade utverkat tillåtelse att upprätta ett varunederlag jämte handelsbutik vid denna väg tre mil på andra sidan Missouri, och som det tydligen var en fördel att bo i närheten af en ort, där man kunde göra uppköp, gjorde min far mycket klokt i att välja sig en jordlott blott ett par mil därifrån.

Kansas Nebraska-lagförslaget, som skapade dessa begge territorier och öppnade dem för invandring, gick igenom i maj 1854. Denna lag stod i direkt opposition till den s. k. Missourikompromissen, som förvisade slafveriet till vissa begränsade områden söder om 36° 30" nordlig bredd. Ett till-lägg till den nya lagen förordnade, att nybyggarna skulle Sjelfva afgöra, huruvida de nya territorierna skulle bli slaf-stater eller ej. Redan hade hundratals nybyggare slagit lägerutmed Missouris stränder, väntande på att lagförslaget skulle gå igenom, innan de öfverskredo gränsen och togo landet i besittning. Nattens kolsvarta mörker bröts af ett bredt bälte flammande lägereldar, som sträckte sig milsvidt längs flodstranden.

Det var icke en dag för tidigt, som min far valde ut sin jordlott. Efter mindre än en vecka hade alla nybyggare lof att öfverskrida gränsen, och utom den stora kontingent, som verkligen ämnade slå sig ned och bli bofast, strömmade det in en massa medlemmar af de begge politiska partien. Dessa blefvo gladiatorerna, och Kansas blef den arena, där en skarp och blodig strid utkämpadas mellan dem som önskade och dem som motarbetade utvidgningen af slafterri-toriet.

Som min far redan hade gjort sitt val beträffande läge och trakt, var han en bland de första som sökte ut en jordlott åt sig och anskaffade de nödiga papperen. Längre dröjde det heller icke, förrän han inrättat en provisorisk uppehållsort åt oss. Hvad än min mor kan ha tänkt om detta »hus», som bestod af ett enda rum, hvars springor släppte in solen om dagen och måne och stjärnor om nätterna, och hvars matta var den naturliga gräsvallen, så föreföll det oss barn, som om vi ständigt varit på den mest förtjusande utflykt i det gröna. Under tiden arbetade vår far på det som skulle bli vår bostad längre fram, och innan sommaren förgått, hade vi flyttat in i ett stort blockhus — primitivt och tämligen groft tillyxadt, men solidt och på sitt sätt ganska hemtrefligt.

Den samma hösten timade en händelse, som så djupt inristat sig i mitt minne, att tiden ej plånat ut en linie däraf. Jane, vår snälla tjänsteflicka, som flyttade med oss till vårt nya hem i västern, hade ej mycken tid att valla oss småbarn. Hushållsplikterna togo henne som oftast i anspråk, eftersom min mor ej orkade delta mycket i arbetet och familjenvar stor. Därför fick Turk tjänstgöra både som vaktare och lekkamrat åt barnen.

En härlig solskensdag i september gingo Eliza och jag ut för att plocka vilda blommor, åtföljda af Turk och förmanade af mamma att icke gå alltför långt, eftersom det påstods, att vilda djur ströko omkring i den närliggande skogen. Men de vackraste blommorna stodo alltid »ett litet stycke längre bort», så att vi gingo och gingo, ända till dess vi kommit ett duktigt stycke inåt skogen. Där stannade vi och tittade undrande uppåt de höga träden. Under tiden hade mamma blifvit orolig och skickade i väg Will för att taga rätt på de försvunna tultorna.

Vi hade hela tiden märkt, att Turk liksom sökt hålla oss tillbaka, och när vi kommit in i skogen, ökades hans

besynnerliga oro. Rätt som det var, började han häftigt krafsa upp den matta af torra blad, som täckte marken, och några ögonblick senare gaf en panthers gälla tjut eko mellan stam-marne.

Eliza var bara sex år, och jag hade ännu ej fyllt fyra. Vi tryckte oss häftigt intill hvarandra, så förskräckta att vi ej kunde tala. Men så ljud på afstånd en välbekant hvissling

— det var Will, som lockade på sin hund. Detta gaf oss mod, fastän vi blott voro små barnungar, ty var inte store bror vår hjälp i all nöd? Nu var räddningen nära, men Turk fortfor att krafsa upp de torra löfven, sedan han svarat sin herre med ett kort, skarpt skall. Därefter drog han oss i klädningarna och visade oss den tillflyktsort han grävt åt oss. Här lade vi oss hastigt ned, och hunden täckte öfver oss med blad. Till sist släpade han för säkerhets skull fram en stor torr trädgren och lade den allra öfverst. Och så ställde han sig på vakt, modig som ett lejon.

Från vårt gömställe nere bland löfven kunde vi se panterns smidiga gestalt komma glidande genom småskogen. Han upptäckte Turk och hukade sig ned till språng. Han kom susande som en pil, men Turk undvek honom. Och sedan, med ett vrål som jag hvarken förr eller senare hört från någon hund, störtade sig vår hjältemodige försvarare öfver sin fiende.

Turk var stor och stark och ansträngde sig till det yttersta, men med en panter förmådde han dock icke mäta sig. Inom några ögonblick låg vår stackars vän bedöfvad och blödande efter ett slag af panterns väldiga tass med de utspärrade, hvassa klorna. Men så fick vilddjuret väder af ett annat slags byte, och lämnande Turk åt sitt öde, började han springa hit och dit för att söka få tag i oss. Vi förstodo detta mycket väl, där vi lågo, tätt tryckta till hvarandra. Vi vågade knappast andas, och hvarje slag af våra förfärade små hjärtan var en bön, att Will måtte hinna till oss i tid.

Slutligen stannade panterns lurande blick på vårt gömställe under löfhögen, som så omotiveradt höjde sig rätt betydligt öfver den öfriga marken, och när han hukade sig ned för att taga språnget, som skulle bringa oss döden, gömde vi våra ansikten.

Men Turk var nu åter på fötter. Fastän han var illa sårad, gjorde han ännu en sista ansträngning för att rädda oss genom att åter draga panterns uppmärksamhet till honom själf.

Och äntligen kom slutet på denna ohyggliga stund af vanmäktig hjälplöshet och dödsångest — det ljud en skarp gevärsknall. Pantern föll, skjuten genom hjärtat, och fram ur löfhögen störtade två hjärtskrämda små flickor, hvilkas likbleka ansikten sköljdes af tårar. De kastade sig om broderns hals och fingo skydd i hans famn.

Will, själf endast ett barn, smekte och tröstade oss på det mest faderliga sätt. Och när gråten och snyftningarna något stillat sig, vände vi oss till Turk. Lyckligtvis voro hans sår ej lifsfarliga, och han gaf till ett sakta kvidande, när hans herre kom fram till honom. — Bravo, du snälla hund, du duktiga hund! ropade Will. — Du har räddat småflickorna, Turk! Du har räddat dem! Och så föll han på knä bredvid vår trofaste vän och slog armarna om hans lurfviga hals.

Den käre gamle Turk! Om det finnes ett paradys för hundar sådana som du, måtte den tryggaste vrån och .de bästa köttbenen bli din belöning!STRIDIGHETERNA BÖRJA.

enlighet med de förut omtalade villkor, hvarunder staten Kansas organiserats, funnos alla samhällsklasser representerade inom dess befolkning. Hederliga, arbetsamma farmare och välmående affärsmän lefde sida vid sida med en skara oförbätterliga odågor, alla lagar trotsande äfventyrare samt kringströf-vande lyckosökare af hvarje slag och samhällsställning. Men om min far stundom med allt skäl undrade, om det egentligen varit så klokt att försöka detta nya och opröfvade land, så behöll han sina tankar för sig själf och motsåg lugnt, hvad framtiden skulle bära i sitt sköte.

Hemma i Jowa hade han spelat en viss politisk roll och innehaft flera allmänna förtroendeuppdrag, men han hade ingen håg för att bli indragen i de partistrider, som söndrade Kansas. Han hyllade den grundsatsen, att slafveriet ej borde utsträckas utöfver sitt gamla område, men denna uppfattning delades ej af många. Under det första året behöll han också sina politiska åsikter för sig själf, men så småningom spred sig det ryktet, att han var en mycket

god offentlig talare. Den delen af ortens befolkning, som var för slafveriet, drog då, som ganska naturligt var, den oriktiga slutsatsen, att han hyste samma åsikter som hans bror Elijah, hvilken på ett utprägladt sätt gynnade slafveriet, och de betraktade min farsom en blifvande anförare. Han hade förut alltid kringgått tvistefrågan och skickligt undvikit att behöfva förklara sig för ena sidan eller den andra. Men det stod skrifvet i ödets bok, att han skulle bli ett af de första offren, som fick gjuta sitt blod i kampen om mänsklig frihet.

Det provisoriska postkontoret var en omtyckt mötesplats för alla nybyggare vidt och bredt i trakten. Min far kom också dit en dag sommaren 1855, som vanligt åtföljd af Will och Turk. I folkmassan, som var bullersam och upprörd, lade han märke till en mängd af de ifrigaste förkämparna för slafveriet, och han såg också, att onkel Elijah och våra begge grannar, herr Hathaway och herr Lawrence, båda »fri-jordsmän» äfven funnos närvarande. Min fars ankomst helsades med ett allmänt rop att han skulle tala. Men att yppa ' sitt hjärtas mening inför denna åhörareskara var detsamma som att förklara sig själf fågelfri. Trots sina undvikande och af böjande svar tvangs han fram till talarestolen.

Det var tydligen så skrifvet i stjärnorna. Här fanns ingen räddning. Min far vandrade med lugna steg fram till den tomma packlår, hvilken tjänstgjorde som tribun. Just som han gick förbi herr Hathaway, ryckte honom den välmenande gamle mannen vid ärmen och bad honom ge hopen litet »snömos» till lifs och dölja sina verkliga åsikter.

Men min far var ej den, som stack under stolen med hvad han tänkte och tyckte, när det gällde att uttala sig som det höfves en man. — Vänner, sade han lugnt, i det han vände sig rakt mot åhörarne och rätade upp sig i sin fulla längd, vänner, I begån ett stort misstag på person. Det gör mig ondt att nödgas svika edra förväntningar. Jag önskar icke komma i delo med er. Men I hafven tvungit mig att tala, och det minsta jag då kan göra är att ange min ståndpunkt. Jag är, och har alltid varit, på det bestämdaste emot allt slafveri. Det är en anordning, som icke blott förnedrar slafven, utan äfven hans husbonde, och jag ger er mitt he-dersord på att jag skall uppbjuda hela min förmåga — ja, om så behöfs offra mitt lif — för att hindra att denna skamfläck någonsin skall vidlåda Kansas' jord. Det är nog, att så ansefliga områden af vårt land redan besmittats af denna uselhet. Må den icke sprida sig än längre! All min förmåga och hela min kraft skall jag inlägga i sträfvandet att göra Kansas till en frijordsstat.

Ända tills i detta ögonblick hade folkmassan stått så förlamad af häpnad, att ej ett ord yttrats. Men nu bröt stormen lös. Sorlet af vredgade röster växte till ursinnig orkan. En rasande pöbelhop omringade plötsligt talaren. Flere af de vildaste sällarne rusade fram i afsigt att taga hans lif, och en bland dem, vid namn Charles Dunn, körde sin knif ända till fästet i kroppen på den tappra man, som vågade så öppet bekänna sina åsikter.

När vår far föll, störtade Will fram till honom, vände sig mot mördaren och ropade, utom sig af förtviflan och harm:

— Du har dödat min far! När jag blifvit en man, skall jag döda dig!

Folkmassan skingrades i den tron att vår far var död. Men blodsdådet slog de flesta med skräck; de voro ännu icke så förhårdade i det laglöshetens tillstånd, som inom kort skulle bringa skam och vanära öfver staten.

Herr Hathaway och Will buro vår far till ett gömställe i det höga gräset ett stycke från landsvägen. Men det dröjde så länge, innan de sista skarorna dragit sig undan, att det blef skymning, innan vi kunde våga oss fram. Slutligen släpade sig vår far mödosamt hem, stödd på Will, och hvarje steg han tog, betecknades af blod.

Den gångstigen fick sedermera i Kansas' historia namnet »Blodspårens väg».

Det var sådana vilda uppträden som detta, hvilka lämnade kvar outplånliga intryck i det unga sinnet och utformade William Codys karaktär, sådan den längre fram i lifvet gestaltade sig — kall i farans stund, alltid uppfinningsrik, snabbt besluten, djärf och oförfärad, när det var tid att handla.

Men detta var endast början af våra bekymmer. Vår fars tillfrisknande gick långsamt, och han återhämtade sig aldrig fullt. Hans fiender trodde honom död, och en tid bortåt lyckades vi bevara hemligheten. Men så snart han

väl var i stånd att vistas uppe och gå omkring begynte förföljandet.

Omkring en månad efter blodsdådet kom Will .en afton hemspringande med budskapet, att en flock ryttare nalkades. Anande att här hotade någon fara, hängde vår mor några af sina egna kläder kring vår far, gaf honom en mjölkstäfva i handen och tillsade honom att gömma sig ute i sädesåkern. Han vandrade i sakta mak ur huset, och i skydd af det tilltagande mörkret lyckades han passera ryttarne, utan att dessa ropade an honom. De ridande begåfvo sig ända fram till huset och stego af här.

— Hvar är Cody? frågade anföraren. Man upplyste honom om, att han icke var hemma.

— Det var tur för honom! ljöd det hänsynslöst uppriktiga svaret. — Nästa gång vi söka honom för att döda honom, skola vi laga så, att vi inte komma förgäfvos.

Deras egentliga plan misslyckades sålunda, men våldsmännen togo sin skada igen på så sätt att de plundrade huset på alla de föremål, som föllo dem i smaken. Sedan satte de sig ned och förkunnade, att de ämnade vänta, tills det utsedda offret komme hem igen.

Fastän det ännu var sommar, var dock mamma rädd för att vår far skulle taga skada af den fuktiga nattluften, och hon gaf i hemlighet en vink åt Will. Denne smög sig då sakta ur rummet, och vägledd af Turk bar han ut några filter till min fars gömställe i hveteåkern, hvarefter han kom tillbaka, innan man gifvit akt på hans frånvaro. Banditerna tröttnade snart på att vänta och redo sin väg efter att ytterligare ha erinrat min mor om det tappra dåd de ämnade ut-föra. Och så kunde då äntligen min far smyga sig in öfver natten, men så fort morgonen grydde, måste han åter fly ut till sitt gömställe.

Som vi redan förut varit beredda på ett öfverfall af ungefär detta slag, hade vi rustat oss med ett duktigt förråd af matvaror och andra förnödenhetsartiklar. Men så fort det blifvit dager, skickades Will i väg till Rivelys handelsbod, skenbart för att göra uppköp, men egentligen för att söka utforska hur landet låg. Han höll både ögon och öron öppna, och han fick snart veta så pass mycket som att vår fars fiender ifrigt spanade efter honom. Hvetefältet måste därför allt fortfarande förbli hans tillhåll.

Men när på så sätt flere dygn förflutit, började fars hälsa lida af oron och den myckna vistelsen ute i alla väder. Han beslöt sig för att lämna hemmet och begifva sig till Fort Leavenworth, som låg fyra mil längre bort. Efter mörkrets inbrott återvände han försiktigt till huset, packade in några få nödvändighetsartiklar och bjöd oss farväl. Will yrkade på, att han skulle rida, men han själf ansåg, att han vore utsatt för mindre fara, om han ginge till fots. Det var en dyster skilsmessa. Ingen af oss visste, om vi någonsin mer skulle få se vår far.

— Jag hoppas, sade han till mamma, att de här ovädersmolnen snart skola drifva förbi och att vi då åter skola som förr sitta tillsammans i vårt trefliga hem. — Och till Will sade han, i det han lade händerna på hans hufvud: — Nu får du vara allas stöd och hjälp härhemma, tills jag kommer tillbaka. Men jag är lugn i det medvetandet, att min gosse beskyddar sin mor och sina systrar.

När man vet, att ett dylikt ansvar lades på Wills axlar och att ett obegränsadt förtroende sattes till honom, redan då han endast var ett outveckladt barn, bör det knappast förvåna någon, att han blef en man till känslor och tankar långt innan han blef det till åren. Vår far kom helbregda fram till Fort Leavenworth, men osämjan mellan slafveriets förkämpar och dess fiender frijordsmännen tilltog allt mer, och han förstod, att han icke heller på denna plats var säker. Han följde då med en båt uppför floden till Doniphan, tjugo mil längre bort. Detta var endast en landningsplats för båten, men han träffade på en liten skara män, som slagit läger och höllo på att koka sig kvällsvard. De utgjorde en del af öfverste Jim Lanes styrka, som uppgick till måhända trehundra man och var på väg från Indiana västerut.

Öfverste Lane var en intressant personlighet. Han hade varit god vän med Elijah Lovejoy, som mördades 1836 därför att han understödt en anti-slafveritidning i Illinois. Skär-mytslingarne i Kansas visade snart, att de nybyggare, som af de emigranterna understödjande sällskapen sändes norrifrån, skulle öka antalet af slafveriets bekämpare så pass, att det skulle bli större än den mängd våldsmän och banditer, som sändes från sydstaterna. Och när slafveriets förkämpar började gå anfallsvis tillväga, samlade öfverste Lane ihop en skara behjärtade

män, som beskyddade de hotade nybyg-garne. På deras lott kom det att hämnas mordet på Lovejoy.

Min fars möte med Lanes män skedde i all vänskap, och han beslöt sig för att slå sig tillsammans med dem. Kort därefter deltog han i drabbningen vid Hickory Point, där det slafverivänliga partiet led ett svårt nederlag med stor manspillan. Och från den stunden var Jim Lanes namn en skräck för lagbrytarne och ett värn och ett beskydd för vår familj.

Men stridens strapatser hade tagit hårdt på de försvagade kroppskrafter min far ännu hade kvar. Förlitande sig på öfverste Lane och hans folk, hvilka han ju hade på ganska nära håll, återvände han i hemlighet och nattetid hem till oss. Och där lades han genast på sjukbädden.

Nu följde en svår pröfvotid för vår mor, som egentli-gen hade bort alldeles skonas. Ty under vår fars frånvaro hade familjen ökats med ännu en liten bror. Hon hade sålunda ej blott den lille nyfödde Charlie att sköta, utan äfven en sjuk att vårda med den största omsorg. Och till allt annat kom äfven, att hon ständigt plågades af oroliga aningar.FÖRFÖLJANDET FORTFAR.

farhågor voro blott alltför väl grundade, dagar efter det vår far vändt hem, kom m vid namn Sharpe ridande till vårt hus. kulle hetas vara traktens fredsdomare, men har väl någon bragt större skam öfver innehaft. Vid tillfället i fråga var han starkt berusad, och han underrättade mamma om att hans ärende var att genomleta huset efter den där »negerpatraskets trogne vän och gynnare». Därefter begärde han någonting att äta. Medan mamma nödd och tvungen gjorde i ordning kvällsvard åt honom, fördref den älsklige herr Sharpe tiden med att hvässa sin bowieknif mot sin ena skosula.

— Med den här, sade han till Will, som stod och betraktade honom, med den här skall jag hacka ut hjärtat på den kanaljen du har till far.

Och så pröfvade han omsorgsfullt, om eggen var hvass nog.

Wills tysta svar var att taga ned geväret från väggen och sätta sig i trappan, som ledde upp till hans fars rum. Det skulle alltså kunna ha sina obehagliga följder för den värde fredsdomaren, om han försökte klifva upp i öfre våningen.

Men mamma hade alldeles rätt i sitt antagande, att rättvisans handhafvare ej hade någon aning om att vår far var amma: Några en m; Han s sällan

det ämbete hanhemma. Ty i så fall hade han helt visst icke kommit ensam. Nu tog han för sig grundligt af kvällsvarden, som Will hoppades skulle fastna i vrångstrupen på honom, och slö af ruset, som han var redan vid sin ankomst, tumlade han snart af stolen. Detta gjorde honom så generad, att han glömde sitt föregifna ärende och larfvade på ostadiga ben ut ur huset.

Men han var icke så full, att han mist sin blick för hästar, och han fattade med ens stor smak för Prins, den ponny, som var hela familjens favorit. En oskrifven paragraf i den godtyckliga lagstiftning, som följdes mot frijordsmän-nen, innehöll, att dessa icke egde några rättigheter, som mot-ståndarne behöfde respektera. Och domaren sade till Will med ett retsamt hånlöje:

— Det var en trefflig ponny du har, min son. Jag tror nästan jag tar honom med mig.

Och så flyttade han verkligen öfver sadeln från sin egen häst till Prins.

— Din gamle tjufgubbe! mumlade Will, som hade svårt att lägga band på sin förargelse. — Vi råkas väl någon gång, och då skall jag minsann göra upp med dig!

Domaren var en lång och tjock karl, och han tog sig så löjlig ut, när han skumpade i väg på Prins' rygg med hälarne nästan snuddande vid marken, att Will måste gapskratta. Och plötsligt fick han en lysande idé — han skulle ännu kunna rädda sin häst!

En gäll hvissling kallade Turk i fyrsprång till platsen, och sedan hunden fått sina hemliga instruktioner, beredde

han domaren några ganska otrefliga minuter. Han nafsade efter det ena af de dinglande benen, undvek på det behändigaste sätt ridspöet, gaf till ett triumferande skall för hvarje gång han skuttade undan, och nafsade så efter det andra benet. Det komiska uppträdet hade en förtjust åskådare i Will, som följt efter på lagom afstånd. Just som domaren gjorde en sista kraftansträngning för att komma åt Turk, hvisslade gossen ett lystringstecken till ponnyn, som ögonblickligen slog bakut, så att ryttaren gjorde en kullerbytta • landsvägsdammet. Och öfver honom ställde sig Turk och visade sina hvassa hvita tänder.

— Ropa på din hund, pojke! skrek domaren till Will.

— Din vildbatting till häst må du behålla, för den duger i alla fall ingenting till!

— Topp! ropade Will, som i en hast fått tillbaka sitt goda humör. Så hjälpte han den besegrade fienden åter på fötter, i det han försäkrade honom, att han ej skulle behöfva vara rädd för Turk, så länge han hölle sitt ord.

Domaren red sina färde — på samma häst som han kommit med — men ännu voro vi honom visst icke kvitt.

Omkring fjorton dagar senare sutto vi alla en härlig afton i lugn och ro omkring vår far, som nu var i stånd att lämna sjukrummet en trappa upp. Han satt i en stor armstol framför den öppna spisen, och kring honom var samlad hela vår familj. Vid hans sida satt vår vackra mor, äfven hon ännu svag och angripen, med den lille minste, Charlie, i knäet; Martha och Julia voro sysselsatta med sin söm, och bakom mammas stol stod Will, som ömt strök håret ur hennes panna och på sitt roliga och humoristiska sätt berättade om Turks senaste bedrift. Plötsligt höll han inne midt i historien, lyssnade en stund och sade därefter:

— Det kommer en skara män ridande hitåt. Det är bäst, att vi bereda oss på det värsta!

Mamma, som aldrig miste själfbehärskning och rådighet, vidtog genast en hel del praktiska åtgärder. Martha och Julia fingo befallning att hjälpa vår far till sängs, hvar på de skulle draga sig undan till det omöblérade rummet i öfra våningen, som vette utåt landsvägen. Will fick i uppdrag att tillkalla drängen och Jane, hvilken sistnämnda var nästan lika stor och fullkomligt lika stark som en karl är i allmänhet; alla tre fingo vapen och order om hur de skulle förhålla sig. Allesammans voro skickliga i att handtera gevär, men mammahoppades kunna uträtta tillräckligt förmedelst en krigslist. Hon lät de äldre flickorna taga på sig tunga karlstöflar och sade dem hvad de skulle göra vidare.

Ryttarne hade emellertid hunnit fram till grinden. Deras anförare var den förskräcklige domaren Sharpe. Han red fram till dörren och knackade med knappen på sitt ridspö. Mamma öppnade ett af fönstren öfver hans hufvud.

— Hvem är där? Och hvad vill ni? sporde hon.

-- Vi söka er man — det svarta packets gynnare och vän! Honom vilja vi ha utlämnad, död eller lefvande!

— Oodt, herr Sharpe, svarade min mor lugnt. — Jag skall bedja öfverste Lane och hans folk ge er svar på tal.

Drängen, som varit med i mexikanska kriget, gaf nu till ett ljudligt kommandorop, som besvarades af trampandet af tunga fötter mot trägolfvet. Så ropades ett dundrande »halt», hvarefter den föregifne öfverste Lane gick fram till fönstret och röt ut till ryttarne:

— Vågen bara att sätta fotterna inom den där grinden, och mitt folk skjuter ned er till sista man!

Sharpe, som var en ökänd pultron, hade ryggat tillbaka vid första ljudet af en karlstämma, och efter en kort öfverläggning med sina förbluffade följeslagare lät han dem vända om — öfverlistade af en kvinna.

För att ändock skaffa sig någon vinst af den misslyckade expeditionen, tog domaren med sig Prins för andra gången. Men Wills sorg den följande morgonen blef endast af kort varaktighet, ty den sluge lille ponnyn krånglade sig från den som förde honom och kom rusande hem i full karriär innan det var långt lidet på eftermiddagen.

Efter detta äfventyr beslöt vår far att både för vår skull och sin egen åter lämna hemmet, och så fort han något så när fått tillbaka sina krafter, begaf han sig till Grasshopper Falls, trettiofem mil väster om Leavenworth. Här

anlade han en såg och hoppades, att han lagt så många mil mellan sig och sina förföljare, att han skulle bli lämnad i ro och ostörd få egna sig åt en fredlig sysselsättning. Tid efter annan kom han och helsade på oss, och han ställde då alltid sin färd så, att han nådde vårt hem efter mörkrets inbrott och åter lämnade oss, innan solen gått upp.

En dag, då vi just väntade ett af dessa besök och mycket gladdde oss däråt, infann sig vår gode vän herr Hathaway hos oss vid elfvatiden.

— Det är ledsamt att ha sorgebud att föra fram, sade han, men ett rykte om er mans väntade besök har på något sätt spridts ut, och det har nu bildats en ny sammansvärjning för att bringa honom om lifvet. En del af hans fiender ligger i bakhåll vid Big Stranger's Creek, och de ämna skjuta honom, när han passerar där förbi.

Nu följde en långvarig och ångestfull rådplägning, som dock icke utmynnade i någon plan till räddning.

Men hela samtalet hade åhörts af Will, som låg till sängs i feber och frossa. Han kom snart till det resultat, att skulle någon kunna rädda vår far, så var det han. Han klädde sig därför och steg fram till mamma med sitt feberröda ansikte. I handen höll han en näsduk och bad:

— Bind den hårdt omkring mitt hufvud, mamma, så kanske det inte värker så svårt.

När mamma gjorde invändningar mot att han steg upp ur sängen, sjuk som han var, kröp det fram, att han ämnade rida till sågen, där vår far var!

Han förmådde knappast stå på sina ben, ett oväder hotade, och han hade trettio mils väg att rida. Men ingen förmådde öfvertala honom att afstå från sin plan. Alltså sadlade Julia och Martha Prins och hjälpte den stackars lille febersjuka kuriren att sitta upp.

Den friska luften och ifvern att komma i väg stärkte Will i hans säkra förhoppning att kunna hålla ut. Och när han beslöt sig för kraftprovet i fråga, tog han med i beräkningen, att klockan ännu icke var tolf, och att vår far ej skulle anträda sin färd förrän sent på aftonen. Prins tycktes förstå, att någonting ovanligt var å bane, och begaf sig åstad i snabbt och jämnt traf.

Big Strangers Creek var namnet på en bäck, som skar vägen midt emellan vårt hem och vattenfallen, där sågen var belägen, och Will närmade sig den, innan halfva eftermiddagen var förliden. Himlen hade mulnat, det skymde redan på, och han hoppades kunna passera bakhållet utan att bli igenkänd. Men just som han kom fram till bäcken upptäckte han ett läger och folk, och en af karlarne ropade vårdslöst efter honom, när han trafvade förbi:

— Oår det bra att rida på gåsen? — ett skämtsamt slagord, som brukade användas af slafveriets förkämpar.

— Ännu har jag aldrig ridit på någon gås, go' herrar! blef svaret.

— Det där var Codys pojke! skrek en annan röst, och ordet »halt!» skallade, just som Will helskinnad galopperat förbi lägret.

Will svarade med att gifva Prins sporrarne och spränga framåt för lösa tyglar, följd af ett kulregn. Snart var han utom skotthåll, och ponnyn ägde ännu friska krafter.

Men den vilda jakten var efter honom, och spänningen kom Will att glömma, hur svag och matt han egentligen var, Luftdraget, som hven kring hans öron, och hofslagens smattrande eggade honom på ett sällsamt sätt, och »jag skall hinna fram i tid!» var en tanke, som stärkte hans mod och gaf honom nya krafter, medan han med förföljarne efter sig sprängde fram genom skogarne, tvärs öfver bryggor och uppför och nedför kullarne.

Så utbröt det oväder, som länge hotat, och den hårda landsvägen förvandlades till en gytjig flodbädd.

Förföljandet upphörde, och när han ej längre eggades af den förra nervspänningen, kände Will, att feberrysningarne och mattig-heten kommo igen. Han var genombjöt ända in på kroppen, och det kostade honom den största möda att hålla sig kvar i sadeln. Men han bet samman tänderna och gaf sig

Westmore, Buffalo Bill. 3själf det löftet att trots allt utföra det hjältemodiga värf han förelagt sig.

Ändtligen! Ett efterlängtdt ljus glimmade matt bakom regnets gråa förlåt. Hans värf var lyktadt.

Hans ridt var tio mil längre än den galopp, för hvilken hans blifvande vän Phil Sheridan en gång i tiden skulle bli ryktbar. Likt Sheridan nådde han målet i sista minuten, ty vår far stod just med foten i stigbygel.

Den forcerade ridten hade emellertid varit för mycket för honom, och Will insjuknade allvarsamt. Några dagar senare begaf sig vår far tillsammans med honom till Topeka, som var frijordsmännens hufvudkvarter.

Vår far underrättade mamma om att de voro i godt behåll, och han meddelade henne, att han uppsökt vännerna i Topeka därför att han fruktade för sitt lif, om han stannade kvar vid sågen.

Partisöndringen i Kansas stod nu på sin höjdpunkt. Tusentals män kommo in på detta territorium från de angränsande slafstaterna endast för att rösta, och slafveriets förkämpar tillsatte en lagstiftande församling, hvars första sammankomst hölls i Le Compton. Denna församling förklarades emellertid för olaglig af frijordsmännen, på den grund, att det gått bedrägligt till vid omröstningen, och i det de själfva sammanslöt sig i Topeka vintern 1855 — 56, konstituerade de en statsförfattning, som uteslöt allt slafveri och organiserade en mot-styrelse. Min far blef medlem af denna frijordsmännens första lagstiftande församling.

Hädanefter var krig dagens lösen, och mot slutet af 1856 tillsattes en guvernör med oinskränkt myndighet att tillse att lag och rätt efterlefdes i Kansas.

Min far uppskattade fullkomligt det gagn, som gjordes af de emigranterna understödjande sällskapen; och som han därjämte insåg, att endast en massinvandring norrifrån till Kansas skulle kunna bereda territoriet förhoppning att inom en ej alltför aflägsen framtid bli oberoende stat, reste minfar den följande våren till Ohio för att arbeta på det områdes välfärd, dit han förlagt sitt hem. Här var rätta platsen för honom att gifva sin stora begåfning som talare fritt spelrum, och hans arbete bar så goda frukter, att han förde med sig tillbaka till Kansas ej mindre än sextio familjer, af hvilka de flesta slog sig ned i grannskapet af Orasshopper Falls, numera Valley Falls.

Detta medförde mycket och träget arbete för oss, ty med det storslagna förbiseende af rent praktiska detaljer, som så ofta utmärker eljest mycket begåfvade personer, hade vår far bjudit hvarje särskild familj att slå sig ned hemma hos oss, till dess man hunnit vidtaga andra anordningar. Följden blef, att vårt hus var öfverfullt af folk, medan fälten rundt omkring voro tätt strödda med tält. Men dessa försvunno i samma mån som den ena familjen efter den andra valde ut jordlotter och byggde upp blockhus.

Bland de andra nybyggarna var fredsdomaren Delahay, som tillika med de sina slog sig ned i Leavenworth och började utgifva den första tidning i Kansas, som på sitt program hade slafveriets upphäfvande. Därigenom att guvernören tillsattes, hade visserligen lugnet något så när blifvit återställt, men det begicks fortfarande hundratals öfvergrepp och våldsgärningar, och domaren och hans tidning blefvo icke utan sin andel af välfägnaden. Man bröt sig in i tryckeriet, och stilar och pressar kastades ut i Missourifloden. Men domaren lät icke skrämma sig, utan skaffade sig en ny tryckpress, och så fortgick tidningen som förut.

Förhållandena voro nu tämligen ordnade inom det nya samhället; vår far tog åter upp sitt arbete i sågen, och vi fröjdade oss vid tanken på vårt trefliga hemlif och öfver utsikten att nu åter alla vara förenade. Men vår glädje blef endast helt kort. Såret efter knifstygnen hade allvarsamt skadat vår fars lunga. Om han kunnat vara tillräckligt försiktig och ständigt haft omsorgsfull vård, är det nog troligt, att det läkts, men han for illa under den långa tiden af strapatseroch förföljelse, och när han våren 1857 kom hem, intog han sjukbädden för att aldrig mera stiga upp.

Allt som stod i människoförmåga gjordes, men det var förgäfvets. Efter en helt kort akut sjukdom äfled han — en af de första martyrerne för Kansas' frihetssak.

I det land, där han skapat sitt nya hem, bäddades hans sista hviloplat. Hans stoft hvilar uppe på Pilot Knob, hvar-ifrån man har utsikt öfver den vackra staden Leavenworth. Hans död beklagades till och med af hans motståndare, hvilka trots allt ej kunde underlåta att egna en gård af aktning åt den man, som varit ärlig, rättvis

och ädelmodig både mot vänner och fiender. UTE SOM »EXTRAPOJKE».

denna sorgliga tid befann sig vår mor i stadiet af lungsot och var själf nära döden, långt ifrån att krossas under det tunga sla-satte hon sig med lugn resignation in i de förhållandena och glömde ej för ett ögonblick, att om äfven hon kallades hädan, skulle hennes barn stå värnlösa och öfverlämnade åt de fienders godtfinnande, hvilkas illvilja förkortat vår fars lif. Hennes beundransvärda viljestyrka öfvervann den kroppsliga svagheten. — Jag vill inte dö, sade hon till sig själf, förrän jag vet, att mina barn fått det tryggt och bra.

Och hon behöfdes väl, ty förföljelserna mot vår familj hade långt ifrån slutat.

Begrafningen var knappast öfver, förrän man presenterade oss en fullkomligt obefogad fordran på tusen dollars för virke och proviant. Mamma visste, att denna fordran saknade all grund och var hopkommen på falskt sätt, eftersom alla räkningar betalats en efter en. Men alla dessa affärer hade gått genom onkel Eljahs kontor, och vår far hade glömt att taga vara på kvittona. Under dessa ofredens dagar hände det endast alltför ofta, att broder vände sig mot broder, och Eljah förblef sitt parti trogen på bekostnad af hvad han var skyldig sin döde brors familj. Men denna nya pröfning kom vår mors viljekraft och energi att flamma upp med så mycket klarare låga. Vårt hem var vårt eget, men fars arbete hade af lätt förstådda skäl blifvit så afbrutet och splittradt, att våra kontanta tillgångar voro helt obetydliga. Och skulle vi nu böja oss inför denna orättmätiga fordran på tusen dollars, komme vi att stå på bar backe.

När mamma väl öfvervägt situationen, kom hon till det resultatet:

— Om jag bara hade så mycket pengar, som behöfves därtill, skulle jag draga saken inför domstol.

— Oör du bara det, skall jag nog skaffa pengarne, sade Will.

Mamma smålog, men Will fortfor:

— Russell, Majors och Waddell ge mig säkert arbete. Sim Willis säger, att jag mycket väl kan ta plats som extra-biträde. Om du går med mig och ber herr Majors om arbete, så hittar han nog på någonting åt mig att göra.

De nyssnämnda affärsmännen voro befraktare och speditörer och hade sitt hufvudkontor i Leavenworth. Mamma hade till en början åtskilliga invändningar att göra mot Wills förslag, men han höll i sig, och till sist gaf hon vika. Herr Majors hade känt vår far och var mer än villig att hjälpa oss, men Wills ungdom var ett fel, som det ej var så alldeles lätt att lämna ur betraktande.

— Hvad kan en pojke vid din ålder egentligen göra? frågade han vänligt.

— Åh, jag kan rida, skjuta och vakta boskap, sade Will. — Men allra helst ville jag bli »extrakarh på ett af era tåg.

— Det är ett arbete som kräfver en vuxen man, och det är dessutom farligt, sade herr Majors tveksamt. — Men jag skall låta dig få vara med om en resa, så få vi se, hvad du duger till. Gör du en karls dagsverke, skall du få en karls betalning. Wills namn fördes sålunda in i förteckningen på alla dem, som stodo i bolagets tjänst, och så fick han underteckna ett kontrakt, som bättre än någon beskrifning ger en föreställning om hans arbetsgifvares karaktär och åskådningssätt. Det lydde sålunda:

— Jag, William F. Cody, svär härmed högtidligen, inför den store lefvande Guden, att så länge jag är anställd i firman Russell, Majors & Waddells tjänst, aldrig, under hvad omständigheter det vara må, föra ett ogudaktigt språk eller tvista eller slåss med någon annan i firmans tjänst anställd person, utan fastmer i hvarje afseende iakttaga ett hedrande uppförande, uppfylla mina åligganden och i allo bete mig så, att jag förvärfvar mig mina arbetsgifvares förtroende. Så sannt mig Gud hjälpe!

Herr Majors hade hos sig anställt en hel del hänsynslöst och sjelfsväldigt folk, men det språk, hvarpå kontraktet var affattadt, talade till allas bättre natur. De försökte, ehuru med vexlande framgång, att lefva i enlighet med dess bestämmelser, men de flesta utaf dem ansågo nog, att funnes det någon gång förmildrande omständigheter för ett och annat »kraftord», så vore det vid körandet af ett oxspann.

Mamma kände sig så lugn och lätt om hjärtat vid tanken på detta kontrakt. Hon visste, att Will skulle hålla hvad han förbundit sig till, och hon förstod därjämte att en man, som hade så pass stora fordringar på sina underlydandes uppförande, själf måste göra sig förtjänt af deras aktning och förtroende.

Nästa »tåg» skulle afgå redan följande dag, och vi voro alla ifrigt sysselsatta med förberedelserna för Wills två månaders bortovaro. Så kom skilsmässans ögonblick, och den var ett ganska svårt prof för min mor, som så nyligen förlorat sin man. Will försökte trösta henne, men detta lyckades bättre för småsystarna — vi skockades alla omkring honom med tårar i ögonen och bönföllo honom att genast »springa sin väg», om han skulle få se några indianer . . . Löjen och tårar ligga ofta hvarandra helt nära, den sorgmodiga stämningen var bruten, och Will vandrade ut i lifvet åtföljd af alla de goda önskningar, som hopp och tro och kärlek förmå uppsända. Hans käcka sorglöshet varade blott till dess han kommit utom synhåll från huset, men ungdomen är elastisk; de vida slätterna lågo framför honom, och han skulle ju hjälpa mor och systrar! Därför infann han sig med glad uppsyn hos sina arbetsgifvare.

»Extrapojkens» bädd den natten var en filt under en vagn, men han sof godt och var färdig, när tåget gaf sig af i dagbräckningen.

Detta så kallade »oxtåg» fick sitt namn däraf att hvar och en af de trettiofem vagnar, som tillsammans bildade en fulltalig karavan, drogs af flere spann oxar. Till hvarje vagn hörde en pådrifvare. Dennes piska smällde och knallade som ett gevär och hördes nära nog lika långt. Vagnarne liknade de vanliga täckta åkdon, som användas på prärien, men voro större och solidare byggda. De skyddades mot regn och bläst af en väldig kur af tjockt dubbelt lärft, och de lastade vid pass 3,500 kilo.

Utom pådrifvarna fanns det dubbla lag af boskapsherdar, som skulle taga vara på den myckna lösa boskapen, ett för dagen och ett för natten, samt dessutom en hel mängd andra biträdande krafter, alla under uppsikt af en förman, den s. k. vagnförmannen, som till närmaste biträden hade förmannen för boskapen och biträdande vagnförmannen. Männen voro fördelade i smärre lag, af hvilka hvart och ett hemtade ved och vatten, lagade sin egen mat och diskade de använda tennkärlen, allt medan en man ur hvarje lag höll vakt. Extrakarlarne fingo sina särskilda åligganden, och på Wills lott kom att rida af och an längs tåget och föra fram befallningar. Detta göra föll honom mycket i smaken, ty oxarna lunkade trögt, och det blef tråkigt i längden att larfva i deras spår.

Oenast från början blef »extrapojken» allas favorit. Män-nen tyckte det var duktigt af honom att försöka sig på ett så pass styft arbete, och när man såg, att han satte en ära i att så snabbt som möjligt uträtta alla befallningar, blef han snart mycket omtyckt äfven af de öfverordnade. Delvis var också arbetet en lek för honom; en order var för honom ett välkommet afbrott i marschens enformighet, och han försummade då icke tillfället att få taga sig en frisk galopp på en god häst.

Den värld, hvarom Will hittills ägt någon föreställning, hade begränsats af den töckenrand, där slätt och himmel mötas, och när den första dagsresan var till ända och han tjudrat och sörjt för sin häst, ställde han sig helt undrande och förtjust att betrakta den egendomligt fängslande tafla, som liflig och färgrik aftecknade sig mot de mörknande kullarne och den vidsträckt, i skymning svepta prärien. Öfverallt var spring och rörelse, pådrifvarne spände från och sörjde för sina spann, hjordvaktarne reste upp inhägnader kring boskapen och — det icke minst intressanta — de olika matlagens kockar höllo på att laga i ordning kvällsvarden öfver de sprakande lägereldarne, medan de väldiga segelduks-täckta vagnarne stodo omkring dem likt spöklika skyltvakter. Hästarne och oxarne blinkade sömnigt, när lågorna för ett ögonblick skingrade det mörker, som omsvepte dem, och kring elden sutto på huk de i bockskinn klädda pådrifvarne, hvilka sågo riktigt hemska ut med sina skägg, som lyste röda i eldskenet, och ansiktena, som tycktes bilda ett underligt nätverk af skarpa svarta och gula linier, medan kring dem vajade det höga gräset med dess långa, som svärd spetsiga blomvippor.

Ja, det var en underbar natt, som den lille extrapojken för första gången var med om ute på prärien.

Men Will kom snart underfund med, att lifvet på slätten icke bara består af trefligt kvällsvarsätande framför en lägereld under en vacker stjärnhimmel. Det är också rikt på mödor och försakelser. Det fanns dagar, då vagnarna

tungaoch oviga släpade sig framåt, medan himlen hvälfde sig mulen och dyster och vinden tjöt kring segelduken. Det fanns andra dagar, då regnet öste ned, då de vattendrag, som måste öfvergås, svämmat öfver alla bräddar och kvartersdjup gytta betäckte landsvägen. Och åter andra dagar, då boskapen vrenskades och bråkade och gjorde kvällsarbetet många timmar drygare än vanligt. Och ständigt hade man det mest ansträngande, men också nödvändigaste arbetet — den ständiga vaksamheten för att förebygga ett öfverfall af indianer.

Will delade icke sina kamraters oro. För honom skulle en liten skärmysling med rödskinn endast innebära, att pojkårens roligaste drömmar stundom kunna gå i fullbordan, och han utmålade i sin fantasi sitt första spännande möte med »den ädle röde mannen» precis så som det upplefvats af hjältarne i de indianböcker han läst! Men han, som mången ann', skulle snart få lära, att verklighetens indian är någonting helt olika med böckernas. Flan vägrar envist att »bita i gräset» vid åsynen af ett blekansikte, och ett dussin indianer ha ofta framgångsrikt försvarat sig mot lika många hvita män.

Ungefär tjugo mil vester om Fort Kearney höll man middagsrast vid randen af en bäck, som föll ut i Platte-floden. Inga spår af indianer hade förmärkts, och det föll ingen in, att fara var å färde. Det hölls i alla fall ständig vakt af tre män. De flesta af de andra karlarne lågo och sofvo under vagnarne, medan de väntade på middagen, och Will stod och såg på hur kocken i hans matlag sysslade med pannor och kastruller. Då knallade det plötsligt ett tjugotal gevärs-skott från en närliggande skogsdunge, och efter dem följde en kör af de vildaste tjut.

Will såg de tre männen, som stått på vakt, rusa tillbaka närmaste vägen till lägret, medan samtidigt indianerna delade på sig, så att en skara dref boskapen i vild flykt utöfver slätten och en annan med stor våldsamhet störtade mot lägret.

Alla deltagarne i tåget voro män, vana vid fejder och blodsutgjutelse, och fastän de fullständigt öfverrumplats, ställde de skyndsamt upp sig i slagordning bakom vagnarne, anförda af förmännen, Bill och Frank Mac Carthy. Extrapojken stod under vagnförmännens kommando.

En välriktad gevärssalva dämpade betydligt rödskinnens vilda mod, och de sprungo eller redo sin väg efter att ha afsänt en smattrande skur af pilar, hvarigenom flere af vårt folk sårades. Ett i all hast hållet krigsråd gaf det resultatet, att man insåg det hopplösa i ett fortsatt försvar, eftersom indianernas antal var tioudubbelt mot vårt. Och kopparröda reservtrupper ryckte ständigt an, ända tills Will tyckte, att hela prärien formligen vimlade däraf. Den enda utsikten till räddning låg däri om man kunde bereda sig skydd bakom bäckens höga strandbrädd, så att hit ilade nu alla i språngmarsch. Indianerna aflossade en ny salva, som vanligt åtföljd af tjut och skrän och hvinande pilar. Men dé anfallne hade lyckligen uppnått bäcken, och skyddade af den förskans-ning, som bildades af den branta strandslutningen, öppnade de en gevärseld, som kom fienden att flykta utom skotthåll.

Det låg blott en klen utsikt till räddning i försöket att följa bäcken och sedermera floden ända fram till Fort Kearny, men det fanns icke någonting annat att göra. Man aflossade därför en afskedssalva för att narra de belägrande att tro, att fienden alltjemt bibehöll sin fasta ställning, och så anträdde man den farliga och ytterst mödosamma färden.

Men indianerna genomskådade mycket hastigt listen, och en ny salva följde. Det var ganska besvärligt att vada; så hade man de sårade att forsla, och ständigt måste man vara på sin vakt för att afvärja en stormning af indianerna. Det var en pröfvande belägenhet för en man, och ännu mycket mera för en gosse som Will. Men han uppmuntradestill lugn och besinning genom några ord af Frank Mc Carthy, som i beundrande ton anmärkte:

— Det är bra, Billy, att du inte låter skrämman dig i första taget!

Efter några mils vadande kom den lilla skaran fram till Platte-floden. De sårade hade nu blifvit så utmattade, att man måste göra halt för att skyndsamt iordningsställa en flotte. På den lades de sjuke, och tre eller fyra män fingo order att staka den. Eftersom Will var så ung, uppmanade man honom att stiga ombord på flotten, men han afböjde anbudet och sade, att han icke var sårad och att, om floden blefve för djup för honom att vada, så kunde han simma. Detta var, när allt kom omkring, mera än hvad många af männen kunde, och dem måste man hjälpa öfver de djupa ställena.

På så sätt släpade de sig de långa och tröttsamma tim-marne framåt, och fastän männen, som förstodo hur pröfvande denna första erfarenhet måste vara, ofta frågade: — Hur känns det, Billy? — lät han aldrig höra ett ord af klagan.

Men en half dags vadande, utan vare sig hvila eller mat, gjorde småningom stegen allt tyngre, och till sist kom han en smula på efterkälken. Månen trädde fram och göt silf-verglans öfver skogen och floden, men det tysta tåget af mödosamt knogande män hade inga ögon för naturens skönhet.

Will hade kommit måhända hundra alnar efter de andra, men i ett ögonblick hade han glömt all trötthet och blodet rann sjudande genom hans ådror. Ty alldeles rakt framför honom föll månskenet på en indianhöfdings höga fjäderprydnad, som stack upp öfver branten. Utan att röra en lem såg han rödskinnets hufvud, axlar och kropp försiktigt höja sig. Indianen antog att hela tåget hunnit förbi, och Will rörde sig ej, förrän vilden lade an med sin båge.

Då förstod han, med hårdt bultande hjärta, att antingen en af hans kamrater eller ock indianen måste bli dödens. Till och med när det gäller en oafvislig nödfallsåtgärd, ligger det någonting ohyggligt i att med vett och vilja taga ett människolif, men Will hade ingen tid att tveka. Ett skott brann af, och indianen rullade utför strandslutningen ned i floden.

Hans dödsskri besvarades af andra gälla tjut. Indianerna voro ej långt borta. Frank Mc Carthy, som upptäckt att Will saknades, satte skyndsamt ut vaktposter och sprang tillbaka för att spana efter honom. Han fann gossen sysselsatt med att draga den döde krigaren i land, och han ropade högt, i det han grep hans hand:

— Bra gjordt, min gosse, du har dödat din förste indian och gjort det som en hel karl!

Will ville stanna kvar och begravva den döda kroppen, men sedan han fått den upplysningen, att detta icke blott skulle vara en högst ovanlig hänsynsfullhet, utan i detta fall en faktisk omöjlighet, följde han med sin brådslande följeslagare. När de kommit fram till den väntande gruppen, förkunnade Mc Carthy med ljudlig röst:

— Gossar, lille Bill har dödat sitt första rödskinn!

Nyheten helsades med hurrarop. Men de skorrade illa

i Wills öron, ty det sved i hans hjärta, och hurraropen tycktes honom föga på sin plats.

Här fanns dock ingen tid öfrig för känslosamma reflek-tioner. Ursinniga öfver att se sin spejare skjuten, företogo indianerna ett sista häftigt anfall, som tillbakaslogs likt de öfriga. Därefter tog Bill Mc Carthy ledningen, och Frank slöt eftertruppen för att hindra att någon trädde ur ledet och fördröjde sig.

Det var en skara bleka och dödströtta män, som i dagbräckningen närmade sig Fort Kearny. De sårade lämnades kvar vid stationen, medan de andra under en trupperkort vände tillbaka till den förolyckade expeditionen för att se hvad som ännu kunde räddas. Men det visade sig, att boskapen antingen drifvits bort eller slutit sig till någon af deotaliga buffelhjordarne; lastvagnarne med sitt innehåll hade bränts, och där fanns ingenting att göra mer än begravva de tre vakterna, hvilkas skalperade och illa sargade kroppar lågo utsträckta där de fallit.

Så skildes åter ryttartruppen och tåget af trötta, nedslagna vandringsmän — de förra för att företaga en fruktlös jakt på de röda stigmännen, de senare för att återvända till Leavenworth, nu när det icke längre fanns något ändamål med färden. Regeringen ansåg sig emellertid ansvarig för den materiella förlust, som utrustaren af tåget lidit, och han fick från Washington löfte om att få vagnarne och boskapen ersatta.

FAMILJENS FÖRSVARARE.
& ^npjSicn ryktbarhet, som Byron en viss historisk » Il morgon fann sig i besittning utaf, kunde ej

O ptjfffji i komma mera oväntad för honom än den, som rj pka^F/jnu mötte Bill. Deltagarne i tåget hade icke lir ^n^lsparat på ord, då de berättat hans bedrift, och när en tidningsreporter med liflig fantasi ytterligare broderade ut den i och för sig så enkla episoden, blef den till en hel historia, som bar den med fetstil tryckta rubriken:

»Elfvaåring, som tar lifvet af en Indian.»

Men Will fick inom kort annat än sina egna angelägenheter att tänka på, ty så snart hans anställning hos den store speditörförmannen var en afgjord sak, gaf vår mor en advokat i uppdrag att åtala dem, som utan all rätt velat tvinga henne till den utbetalning, hvarom förut nämts. Den jurist, på hvilken hennes val föll, hette John C. Douglass; han var vid denna tid ännu hvarken känd eller uppskattad, men mycket begåfvad och ifrig efter verksamhet. Han hade just slagit sig ned i Leavenworth, och det skulle väl knappt ha varit honom möjligt att träffa på ett mål, som bättre hjälpt honom att nå ryktbarhetens höjder — å ena sidan den döde fadern, den sjuka modern, de värlösa barnen; å den andra, den elfvaårige gossen, som uträttat en vuxen mans arbete för att förtjäna de penningar, som behöfvats för att öppnastriden mot familjens fiender. Douglass lade också hela sin kraft i detta mål.

Han visste lika så väl som vi, att vår sak hvilade på mycket vacklande grund — den stod eller föll med ett vittne, som fattades, en herr Barnhart. Denne man hade varit bokförare, då räkningarna betalats, men han hade sedermera af-skedats, och intrigerna mot oss hade åtminstone åstadkommit så mycket, att hans vistelseort var och förblef en hemlighet. Vår advokat hade skrivit till hvarenda ort, där man kunde antaga att han vistades, men alla hans ansträngningar voro fruktlösa, och vi voro lika okunniga som förut, när den dag bröt in, då vårt mål skulle ropas upp för första gången.

Den blifvande processen hade väckt ganska mycket intresse, och domsalen var öfverfull, helst som många lockats dit endast af nyfikenheten att få se gossen, som bragt indianen om lifvet. Det rådde en rörande enighet i uppfattningen af vår sak, som af alla ansågs hopplös. Först och främst hade vi till motståndare idel framstående och inflytelserika män, och vidare kunde vår unge och oerfarne advokat vänta sig en het dust med de fyndigaste och mest slipade lagtolkare i Leavenworth. Våra enda vittnen voro en bräcklig kvinna samt en aderton års flicka, men vid deras sida, med höguret hufvud, stod familjens beskyddare, den käcke unge brodern. Mot oss stred våld och illvilja, men på vår sida hade vi rätten och det oförskräckta mod, hvarmed den kristna tron besjälar sina bekännare. Vår mor trodde fullt och fast, att de osynliga krafterna mellan himmel och jord stredo för vår sak.

Hon och Martha aflade ed på att räkningarna blifvit betalda; och sedan oppositionen haft ordet, reste sig advokaten Douglass för att hålla sitt försvarstal. Han häfdade på ett öfverlägset sätt ankans och de faderlösas rätt, och hans anförande erkändes vara ett af de bästa tal, som någonsin hållits i en domsal i Kansas. Men fastän alla rördes af vår försvarares värtalighet, somliga ända till tårar, och fastän

Westmore, Buffalo Bill. 4man rundt omkring i domsalen börjat tro på rätten af vår sak, så fruktade dock våra bästa vänner för utgången.

Men då inträffade plötsligt någonting, som var lika ovän-tadt som förkrossande för våra fiender. Just som Douglass med sin starka och malmfulla röst slutade sista meningen i försvarstalet, skyndade det felande vittnet, herr Bartram, in i domsalen. Han hade anträdt resan till Leavenworth så fort han fått kännedom om, att man behöfde honom där, och kom fram just i lagom tid. Han intog den plats, som anvisades honom, aflade ed på, att han säkert visste, att räkningarna betalats, och så fällde juryn, utan att lämna sina platser, sitt friande utslag.

Sedan skallade det ena hurraropet efter det andra, under det att våra vänner samlade sig omkring oss och framförde sina lyckönskningar. Vårt hem var räddadt, och advokaten Douglass hade förvärfvat sig ett anseende för värtalighet i förening med ännu gedignare egenskaper, som han behöll under hela sin långa och lyckosamma lefnadsbana.

Nästa mera betydande tilldragelse, som bildade en omvexling i vår lugna tillvaro, var syster Marthas bröllop. Hon var ovanligt vacker och hade snart blifvit en firad skönhet. Och som det på den tiden var ondt om unga damer i Kansas, var det många, som täflade om att vinna hennes hjärta och hand. Hennes val föll emellertid på en man, som icke var henne värdig. Vi visste ingenting om hans föregående och voro just icke mycket klokare, sedan vi gjort hans personliga bekantskap — vi kunde endast konstatera, att han hade ljus hy och ljust hår och föreföll ganska förmögen.

Will vägrade att deltaga i själfva bröllopsceremonien. Han var af naturen skarpsynt och hade äfven i fråga om

andra egenskaper ernått en för sin ålder brådmogen utveckling. Hans omdöme svek honom ytterst sällan, och han hyste en sådan motvilja för den, på hvilken vår systers val fallit, att han rent ut vägrade vara med om vigseln. Denna motvilja ansågo vi härleda sig från svartsjuka, eftersom broroch syster nära nog afgudade hvarandra, men hvad som sedermera följde bekräftade endast på ett sorgligt sätt, att hans uppfattning varit riktig.

Och själfva naturen tycktes vilja foga sina protester till Wills stumma fiendtlighet. Ett förfärligt åskväder bröt ut vid middagstiden, just vid den timme till hvilken vigseln bestämts. Molnen voro så tunga och mörka, att vi voro tvungna att tända ljus. Och just som brudparet intog sin plats framför altaret, dånade en åskknall, som skakade huset i dess grundvalar och kom fönsterrutorna att skallra.

De nygifta hade sitt hem iordningställdt i Leavenham och afreste näsan omedelbart efter vigseln.

Det ansvar och de omsorger, som lades på vår brors skuldror, förkväfde dock ej hans hurtiga mod och hans lust att ställa till upptåg. Då hade han ej varit Buffalo Bill! En gång skrämde han oss för lyktgubbarne, så att jag tror vi aldrig glömde det. Vi hade ännu aldrig sett de små hoppande irrblossen, och Will satte ihop en beskrifning på dem, som kom blodet att stelna i våra ådror.

— Jo, ser ni, sade han, lyktgubbarna komma upp ur jorden, de lysa som eld, de ha ögon som den lede själf och uppspärade gap som blodröda lejon ... Så hugga de tag i er och dra er ned med sig under jorden. Det är bäst ni akta er!

— Nej, så är det inte, ropade alla vi små flickor, du vet, att du bara narras! Säg, mamma, han narras ju?

Och så sprungo vi som vanligt alla till mamma.

— Will, du får inte tratta i barnen sådana där historier, sade mamma. — Visst narras han, mina små!

— Där hör du! ropade vi triumferande. Men Will hade ett »där se ni!» i beredskap åt oss några kvällar senare.

Vi kommo hem sent en afton och funno grinden vaktad af de hemskaste små gula figurer, som glödde som eld och grinade på det ruskigaste sätt ungefär som om de ämnat sluka oss alla med hull och hår. — Lyktgubbar! skrek Eliza, fick tag i Mays hand och rusade i väg så fort fotterna kunde bära henne. Jag började i min hjärteångest läsa mina aftonböner och ropade förstås med full hals på mamma. Och plötsligt rörde sig de grinande hufvudena! Till och med Turk slokade svans och tjöt af rädsla. Vi sågo den ledes ögon, de blodröda lejongapen och allt det andra och gånge upp ett samfäldt ångesttjut — så starkt, att hela huset kom rusande till vår undsättning. Medan vi flämtande berättade hvad vi upplefvat, hörde vi Will fnittra bakom dörren.

— Nå, mina tvärsäkra små mamseller! En annan gång kanske ni tro på hvad jag berättar er! Jag skulle allt råda er därtill!

Men hvad som roade honom mest var att smyga sig in i vårt lekrum och på det grufligaste sätt fara fram med våra arma dockor. Mamma hade gifvit oss en sal i vårt stora blockhus till lekrum, och här bodde alla våra dockfamiljer i frid och sämja, så länge Will inte var med. Men det utspelades de rysligaste tragedier, så fort han uppenbarade sig. Han skalperade de »vuxna» dockorna och band deras små barn vid sängstolparna, och på kvällarna stormade han in i deras papphus, sedan vi lagt alla dockorna till sängs, och vände upp och ned på både möbler och dockherrskap. Ja, han var för svår!

Det var inne i detta lekrum, som hans lust för det fria lifvet i den fjärran västern allra först spirade fram. Han formerade oss till ett ordentligt litet kompani — Turk och lillebror också — och yrkade på att vi med samma skulle marschera utåt skogarne. Han rustade ut oss med hästar och toma-hawker, lansar och tagelsvansar, så att vi kunde ömsevis uppträda som cowboys, indianer, boskapsdrifvare och kavallerister. Alla de vexlande scenerna från hans första präriefärd utspelades kring Salt Creek Valley. Vi hade hvilostationer, stråtröfvaranfall med »händerna upp!» och de vildaste strider med rödskinn. Men Will var alltid förste skalpmästare, och vi hade inte mycket kvar af våra fjäderprydnader, sedan han varit ute på krigsstråten. Vi voro så små, att vi inte kunde nå upp och rycka af honom hans grannlåt. Han bar alltid två långa glänsande fjädrar, som varit vår svarta tupps särskilda stolthet, och när han svepte en flik af en gammal filt, som han fått från kasernen i Leavenworth, kring sina axlar,

ansågo vi honom för en general så ståtlig, man gärna kunde tänka sig.

Vi lydde allesammans hvarje order från honom, när vi hade hvad han kallade »uppvisning», och sällan hände det, att någon sade: »nu kan det vara nog!» — eller: »jag skall minsann skvallra på dig för mamma!» Men under en af dessa spännande uppvisningar kom Will en gång utaf sig.

— När jag blir stor, ska jag ständigt ha sådan här stående förevisning, sade han.

— Men spågumman sa' ju, att du skulle bli Förenta Staternas president, sade Eliza.

— Inte kan en president ha så'n där förevisning! tyckte May.

— Inte kunde den där gamla spågumman veta, hvad jag skall bli en gång i tiden! sade Will föraktfullt. — Jag skall minsann resa omkring med ett sällskap, som gör stiliga konster, och det må spåkärningarna här i landet tycka hvad de vilja om. Ja, det säger jag er rent ut, flickor, president bryr jag mig inte om att bli, men ett menageri eller ett konst-beridarsällskap ämnar jag lägga mig till med.

Det låg ju någonting förfärande i djärfheten att på detta sätt vilja spjärna emot ödet, och fastän vi egentligen hade en rätt obestämd föreställning om begreppet öde, fattade vi dock detta fasansfulla faktum: Will vägrade att bli Förenta staternas president! Vi sprungo därför storgråtande till mamma, begrofvö våra ansikten i hennes knä och snyftade fram:

— O, mamma! Will säger, att han inte bryr sig om att bli president! Är han inte tvungen att bli det?

Men trots Wills högdragna förakt för spågummor ochspådomar, så måste han dock ibland ha tänkt på den profetia, som rörde hans egen framtid. Detta framgår af en liten händelse, som jag i min egenskap af sannfärdig berätt-tarinna icke kan undgå att meddela.

Vår granne, herr Hathaway, hade en son, Eugéne, som var ungefär jämnårig med Will, och de båda voro mycket såta vänner. En dag, när Will var och hälsade på hemma hos Eugéne, kommo de begge pojkarne öfver ett fat surt äppelvin. Måttlighetssträfvandena hade vid denna tid ännu icke uträttat så pass, att de bragt äppelvin in under de förbjudna rusdryckernas kategori, och herr Hathaway hade nyligen för sitt hushåll låtit bereda ett kvantum af den gammaldags drycken. Pojkarne, som antogo, att den var af oskyldig art, kolkade i sig allt hvad de orkade — och mycket mera än de tålde. De befunno sig i ett högst bedröfligt tillstånd, när herr Hathaway träffade på dem. Helt häpen och ledsen skickade den beskedlige gamle mannen Eugéne till sängs och skjutsade hem Will.

Familjens hjälte tyckte sig vara en stor kaxe, när han åkte hem. Han stod upp i vagnen, skrålade och sjöng, och när herr Hathaway förebrädde honom, svarade han helt morskt:

— Tala inte till mig! Ni glömmer, att jag skall bli Förenta staternas president!

Men allting för med sig sin vedergällning. Will rörde aldrig mera en droppe cider, och han fick aldrig mera samma öfvertag öfver sina visserligen beundrande, men dock ej längre blindt lydiga systrar. Om han gaf sig till att gnabbas och retas med oss mer än vi tyckte om, så kunde vi genast tysta honom med en efterhärkning af hans skrytsamma: Ni glömmer, att jag skall bli Förenta staternas president. — Och då skämdes han till den grad, att vi sällan sågo skymten af honom den återstående delen af dagen.

Men han tog sin skada igen, när det stundade »predi-kodag».

Will hade aldrig visat något djupare religiöst intresse, och när fripredikanterna en gång i kvartalet höllo möte hemma hos oss, visste vi aldrig hvad vi kunde vänta af honom. Mamma var metodist, och som vårt blockhus var större än de andra i trakten, blef det vår lott att ofta hysa predikanterna. Vi gjorde våra förberedelser endast i smyg, när Will var hemma, men hur det var så kom han alltid underfund med hvad som var i görningen, och då visste vi, hvad klockan var slagen. Hans första åtgärd var alltid att »pussa» Turk på de gulbenta kycklingarne. De voro våra bästa och det enda, som vi kunde sätta för predikanterna. Och sedan kom Will inklifvande och sade:

— Vet du hvad, mamma, jag såg nyss alla de gulbenta kycklingarne kila i väg som besatta. De måtte visst ha vädrat metodistpredikanter!

— Seså, Will, ropa genast på Turk och locka tillbaka kycklingarne!

— Åh, så dum är jag väl inte! — Och så dansade han rundt och förde ett spektakel så att vi blefvo alldeles yra i hufvudet. Det var med största möda, som mamma slutligen kunde förmå honom att samla ihop kycklingarne. Men när det väl var gjort, band han fast pumpstången, mjölkade korna, så att de ej gåfvo en droppe mer, strödde gången fram till grinden full med tistel och kardborrar och satte upp ett plakat, hvarpå stod att läsa:

— Full af törnen är den stig och mödosam den väg, som leder till himmelriket. Amen.

När sedan mamma lagt ett fint rent täcke, nyss »pipadt» och stärkt, öfver den stora imperialsängen i hvardagsrummet, smetade Will skosmörja på det, och strax innan predikanterna anlände, kröp han in under det och låg och väntade på att böerna skulle begynna.

Mamma ville alltid, att vi skulle tyst och stilla komma in i rad, men som vi inte kunde passera förbi sängen, utan att Will nöp oss i benen, skreko vi till, fastän vi inte ville säga skälet för mamma, så länge predikanterna voro kvar. Vi måste finna oss däri, men vi höllo på att förgås af undertryckt skratt, när den man, som Will alltid påstod vände ut och in på munnen och liknade en torsk när han bad, kom trippande in i rummet och regelbundet fick sig ett nyp, när han gick förbi sängtäcket. Han utbrast då alltid, mycket förargad:

— Bevare oss väl! Jag trodde det var er arga hund, som högg mig, fru Cody, men det måtte bara ha varit en kardborre.

Så togo »vittnesbörden» sin början. Will låg alltid tyst och hörde på, ända tills bröderna och systrarna i Kristo började berätta, hur syndfulla de varit, innan de blifvit frälsta. Då stämde han i med ett kraftigt »Amen!»

Predikanterna kände ej igen Wills röst, utan de arbetade upp sig till allt större extas i samma mån som »amen» ljud allt tätare och oftare. När hela församlingen befann sig i den högsta hänförelse, gaf Will till det gräsliga frustande ljud, som alltid narrade oss att skratta oss halft fördärfvade, och med ett högt »kukeliku!» for han som en raket från sitt gömställe under sängen och ut genom fönstret.

»Predikodagarne», som Will kallade dem, blefvo sålunda våra värsta plågodagar. Och det kan icke nekas, att Will retade oss på alla upptänkliga sätt och ofta narrade sina småsystrar att taga till lipen. Men lika sannt är det, att vi dyrkade honom som ett högre väsen och att vi gräto än värre när han reste sin väg än när han var hemma. MÖTEN MED INDIANER OCH HÄNDELSER FRÅN SKOLTIDEN.

kom ej att länge vistas i hemmet. Mormo-Q nerna, som slagit sig ned i Utah, gjorde uppror,

M v Avfcf n^r reger'ngen, som hade åtskilligt att anmärka ämot den rättvisa, som skipades af Brigham Young, liif^Wilsände en förbundsdomare till territoriet. Trupper under befäl af general Albert Sidney Johnston afsändes för att kväfva resningen, och firman Russel, Majors & Waddell afslöt kontrakt om transport af proviant och slaktboskap till den armé, som mot slutet af år 1857 drog sig samman mot mormonerna. Detta tåg var mycket stort, och det var bättre rustadt mot ett sådant öfverfall, som drabbat bröderna Mc Carthy förut på sommaren. Men dess öde blef i alla fall detsamma.

Will var anställd som extrabiträde under Lew Simpson, en erfaren vagnförman, och hade endast att lyda hans order. Man hotades nu från dubbelt håll, både af mormoner och indianer, så att aflöningen var god. Fyrtio dollars i månaden i guld tycktes för en elfvaåring en ofantligt stor summa.

Wills afresa numro två var precis lika påkostande som den första. Vi flickor stortjöto nu som förut och erbjödo oss att förlåta honom alla hans härjningar i dockskåpet och de otaliga spratt han gjort oss för resten, om han bara inte ville fara sin väg och låta skalpera sig af indianerna. Mammade ej mycket, men hennes ångestfulla anletsuttryck, då hon inom sig återkallade den förra färdens faror, var vältaligare än några ord. Han förde med sig minnet af lille Charlies oförstäldt naiva beundran; för honom var bror Will den störste hjälte i världen. Turks sorg vid afskedet var alls icke mindre än vår, och den trofaste gamle gårdvarden tycktes förstå, att under Wills frånvaro hvilade familjebeskyddarens ansvar på honom, så han gjorde intet försök att följa Will utanför grinden.

Tåget färdades framåt ganska raskt, och mer än halfva vägen till Fort Bridger var tillryggalagd, utan att lugnet på något sätt störts. När man kommit fram till Klippiga bergen, hölls middagsrast nära Oreen River, och här omringades och öfvermannades resenärerna af en skara s. k. daniter, mormonkyrkans »hämmande änglar», hvilka, för att använda ett då för tiden gängse uttryck, »stulit himlens hoflivré för att träda i djäfvulens tjänst.» Dessa buro ansvaret för det ohyggliga massmord på män samt oskyldiga kvinnor och barn som föröfvades i Juni månad samma år, ehuru de samvetslösa »helige» uttänkt planen att skylla hela ogärningen på indianerna, hvilka äfven därförutom hade tillräckligt att svara för och i detta fall endast voro mormonkyrkans redskap. Brigham Young förnekade sin medbrottsling och lät John Lee bli syndaboken. Denne mans sista ord innan han dog äro lika gripande som kardinal Wolseleys anklagelse mot Henry VIII.

— Ett offer har måst anskaffas, sade han, och det offret har blifvit jag. I trettio år har jag sträfvat efter att göra Brigham Youngs vilja till min lag. Se nu, hvarthän jag i dag kommit. Jag har offrats på ett lumpet och fegt sätt. Men jag fruktar icke döden. Jag kan icke komma till någon värre plats än den, där jag redan är.

John D. Lee förtjänade sitt öde, men Brigham Young var icke desto mindre en feg usling.

Daniterna skonade de i tåget deltagandes lif, men deforo högst illa fram med provianten, som de visste var afsedd för Brigham Youngs fiender. De förde med sig alla de matvaror, som de kunde forsla, drefvo framför sig boskapen eller skrämde den åt alla håll samt brände upp vagnarne. Med-lemmarne af den en gång så väl utrustade expeditionen fingo lof att behålla en enda vagn med dess spann och nätt och jämt så stort matförråd, att det räckte tills de kommo fram till härens hufvudkvarter.

Ingen under, att alla voro dystra och nedslagna, när de anlände till Fort Bridger. Underrättelsen om att ytterligare två expeditioner förintats, gjorde dem ännu mera modfälda, ty detta innebar, att de, tillika med de andra tågmedlemmarne och soldaterna inom fortet, måste lefva på förknappning hela vintern. Dessa medlemmar af de förolyckade expeditionerna uppgingo till närmare fyrahundra, och det var så pass långt lidet på året, att de ej hade annat val än att stanna kvar där de voro till vårens inbrott.

Det var en besvärlig vinter. Männen på fortet fingo släpa sitt bränsle två mil. Och allt efter som provianten smälte samman, slaktades den ene af oxarne efter den andre. När köttförrådet var uttömdt, blef hungersnöden förskräcklig. Lyckligtvis fingo speditörerna underrättelse om sitt folks svåra belägenhet, och en undsättningsexpedition nådde oantastad fortet, innan våren ännu kommit.

Återfärden företogs så fort sig göra lät. Vid Fort La-ramie ordnades två stora tåg under befäl af Lew Simpson, och Will fick befattning som kurir mellan de begge karavanerna, hvilka färdades tjugo mil åtskilda för att icke vara hvarandra i vägen, när det gällde att slå läger och skaffa proviant.

Simpson, Oeorge Woods och Will, som befunno sig i det tåg, hvilket följde efter, begåfvo sig en morgon fram till det, som marscherade först. De voro i likhet med alla expeditioner medlemmarne beväpnade med gevär, knif och ett par revolverar. Omkring hälften af de tjugo mil, som skildede begge tågen åt, hade tillryggalagts, när de tre sågo en flock indianer dyka fram ur en skogsdunge en half mil längre bort och styra kosan rakt på dem. Att söka fly med mulåsnorna hade varit gagnlöst; motstånd tycktes nära nog lika hopplöst, eftersom indianernas antal helt visst uppgick till femtio, men att gifva sig skulle vara detsamma som att gå lemlästning och en ryslig död till mötes.

— Skjut mulåsnorna, gossar! befallde Simpson, och fem minuter senare blickade två män och en gosse dystert fram öfver en ännu skälfvande och varm barrikad.

Försvarssystemet var enkelt nog: gevären, så fort fienden kommit inom skotthåll, revolverarne, när de voro helt nära, knifvarne allra sist.

Will fick order att taga sikte på höfdingen, som var lätt igenkännlig på sin hufvudprydnad af höga, vajande plymer. Gossens träffsäkerhet var redan hela gränsbefolkningens stolthet. Simpsons lugn meddelade sig äfven åt Will, som dock mycket väl förstod, att ställningen var förtviflad.

indianerna kommo störtande med ett då och ett tjut som orkanen själf. — Fyr! sade Simpson, och tre ponies galopperade utan ryttare, medan röken hvirflade i blåhvita ringlar från de tre gevärspiporna.

Helt bestörta öfver sin höfdings fall gjorde rödskinnen helt om och redo utom skotthåll. Will uppgaf en lättnadens suck.

— Ladda igen, Will! smålog Simpson. — Snart ha vi dem här igen!

— De ha bara tre eller fyra gevär, sade Woods.

Det hade i själfva verket funnits mycket litet bly med i skuren af pilar.

— Här komma de! varnade Simpson, och de tre stucko ut sina gevär öfver de döda mulåsnorna.

Ytterligare tre ponies satte utaf i vildt sken, utan ryttare, men indianerna läto nu icke skrämman sig tillbaka. De trodde tydligen, att de hvite männen icke hade någon ammunitionmer. En salva från revolverarne tog dem ur denna villfarelse, och så hukade sig skyttarne åter blixtnabbt ned.

Simpson klappade Will på axeln, innan han laddade på nytt. — Du är en morsk pojke, du, Billy, sade han.

— Det är nog inte tu tal om den saken, sade Woods på sitt vanliga trygga sätt, i det han helt lugnt drog en pil ur axeln. — Hur är det fatt med den här, Lew — är den förgiftad?

Will väntade andlös på svar, och han kände sig lika lätt om hjärtat som Woods, när Simpson efter en kritisk undersökning svarade: nej.

Såret blef skyndsamt omlagdt, och det lilla sällskapet ägnade nu en odelad uppmärksamhet åt fienderna, som kretsade rundt sitt byte, i det de böjde sig ned utmed den sidan af hästen, som var vänd från motståndarne, och sköto under hästens buk. Med ett stänk af den kärfva humor, som lifvet ute på de fria vidderna alstrar, förklarade Will, att mulåsnorna sågo ut som riktiga nåldynor, så fullsatta af pilar voro de.

De belägrade besvarade hela tiden elden så godt de förmådde; de sköto ned pony efter pony, och stundom stupade äfven ryttaren. Detta slags sport visade sig ganska dyrbar för indianerna, och hela skocken drog sig omsider utom skotthåll.

De tre vännerna fingo nu ett ganska långt andrum, som de begagnade till att stärka sitt försvar, på så sätt att de med sina knifvar gräfdde upp mullen och hopade den ofvanpå mulåsnorna. Det var ett besvärligt arbete, men det var dock att föredraga mot att ligga överksam i den mest obekväma, hopkrupna ställning.

Två timmar förflöto — och så visade det sig hvad fienden utkläckt för plan. En svag vind blåste upp, och indianerna antände prärien. Lyckligtvis var gräset på ömse sidor om den smala ridvägen kort, och ehuru hettan var olidlig och röken kväfvande, höll dock barrikaden undan elden. Simpson hade hela tiden hållit noggrann utkik och gaf plöts-ligt befallning att skjuta. En salva aflossades tvärs igenom all elden och röken, och det tjut, som följde, visade, att krutet ej förspillts i onödan. När denna sista list misslyckats, satte sig indianerna ned och återtog sin favoritsysselsättning

— att vänta.

Ett fåtal af dem drog sig åter utom skotthåll, hästarne tjudrades och tält uppslogos. Natten bröt in, och stjärnorna trädde fram.

Som Woods var sårad, blef han befriad från allt vakt-hållande, i det att Will och Simpson turade om att göra detta. Will tog första vakten och fastän han var mycket trött, fann han det icke svårt att hålla sig vaken. Men han somnade som en stock i samma ögonblick som han aflöstes.

Han väcktes däraf att han drömde, att Turk skällde på honom, och betagen af en obestämd oro satte han sig upp. Han fann då, att Simpson somnat in tvärs öfver sitt gevär.

Midnattens djupa tystnad rådde som förut, och mörkret låg tungt öfver slätten. Men skepnader, än svartare än natten, ströko omkring alldeles i närheten, och Will lade handen på Simpsons axel.

Den sistnämnde spratt genast upp ur sömnen, och äfven Woods väcktes. En svag knall fördes vidare af nattvinden, och ett ögonblick senare underrättade tre eldstrålar den sakta framkrypande fienden att de hvite vore både vakna och på sin vakt.

Innanför barrikaden sof man icke mer. Gryningen gick öfver till dag, och ängsliga ögon spejade utåt slätten, efter förstärkning — som säkert skulle komma, men ack, med hur tröga och tunga fortskaffningsmedel!

Det blef middag och eftermiddag. Då ångestfyllda ögonen rådfrågade hvarandra. Hade den eftertågande expeditionen öfvermannats af en ännu större skara vildar?

Men hastigt sågs ett halft dussin af indianerna rusa upp med alla tecken till bestörtning och utbreda nyheten rundt omkring.— De höra knallandet af körsvennernas piskor, sade Simpson.

Indianerna, som sett det första tåget draga förbi och antagit, att Simpson och hans kamrater voro medlemmar häraf, som kommit på efterkälken, väntade icke något nytt tåg så fort. De kastade sig med ilande fart upp på sina hästar och sprängde bort i tätt slutet flock just som det första oxspannet kom i sikte.

Och aldrig har väl någon anblick mer fägnat tre par förtjusta människoögon än åsynen af dessa klumpiga, tungt framåtlunkande djur, och aldrig ljud någon musik ljufvare än det hårda knallandet från oxpiskorna!

När de tre stillat sin hunger och Woods fått sitt sår på bästa sätt skött, fann Will för andra gången, att hans omgifning betraktade honom som en hjälte. Hans mod och lugna själfbehärskning kunde ej nog berömmas af Simpson, och det lilla sällskapets räddning tilskrefs med skäl den lif-liga drömmen om Turk, som väckt honom i så lagom tid, Will tyckte emellertid, att hela berömmelsen borde tillkomma Turk . . .

Återstoden af färden förflöt utan att någonting märkligare inträffade, och när Will närmade sig hemmet, skyndade han i förväg för att komma fram så mycket fortare. Hans hjärta klappade högt vid tanken på de kära ansikten, som väntade på honom utan att veta, att han var så nära.

Men öfver hemmet, dit han hastade med bultande hjärta och bevingade steg, hade sorgens svarta täckelse sänkt sig ned. Syster Marthas äktenskapliga lif hade, hur kort det än varit, dock till fullo bevisat riktigheten af bror Wills dystra aningar beträffande den, åt hvilken hon anförtrott sin framtida lycka. Hon insjuknade plötsligt, men det var icke förrän åtskilliga månader senare, som Will fick veta, att orsaken till hennes sjukdom var att hon kommit på det klara med mannens otrohet. Upptäckten föranleddes genom ett besök af en af herr C:s fordringsägare, som, uppretad öfver att han

Westmore, Buffalo Bill. 5ej fick den penningesumma, som rätteligen tillkom honom, beskyllde C. för tvegifte och hotade att draga honom inför rätta. Slaget verkade alldeles förkrossande på en natur, ren och oskuldsfull och ömsint som Marthas, helst som hon redan förut känt sig försummad och illa bemött.

Hela natten omedelbart före expeditionens hemkomst låg hon i feberyrsel, och alla hennes tankar kretsade kring Willie och den fara han befann sig uti — ej blott den fysiska risken, utan äfven den moraliska och andliga fara, som hon fruktade låg i hans samvaro med alla dessa råa och äfven-tyrslystna män. Hon kastade sig af och an, jämrade sig och uppgaf klagande rop. Men när morgonen bröt in, vek febern från henne, och de ångestfyllda vårdarinnorna trodde, att hon sof. Plötsligt satte hon sig upp, med förståndets ljus åter strålande i sina ögon, och med glädjeropet: — Säg mamma, att Willie är räddad! Willie är räddad! — sjönk hon tillbaka mot kudden, och hennes ande svingade sig upp mot det eviga ljuset. Öfver hennes anlete låg lägrad den frid, som världen hvarken kan gifva eller taga. Det okändas förlåt hade dragits undan för några sekunder, och hon hade fått skåda det ljus, som vägledde hennes sista trötta steg genom dödsskuggans dah

Herr C. hade flyttat från Leavenworth till Johnson County, tjugofem mil längre bort, och som det hvarken fanns telegrafledning eller diligenslägenheter till denna ort, kom han själf ridande hem till oss med vår systers stoft. Vi egde sålunda icke ens en aning om att Martha varit sjuk, förrän hennes stelnade lik bars öfver vår tröskel — samma tröskel, som hon för mindre än ett år sedan vandrat ut öfver som en lycklig och förhoppningsfull brud. Alldeles tillintetgjorda af sorgen kunde vi endast längta efter att Will skulle hinna hem igen, innan vi måste sänka

vår afhållna syster ned i hennes sista trånga hvilorum.

Hela familjen, äfven herr C., var församlad inne i hvardagsrummet, tyst och sorgsen, då Turk plötsligt lyfte på huf-vudet, lyssnade en sekund och sedan blixtnabbt rusade ut genom dörren.

— Will kommer! ropade mamma, och vi sprungo alla mot utgången. Turk galopperade med väldiga språng uppför den långa backen, å hvars högsta krön man såg en rörlig punkt, som hunden visste var hans husbonde. Hans skarpa öra hade urskilt den välbekanta hvisslingen på en half mils afstånd.

När Turk gifvit uttryck åt den glädje han kände öfver återseendet, förberedde han Will på den förlust, som drabbat honom: han sänkte hufvudet och uppgaf långa och utdragna tjut. Wills första tanke gällde mamma, och han gaf sig till att storspringa utför backen. Flickorna mötte honom ett stycke från huset och meddelade honom gråtande den sorgliga nyheten.

Och när han hört dem till slut, öfverväldigades gossen, som utan att blinka deltagit i två indianstrider, af sin smärta och snyftade lika bittert som vi andra.

— Hade den uslingen C. någonting att göra med hennes död? frågade han, när det första lidelsefulla utbrottet var öfver.

Julia, som den tiden inte visste bättre, svarade, att herr C. varit den ömmaste make och nu var alldeles öfver sig gif-ven af sorg öfver sin förlust. Men trots hennes försäkringar hade Will, när han kom fram till huset, hvarken ord eller blick för svågern. Han endast slog sina armar om mammas hals och blandade sin smärta med hennes deltagande och kärleksfulla ord.

Martha lades kort därefter ned vid vår fars sida, och när vi stodo gråtande i detta gripande ögonblick, då det sista spadtaget jord faller öfver kistan, förmådde Will ej längre behärska sig utan gick rakt på herr C. med de orden:

— Mördare, en dag skall ni stå till svars inför mig för hennes död som ligger här! —

När Will nästa gång infann sig på herr Majors' kontor, fick han det beskedet, att hans arbete utfallit till full belåtenhet och att han kunde få fast sysselsättning närhelst han så önskade. Detta var ju högst angenämt, men en ännu större fröjd njöt han, när han lade sin aflöning för vintern i mammas knä. Tack vare hans bidrag och hennes egen affärsduglighet, befann sig vår ekonomi i ganska tillfredsställande skick. Vi voro välbergadt folk, och som Salt Creek Valley nu kunde skryta med ett skolhus, önskade mamma, att Will skulle söka inträde i skolan. Han var så liten, när vår familj flyttade västerut, att han fått mycket litet undervisning, och utsikten att ånyo få taga plats på skolbänken var icke särdeles lockande. Efter det spännande lifvet ute på den fria slätten var lex-pluggningen ett skäligen ledsamt ombyte, men Will förstod ganska väl, att det låg en värld äfven på andra sidan präriens horisont, och han började åter gå i skolan, fast besluten att göra ett ärligt arbete.

Vår förste lärare tillhörde den gammaldags sorten. Han undervisade därför att han måste lefva, men han hyste ingen kärlek till sitt kall och förstod sig alls icke på barn. Det enda valspråk, som han följde, var detta: »Spar på riset och du fördärfvar pilten!» — Som Will var en riktig vilde inne i skolsalen, kom han, mer än de andra skolbarnen, honom att omsätta denna lofvärda teori i praktiken. Nästan hvarenda eftermiddag egnades åt något mer eller mindre lyckadt försök att piska upp Will. Skolsalen delade sig härvid i två stora partier, de pojkar, som »höllo med läraren», och de, som »höllo med Cody.» Så brukade läraren skicka ut sina favoriter för att skära spön, och då tog alltid en del af vårt parti

— vi flickor, förstås — till lipen, medan de, som voro mera kavata utaf sig, spottade i händerna, knöto näfvarne och mumlade någonting om att »de skulle bara våga komma dragande med sina spön!» Den tiden gick det hett till i gamla Salt Creek Valley!

En morgon greps äfven Turk af ett begär att fullkomma sig i vetande och följde med Will till skolan. Vi försökte köra hem honom, men han lunkade efter på afstånd, och när vi gingo in i skolhuset, klef han fram ur buskarne vid landsvägen och kröp in under stenfoten.

Arma skola och arma elever! En annan ärelysten hund hade redan slagit sig till ro därinne under själfva lärdomens tempel!

Will hade just samtidigt en svår pers att utstå. Det pågick som bäst en undersökning af hans vetande, eller rättare sagdt luckorna däruti, och han befann sig i en faslig klämma. Hade man frågat honom hur man bär sig åt för att finna ett spår, söka upp vatten med slagruta eller slå upp ett tält, så skulle han redt sig som en hel karl, men nu stod han sig slätt, och lärarens frågor föreföllo honom den ena löjligare och enfaldigare än den andra.

Men så kom Turk på ett oväntadt sätt till hans räddning. Dét hördes underliga fnysningar från stenfoten under skolsalen; de öfvergingo till vilda morranden och gläfsningar, och snart trängde det gröfsta och ilsknaste skall upp genom golfvet, de kämpande hade nu ordentligt råkat i lufven* på hvarandra. Med ett tjut, som kunnat anstå en indian, for Will ut genom dörren rytande: »Ät upp honom, Turk! Ät upp honom hel och hållen!»

Turks motståndare hade till ägare en viss Steve Oobel, och mellan honom och Will rådde bitter fiendskap. Äfven Steve uppenbarade sig på skådeplatsen med ett trotsigt och morskt »Buss på honom, Nigger!» — och hela skolan kom rusande ut i hack och häl efter honom.

Det var ibland omöjligt att urskilja hvilken som var Turk och hvilken som var Nigger i det ludna, ursinnigt morrande nystan med lysande hvita tänder och starka klor, som kom framrullande under skolhuset. Eliza och jag ropade på Turk och gräto, därför att han inte ville höra. Läraren kommenderade barnen tillbaka till lexböckerna, men de voro lika döfva som Turk, och den uppretade pedagogen hoppade vildtomkring, svängande en käpp och rappande till hvarenda pojke, som råkade komma inom håll för den.

Nigger hade snart fått nog af bataljen — han satte svansen mellan benen och flydde tjutande från slagfältet. Hans herre, Steve Gobel, en storväxt pojke på nitton eller tjugo år, kastade af sig rocken för att hämnas sin hunds nederlag på Will, men läraren satte i verket ett slags salomonisk kompromiss genom att ge begge pojkarne huden full, därför att de haft sina hundar med sig till skolan, hvarefter den afbrut-na undervisningen åter upptogs.

Men Gobel hyllade den grundsatsen, att »gömdt är inte glömdt», och han visade sitt agg och sin fiendskap på tusen sätt. Will brydde sig icke om honom, utan egnade sig med ökad ifver åt sitt skolarbete. Han hade för öfrigt stort flick-tycke, och situationen tillspetsades, när fröken Mary Hyatt, som var äldre än Will, öppet visade, att hon föredrog honom framför unge herr Gobel. Steve hade aldrig utmärkt sig i någon strid mot indianerna, han — han var ingen hjälte utan en helt vanlig pojke i slyngelåren.

Wills lif hade vid detta laget blifvit nästan outhärdligt. Han visste mer än väl, att en pojke om tolf år, hur stark och muskulös han än är, dock icke förmår mäta sig med en nästan fullvuxen man. Och för att därför justera förhållandena, gömde han på sig en gammal bowieknif. När han nästa gång mötte Steve, gick denne så långt i sitt öfversit-teri, att han gaf föremålet för sitt misshag en örfil. Men han var allt annat än förberedd på det väldiga språng hans motståndare gjorde rakt på honom, så att han föll baklänges, till marken. Öfverlägsenhet i storlek och styrka gjorde sig hastigt gällande i den brottning, som följde, tills Will plötsligt med en behändig manöver stack knifspetsen in i vaden på Steve — en punkt, där han visste, att såret ej kunde bli allvarsamt.

Den eljest så kavate öfversittaren gallskek, att han var ihjälstucken, barnen skockade sig rundt omkring och vojadesig högt vid åsynen af blodet. — »Will Cody har dödat Steve Gobel!» jämrades det på alla håll och fastän Will mycket väl visste, att Steve endast fått sig en lindrig minnesbeta, började han begripa, att det slags stridssätt, som användes vid skärmytslingar och handgemäng på gränsområdena, ingalunda lämpar sig för en plats, där man uteslutande egnar sig åt så fredliga idrotter som stafning, räkning och historia. Han visste, att Steve var mera skrämmd än skadad, men åsynen af den likbleke, på marken liggande ynglingen och gruppen af förfärad barn erinrade honom plötsligt om det faktum, att han med sin handling öfverträdde landets lagar och att han äfven vid själf försvar ej haft rättighet att använda knif, såvida han ej varit hotad till lifvet.

Den förgrymmade läraren kom framskyndande till olycksplatsen, och efter att ha kastat en blick på honom, tog Will ofördröjligen till fötter. På landsvägen hann han upp ett oxtåg, och med ett glädjerop kände han i dess ledare igen John Willis, en vagnförman, som användts af Russell, Majors och Waddell, och i hvilken »extrapojken»

hade en mycket god vän och gynnare. Will klättrade upp bakom Willis på dennes häst och berättade därefter sina mandater för en mycket grannlaga och intresserad lyssnare.

— Är det så, som du säger, Billy, anmärkte han till sist, så rider jag dit och klår upp hela bundten och spikar igen skoldörren.

— Åh nej, låt skolan vara i fred, svarade Will, men jag kommer nog att stiga i graderna, om du vill låta mig följa med dig på den här turen.

Willis samtyckte beredvilligt, men yrkade mycket be-stämmt på att de först skulle bege sig tillbaka till skolhuset i och för redan angifvet ändamål. — Jag ämnar inte, sade han, låta dig få stryk af en öfversittare till pojke och en usel yankeeskolmästare, som kanske har en smula lärdom proppad i sin skalle, men inte har mera kurage än en backhare.

Hans mening var att anställa en kraftmätning de fiendt-liga partien emellan på så sätt, att han och »lille Billy» skulle utmana skolmästaren och Steve.

Will samtyckte och de redo tillbaka till skolhuset, på hvars dörr Willis bultade med kolfven på sin revolver. När den öppnats, uppmanade han Gobel och »räknemästaren» att komma ut och få sig ett nappatag. Men Steve hade linkat hem, och när läraren såg de begge gladiatorena, tog han till schappen. Hvarefter alla skolbarrien gåfvo sig själfva lof och sprungo hem till sig, halft vettskrämda.

Samma kväll fick mamma ett bref från läraren.

Han hade inte lön och bostad, skref han, för att undervisa förvildade slynglar som Will, utan besagde unge man blef kort och godt visad från skolan. Men Will hade redan gifvit sig själf oinskränkt ledighet på obestämd tid och tagit inträde i den stora skola, hvars väggar och tak utgöras af den stora blå kupa, som kallas himmel. Och i långliga tider användes hans namn af skolmagistern, när det gällde att frambesvärja lydnad hos eleverna; om de icke visade den tillbörliga underdånigheten, kunde också de köras bort som oförbätterliga och så hastigt och lustigt råka ned på samma sluttande plan som den vildhjärnan Will Cody.

Willis och Will hade endast hunnit ett litet stycke väg, då de sågo ryttare nalkas.

— Herr Oobel och den ridande polisen äro efter mig, sade Will.

— Det är stor skilnad mellan att vara efter dig och få tag i dig, sade förmannen. — Lägg dig ned raklång, så skall jag nog expediera herrarne bakom oss.

Herr Oobel och hans folk redo fram och gjorde halt med det meddelandet, att de kommit för att arrestera Will. Men med Willis kommo de absolut ingen vart. Han ville på inga villkor tillåta dem att genomsöka vagnarne, och slutligen redo de sin väg med oförrättadt ärende.

Samma natt, sedan läger slagits, gaf förmannen Will en mulåsna och följde med honom hem. Vi blefvo mycket glada att få se honom, i synnerhet mamma, som lagt hans rymning mycket på sinnet.

— O, Will, hur kunde du göra någonting sådant, sade hon sorgset. — Det är ju rysligt att draga knif mot någon.

Will bedyrade, att han alls icke haft för afsikt att taga någons lif, men hans förklaringar uträttade föga gentemot mammas ogillande och hennes missnöje öfver att han afbru-tit sin skolgång. Hon gaf emellertid sitt samtycke till att han skulle följa med oxtåget under uppsikt af John Willis, eftersom detta tycktes henne vara det bästa hon för ögonblicket kunde göra, och återstoden af natten tillbragtes med förberedelser för resan. **TURKS DÖD OCH BEGRAFNING.**

en färd, som Will vid denna tidpunkt deltog i, varade endast två månader och efterföljdes af en annan expedition, till den nya stationen vid Fort Wallace, invid Cheyenne-passet.

Vår mor hade under tiden fattat beslutet att draga nytta af vårt nya hems präktiga läge, och under hennes öfverinseende uppfördes traktens första hotell, benämndt »The Valley Grove House» efter sin natursköna

belägenhet i en dalsänka strödd med löfdungar.

Man hade från den nya byggnaden en hänförande utsikt. Nedanför låg den vackra Saltfloddalen. Den fick sitt namn af den lilla, ganska saltbemängda fors, som rusade öfver sin stenfyllda bädd för att tömma sitt klara vatten i den gytjiga Missouri. Från den upphöjda ståndpunkt, där vi åtminstone i viss mening befunno oss, såg Saltfloden ut som en silfvertråd, hvilken i otaliga bukter slingrade sig fram genom dalens rika grönska. Rundt omkring lågo välskötta landtgårdar; i öster och väster löpte stora allmänna landsvägen, känd under namnet Gamla Saltsjövägen, och bakom oss hade vi Cody-kullen, som fått namn efter vår far. Vårt hus låg på ena sluttningen, strax ofvanför militärvägen, och mellan oss och åsens krön låg den löfdunge, som gaf hotellet dess namn. Den kedja af kullar, som bildade vår västra horisont, skymde undan Leavenworth och Missouri-floden och höjde sig rakt söder ut till Pilot Knob, den vidt och bredt synliga kulle, å hvilken vår far låg begravnen, men som vi heller icke förmådde urskilja.

Mammas goda affärshufvud förnekade sig icke i samband med denna hotellspekulation. Hvarje oxtåg började sitt halfmilslånga knogande uppför backen alldeles nedanför vårt hus, och just här använde man det hjälpmedel, som kallades »dubbling». Två spann drogo hvarje vagn uppför den branta backen, och så vände det ena spännet tillbaka för att hämta nästa vagn. Ett oxtåg färdas ju alltid framåt i sakta lunk, men så länge detta slags fortskaffnings-sätt måste användas, gick det trögt som snigeln, och hotellet kunde alltid göra sig räkning på en hel laddning hungriga formän.

Will fann snart, att hans aflöning var till god hjälp för mamma vid bestridandet af de stora utgifter, som hotellbyggandet medförde, och när vintern stod för dörren och det alltså icke kunde bli tal om några vidare fraktexpeditioner, gjorde han upp med ett sällskap pälsjägare att följa med dem på deras färder. Pälsjägaryrket är mera inbringande under vintern än under någon annan årstid.

Kampanjen blef mycket lyckad och bjöd blott på ett enda äfventyr, kryddadt med fara. Och som så ofta var fallet, vände Will genom lugn och själsnärvaro denna fara till sin egen fördel.

En morgon, när han gjorde rondan för att vittja sina fällor, visade sig tre indianer på gångstigen, hvar och en ledande en pony lastad med djurskinn. Den ene hade ett gevär, de bägge andra buro båge och pil. Chancerna voro alltså tre mot en, och matadoren med bössan var naturligtvis den fruktansvärdaste.

Denne indian släppte också sina tyglar och lade an med geväret. Men innan han hunnit taga sikte, sköt Will, och han föll framstupa. Hans bägge följeslagare lade ögonblickligen an med sina bågar; en pil gick genom Wills hatt, och en annan trängde in i hans arm — det första sår han någonsin fått. Will svängde hatten öfver hufvudet.

— Hitåt! Här äro de! ropade han till en endast i hans fantasi existerande skara kamrater. Med sin revolver sårade han därefter en annan af indianerna, som, i den tron att undsättning fanns alldeles i närheten, lämnade sina ponies i sticket och flydde. .

Will ledde de små hästarne i flygande fart tillbaka till lägret, och fångstmännen beslöto att genast föra upp palissader. Men vid närmare betänkande ändrade de plan. Säsongen hade varit god, och de få skinn man ytterligare skulle kunna erhålla, voro ej värda risken af ett öfverfall af hämd-lystna indianer. De packade därför in sina ägodelar och begåfvo sig till Fort Laramie. Will fick en ganska vacker summa, sedan han försålt de från indianerna tagna pälsverken, och än större förtjänst hade han på de djur, dem han själf fångat i snaror och fällor.

Vid fortet befunno sig två män, som ämnade sig österut och så fort som möjligt ville komma i väg. Will, som äfven hade brådtom hem, slog sig i sällskap med dem. Hellre än att vänta på en oviss oxexpedition af den vanliga sorten, beslöto de sig för att på egen hand riskera färdens äfventyrligheter. De köpte sig tre ponies och en packåsa för allt det som behöfdes för att slå läger, och så begåfvo de sig i väg helt glada och förhoppningsfulla.

Fastän Will var den yngste i sällskapet, var han dock den mest erfarne, när det gällde ett företag sådant som detta, och han var ständigt vaksam och flink. De hunno fram så långt som till Lilla Blå floden, utan att se en skymt af indianer, men där, på andra sidan vattendraget, upptäckte Will en flock sådana. Rödskinnen hade lika skarpa ögon som han och utbytte genast jaktens nöjen mot den ännu mera spännande förströelsen af att förfölja

mänskligt villebråd. Men först måste de öfvergå floden, och härigenom vunno de hvite männen en smula försprång. Jakten blef het, och efteren stund såg det ganska hotande ut för de förföljde. Men så bredde mörkret ut sin skyddande mantel, och tack vare den räddade sig de tre. Den natten kamperade de i en bergsklyfta, som gaf dem skydd både mot indianerna och vädret.

När de närmare sågo sig om inne i klyftan, upptäckte de en grotta, som tycktes utlofva en torr och behaglig tillflyktsort, och inne i den bredde Will och den ene af hans följeslagare ut sina filter och föllo i sömn. Den tredje, till hvars åligganden det hörde att laga kvällsvarden, gjorde upp en eld strax vid klyftans ingång och gick därpå ut för att hämta mera bränsle. När han åter trädde in i klyftan, upplystes hela dess inre af ett klart eldsken, och efter att ha kastat en blick omkring sig, gaf han till ett gällt skri af förskräckelse, släppte bränslet och flydde.

Will och den andre mannen hade ögonblickligen rest sig upp på knä och famlade efter sina gevär, i den tron, att de öfverrumplats af indianer. Men den syn, som mötte dem, var mera fasaväckande än tusen indianer. Ett dussin spöklika, hvitnade skelett voro församlade tillsammans med dem rundt lägerelden — de tycktes nicka och vagga på sig och stucko sina iskalla knotor fram emot den sprakande brasan.

Hur hemskt det än var inne i grottan, så fann Will det än otrefligare därutanför. Natten var kall, och ett oväder hotade.

— Hör på, sade han till de bägge andra, nu ha vi ju sett det värsta, som finnes därinne. De där gamla döda knotorna lära inte göra oss någonting för när. Låt oss gå dit in igen!

— Inte så länge jag råder mig själf, min gosse lilla, svarade den ene af männen i afgörande ton. Och den andre höll med honom på det allra ifrigaste, i det han svor, att äfven som det var, skulle han inte kunna få en blund i ögonen på en hel vecka. Så att efter ett brådiskande mål mat af de kalla förråden bestego resenärerna åter sina poniesoch fortsatte färdens. Den hotande snöstormen blef verklighet, och den stegrades inom kort till en våldsam orkan, som tvang dem att stiga af hästarna och slå läger ute på öppna prärien. De tillbragte en högst obehaglig natt.

Men allting har en ända, så äfven de tres strapatser. Nästa morgon fortsatte de sin färd och kommo efter många motigheter och besvärligheter fram till Marysville vid Stora Blå floden.

Häriifrån gick färdens betydligt lättare, eftersom landet nu var tämligen tätt bebyggt, och Will nådde hemmet utan något vidare missöde eller äfventyr. »Här skördade han sina mödors lön i form af den fröjd, som han erfor, när han lämnade mamma alla sina pengar. Han insåg ju, att detta bidrag i hög grad skulle lätta hennes börda — en börda, som hon tagit på sig för att kunna lämna sina barn försörjda, när hon ej längre förmådde visa tillbaka den fruktade budbäraren. Den budbäraren tycktes under alla dessa år vara oss så nära, att till och med våra barnsliga hjärtan kände hans iskylla redan innan han stigit öfver vår tröskel.

Det var tidigt i mars månad, som Will kom tillbaka från sin pälssjägarexpedition. Mammans hotellrörelse gick utmärkt, men själf tycktes hon falla af för hvarje dag som gick. Och den sommaren som kom, blef sorglig för oss alla, ty den blef Turks sista. Han låg en afton ute på gården, då en främmande hund kom springande vägen framåt, rusade in på gården, högg till Turk, innan denne hann resa sig, och sprang därefter vidare. Vi förbundo såret och tänkte sedan just ej därpå tills det kom några män ridande, som frågade:

— Ha ni sett en hund springa förbi?

Vi svarade harmset, att en främmande hund hade varit inne på vår gård och bitit vår hund.

— Då är det bäst att ni noga ge akt på honom, varnade männen, i det de redo vidare. — Den andre hunden är galen. Vi grepos af bestörtning. Det var rysligt att tänka på, att Turk skulle kunna bli galen — han, som varit vår lekkamrat ända från vår barndom och som under våra uppväxtår blifvit oss kärare än mången mänsklig varelse. Men mamma visste, att saken var allvarlig, och hon gaf sina order. Turk måste stängas in, och under en viss tid fingo vi icke ens besöka honom. Så stängde vi då in honom och hoppades det bästa, men det blef snart nog tydligt, att giftet spridt sig i hans ådror och att den största välgärning man kunde visa honom var att döda honom.

Beslutet var svårt att fatta, men det var ännu svårare att sätta det i verket. Will vägrade absolut att skjuta honom, och detta uppdrag öfverlämnades åt drängen, sedan Will dessförinnan föreskrifvit, att intet af hans vapen skulle få användas och att han själf måtte få tid att springa utom hörhåll.

Sent den eftermiddagen, strax före solnedgången, samlades vi under sorgsen tystnad till begrafningen. En graf hade gräfts på högsta punkten af Cody Hills östliga sluttning, och prydda med svarta band vandrade vi långsamt efter hvarandra uppför den breda stigen, bärande Turks döda kropp på ett furubräde, öfvertäckt med mjuk mossor. Will gick i spetsen för tåget, och då och då strök han häftigt med handen tårarna ur ögonen. När vi kommit fram till grafven, bildade vi en krets omkring den, och Will, som alltid kallade mig »den lille predikanten», bad mig läsa Fader vår. Solen lutade mot sin nedgång, och de guldskimrande molnen i väster kastade sitt återsken rundt omkring oss. Vinden drog suckande genom trädkroonerna långt nedanför oss, och ljuden från dalen läto dämpade och beslöjade.

— Fader vår, som är i himmelen, hviskade jag sakta, medan alla barnen böjde sina hufvuden, helgadt varde Ditt namn, tillkomme Ditt rike, ske Din vilje, såsom i himmelen så ock på jorden. — Så tystnade jag, och de andra barnen läste återstoden af bönen i korus. Dagen därpå skaffade Will ett stort block af röd blodsten, som där på trakten förekommer i öfverflöd, högg det fyrkantigt och ristade in namnet Turk med stora bokstäfver. Det ställde vi sedan upp vid grafvens hufvudända.

Vi för vår del hade icke funnit någonting stötande i jordfästningsceremonien. Turk hade skänkt oss allt hvad en hund kan skänka — vi gäfvor honom i stället en kristlig begrafning. Vår sorg var uppriktig. Vi hade förlorat en ärlig och trofast vän. Under många veckor efteråt var hans graf prydd med friska blommor, som ditlades af kärleksfulla händer. Farväl, Turk!

TURKS BEGRAFNING.

Blott en hund — och dock flödar så ymnig vår gråt,

När vi bädda ditt lik uti mull,

Då naturen så gifmild i sommarens ro Höljer gräset med solrosors gull.

Af en sörjande gosse blir hundgrafven ömt Krönt med vården af blodsten så röd Och det namn, som med barnsliga handstilen skärs Håller minnet vid lif än i död.

Ty den lekande hjälten på fält och i skog —

Han allt ädelt och godt håller af,

Och hans varma och trofasta hjärta ej blygs För en tår på den saknades graf.

Blott en hund! — skall man säga. Ja väl, men jag tror,

Att en tillgifven hund är mer värd Än otaliga människor uppå vår jord Att i döden få kärlekens gärd.

En ovanligt dugande lärare förde nu spiran i vårt grannskap, och Will förmåddes åter med lock och med pock att beträda den väg, som skulle föra till förkofran i bildning och vetande. Han sträfvade och arbetade duktigt hela den långavintern, men när våren kom med sin känsla af oro, när gräset spirade och knopparna svällde, när fåglarne återvänt och det glada kvittret ljöd från myriader bon, då vinkade de stora slätterna honom till sig, och han slöt sig till ett sällskap guldgräfvare, som voro stadda på den långa färden till Pikes Peak.

Guldfebern stod på sin höjdpunkt år 1860. Förbi vårt hus hade passerat den historiska vagnen, som bar på sin sida det klassiskt vordna mottot: »Pikes Peak eller Spricka». Sedermera, när den hamnat kullstjälpt vid sidan af vägen, förtäljande med kärf humor en hel historia om misslyckade sträfvanden och grusade förhoppningar, lade någon okänd hand till det lilla värtaliga ordet: »Sprucken»!

Trots alla de äfventyr han redan hunnit vara med om, var Will endast fjorton år gammal, och ehuru han var lång för sin ålder, ägde han dock icke den fysiska uthållighet, som man kunnat vänta af hans härdande lif. Det var icke

underligt, att han smittades af guldfebern, och ännu naturligare var det, att mamma med ängslan skulle se honom lämna hemmet för att trotsa okända faror. Lika litet anmärkningsvärdt var det, att han, väl anländ till Auraria, det nuvarande Denver, fann, att de stora förmögenheterna ej lågo kringspridda för att benäget låta sig tagas mera i ett guldland än annorstädes.

Äfven nyare tiders erfarenheter hafva bekräftat den åsikten, att under guldfeberns upphetsning använde människorna sin omdömesförmåga mindre än vanligt. Med undantag af guldvaskning, som snart sagdt en hvar kan lära sig, är konsten att finna och tillgodogöra sig en guldfyndighet en verklig vetenskap. Då och då hittas det ju en guldklump, värd en förmögenhet, men genomsnittsmänniskan kan nog med blott hälften så mycket arbete skapa sig en förmånligare existens å nästan hvad annat verksamhetsfält som helst. För att bli rik, måste man äga kännedom om malmarter och grufarbetningsmetoder; detta är ett oundgängligt villkor.

Westmore, Buffalo Bill. 6Men Will kom aldrig så långt som till guldfälten. Nästan den förste person han råkade på Julesbergs gator var George Chrisman, som också han varit vagnförman hos Russell, Majors & Waddell. Will hade blifvit mycket bekant med Chrisman under de talrika expeditioner han varit med om för firmans räkning.

Denne man bodde för tillfället i Julesberg, där han var anställd som agent för den under bildning varande Pony Express-linien. Denna linie var ett företag af firman Russell, Majors & Waddell. Herr Russell sammanträffade i Washington med senatoren från Kalifornien. Denne sistnämnde visste att en speditörfirma västerut insatt en daglig diligenstur mellan Missourifloden och Sacramento, och han framhöll för herr Russell önskvärdheten af, att en ponyexpresslinie inrättades längs samma route. Det fanns redan en linie, känd under namnet Butterfieldlinien, men den gjorde stora omvägar och drog en tid af allra minst tre veckor.

Herr Russell framlade förslaget för sina kompanjoner. De voro ej hågade därför, enär de voro öfvertygade om, att företaget endast komme att gå med förlust, men den äldste delägaren i firman påyrkade saken så starkt, att de samtyckte till att göra ett försök, detta uteslutande till fördel för allmänheten, utan afseende på någon vinst för egen räkning. De begagnade sig af de diligensstationer, som redan funnos i ordning; det behöfdes sålunda endast omkring två månader för att sätta det nya företaget i gång.

Ryttarne fingo 120 — 125 dollars i månaden, men de gjorde sig också verkligen förtjänta af denna höga aflöning. För att kunna hårda ut med strapatserna måste de vara i besittning af stor fysisk styrka och uthållighet; de måste dessutom äga lugn och sinnesnärvaro och aldrig bli rädlösa. Deras lif sväfvade i ständig fara, och de måste förbinda sig att uträtta dubbla arbetet, för den händelse kamraten, som skulle aflösa dem, gjorts arbetsoduglig af indianer eller stråt-röfvare. Tvåhundrafemtio mil var den sträcka, som hvarje dygn måste tillryggaläggas; detta gör i medeltal något mer än tio mil i timmen. Men i dessa ytterst kuperade och oländiga trakter kunde denna medelsiffra ej upprätthållas; för att återvinna den förlorade tiden hade man förordnat, att ryttaren i stället under vissa sträckor af vägen skulle tillryggalägga tjugofem mil i timmen.

Det behöfver väi knappast sägas, att inga extrabördor medtogos under dylika färder. Bref skrefvos på det finaste silkespapper, och taxan var fem dollars för ett halft uns *). Ett hundratal sådana bref skulle bilda en packe ej mycket tjockare än en vanlig annotationsbok.

Sadelhölstren fingo aldrig bära mer än tio kilo. De utgjordes af vattentäta läderväskor, och brefven voro till yttermera visso insvepta i en oljad silkesduk. Sadelpåsarne knötos igen, förseglades och fastspändes med läderremmar vid ryttarens sida. De öppnades aldrig under resan från S:t Joseph till Sacramento.

Den första turen gjordes på tio dagar; detta var alltså elfva dagar mindre än den tid, som äfven under de gynnsammaste förhållanden användes af Butterfieldrouten. Ibland tillryggalades sträckan på åtta dagar, men medeltiden blef nio. Då hade under denna tidrymd tillryggalagts en sträcka af 1,966 engelska mil.

Presidenten Buchanans sista officiella meddelande öfver-fördes i december 1860 på åtta dagar och några timmar. Presidenten Lincolns inträdestal, i mars året därpå, öfverför-des på sju dagar och sjutton timmar. Detta var den snabbaste färd, som någonsin gjorts.

Ponyexpresslinjen blef genast fullt uppskattad. Den skulle äfven ha burit sig utmärkt väl ekonomiskt, såvida ej en

telegraflinje upprättats längs samma sträcka, under ledning af herr Edward Creighton. Den första depeschen sändes

*) Ett uns = 31,1027 gram.genom tråden den 24 okt. 1861. Ponyexpresslinjen hade i och härmed blifvit öfverflödig, och den indrogs genast. Men den hade uppfyllt sitt hufvudändamål, hvilket var att utröna, huruvida den route, å hvilken den användts, skulle kunna göras duglig att befara året om. Union Pacificvägens vagnar färdas nu å nästan desamma gamla vägarne, som följdes af de djärfva ryttarne från ofridens dagar.

Herr Chrisman hälsade hjärtligt på Will. Han förklarade för sin unge vän expresslinjens ändamål och tilläde, att bolaget nästan af slutat sina förberedelser. Det höll nu på att inköpa ponies och försätta dem i godt skick tills rörelsen skulle börja. Han tilläde på skämt:

— Synd, att du inte är några år äldre, Billy! Då skulle jag engagera dig som ponyexpressryttare. Och då finge du en bra lön.

Will blef i hög grad lifvad för denna idé och tiggde och bad så mycket att få åtminstone göra ett försök, att herr Chrisman lofvade ge honom arbete i en månads tid. Om strapatserna visade sig öfvergå hans förmåga, skulle han sluta upp efter den tiden. Han hade ett kort håll om endast fyrtiofyra mil med tre hästombyten, och han hade att rida femton mil i timmen.

Den 3 april 1860 stod herr Russell färdig att taga emot posten från ett Newyorksnälltåg till S:t Joseph. Han gjorde fast brefpåsen vid ponyn i närvaro af en ifrig och förväntansfull människomassa. Utom brefven fanns det äfven tidningar, i det att flera stora Newyorkblad tryckt särskilda upplagor å silkespapper enkom för denna första tur. Hopen ryckte tagel ur svansen på den första ponyn, som skulle starta å den nya routen, och gömde dessa tagelstrån som talismaner, Ryttaren steg upp, ögonblicket för affärden kom, och så sprängde han åstad.

I samma ögonblick bevittnade Sacramento en alldeles liknande scen, i det att ryttaren från denna punkt anträdde sin färd om tvåtusen mil österut, alldeles samtidigt med att den andre galopperade västerut. Och hela vägen längs den ofantliga sträckan stodo åtskilliga andra ryttare färdiga att på gifvet tecken ge hästen lösa tyglar.

Will längtade ifrigt efter den dag, då expresslinjen skulle träda i verksamhet, och när stunden kom, stod han där färdig bredvid sin häst och väntade på ryttaren, i hvars ställe han skulle träda. Det ljud smattrande af hofvar, en ryttare kom framsprängande och kastade sadelpåsarne till honom. Will fick dem blixtnabbt placerade tvärs öfver den väntande ponyn, hoppade upp i sadeln och for bort som en stormvind.

Den första ombytesstationen nåddes i rättan tid, och Will bytte om häst nästan utan att förlora en sekund, medan det flämtande, rykande djur han ridit, lämnades i stallupp-syningsmannens vård. Detta upprepades vid slutet af de närmast följande femton milen, och den sista stationen uppnådde han till och med några minuter före den fastställda tiden. Återfärden gick äfven den mycket lyckligt, och sedan skref Will till oss om sin nya ställning och sade oss, att han var öfverförtjust i det lif han förde. **WILL SOM PONYEXPRESSRYTTARE.**

Efter att i tre månaders tid ha hvarenda dag skumpat i sadeln under åtskilliga timmar, med en hastighet af femton mil i timmen, började Will känna sig en smula mörbultad i lederna och trött i allmänhet, men han var fast besluten att hålla ut i det längsta. Utom den dagliga något väl starka motionen hade han också att räkna med de faror, hvarmed pony-expressryttarens stråt var beströdd. Den som färdades genom dessa obygder hade vida större utsikt att antastas af rånmördare och indianer än att färdas i fred, och som det var bekant, att penningeförsändelser ofta befordrades med ponyexpresslinjen, hände det ej sällan, att det lurade bakhåll och försåt, där ryttaren minst väntade det.

Will var på hvarje färd på sin vakt gentemot ett öfver-fall af detta slag, men tre månader förflöto, innan han kunde lägga ett dylikt äfventyr till sina andra erfarenheter. Men en vacker dag, just som han sprängde fram rundt en krök i en lång hålväg, kom han rakt på en väldig revolver. Den hölls af en karl, som tydligen hade »allvarliga afsikter» och hvars helsning lydde:

— Halt! Händerna upp!

De flesta människor lyda en dylik uppmaning, och Will höjde motvilligt händerna. Stråtröfvaren närmade sig och sade, ej ovänligt:— Det är inte min mening att göra dig illa, min gosse, men de där påsarne vill jag ha.

Det fanns penningepaket i sadelpåsarne, och Will ville om möjligt gärna rädda dem. Så att när röfvaren sträckte sig fram för att taga bytet, kittlade Will till ponyn med ena stöfvelspetsen, och följderna öfverträffade hans förväntningar. Ponyn slog bakut, den häftiga stöten kom röfvaren att mista balansen, och när ponyn satte öfver honom, fick han en stygg spark öfver tinningen. Will beredde sig på en revolverduell, men fienden låg kullslagen på marken, bedöfvad och blödande i pannan. Will afväpnade mannen, bakband hans armar och lade därefter ett förband om det sårade hufvudet. Han antog att fången måste ha en häst dold alldeles i närheten, och efter en stunds sökande upptäckte han honom också.

När han kom tillbaka med djuret, hade dess egare åter slagit upp ögonen och börjat draga sig saker och ting till minnes. Will hjälpte honom upp och band honom fast af ren vänlighet; därpå besteg han sin egen pony, fattade den andre vid blets och tog den ömkligen stukade stråtröfvaren med sig på släp.

Det var första gången som han låtit försinka sig på sin färd, men som ursäkt och förklaring presenterade han för herr Chrisman en rätt illa tillstyrd och i öfrigt betydligt »ledsen» gentleman, som var fastbunden vid hästryggen. Och Chrisman vred med ett bredt grin om nyckeln efter »ursäkten» — i afsikt att längre fram vid passande tillfälle ställa några små ogrannlaga frågor till honom.

Några dagar efter denna händelse fick Will ett bref från syster Julia, däri hon sade honom, att mamma var sjuk, och bad honom komma hem. Han uppsökte genast herr Chrisman, anhöll om ledighet och meddelade skälet till sin begäran.

— Det gör mig ondt, att din mor är sjuk, blef svaret, men på samma gång gläder det mig, att någonting hänt, som gör att du måste upphöra med det här lifvet. Det sliter totalt ut dig, Billy, och du är för morsk och kavat för att vilja lämna det utan något giltigt skäl.

När Will kommit hem, fann han, att mammas tillstånd en smula förbättrats. I tre veckor fann han sig i att gå hemma utan sysselsättning, men sedan — det var i november 1860 — läto hans oroliga lifsandar ej längre kufva sig, utan han gaf sig ut på en annan päljsjägarexpedition, denna gång i sällskap med en ung vän benämd David Phillips.

De inköpte ett oxspann jämte vagn för att transportera fällorna, provianten och allt hvad som behöfdes för att slå läger, och de togo dessutom med sig ett stort förråd ammunition och flera gevär. De ämnade sig till Republikanfloden. Den flöt mer än hundra mil från Leavenworth, men landet där rundt omkring stod högt i rop för att vara rikt på bäf-ver. Will fick vara spejare under vägen. Till hans åligganden som sådan hörde att begifva sig i förväg för att välja ut lämpliga stigar samt ställen, som ägnade sig till lägerplatser, och förrätta vissa andra praktiska bestyr. Ryktet 'om bäfrarne besannade sig; detta begärliga villebråd förekom i själfva verket i sådana mängder, att de beslöt sig för att slå läger på allvar och öfvervintra.

De valde ut en naturlig grotta å en bergslutning och vidgade ut den, så att den blef som ett medelstort rum. Där lades in ett golf af groft tillyxade plankor, och af stenar uppfördes en skorsten, hvars öppna nedre del fick tjänstgöra både som kokspis och kamin; sofplatserna bäddades utmed den inre väggen, och vagnen skyddade ingången. Af stolpar uppfördes en inhägnad åt oxarne, och dess ena hörn skyddades af trädgrenar. På det hela taget voro de mycket nöjda med sitt vinterkvarter.

Gossarne hade icke sett till några indianer under hela färden hemifrån, och de hyste heller ingen fruktan för sådana, ehuru de lefvat för mycket i skog och mark för att låta invagga sig i säkerhet. Men det fanns fiender af annat slag, och det blefvo de varse redan den första natten i det nya logis'et. De väcktes af buller från inhägnaden, där oxarne höllos instängda, och när de skyndade ut med sina gevär, funno de en väldig björn, som tänkt sig få kalasa på feta lårstycken. De stackårs oxarne bölade af förskräckelse; den ene af dem hoppade som en galning omkring och upp mot inhägnaden, den andre var redan så illa skadad, att han ej förmådde resa sig.

Phillips, som skyndat i spetsen, sköt först, men lyckades endast såra björnen. Fysisk smärta sällade sig nu till

hungerns kval, och det ursinniga djuret rusade på Phillips. Dave tog ett språng bakåt, men hans fot halkade på ett isstycke, och han dunsade i backen så häftigt, att bössan flög från honom.

Men bakom honom fanns det ett lugnt och klart ungt hufvud och en stadig hand. En kula från Wills gevär flög in i den framrusande björnens uppspärade gap och genomträngde hjärnan. Den väldiga kolossen föll liflös nästan tvärs öfver Daves kropp.

Phillips återfick nu i en hast fattningen och började skratta af belåtenhet, i det han fattade Wills händer.

— Hederspojke, nu har du räddat mitt lif! sade han.

— Kanske jag någon gång blir i stånd att göra dig samma tjänst igen!

— Detta är den första björn jag någonsin dödat, sade Will, som var mera intresserad af detta ämne, än det som Dave ideligen gick på med.

Den ene af oxarne befanns vara dödligt sårad, och en kula ändade hans lidanden. Will fick därefter sin första lektion i den ädla konsten att få en björn.

Daves tillfälle att bevisa Will den nyss omtalade åter-tjänsten kom fjorton dagar senare. De jagade en flock elgar, då Will föll och upptäckte, att han ej kunde resa sig.

— Jag är rädd att jag brutit mitt ben, sade han, då Dave sprungit fram till honom. Phillips hade förut under sitt lif studerat medicin, och han undersökte nu benet med fackmannens blick.

— Du har rätt, Billy, benet är brutet, svarade han.

Han började därefter provisoriskt spjåla benet och binda

upp det, och när detta var gjordt, tog han Will på ryggen och bar honom hem till grottan. Här drog han af Will stöf-veln och strumpan, benet spjålkades på det omsorgsfullaste, och det hela bands upp säkert och stadigt.

De närmaste framtidsutsikterna voro icke behagliga, äfven om man försökte taga det hela så muntert som möjligt. Att som bostad ha en grotta i en berghäll är en sak, när man är frisk och kry och i stånd att taga sig jägarens friska motion. Men det blir någonting helt annat, om man måste lefva där instängd och snart sagdt orörlig under kanske flere mörka vintermånader. Dave tänkte härpå, medan han slöj-dade på kryckorna.

— Jag skall säga dig, hvad jag tror är vårt bästa råd, sade han. — Närmaste nybygge ligger en hundra mil härifrån, och jag kan komma dit och hit tillbaka på högst tre veckor. Antag att jag gör den färden, skaffar ett oxspann till vagnen och kommer tillbaka hit och hämtar dig?

Tanken på att lämnas mol allena och nära nög hjälplös gjorde Will ganska nedslagen, men här fanns ingen annan utväg, och han samtyckte. Dave gjorde allting fint och snyggt, staplade upp ved inne i grottan, lagade i ordning ett helt matförråd, som han ställde så att Will kunde komma åt det utan att behöfva resa på sig, och bar in ett vattenförråd, af-sedt att räcka flere dagar. Mamma, som alltid tänkte på Wills uppfostran, hade lagt in en del skolböcker i vagnen, och Dave lade dessa bredvid maten och vattnet. När Phillips omsider gaf sig i väg, drifvande den ende återstående oxen framför sig, lämnade han kvar inne i grottan en stackars gosse, som kände sig mycket ensam och hemsjuk.

Under den första dagen af sin fångenskap var Will alltför ledsen och olustig för att kunna äta, än mindre läsa, men efterhand som han vande sig vid ensamheten, beredde böckerna honom ett mycket stort nöje. Kanske han aldrig i hela sitt lif drog så mycken nytta af läsning som under denna period af nödtvungen sysslolöshet, då böckerna utgjorde hans enda utväg att få de tröga timmarne något så när dragliga. Dave kunde ej återförväntas förrän om tidigast tjugo dagar, och ett dagligt värf, som han aldrig försummade, var att skära ett hack i den käpp, som betecknade dagarnes enformiga, blytung gång. Efter en veckas förlopp kunde han linka omkring några steg på sina kryckor, och då kände han sig ej fullt så öfvergifven som förut.

Fjorton dagar förflöto. Trött på att läsa somnade han en dag öfver sina böcker. Någon rörde vid hans axel, och

när han spratt upp, såg han en indian med krigstatuering och vajande fjäderprydnader på hufvudet luta sig ned öfver honom.

— Hvad behagas? sade Will i så vänlig ton han kunde antaga, ehuru han visste, att rödskinnets befann sig på krigsstråten.

Ett halft tjog andra indianer följde tätt efter den förste och trängde sig in i den lilla grottan, tills det knappast var rum för dem att sitta ned.

Med sjunkande mod såg Will dem strömma in, men hans ängslan minskades något, när den siste, en höfding, armbågade sig in, ty han igenkände i denne en indian, som han en gång varit i tillfälle att göra en tjänst.

Hvilka fel rödskinnen än ha, så glömma de aldrig en vänlighet lika litet som de glömma en förolämpning. Höfdingen, som gick under det något obegripliga namnet »Regn-i-ansiktet», kände genast igen Will och frågade honom hvad han gjorde på detta ställe. Will vecklade upp sina bandage och redogjorde för det missöde, som gjort dem nödvändiga; därefter friskade han upp höfdingens minne med afseende på en viss händelse, då en filt och proviant helt oförhappandes kommit på hans lott. Regn-i-ansiktet svarade medtillbörlig värdighet, att han och hans goda vänner voro ute efter skalper, och han medgaf att de haft planer på Wills. Men i betraktande af hvad som varit dem emellan, ville han skona blekansiktets gosse.

Tacksamheten för hvad som varit räddade dock icke sängfiltarne och matförrådet, och de i full krigsgala utstyrda hjältarne plundrade nästan fullständigt ut grottan. Men Will höjde en lättnadens suck, när han såg ryggen af den siste.

Två dagar senare bröt en häftig orkan lös. Will företog en inventering af sina matvaror och fann att han, med ytterlig sparsamhet, skulle kunna lefva en vecka på de knappa förråd, som lämnats kvar. Men som ovädet helt säkert skulle fördröja Dave, satte han sig endast på half ranson.

Tre veckor hade nu förflutit, och han. väntade Dave i hvarje minut. Men allt eftersom natt följde på dag, och dag aflöstes af natt, började han betagas af ångest. Hade Phillips tagit miste på riktningen och förrrat sig i de ändlösa skogarna? Hade han ej lyckats hitta fram till den öfver-snöade klippgrottan? Hade han omkommit under ovädet? Eller fallit offer för indianerna? Dessa och liknande frågor förföljde ständigt den stackars gossen. Att läsa blef en omöjlighet, och han miste all aptit för den klena föda som fanns kvar. Men märket i käppen täljde han oförtrutet för hvarje dag.

Den tjugonionde dagen grydde. Svälten stack fram sin grymma fysionomi, och äfven kölden hotade, ty vedförrådet var så godt som slut. Men huru stora Wills fysiska lidanden voro, så var hans själstortyr än värre. Han satt ned-hukad framför några brinnande pinnar, hungrig och skälf-vande, modfäld och nedslagen.

Men tyst! Var det icke hans namn? Halft kväfd af rörelse, ur stånd att få fram ett ljud ur strupen, lyssnade han spändt. Jo — det var ju hans namn, uttaladt af Daves välbekanta röst, och han samlade alla de krafter han egde kvar och ropade högt till svar. Hans röst vägledde Phillips till grottan, och det skottades en gång genom snön. Men när Will såg dörren öppnas, var det förbi med hans mödosamt tillkämpade själfbe-herskning och han grät. »Som en flicka!» brukade han sedermera berätta för oss.

— Oud välsigne dig, Dave! utbrast han, i det han föll sin vän om halsen. SLAFKRIGET.

e fientligheter, som togo sin början vid Fort Sumter, kommo hela landet att flamma upp i eld och lågor. I Kansas, där blod redan gjutits, nådde upphetsningen en oerhörd grad. Will begärde ej bättre än att få taga värfning, men mamma ville på inga villkor höra talas därom.

Min bror hade aldrig glömt det löfte han aflagt som helt ung gosse, och när nu kriget bröt ut, tyckte han att tiden var mogen; han skulle ju nu åtminstone kunna gripa till vapen mot vår fars gamla fiender och på samma gång rädda sitt fädernesland. Denna sida af saken utmålades också för mamma i glödande färger, understödda af de vältaligaste böner. Men hon förblef obeveklig.

— Du är för ung för att gå ut som frivillig, Willie, sade hon. — De skulle inte taga emot dig, och om de gjorde det, skulle jag inte kunna bära det. Jag har bara helt kort tid kvar att lefva; vänta därför för min skull, tills jag inte längre finns kvar, innan du går in vid armén.

Denna bön kunde ju ej lämnas obeaktad, och Will lofvade, att han ej skulle låta värfva sig så länge mamma lefde.

Kansas hade länge varit skådeplatsen för hätska fiendt-ligheter mellan de bägge partien, och fastän det s. k. frijords-elementet hade öfvervikt, när landet upptogs med i unionen 1861, kunde vi dock icke undgå att få se åtskilligt af slaf-veriets fasor. Lidande gör människan underbart vekhjärtad; mamma hade lidit så mycket själf, att andras elände alltid kom en deltagandets känslösträng att dallra inom henne, och vårt hus blef en anhaltstation på »den underjordiska järnvägen»*. Mången flyktig slaf togo vi under vårt beskydd, många fingo mat och kläder, och ett stort antal nådde, med biträde af vår mor, trygga tillflyktsorter.

En gammal negerslaf vid namn onkel Tom blef så fäst vid oss, att han icke kunde förmås att lämna oss. Vi behöllo honom som hjälp i hotellet. Han var kvar hos oss i flere månader, och vi barn blefvo mycket förtjusta i honom. Hvarje afton, sedan kvällsvarden var öfver, brukade han sitta framför kökselden och inför en andlös åhörarskara berätta hemska historier från slafveriets dagar. Men en afton, som vi aldrig skola glömma, satt onkel Tom på sin vanliga plats, omgifven af sina unga åhörare, då han plötsligt sprang upp med ett rop af förskräckelse. Några män hade kommit in i hotellets matsal, och ljudet af deras röster dref hastigt onkel Tom till hans eget lilla rum, där han kröp ihop under sängen.

— Fru Cody, sade de objudna gästerna, det har kommit till vår kännedom, att ni hyser våra förrymda slafvar. Vi ämna nu genomsöka hela byggnaden med gårdar och uthus, och om vi finna vår egendom, kan ni icke förmena oss att taga den med oss.

Mamma blef mycket bedröfvad för den olycklige onkel Toms skull, men hon visste, att det ingenting skulle tjäna till att sträfva emot. Hon kunde endast hoppas, att den gamle negern hunnit sätta sig i säkerhet.

Ack nej, så väl var det icke! Stackars onkel Tom låg darrande under sin säng, och där fann hans grymme herre

* »Underjordiska järnvägen» kallades under slafveriperioden i Amerika en förening af slafverimotståndare, hvilken hjälpte flyktiga slafvar, hufvudsakligen att komma öfver till slaffria stater och Kanada. honom. Det är icke omöjligt, att det funnits slafägare, som varit milda och mänskliga, men slafveriets ohyggliga förbannelse var dock den öppna dörr, hvaraf grymhet och brutalitet begagnade sig, och aldrig skall jag glömma den barbariska råhet, som onkel Toms egare lade i dagen inför våra förfärade blickar. Den stackars slafven var så gammal, att hans ullhår var alldeles hvitt, men det bands i alla fall ett rep därvid, och trots våra böner släpades han från huset, medan hvarje skri han uppgaf blott framkallade en häftig spark från en tung ridstöfvel. När han var försvunnen ur sikte och hans jämmerrop ej längre hördes, gräto vi bittert vid mammas kärleksfulla bröst.

Onkel Tom lyckades åter rymma och uppnå vårt hus, men han hann fram endast för att dö. Vi sörjde öfver den stackars gamle slafven, men vi tackade också Gud därför att han för all tid undsluppit människors grymhet.

När Will nu såg sig förhindrad att tjena sitt land som soldat, beslöt han sig för att göra det i någon annan egenskap, och han tog följaktligen anställning vid en Förenta staternas fraktkaravan, som transporterade förråd till Fort Laramie. Under denna färd blef han genom sin praktiska duglighet och sin skjutskicklighet i stånd att rädda ett män-niskolif.

Under alla resor i västern hotade så många faror från stråtröfwares och indianers sida, att utvandrarne vanligen sökte skydd genom att ansluta sig till någon större vagnsexpedition. Åtskilliga emigrantfamiljer färdades sålunda i sällskap med den karavan, vid hvilken Will var anställd.

Man hade en dag slagit läger vid Plattefloden, och omkring alla vagnar pågingo tillrustningar för den stundande nattens hvila och den fortsatta färden dagen därpå. Mamie Perkins, en liten flicka tillhörande en af emigrantfamiljerna, skickades till floden för att hämta ett ämbar vatten. Ett ögonblick senare sågs en oerhört stor buffel komma rusande rakt på lägret. En kör af förfärade rop i förening med en dundrande salva från gevär

och revolverar kom honom hvarken att vända eller ens sakta farten. Han rusade som en stormvind rakt genom lägret, hoppade öfver koffertar och utspända rep, stjälppte omkull vagnar och anställde den största villervalla.

Mamie, den lilla vattenhämterskan, hade fyllt sitt ämbar och kom gående tillbaka — just i den stråkväg, som buffeln valt. Alltför uppskrämd för att kunna röra sig ur stället, stod hon och såg med likblekt ansikte och halföppen mun, hur det ursinniga djuret kom störtande emot henne, med sänkt hufvud och svansen i vädret, medan dess klöfvar dånande slogo mot marken.

Will hade legat och sofvit, men den allmänna rörelsen och bullret väckte honom. Han grep hastigt sitt gevär, sprang mot den lilla flickan, siktade och sköt buffeln. Det väldiga djuret gjorde en öfverhalning, tumlade ännu några alnar framåt och sjönk sedan till marken endast ett helt kort stycke från den förskräckta lilla flickan.

Ett rop af lättnad höjdes, och medan en skara berömmande män samlades kring den blifvande buffeljägaren, fördes stackars lilla Mamie till sin mor. Will tyckte aldrig om att höra sig lofprisas, och som hela lägret tycktes ha för af-sikt att fira honom som en hjälte, sprang han sin väg och gömde sig i sitt tält.

Efter ankomsten till Fort Laramie skyndade sig Will att söka upp Will Siade, ponyexpressliniens agent, hvars huf-vudkontor låg vid Hästskostationen, tjugu mil från fortet. Han förde med sig ett rekommendationsbref från herr Rus-sell, men Siade var tveksam.

— Du är för ung för att bli ponyexpressryttare, sade han.

— För ett år sedan red jag i tre månaders tid, herr Siade, och jag är mycket starkare nu, sade Will.

— Jaså, är du den pojken, som red på Chrismans af-delning?

— Ja, herr Siade.

Westmore, Buffalo Bill. 7— Godt, jag skall ta dig på försök. Står du inte ut, skall jag ge dig någonting lättare.

Wills sträcka var mellan Red Buttes, vid norra Platte-floden, till Three Crossings, vid Sötvattnet — sjuttiosex mil.

Hela detta område utgjordes uteslutande af ödebygder och vildmarker, och den som älskade spänning och stark sinnesrörelse, kunde sannerligen- få sitt lystmäte häraf. En dag kom Will fram till sin slutstation endast för att få veta, att den ryttare, som skolat aflösa honom, blifvit dödligt sårad af indianer. Som det icke fanns någon annan till hands, gick han in på att rida de nya åttiofem milen i stället för den sårade. Han fullgjorde detta värf och företog sedan sin åter-ridt som vanligt — en bragd om 322 mil i sträck. Ryttaren fick icke någon hvila, men hästombyte egde rum tjugutvå gånger under färden — den längsta som någonsin gjorts af en ponyexpressryttare.

Kort härefter stiftade Will bekantskap med California Joe, en märklig man, typisk för den tid och de förhållanden som fostrat honom. Han stod bredvid en hög kullerstenar vid sidan af vägen, när Will först fick syn på honom, och ponyexpressmannen grep genast efter sin revolver. Den okände lät då tvärt geväret sjunka och räckte upp händerna till tecken af vänliga afsikter. Will höll in hästen och mönstrade intresserad mannen, som var helt och hållet klädd i bockskinn.

California Joe, som gjorts allbekant genom general Custers bok »Lifvet på prärierna», var en man med präktigt utseende, hög och rak som en fura. Hans rödbruna hår hängde i lockar ned öfver axlarne, han bar helskägg, och hans skarpa, pigga ögon lyste som stjärnor. Han härstammade från en familj i östern och hade egentligen åtnjutit en god uppfostran, fastän den numera ej så ofta kom till användning.

— Är inte du pojkryttaren jag hört talas om — yngste ryttaren på routen? frågade han på sin utpräglade gränsdialekt. Will jakade och sade hvad han hette.— Nå, sade Joe, du har väl med dig en del mynt på den här turen? För se jag ämnade mig just till Big Horn för att söka guld och där stötte jag på två sköna gossar, som lågo på lur och passade på dig. Vi råkade litet ihop oss, och nu säga de aldrig kvitt mer.

Will tackade honom uppriktigt och bad honom ej utsätta sig för alla faror och äfventyrligheter i Big Horn. Men California Joe bara skrattade och sade det var tid på att han gaf sig i väg.

När Will hunnit fram till sin station, berättade han sitt äfventyr, och hästkötaren uttryckte som sin säkra öfvertygelse, att nu var det ute med California Joe. Men Will tänkte bättre än så om sin nye vän, och han spådde, att han skulle komma helskinnad tillbaka.

Han fick också rätt, ty tre månader senare uppenbarade sig California Joe i ponyryttarnes läger vid Överland. Han togs emot på det hjärtligaste sätt, och alla männen försäkrade med en mun, att de icke väntat få se honom lefvande igen. Till gengäld berättade han dem sin historia, och den var verkligen högst intressant.

— För någon tid sedan, började han med sitt breda målföre, kom ett stort sällskap guldsökare in på Big Horns område. De vände aldrig åter, och generalen sände mig för att leta upp något spår efter dem. Landet vimlar af indianer, och dem höll jag nog ögat på, men jag väntade mig inte något bråk med de hvite. En dag råkade jag glömma kvar min revolver på det ställe, där jag brukade äta middag, och så fort jag upptäckt, att jag inte hade den på mig, gick jag tillbaka för att hemta den. Just som jag tog den, såg jag en vit man komma smygande efter mig. Jag anade oråd, men fortsatte min vandring som om jag ingenting sett. Samma afton gick jag litet krokvägar och använde diverse andra små knep, ända tills jag fick rätt på lägret dit den okände hörde. Som jag väntade, hörde han till ett sällskap af tre stycken, men de hade fem hästar. Jag vågar min nacke på, vän Billy, fortfor han, vänd till min bror, att de bägge pilgrimerna, som lågo och lurade på dig, hörde till det lilla nätta kotteriet.

De trodde, att jag hittat guld, och ämnade följa mig, till dess jag kommit fram till grufvan. Där skulle de sedan göra utaf med mig och taga fyndigheten i besittning.

Ould finns där också — guld i massor. Likaså silfver, järn, koppar och äfven stenkol, men ingen ser däråt, så länge det ännu finnes guld att få. Men många af dem, som gå att söka guld, få lämna skalpen i sticket.

Så färdades vi dag efter dag, jag före och de efter. Männen höllo sig så nära mig de kunde; deras främste hade mig hela tiden i sikte och markerade vägen för kamraterna, som följde efter. När vi kommit rakt i hjärtat af indianområdet, måste jag vara mycket försiktig; jag undvek hvarje rök, som tydde på en by eller ett läger, och jag lossade ej ett enda skott på vildt, utan höll mig till den torra proviant jag hade med mig.

Slutligen kom jag fram till en plats, som visade, att där stått en strid. Skallar och benknotor lågo strödda rundt omkring, och efter att ha tagit en öfverblick af det hela, blef jag öfvertygad om, att hvite män varit med i bataljen. Ändamålet med min färd var sålunda uppnådt; jag kunde tryggt afge den rapporten, att de hvites guldgräfvareexpedition slaktats till sista man af indianerna.

Men så blef frågan den, kunde jag vända tillbaka utan att råka på indianer? Först och främst gällde det att komma ifrån mina hvita förföljare.

Samma natt smög jag mig ett godt stycke utför ett grundt vattendrag, passerade de hvites lägerplats och kom åter in på mitt eget spår omkring en half mil längre ned.

Det var den lyckligaste manöver jag någonsin gjort. Jag hade blott ridit ett kort stycke, då jag hörde det välbekanta krigsropet och förstod, att indianerna öfverrumplat mina obehagliga bekantskaper och tagit deras skalper. Jag själfskulle ha delat samma öde om jag inte förfogat mig undan i tid.

Men, gossar, så mycket kan jag säga er, det är ett ståtligt och härligt land, fullt af skyhöga berg, leende dalar och väldiga träd.

Omkring midten af september började indianerna bli mycket besvärliga längs Sötvattensfloden. Will öfverrumpla-des en dag, men turen ville att han red en af bolagets snabbaste hästar, och utsträckt på magen på djurets rygg lyckades han undkomma rödskinden. Vid närmaste hålistation fann han hästkötaren mördad och hela hästuppsättningen förskingrad, så att han ej kunde få ombyte. Han red då samma häst till Plontz station, tjugu mil längre bort.

Några dagar senare ropade en af liniens stationsförmän an Will och helsade honom med följande nyhet:

— Här ha spårats indianer, så ha ögonen med dig!

— Jag ska nog se mig för, blef Wills svar, i det han bytte om ponies och for åstad som en blix.

Vägen löpte genom dystra vildmarker. På ömse sidor om den reste sig mörka berg, hotfulla klipblock hängde ut öfver den, och det susade hemlighetsfullt i de skyhöga furorna, som här och där mildrade det stenfyllda landskapets enförmighet. Den unge ryttarens alla sinnen hade skärpts under det oroliga och på faror rika lif han fört. Hvarje klippa, hvarje träd, som nu i skymningen antog obestämda, underliga konturer, gaf honom anledning att speja efter lurande fiender, medan han galopperade vägen framåt och skuggorna föllo allt längre.

Ett stort stenblock kunde han på långt afstånd urskilja rakt framför sig nere i dalen, och för ett ögonblick såg han ett mörkt föremål skymta fram ofvanpå det.

Han red i samma linie som förut, ända tills han kommit inom skotthåll — då gjorde han en tvär utvikning från den kosa han hittills följt. Ett rökmoln spred sig bakom det stora stenblocket, men det försåtliga öfverfallet hade miss-lyckats. Två rödskinn, i den bjertaste krigstatuering, rusade upp från sin nedhukade ställning, och samtidigt kom ett tjog tjutande indianer framsprängande ur en skogsduge på andra sidan dalen.

Rakt framför Will trängde sig bergen tillsammans till en smal hålväg; kunde han endast uppnå denna, skulle han ha utsikt att rädda sig. Indianerna vid klippblocket hade inga hästar, och fastän de voro mycket snabbfotade, lämnade han dem med lätthet bakom sig. Det var de ridande indianerna, som han hade att frukta, och höfdingen red en pony, som flög framåt som en stormvind. När de närmade sig hålvägen, såg Will, att här var det fråga om lif eller död. Han drog sin revolver, och höfdingen lade en pil på sin båge.

Men Will hade varit en hårsman raskare i vändningarne. Hans revolver brann af, och krigaren stöp död ur sadeln. Hans fall blef signalen för en hel skur af pilar, af hvilka en lindrigt sårade ponyn. Men till sin station hann han fram

i tid.

Indianerna gjorde sig nu påminna ständigt och jämt. Mellan Split Rock och Three Crossings plundrade de en diligens, slog ihjäl kusken och två passagerare och sårade löjtnant Flowers, den biträdande divisionsagenten. De jagade hästuppsättningarne från stationerna och trakasserade på allt sätt ponyexpressryttarne och diligenskuskarne. Så djärfva blefvo omsider rödskinnen, att expressliniens trafik inställdes för sex hela veckor, ehuru diligenserna skulle göra en tur då och då, om någonting ovanligt angeläget var å färde.

Det bildades nu en särskild styrka, som skulle uppsöka de bortskrämda hästarne. Den utgjordes af fyrtio man — diligenskuskar, expressryttare, hästskötare och landtmän från trakten, och de anfördes af en präriens son vid namn Vilde Bill — som i många år var god vän med Will.

Han hade ej förvärfvat sig detta binamn genom trots och öfverträdelse af lagarne. Det betecknade endast hans hurtighet och djärfhet. Till det yttre var han en mycket ståtlig företeelse — lång, rak och välbygd, med breda skuldror och det präktigaste bröst. Äfven ansiktet var vackert; han hade klara blå ögon, en fast och välformad mun, rak näsa och brunt, lockigt hår, som han bar långt nedhängande öfver axlarna. Född inom en bildad och förfinad familj, hade han tydligen liksom Will ärft af någon anhörig många led tillbaka sin passion för det fria och vilda lifvet ute på slätterna.

Vid denna tidpunkt var Vilde Bill en ryktbar spejare, och han gjorde i denna egenskap Förenta staterna många goda tjänster under inbördeskriget. ETT KORT, MEN SPÄNNANDE FÄLTÅG.

Will var en af de permitterade ryttarne, fick tillåtelse att ansluta sig till expeditionen mot röde våldsmännen, ehuru han var den yng-af alla dem, som bolaget hade i sin tjänst. Fältåget blef kortvarigt, men skarpt. Man följde indianernas spår till Krutfloden, och därifrån begaf sig den väpnade skaran längs ena stranden så långt som ungefär fyrtio mil från den punkt där gamla Fort Reno nu står. Därifrån ledde spåret västerut, till foten af bergen, och korsades af en biflod till det nyssnämnda vattendraget, som kallades den Vansinnigas flod.

Ursprungligen hade denna biflod varit känd under namnet Långa skägget, detta på grund af en viss art hög säf, som kantade den. Å dess ena strand hade stått en by, tillhörig Kråkindianerna, och här hade en nybyggare af

halfblod, till yrket handelsman, slagit sig ned. Han köpte den röde mannens djurskinn och gaf honom i utbyte granna pärlor och bomullstygbitar, målarfärger och filter. Det dröjde ej länge, innan han förvärfvat sig allt pälsvärk som fanns i byn; han lastade då skinnen på ponies och sade farväl till sina indianska vänner. De tyckte det var ledsamt att han for sin väg, men han sade dem, att han skulle snart komma tillbaka från blekansiktenas land och då ha med sig många gåfvor. Månader förflöto, och en vacker dag rapporterade indianlägrets vaktposter, att ett underligt föremål närmade sig. Byn blef helt ängslig, ty Kråkindianerna hade hvarken sett hästar, oxar eller vagnar. Men sinnena lugnade sig åter, när man fann, att den besynnerliga inrättningen, som icke var någonting annat än en oxvagn, egdes af deras gamle bekante, handelsmannen af blandras.

Han hade fört med sig sin hustru, en hvit kvinna, och äfven hon betraktades med mycken undran och nyfikenhet af indianerna.

Handelsmannen byggde sig en stuga af timmer och sten och bredde ut alla sina varor till försäljning. Han hade fört med sig nya glaspärlor, band och messingsringar som presenter åt hela stammen.

En dag kom den store höfdingen för att titta på varulagret. Handelsmannen förde honom in i ett rum bakom butiken, förmådde honom att aflägga tysthetsed och bjöd honom på en bägere svart vatten. Höfdingen kände sig genast på ett underbart sätt glad i själen. I vanliga fall förde han sig mycket värdigt och afmätt, men under inflytandet af den nya drycken sjöng han och dansade på gatorna och föll slutligen i en sömn så tung, att han ej stod till att väcka. Så fortgick det dag efter dag, till dess indianerna sammankallade ett krigsråd. De påstodo, att handelsmannen förhäxat deras höfding, och nu måste han göra det onda ogjordt, annars skulle de döda honom, som ingen rätt hade att vistas ibland dem.

En krigare afsändes för att framföra denna helsning till handelsmannen. Han bara skrattade, tog budbäraren med sig in i sitt rum bakom boden, lät honom aflägga tysthetsed och gaf honom en duktig klunk af det svarta vattnet. Den unge indianen gick nu i sin tur och skrattade, sjöng och dansade på gatan, alldeles som höfdingen gjort. Hans kamrater samlade sig förvånade omkring honom och frågade ho-nom hvad som stod på. — Oå ni bara till handelsmannen och laga ni få smaka på hans svarta vatten, sade han.

De gingo dit och begärde af den sällsamma drycken. Handelsmannen försäkrade att han icke hade någon sådan och gaf dem en bägere vanligt vatten, som alls icke hade någon verkan. När den unge krigaren äntligen vaknade, tillsporde de honom ånyo. Men han sade, att han måtte ha varit sjuk och talat i yrsel.

Efter den dagen gingo höfdingen och den unge krigaren omkring fulla hvarenda afton, och stammen råkade i den högsta bestörtning. Ett nytt krigsråd hölls, och en ung höfding steg fram och berättade, att han gjort ett hål i väggen till handelsmannens hus och spionerat. Och det var sannt, att handelsmannen gaf deras vänner svart vatten.

Halfblodet och de begge olyckliga indianerna ställdes nu inför krigsrätten, och den unge höfdingen upprepade sin anklagelse, sägande, att om den ej vore sann, kunde någon träda fram och utkämpa envig med honom. Offret numro två för det svarta vattnet nekade alltjämt och sade, att den unge höfdingen ljög. Men handelsmannen hade nu kommit till den punkt han ville komma, och han erkände. Indianerna befallde honom då gå och hämta vattnet, så att de kunde få smaka det, men innan han aflägsnade sig utmanade den unge höfdingen till envig krigaren, som sagt att han ljög. Krigaren var den bäste spjutkastaren inom hela stammen, så att alla väntade den unge höfdingens död. Men det svarta vattnet hade förslappat krigarens arm, hans darrande hand förmådde icke slunga rätt, och hans hjärta genomborrades af motståndarens första kast. Hela stammen begaf sig därefter till handelsmannens hus, och han lät dem allesammans få sitt lystmäte af det svarta vattnet. De dansade och sjöngo och lågo sedan dödfulla rundt omkring på marken och sofvo.

Efter två eller tre dagar vägrade halfblodet att lämna det svarta vattnet gratis; om indianerna ville ha det, fingode betala för det. Till en början gaf han dem en »sömn», som de kallade det, för ett beredt skinn, men allt som förrådet af svart vatten minskades, begärdes det två, tre, till sist många skinn. Slutligen sade han, att han ej hade kvar mera än hvad han själf behöfde. Indianerna erbjödo då sina ponies, och till slut innehade handelsmannen allt

pälsverk och alla ponies, som funnits inom stammen.

Nu, sade han, ville han fara tillbaka till blekansiktets land och skaffa mera svart vatten. En del af krigarne röstade för, att han skulle göra detta, men andra påstodo, att han ännu hade kvar fullt upp af det svarta vattnet och ämnade i hemlighet börja kommers med Kråkindianernas dödsfiender, Siouxindianerna. Det var som om en ond ande farit i hela stammen. Handelsmannens lager och förråd genomsöktes, men intet svart vatten hittades. Det var alltså väl undan-gömdt, sade indianerna. Handelsmannen måste skaffa fram det, annars skulle de döda honom. Naturligtvis kunde han icke göra detta. Han hade sått vind och skördade storm. Han skalperades inför sin förfärade hustrus ögon, hans lik sargades och stympades. Den stackars kvinnan försökte fly, men en krigare slog till henne med sin tomahawk, och hon föll ned som död. Indianerna satte eld på huset. När de gjorde detta, såg en indianhustru, att den hvita kvinnan icke var död. Hon tog den stackars sårade varelsen med sig till sin egen koja, förband hennes sår och skötte henne, så att medvetande och krafter kommo tillbaka. Men den olyckliga kvinnans hjärna var angripen, och hon kunde icke tåla åsynen af en indian.

Så snart hon kunde lämna sitt läger, rymde hon sin kos. Indianhustrurna gingo ut för att leta efter henne och funno henne nere vid stranden af Långa Skägget, där hon satt och sjöng för sig själf, sakta och klagande. Med indianhustrurna talade hon, men om en krigare visade sig, gömde hon sig, tills han åter gått. Indianhustrurna buro mat till henne, och hon lefde dold i snåren vid strandbrädden i mångamånader. En dag råkade en krigare, som var ute på jakt, rakt på hennes gömställe. Han trodde, att hon förirrat sig och sökte få tag i henne för att föra henne tillbaka till byn. Alla indianstammar hysa vörndnad för de sinnessjuka. Men hon flydde in bland bergen och sågs sedan aldrig mera. Floden blef känd under namnet »Vansinniga kvinnans flod» och heter så ännu i dag.

* *

*

För att återkomma till min skildring, så tydde omsider alla tecken på, att indianernas ursprungliga styrka fått förstärkning. De hvite männens expedition befann sig nu inne i själfva hjärtat af indianområdet; den ytterligaste försiktighet erfordrades och man höll dag och natt skarp utkik. När truppen nått fram till Klara Floden, en annan biflod till Krutfloden, upptäckte man ett indianläger midt emot på andra sidan strömmen, på kanske tre mils afstand.

Krigsråd hölls genast. Aldrig tillföre hade den hvite mannen trängt så långt in på den röde mannens område, och det var tydligt, att indianerna ej ägde en aning om att fienden var så nära; ej en enda vaktpost var utsatt.

På Vilde Bills inrådan uppsköt man anfallet till efter nattens inbrott. I skydd af mörkret skulle de hvite öfverrumpla indianlägret och skrämma bort hästarne.

Planen utfördes också utan minsta hinder. Indianernas antal var tre gånger så stort som de hvites, men när de senare som en cyklon stormade fram öfver lägret, kom ingen sig för att göra allvarligt motstånd, och när indianerna ändtligen hemtat sig från sin öfverraskning, hade präriemännen drifvit bort alla hästarne, såväl indianernas egna som de, hvilka stulits. Några få skott affyrades, men de hvite redo bort, utan att ens förföljas. Man beslöt sig nu för att marschera rakt på Sötvattens-bron, och här samlades fyra dagar senare präriemännen med sina egna hästar och ett hundratal indianska ponies.

Detta lilla härnadståg, som medfört så gynsam resultat, hade ytterligare den goda följden, att indianerna för en tid bortåt höllo inne med alla fientligheter. De återtagna hästarna sattes ånyo in på linien, och diligenskuskarne och expressryttarne återupptogo sin afbrutna verksamhet.

— Billy, sade en dag herr Siade, som fattat stort tycke för min bror, Billy, detta är ett hårdt lif, och du är för ung att i längden stå ut dermed. Du har gjort oss goda tjänster, och i betraktande däraf sätter jag in dig i reserven. Du skall rida bara när det är absolut nödvändigt.

Nu följde för Will en period af dolce far niente-dagar, då han kunde ligga på ryggen och se molnen glida öfver himlahalvfvet, då han kunde betrakta skogens och präriens skönhet utan det enerverande tvånget att skarpt

mönstra hvarje träd, hvarje klippblock, för att se, om ej där bakom lurade något rödskinn. Vintern bröt in, och med den kom minnena af pälsjägarsången 1860—61, då han nedlagt sin första och sista björn. Men det fanns åtskilligt annat villebråd att döda — bergstrakterna voro fulla däraf — och en vacker morgon vände han sin hästs hufvud mot de kedjor af kullar, som lågo på andra sidan Hästskodalen. Antiloper och rådjur betade nere på slätten, och allehanda fågelvildt flög upp framför hofvarne på hans häst, men dylikt smått villebråd brydde han sig icke om.

Klockan blef tu, utan att han sett en skymt af björn, med undantag af några spår i snön. Vinterluften hade gifvit Will frisk aptit, och efter att ha tjudrat sin trötta häst, sköt han en af de nyss försmådda hönsfåglarne och stekte den öfver en eld, som inbjöd till längre kvardröjande än en nitisk björnjägare egentligen hade tid att unna sig. Men nattens inbrott fann honom och hans tilltänkta byte ännu många mil åtskilda, och som han ej hade lust att utsätta sig för skämt och speord från männen på stationen, såg han sig omkring efter en lägerplats och fann äfven en sådan på en liten slätt vid stranden af en å. Ytterligare två hönsfåglar lades till matförrådet, och han ämnade just göra upp eld, då ljudet af en hästs gnäggande nådde hans öra. Han sprang till sin egen häst för att hindra denne från att gnägga tillbaka, sadlade honom ånyo och vidtog sådana åtgärder, att han skulle kunna fly ögonblickligen, om detta blefve nödvändigt. Fattande sitt gevär begaf han sig därefter ut på rekognoscering.

Han stötte snart på en flock hästar, ett dussin eller mera, på andra sidan en krökning af floden. Ofvanför dem, på motsatta stranden, glimmade ett ljus. När han försiktigt närmade sig, såg lian, att det kom från en bergsklyfta, och han hörde sitt eget språk talas. Lugnad gick han helt djärft upp till ingången och bultade på.

Tystnad, åtföljd af brådiskande hviskningar och frågan:

— Hvem där?

— Vän och hvit man, svarade Will.

Dörren öppnades något gensträfvigt, och en gynnare med mycket ful uppsyn bjöd honom stiga på. Han lydde icke uppmaningen med någon större beredvillighet, ty åtta sådana bof typer, som voro församlade därinne i klyftan, skulle det vara svårt att hålla stången. Men det var för sent att vända; här fanns ingen annan råd än att modigt klifva på och sedan fundera ut någon list att slippa undan. I två af karlarne igenkände Will afskedade kuskar från Lew Simpsons oxtåg, och med kännedom om vissa små oregelbundenheter, hvartill de förut gjort sig skyldiga, drog han den fullt riktiga slutsatsen, att han råkat rakt upp uti ett näste af häst-tjufvar.

— Hvem har ni med er? lydde första frågan, och sedan denna besvarats, begärdes en del andra upplysningar. Så frågade den mest karakteristiska företeelsen i detta porträttgalleri af galgfåglar:— Hvar har ni er häst?

— Nere vid ån, sade Will.

— Godt, min son, då ska vi gå ned och hämta honom, blef det förekommande svaret.

— För all del, gör er inte besvär, sade Will. — Jag skall med er tillåtelse hämta honom och sätta in honom här öfver natten. Jag lämnar min bössa här, tills jag kommer tillbaka.

— Rätt så — lämna ni bara bössan, ni kommer inte att behöfva den, sade bandets anförare med ett grin, hvilket gränsade så nära intill vänlighet som hans kärfva och råa fysionomi tillät. — Jim och jag skola gå ned med er efter hästen.

På ett dylikt välvilligt anbud dugde det ju endast att svara ja och tack, men Will tröstade sig med den reflexionen, att det är lättare att undkomma två män än åtta.

När sällskapet kommit fram till hästen, erbjöd sig den ene af äfventyrarne helt artigt att leda den.

— Som ni vill, sade Will vårdslöst. — Jag sköt ett par fåglar nyss, dem tar jag. Framåt marsch!

Han följde efter med fåglarne, och den andre hästtjuf-ven gick sist i tåget. När de voro tämligen nära klyftan i berget, tappade Will med flit den ena af hönorna och bad karlen, som gick sist, taga upp den. När mannen stannade och böjde sig ned, måttade Will med kolfven på sin revolver ett slag mot hans hufvud, så att han föll

ned sanslös. Mannen i spetsen hörde dunsen och vände sig om, med handen om geväret, men Will fällde honom till marken med ett skott, hoppade upp på sin häst och for i väg allt hvad tygen höllo.

De sex inne i klyftan grepo sina vapen och kommo rusande utför sluttningen. De fingo antagligen alla önskade upplysningar af mannen med hönan, som förmodligen endast döfvats för några ögonblick, och så började genast den vilda jakten. Bergsluttningen var stenig och brant, och de som voro till fots redde sig bättre än ryttaren. Will hoppadedärför af, gaf sin pony ett duktigt slag på länden, så att han med smattrande hofslag satte i väg utför berget, och tog själf ett språng åt sidan bakom en stor tall. Förföljarne rusade förbi honom, och när de spridt sig åt alla kanter, klättrade han tillbaka öfver berget och letade sig fram så godt han kunde till Hästskon. Det var en liten extrapromenad på tjugufem mil, och han kom fram till stationen tidigt på morgonen, trött och ömfotad.

Han väckte sina vänner och berättade sitt äfventyr för dem. Herr Slane satte genast ihop en liten trupp, som skulle närmare taga reda på sällskapet inne i klyftan. Tjugo väl beväpnade hästskötare, diligenskuskar och landtmän redo i väg vid soluppgången, och trots sin trötthet följde Will med dem som vägvisare.

Men tjufbandet hade anat oråd — fåglarne voro flygna och grottan var tom.

Will tröttnade snart på detta lif utan någon bestämd verksamhet och tog med glädje emot en anställning som biträdande vagnförman under Vilde Bill, som slutit kontrakt med regeringen om att hämta diverse fraktgods åt denna från Rolla i Missouri.

Han återvände med en vagnkaravan till Springfield i denna stat och kom därifrån hem på besök. Besöket blef emellertid kort, ty luften var alltför mättad med krig för att han länge skulle kunna förbli i översksamhet. Han kände sig nöjd endast då han arbetade styft, och han fortsatte att hjälpa till vid fraktexpeditioner för regeringens räkning ända till dess han fick bud om att vår mor var farligt sjuk. Då lämnade han sin plats och skyndade hem.

Wextmorc, Buffalo Bill.

8VÅR MORS SISTA SJUKDOM.

i hade nu hösten 1863, och Will hade skjutit upp till en välvuxen ung man, lång, kraftigt byggd och stark som en atlet, fastän han ännu ej fyllt sina aderton år. Vår äldsta syster, Julia, hade våren förut gift sig med herr J. A. Goodman.

Mamma hade blifvit svagare dag för dag. Vi, som ständigt voro tillsammans med henne, hade just icke observerat att hennes tillstånd försämrats, men Will blef helt bestört öfver den förändring, som några månader medfört. Endast en okuflig viljekraft hade satt henne i stånd att med tyst tålmod fördraga alla krämpor, och nu tycktes det oss, som om den bräckliga kroppen svunnit hän till ett intet och lämnat rum endast för den milda, ljuflika anden.

Will kom hem ingalunda för tidigt, ty blott tre veckor efter hans återkomst sade läkaren mamma, att hon endast hade kvar några timmar att lefva, och om hon hade några sista hälsningar att gifva oss, var det bäst, att hon meddelade dem genast. Den kvällen kallades vi barn in, en och en i sänder, för att taga emot hennes välsignelse och hennes farväl. Mamma var en allvarlig kristen, men vid den tiden var jag den enda af barnen, som tycktes religiöst anlagd. Hur ung jag än var, har intrycket af den högtidliga stund, då hon anförtrorde mig de minas andliga välfärd, lefvat kvarinom mig, mäktigt och gripande, under alla de år, som sedan förflutit. Efter att ha ropat fram mig till sin säng, sökte hon inpräglä i mitt barnsliga sinne, - ej den sorg, som ligger i döden och skilsmässan, utan uppståndelsens härlighet. Och därefter, liksom om hon skulle anträda en angenäm resa, sade hon mig farväl, och jag kysste henne för sista gången i lifvet. När jag nästa gång såg hennes ansikte, var det kallt och stilla. Den rena, ljufva själen hade lämnat sitt jordiska hölje och gått öfver till en annan värld för att där ofvan såsom en förklarad ande invänta de älskades ankomst, hvilkas lifshistoria ännu så länge var oafslutad.

Julia och Will stannade hos henne under hela natten. Omedelbart före döden inträdde en stunds återupplifning, starkare än vi någonsin förut iakttagit under hennes sjukdoms sista skede — det var det sista uppflammandet af den svaga lifslågan, innan mörkret bröt in. Hon talade till dem nästan oafslått ända till gryningen. I deras händer

öfver-lämnade hon värfvet att uppfostra de andra syskonen, och hennes manande ord ristade sig för alltid in i deras hjärtan och samveten. Charlie, lillebror, som kommit till världen under de första Kansasoroligheterna, hade alltid varit ett litet ömtåligt barn, och han låg henne mer än någonting annat om hjärtat.

— Om, sade hon, det är möjligt för de döda att kalla de lefvande, skall jag kalla Charlie till mig.

Inom mindre än ett år var äfven Charlie borta, och hvem vill påstå, att icke ett modershjärtas längtan efter barnet var mäktigare än de fjättrande jordiska banden?

För Will framhöll vår mor det ansvar, som hans lefnads-öden komme att pålägga honom. Hon erinrade honom om spåmannens förutsägelse att hans namn skulle bli »ryktbart öfver all världen».

— Men, sade hon, endast deras namn, som äro rättskaffens, modiga, måttliga och ärliga kunna bli ryktbara med heder. Kom ihåg, att den som besegrar sig själf är förmerän den, som intager en stad. Du har redan visat stora anlag och betydande förmåga, men lägg på minnet, att sådant föder också stort ansvar. Du har varit mig en god son. I nödens stund har du alltid stått mig bi, och jag kan nu dö i den vissheten, att mina barn ej äro oförsörjda. Det har hittills varit mot min önskan, att du skulle taga värfning och gå ut i kriget, dels därför att jag visste, att du var för ung, dels därför att mitt lif led mot sitt slut. Men nu fyller du snart dina aderton år, och om, sedan jag är borta, ditt land behöfver dig i den kamp, hvars hätskhet vi väl lärt känna här i Kansas, så bjuder jag dig att gå ut som soldat och strida för den sak, för hvilken din far offrade sitt lif.

Hon talade ända tills den totala utmattningen efterföljdes af sömn. När hon åter vaknade, försökte hon resa sig upp i sängen. Will skyndade fram för att hjälpa henne, och med den uppåtvända, förklarade blicken hos den, som ser obeskrifliga ting, drog hon sin sista suck, hvilande i hans armar.

O, hur ljuft att hafva lefvat Utan fruktan i sitt bröst,

Och att dö så lugnt som löfvet Vissnar i naturens höst,

Och att somna utan drömmar Segervisst i natten än,

Till dess påskens klockor väcka Till uppståndelse igen.

O, hur skönt att så försjunka Uti hvila lugnt och sött,

När den mogna säden bergats Och all jordisk äflan dött,

När i väster solen strålar Blekna bort i skymning matt,

Och att i en ljuflig dvala Bida dagen efter natt!

Med morgonen den 22 november 1863 upprann den sorgligaste dagen i vårt lif. Vi åkte i en tung och skakandetimmervagn till Pilot Knof-kyrkogården, en lång, kall och besvärlig färd. Men vi önskade, att våra föräldrar skulle vara förenade i döden liksom de varit det i lifvet, och därför be-grofvo vi mamma i en graf strax bredvid vår far.

Landsvägen, som leder till kyrkogården, grenar sig ett kort stycke på andra sidan Leavenworth; den ena vägen för till nyssnämnda stad, den andra löper till vår hemtrakt och slingrar sig fram längs Government Hill. När vi befunno oss på återfärden och hunnit fram till den punkt, där vägen delar sig, hoppade Will ut ur vagnen.

— Jag kan inte fara hem, när jag vet, att mamma inte längre finnes kvar, sade han. — Jag går till Leavenworth för att hälsa på Eugéne Hathaway. Jag stannar hos honom öfver natten.

Vi tyckte synd om Will — han och mamma hade varit så mycket för hvarandra — och gjorde inga invändningar, hvilket vi skulle ha gjort, om vi vetat verkliga ändamålet med hans besök.

Nästa morgon blefvo vi helt förvånade, då vi sågo honom och Eugéne rida in på gården, bägge klädda i Förenta staternas soldatuniform. Vi voro redan förut så öfvervöldi-gade af smärta öfver mammas död, och nu tycktes det oss alltför hårdt, att vår store bror skulle rida ut i kriget. Vi hotade honom med att vi skulle tala om för de rekrytvärf-vande officerarne, att han ännu ej fyllt aderton år, men han var så allvarlig och fast besluten, att vårt

motstånd icke tär nåde någonting till. Det regemente, vid hvilket han tagit värfning, var redan kommenderadt till krigsskådeplatsen, och han hade kommit hem för att säga farväl. Så red han då sina färde till soldatlifvets strapatser, faror och umbäranden. Men den fröjd, som drabbningen och segern beredde honom, mer än uppvägte allt detta, och vi åter voro tvungna att finna oss i de unga flickornas och hustrurnas vanliga lott — det tröttande, oroliga väntandet, när hjärtat sargas afängestfull ovisshet om de älskades öden, som bära dagens tunga och hetta.

Den order, som sände Wills regemente ut till aktiv tjänstgöring, återtogs, och han stannade en tid bortåt i Fort Leavenworth. Man kände här väl till hans många äfven-tyr från västern, och det var antagligen af detta skäl, som han valdes till öfverbringare af militära depescher till Fort Larned. Några af våra gamla fiender bland slafveriets förkämpar, hvilka stodo i begrepp att sluta sig till förbunds-armén, fingo reda på denna Wills anställning och funno, att den gaf dem en ypperlig anledning att göra upp sitt gamla mellanhafvande med fadern genom att mörda sonen. Blodsutgjutelsen kunde ju mer än väl ursäktas därmed, att de tjänade sin sak. Följaktligen smiddes det samman en plan att Will skulle öfverrumplas ur ett bakhåll och depescherna frantagas honom. Platsen för öfverfallet skulle vara en liten flod, som han var tvungen att öfvergå.

Han blef emellertid underrättad om hvad som förhades emot honom. Ett uppdrag sådant som hans kräfde under hvad omständigheter som helst den största uppmärksamhet och försiktighet, och när han nu hade reda på, att han hotades af en sammansvärjning, var han på sin vakt mer än någonsin. Hans kännedom om indiansk krigföring kom honom nu väl till pass. Ej ett träd, en klippa eller en liten kulle undgick hanå skarpa blick. När han närmade sig ån, där han kunde vänta anfall, lämnade han vägen och försökte låta hästen vada öfver strömmen fyra eller femhundra alnar ofvanför det vanliga vadvärdet. Men han fann den så uppsvälld efter de senaste dygnens regn, att den var omöjlig att öfvergå, och han drog sig därför försiktigt tillbaka uppåt stigen.

Lönmördarne höllo till ett par hundra alnar från ån. Skymningen föll på, och han begagnade sig af det skydd, som den branta stranden med dess dungar af småskog erbjöd. Hans fiender väntade, att han skulle nalkas från andrahållet, och han hoppades nu kunna öfverlista dem och komma förbi osedd.

När han kommit fram till en punkt, där han kunde se den riskoja, som antagligen utgjorde männens gömställe, råkade han på en liten skogsdunge, där fem sadlade hästar stodo undangömda.

— Fem mot en! Då är mitt lif inte mycket värdt, om de få se mig, var hans reflexion, i det han i sakta mak red framåt med handen om geväret.

— Där rider han, gossar! Han är vid vadvärdet! hördes ett plötsligt rop från lägret, åtföljdt af en bössas knallande. Ytterligare två eller tre skott aflossades, och af det språng hästen gjorde, kunde han förstå, att en af kulorna träffat. Han red ut i vattnet, vände sig därefter om i sadeln och siktade blixtnabbt på förste bäste, som kom inom håll. Mannen vacklade och föll, och Will sporrade sin häst. Först sedan han kommit öfver ån, vände han sig åter om. Fienderna sprungit af alla krafter mot vadvärdet, i det de hela tiden sköto. Men deras eld besvarades också på ett ganska kännbart sätt. Som Will redan fått två eller trehundra alnars försprång, hade han ingenting att frukta af förföljare till fots, och han visste, att innan de hunnit fram till hästarna och kommit upp på dem, skulle han vara utom all fara. Men mycket berodde på hans egen häst. Skulle det duktiga djuret, såradt som det var, länge kunna hålla i med den pilsnabba farten, hvartill han eggat det, när fiendens eld begynte? Hästen höll verkligen ut flera mil, innan han stupade. Will tog sadel och betsel på ryggen och fortsatte till fots. Han kom snart fram till en landtård, där han kunde få ny häst, och så anlände han inom kort till Fort Larned.

Efter några timmars andrum anträdde han återfärden till Fort Leavenworth med svarsdepescher. Vid det han närmade sig vadvärdet, spejade han ånyo skarpt omkring sig, ehuru han knappast väntade ett upprepadt öfverfall. De, som planlagt försöket, hade varit så säkra på, att fem karlar med största lätthet skulle göra af med en pojke, att de ej alls brytt sig om att förkläda sig, och Will hade känt igen flera utaf dem. Han för sin del var öfvertygad om, att de utan uppskof skulle lämna denna del af landet, men han använde i alla fall stor försiktighet, när han gick öfver strömmen, och han höll fingret på gevärstrycket, när han närmade sig lägerplatsen.

Ljudet af hans hästs hofslag framlockade ett svagt rop från ett af skjulen. Det upprepades ej, men däremot hördes

tunga stönanden.

Det skulle kunna vara en fälla ... Å andra sidan kunde där ligga en svårt sjuk eller döende medmänniska. Will red några steg närmare ingången till skjulet?

— Hvem är där? ropade han.

— Kom, in, för Guds kärleks skull! Jag ligger här och dör ensam! ljöd svaret.

— Hvem är ni?

— Ed Norcross.

Will hoppade ned från sin häst. Detta var den man, som han skjutit på. Han steg in i skjulet.

— Hur är det fatt? frågade han.

— Jag sårades af en kula, jämrade Norcross, och mina kamrater öfvergåfvo mig.

Will hade nu kommit fram till den stackars karlen, där han låg utsträckt på golfvet.

— Will Cody! utbrast den sårade.

Will föll på sina knän bredvid honom, halfkväfd af den rörelse, som minnet af långa års vänskap måste framkalla.

— Min stackars Ed, hviskade han. Och det var min kula, som träffade dig!

— Du gjorde det för att rädda ditt eget lif, Will, sade Norcross. — Gud skall veta, att jag inte tadlar dig. Tänk inte för illa om mig! Jag gjorde allt hvad jag kunde för att rädda dig. Det var jag, som sände dig den hemliga varningen. Jag hoppades du skulle kunna taga någon annan väg.— Jag sköt inte med de andra, fortfor Norcross efter en kort tystnad. — Och de öfvergåfvo mig. De sade, att de skulle skicka hjälp hit efter mig, men det ha de inte gjort.

Will fyllde det tomma bleckkärl, som låg på golfvet, med vatten och vek bättre samman filten, som tjänade till hufvudkudde. Därefter erbjöd han sig att lägga om det vanskötta såret. Men dödens gråa blekhet låg redan öfver Norcross' drag.

— Bry dig inte om det, Will, hviskade han, det lönar inte mödan ... Men stanna hos mig, medan jag dör.

Väntetiden blef ej lång. Will satt bredvid sin gamle vän och fuktade hans bleka läppar med vatten. Inom kort kom slutet. Will lade tillrätta de stelnde lemmarna, och med en sista blick på den döde, där han låg med händerna korsade öfver bröstet, gick han ut ur kojan.

Detta var hans första erfarenhet af den grymhet och omänsklighet, dit kriget leder, och hans ansikte bar ett dystert och nedslaget uttryck under återstoden af färden.

När han närmade sig Leavenworth, mötte han den vän, som fört fram den dödes varning, och honom gaf han i uppdrag att forsla hem den döda kroppen. Hans tunga sinne blef knappast lättare, när han af kommandanten på Fort Leavenworth lyckönskades till sin oförskräckthet och sin rådighet, som räddat både hans eget lif och depescherna.

Nu följde en ny överksamhetsperiod, som ej kunde annat än verka irriterande på en ung man med Wills rastlösa natur. Under tiden hade äfven vi där hemma haft våra små blandade erfarenheter.

Vi blefvo ofantligt glada, när syster Julia en dag förklarade, att vi lärt oss så mycket som man kunde begära af folkskolan i vår egen trakt och att vi hädanefter, åtminstone den närmaste vintern och våren, skulle besöka skolan i Leavenworth. De klädningar, hon klippte till åt oss, följde dock fortfarande det landtliga modet, som fäster mera afseende vid hållbarhet än utseende, och vi hade ej varit en dag i skolan i staden, förrän vi upptäckte, att vårt yttre utan för skoning fört oss in under den fatala rubriken »landtlollar» För att kröna verket köpte oss vår svåger, under sina bemödanden att iakttaga den största sparsamhet, hvar sitt par klumpiga kalfskinnskor. Vid dylika voro

vi alldeles ovana, ty mamma hade alltid gifvit oss visserligen praktiska, men ändå nätta skodon. Upphofsmannen till dessa våra fotbe-klädnadsbekymmer, som alls icke förstod hur känslig och blyg flicknaturen är, bara skrattade åt våra protester, och den rättvisan måste man göra honom, att han verkligen icke hade en aning om de lidanden — äfven fysiska, ty de grofva skorna klämde — som han vållade oss.

Vi vände oss då till Will i vår nöd. Så fort det hände oss någonting oförutsedt, var han vår första tanke, men när vi hänsköto våra skobekymmer till honom, satte vi honom på ett svårare prof än vi själfva förstodo. På vårt bref svarade han, att han ej längre var en förmögen deltagare i fraktexpeditioner, utan endast hade en soldats anspråkslösa inkomst, och till och med den var just nu betydligt på efterkälken.

Vår första snopenhet förbyttes snart i samvetsförebråelser. Om vi endast besinnat, hur djupt han måste ha känt sin oförmåga att hjälpa oss, skulle vi aldrig ha skrivit det där brefvet till honom. Det innehöll ju för öfrigt ingenting värre än en fin antydning om att här fanns ett utmärkt tillfälle att bistå nödlidande systrar. I hela sitt lif hade han efterr "kommit alla våra önskningar; nu hade han skyldigheter att fylla i första rummet mot sitt land.

Hans spänstighet och glada humör sveko honom dock icke heller nu, och vi kände oss genast bättre till mods sedan vi erhållit följande bref från honom:

»Kära systrar!

Ledsamt nog kan jag inte hjälpa er och skaffa er sådana kläder, som ni vilja l a. När jag skrifver detta, är jagsjäl så utfattig, att om man kunde få köpa en hel Missis-sippiångare för tio cents, skulle jag inte ens ha råd att lägga mig till med ena skorstenen. Men snart lyfter jag min af-löning, och då skickar jag den, hel och hållen, till er. Så hållen ut, flickor, ännu en liten tid. Jag skall nu samtidigt skrifva till etc.

Med hjärtliga hälsningar Er

Wilh.

Tröstade blefvo vi, det är sannt, men på samma gång var det ute med min sista förhoppning, och jag visste ej hvad jag skulle taga mig till. Jag hade aldrig burit de förhatliga skorna, som vår förmyndare köpt, och jag beslöt att göra mig af med dem för alltid. Jag uppgjorde hvad jag själf tyckte vara en ytterst förmånlig affär med en tillmötesgående jude, och kom i besittning af ett par glänsande blankläderskor, värda kanske tredjedelen af hvad mina egna kostat. På dem såg man då åtminstone, att de voro ämnade till skor, och de togo sig mycket prydliga ut, men med hållbarheten var det si och så. De gjorde dock sin nytta, ty min lilla privata affärstransaktion med juden öfvertygade vår förmyndare om, att den sparsamhet hvarmed någonting verkligen uträttades, ej låg i att köpa kalfskinnsskor åt myndlin-garne. Längre fram fick han ett bref från Will, däri denne framlade våra bekymmer och talade godt för oss. Will höll också sitt löfte och sände oss hela sin nästa månadsaflöning, så fort han fått ut den.

I februari 1864 började Sherman sin marsch genom Mississippi. Det sjunde Kansasregementet omorganiserades vid Fort Leavenworth och sändes till Memphis i Tennessee för att förena sig med general A. J. Smiths styrka. Denna åter skulle operera mot general Förrest och betäcka general Sturgis' reträtt, efter det denne blifvit så illa åtgången af Förrest vid Cross-Roads. Will längtade mycket efter att fåvara med om en ordentlig drabbning, och han framförde också en begäran härom till vederbörande genom några officerare, som han kände. Hans anhållan blef beviljad, och han kände nu en förtjusning utan gränser. Till oss skref han, att hans högsta önskan snart skulle gå i uppfyllelse — nämligen att få sé hur det gick till i en ordentlig batalj.

Han var väl förfaren i indianernas krigföring; nu sträf-vade han efter att genom egen erfarenhet få konstatera öfverlägsenheten hos de civiliserade staternas sätt att med eld och svärd råda bot på uppkommande meningsskiljaktigheter ...

General Smith hade tagit kännedom om det rykte, som föregick slättens unge son, och kort efter det man kommit fram till Memphis, befallde han Will inställa sig vid hufvud-kvarteret och afbida order där.

— Jag är angelägen om, sade generalen, att få tillförlitliga underrättelser angående fiendens ställning och rörelser.

Detta kan endast ske på så sätt, att ni lagar er in i för-bundsarméns läger. Ni besitter de erforderliga egenskaperna, mod, kallblodighet och besinning, och jag tror, att ni skulle kunna göra det.

— Ni menar, svarade Will lugnt, att jag skulle smyga mig in i det fientliga lägret som spion?

— Precis. Men ni måste ha en klar uppfattning af den risk ni löper. Fångas ni, blir ni hängd.

— Jag är villig att utsätta mig därför, sade Will. Jag är redo att ge mig i väg nu genast, om ni så önskar.

General Smiths stränga ansikte ljusnade till ett leende åt det snabba svaret.

— Jag är öfvertygad, Cody, sade han vänligt, att om någon utför ett sådant uppdrag helskinnad, så är det ni. Att kugga indianer ute på prärien var nog en god förberedelse för det slags arbete, som här är frågan om och som fordrar snabbtänkt och oafslätlig vaksamhet. Jag fordrar aldrig en dylik tjänst af någon, men eftersom ni är villig att åtaga er uppdraget, så tag med er till ert kvarter de här kartorna öfver trakten och studera dem omsorgsfullt. Kom sedan tillbaka i afton, får ni ytterligare instruktioner.

Under de få dagar hans regemente varit i fält, hade Will varit med ute som kunskapare ett par tre gånger och hade hunnit göra sig något så när förtrogen med omgifningarna. Kartorna voro ovanligt korrekta; de visade hvarje insjö, flod, å och landsväg — till och med bivägar mellan landt gårdarna.

Senast dagen förut, då han varit ute på rekognoscering, hade Will tillfångatagit en soldat tillhörande de konfedere-rade, hvilken visade sig vara en gammal bekantskap vid namn Nat Golden. Will hade tjänat tillsammans med Nat å en af firman Russell, Majors & Waddells fraktexpeditioner; han hade en gång räddat den unge mannens lif och därigenom förvärfvat sig hans ständiga vänskap. Nat var född i östern, smittades af präriefeber och rymde hemifrån för att få lefva det fria lifvet ute på de stora vidderna.

— Nej, detta var för tokigt, sade Will, när han kände igen sin gamle vän. Jag skulle hellre ha velat taga tillfånga ett helt regemente än dig. Det roar mig inte alls att släpa hem dig som fånge. Hvarför har du gått och tagit värfning på galen sida, säg?

— Kära du, så går det till i krig! skrattade Nat. — Vän vändes mot vän och broder mot broder, vet du väl! Men du hade sannerligen inte heller tagit mig till fånga, om inte min bössa klickat. Nu är jag glad, att den gjorde det, ty det hade grämt mig, om jag varit den, som skjutit dig.

— Jag har heller ingen lust att se dig hänga och dingla från en trädgren, sade Will, så ro hit med de där papperen du har, skall jag frakta hem dig som en vanlig fånge.

Nats ansikte hade mist all färg, när han frågade:

— Tror du, att jag är en spion, Billy?

— Det vet jag, att du är.— Godt, blef svaret, jag har vågat mitt lif för att komma i besittning af de här papperen, men som jag väl får antaga att de i alla fall komma att tagas ifrån mig, kan jag lika gärna lämna dem ifrån mig åt dig och rädda min nacke.

En närmare undersökning visade, att papperen i fråga utgjorde korrekta plankartor öfver unionsarmén, hvar den befann sig och huru den var uppställd; för öfrigt innehöllo de mycket värdefulla upplysningar rörande, officerarnes och soldaternas antal samt deras tillämnade manövrer. Will hade icke förstört dessa papper, och han förstod nu, att han själf skulle kunna ha mycket gagn af dem. När han därför längre fram på aftonen åter infann sig i general Smiths tält, sade Will till honom:

— Af ett yttrande, som den i går tagne fången lät undfalla sig, förstod jag, att en af de konfedererades spioner lyckats uppgöra och öfverbringa till fienden en fullständig plan öfver vårt regementes ställning, tillika med ett utkast till den föreslagna fälttågsplanen.

— Jaså? sade generalen. — Det var bra, att ni underrättade mig om detta. Jag skall då genast ändra position, så att hvad de veta blir absolut utan allt värde för dem.

Därefter följde fullständiga instruktioner med afseende på det frivilliga värf min bror åtog sig.

— När ämnar ni ge er af? frågade generalen.

— I afton, herr general. Jag har styrt om uniform åt mig och vidtagit alla förberedelser för att kunna bege mig tidigt åstad.

— Ni ämnar ändra färg, kan jag tro?

— Ja, tills vidare! Färg, men inte åsikter.

Generalen såg gillande på Will.

— Ni kommer att behöfva all den fyndighet, oförvägen-het, kallblodighet och försiktighet som ni äger för att helskinnad bestå detta prof, sade han. — Men jag tror, att niskall fullgöra det, och jag litar fullkomligt på er. Farväl, och lycka till!

Efter att ha växlat en varm handtryckning med generalen återvände Will till sitt tält och lade sig ned för att hvila några timmar. Klockan fyra satt han i sadeln och styrde kosan åt det håll, där man visste de konfedererade stodo uppställda. I HEMLIGA ÄRENDEN.

Under lifvets vanliga förhållanden anses det som en skymflig roll att spela spion. Men det finnes tider, då häri ligger en pliktuppfyllelse lika god som någon annan, och det måste finnas män, redobogna att åtaga sig värfvet. Det finnes också alltid sådana män — djärfva, oförvägna sällar, som svänga sig upp i sadeln, när deras befälhafvare lyfter handen, och spränga åstad som den vilda jakten själf, med döden vid hästens sida hvarje mil af färden. Det är den sortens hjältar från krigen, som förbli okända och hvilkas tapperhet ingen förhärliagar.

Det var med fullt förstående af de faror, hvilka omgäfvade honom, som Will galopperade bort från sin egen arméfördelnings läger, med den lånade uniformen under armen. Så snart han hunnit förbi de sista vaktposterna, steg han af hästen och utbytte de blå kläderna mot de grå. Lifvet på prärien hade gifvit hans ansikte bronsens färg. Hans hy var sådan, att den mycket väl kunnat brännas brun af söderns glödande sol. I sitt ansikte behöfde han sålunda icke frukta någon förrädare, och i medvetandet häraf klappade hans hjärta af tillförsikt och hans ögon lyste af ifver.

Just i dagbräckningen kom han i sikte af de konfedererades förposter. Hvad som låg där bakom skulle väl bli uppenbart i sinom tid... Efter att för sista gången ha känt efter, att papperen lågo i säkert förvar, gaf han hästen spor-rarne och red fram till den närmaste af utposterna. Han hälsades genast af det vanliga ropet:

— Halt! Hvem där?

— God vän!

— Stig af, vän! Kom närmare och gif lösen!

— Någon lösen känner jag inte, sade Will och svängde sig ned från sin häst, men däremot har jag viktiga underrättelser åt general Förrest. För mig genast till honom.

— Tillhör ni de konfedererades soldater?

— Inte precis. Men jag har litet värdefullt nytt att förmäla om yankees. För ni mig bara till generalen.

Han hade i sitt senaste yttrande inblandat ett par uttryck, särskildt karakteristiska för sydstaternas språk, och han log i mjugg vid tanken på hur naturliga han tyckte de fallit sig.

Hans uppgifter läto ju ganska antagliga och framkommo på det mest otvungna sätt. Men försiktighet är ett barn af kriget, och förposten visste sin skyldighet. Den föregifne sydstatssoldaten afväpnades först och främst, och så fördes han mellan tvenne vakter till hufvudkvarteret, medan många nyfikna blickar — hela lägret var nu uppe och i rörelse — följde de tre.

När Förrest blifvit underrättad, befallde han, att fången skulle föras inför honom. En blick in i generalens vackra,

men kärfva ansikte — och den unge mannen kände, att här behöfde han allt sitt mod, hela sin förmåga af förställning och själfbehärskning. Det fanns ingen barmhärtighet i dessa kalla, genomträngande ögon. Detta första möte, då den ena mänskliga intelligensen tycktes vilja genomskåda och tränga till botten af den andra, var det som mest var att frukta. Lyckades den förklädde spionen nu vinna förtroende så var mycket vunnet.

Generalens skarpt forskande blick mönstrade det ungdomliga ansiktet framför honom flere sekunder.

Westmore, Buffalo Bill. 9— Nå, sade han, hvad vill ni mig?

På äkta yankee-manér kom svaret i form af en annan fråga.

— Ni har skickat en man vid namn Nat Oolden till unionsarméns läger, eller hur, general?

— Om jag det gjort, än sedan?

— Han är en gammal god vän till mig. Han sökte uppnå unionsarméns läger för att förvissa sig om riktigheten af vissa upplysningar som han erhållit, men innan han begaf sig åstad, lämnade han mig en del papper för den händelse han skulle bli tillfångatagen.

— Jaså? sade Förrest kallt. — Och han blef tillfångatagen?

— Ja, general. Men jag har händelsevis reda på; att han inte blef hängd, ty han hade inte på sig dessa.

I det han talade, tog Will upp ur sin ficka de papper han erhållit af Oolden och räckte fram dem med den anmärkningen:

— Oolden bad mig lämna dem till er.

General Förrest kände mycket väl igen den af oturen förföljde Goldens handstil och dokumenten voro tydligen äkta. Hans misstankar väcktes ej.

— Detta är viktiga papper, sade han, när han genomögnat dem. — De innehålla värdefulla upplysningar, men vi komma antagligen ej att begagna oss däraf, eftersom vi stå i begrepp att ändra ställning. Har ni reda på, hvad dessa papper innehålla?

— Hvertenda ord, blef det sanningsenliga svaret. — Jag har genomläst dem, så att om de förstörts, skulle jag i alla fall ha kunnat meddela er dess innehåll.

— En förtänksam åtgärd, sade Förrest gillande — Är ni soldat?

— Jag har ännu ej anslutit mig till armén, men jag känner ganska väl till den här plutonen och skulle måhända kunna vara er till tjänst som kunskapare.— Hm, sade generalen och mätte den nu tämligen obesvärade unge mannen från hufvud till fot. — Ni bär vår uniform?

— Det är Ooldens, svarade han — för andra gången sannt. — Han lämnade den kvar hos mig, när han klädde sig i den blå.

— Och hvad heter ni?

— Frederick Williams.

Också det kom sanningen ganska nära. Endast ett tilllagt s och en omkastning af de namn han redan bar.

— Godt, sade generalen, i det han slöt audiensen, ni kan få stanna kvar i lägret. Om jag behöfver er, skall jag sända bud på er.

Han kallade till sig en ordonnans och befallde denne inkvartera den frivillige spejaren på kurirernas afdelning. Will uppgaf en suck af lättnad, när han begaf sig bort efter or-donnansen. Det svåraste provet hade han lyckligen bestått. Resten skulle gå af sig själf.

Tre dagar förflöto. Under denna tid skaffade sig Will värdefulla upplysningar här och där, ritade kartor och var

beredd att försvinna vid första lägliga tillfälle. Det kunde nu vara på tiden, att general Förrest hittade på något spe-jaregöra åt honom. Ett dylikt uppdrag gaf fri passage öfverallt, och han lofvade sig själf, att utposterna aldrig skulle ha sett ett par stöfvelsulor fortare skudda lägerstoffet af sig, när han äntligen fått en förevändning att vända det obehagliga sällskapet ryggen.

Men spionering var tydligen någonting, som kom föga till användning där generalen förde kommandot, ty ännu en dag hade lidit mot sitt slut, och Will gick fortfarande och väntade otåligt på order i kurirernas kvarter. Detta slags overksamhet verkade mera enerverande än de direkta faror, som han var van att trotsa, och han så godt som fattade det beslutet, att när han lämnade lägret, skulle det vara utan order och med en skur gevärskulor hvinande efter sig. Han hade redan kommit till det bestämda resultatet, att han icke skulle kunna rädda sig på annat sätt, då han, vid det han händelsevis spatserade förbi hufvudkvarteret, plötsligt fick syn på den siste han väntat eller önskade få se — Nat Oolden!

Och Nat stod och talade med en generalstabschef!

Det fanns nu två saker att välja på — antingen att på det radikalaste sätt tysta mun på Oolden, eller ock lägga benen på ryggen och springa. Nat skulle ej med vett och vilja förråda honom, men utan att veta af det skulle han helt visst göra det i samma minut som general Förrest ställde en fråga till honom. Det fanns egentligen intet val mellan de begge alternativen — här gällde det att göra sig osynlig fortast möjligt, och att börja med skyndade Will till sitt tält. Efter att brådskande ha gömt undan sina papper, sadlade han hästen och red med lugn och obesvärad uppsyn åt det håll, där förposterna stodo.

Samme sergeant, som helsat honom, när han nalkats det fientliga området, stod äfven nu på post, och Will ställde ett par godtyckliga frågor till honom. Men medan han fortsatte sin ridt, kunde han ej låta bli att kasta en orolig blick bakom sig.

Af förföljelse märktes icke ett spår, och han hade redan hunnit dryga femtio alnar utanför den yttersta bevaknings-linjen. Framför honom låg en sträcka trädbevuxen mark.

Plötsligt nåddes hans öra af ett doft smatter af hofslag, och när han vände på hufvudet, såg han en liten skara ryttare sätta efter honom i galopp. Han sporrade sin häst och red rakt in i den glesa skogsdungen.

Men detta var att komma ur askan i elden. Han råkade midt upp uti ett halft dussin af de konfedererades ryttare, som vaktade två fientliga fångar.

— Karlar, en spion från unionsarmén har rymt! ropade Will. — Riden genast åt olika håll och genskjuten honom! Jag skall vakta era fångar. Befallningen uttalades i myndig och bestämd ton. Den kom ju åtminstone från en underofficer, och utan tanke på att vägra lyda den, satte ryttarne af åt höger och vänster för att söka efter flyktingen.

— Kom, hviskade Will brådskande till de begge modstulna fångarne från hans eget läger. — Det är jag, som är spionen, förstår ni! Så där ja! — Han skar af repen, som fängslade deras handleder. — Rid nu för lifvet!

Bort sprängde de tre — icke en minut för tidigt. Wills uppehåll hade varit kort, men det hade gynnat hans förföljare, som med Nat Golden i spetsen kommo störtande i fullt galopp, ej hundra alnar bakom dem.

Här var det att rida i kapp med döden själf. Träd-stammarne hejdade en del af de hvinande kulorna, men många susade förbi dem, och en borrhade sig in i armen på en af de flyende unionisterna. Att bli tillfångatagen betydde för Will detsamma som säkra döden; för hans ledsagare innebar det innespärning på lifstid i något af fängelserna i Andersonville eller ännu värre, Libby, hvilket måhända var lika svårt som döden. Men Will hade ej hjärta att lämna dem, ehuru hans häst var uthvilad och han med lätthet kunde ha ridit ifrån dem. Blefve det nödvändigt, var han beredd att skilja sig från dem, men tills vidare utgjorde han en del af den tredubbla skottafla, å hvilken de galopperande skyttarne nu bemödade sig att taga sikte.

Snart hade han hunnit fram ur skogsbrynet, och på andra sidan — o, ljufliga anblick! — lågo unionsarméns förposter. Vid åsynen af flyktingarne slog vakterna allarm, och det uppenbarade sig genast en skara blårockar.

Will skulle med nöje ha deltagit i den skärmytsling, som nu följde, men han ansåg som sin plikt att aflämna de papper, som han med egen lifsfara förskaffat sig. Låtande alltså fiende och vän göra upp tvisten bäst de gitte, skyndade han till det busksnår, där han gömt sin uniform, och tog på sig den i stället för den grå, som uppfyllt sitt ändamål och nusaklöst kunde kastas åt sidan. Iklädd sin egen armés färger red han in i lägret.

General Förrest drog sig nästan genast från trakten, och efter det fruktansvärda blodbadet vid Fort Pillow, den 12 april, lämnade han staten. General Smith återkallades, och Will upphöjdes till heder och värdighet af spejare och kunskapare för det nionde Kansas-regementet.

Indianerna vållade nu så mycken oro och förvirring längs den gamla Santa Fé-vägen, att det behöfdes stående trupper för att beskydda diligenser, emigranter och karavaner, som färdades stora landsvägen. I likhet med nästan alla våra krig med indianerna egde äfven dessa oroligheter sin grund i den hvite mannens orättvisa behandling af de infödda stammarna. År 1860 slöt öfverste A. G. Boone, en värdig sonson af den odödlige Daniel, ett fördrag med Co-manche-, Kiowa-, Cheyenne- och Arapaho-indianerna, och på deras begäran gjordes han till ombud mellan indianerna och de hvite. Under hans kloka, rättvisa och humana handhaf-vande af denna syssla förhöllo sig alla dessa vilda stammar lugna och hyste de vänligaste känslor mot de hvite. Hvem som helst kunde färdas öfver prärien utan att behöfva frukta att antastas. År 1861 framställdes en beskyllning för trolöshet mot öfverste Boone af öfverste Wright, från Indiana, och han lyckades verkligen aflägsna rätte mannen från rätta platsen. Russell, Majors & Waddell, som insågo hur stort inflytande han hade öfver indianerna, gåfvo honom 1400 acres land nära Pueblo i Colorado. Öfverste Boone flyttade dit, och platsen fick namnet Booneville. Femtio höfdingar från de ofvannämnda stammarna besökte öfverste Boone mot slutet af år 1862 och bönföllo honom att återvända till dem. Han sade dem, att presidenten afsatt honom från hans befattning. De erbjödo sig att skaffa pengar genom att sälja sina hästar, att skicka honom till Washington, att berätta för den Store Fadern hur deras nya ombud bar sig åt — stal deras egendom och lät dem sedan köpa igen den — och debådo öfversten framföra den hälsningen, att de icke ville svara för hvad som kunde komma att ske, såvida ej någon annan sattes i den oredlige mannens ställe. Med den medfödda logik, för hvilken indianen är känd, förklarade de, att de hade lika mycken rätt att stjäla från förbipasserande karavaner, som agenten i fråga hade att stjäla från dem.

Men det togs ingen notis om en så obetydlig sak som en orättvisa mot indianerna. Regeringen hade fullt upp att göra med sina bemödanden att utplåna alla de oförrätter, som begåtts mot negrerna.

Fram på hösten 1863 färdades en karavan denna väg Den var helt liten, men indianerna hade nu så länge förhållit sig lugna, att resenärerna nästan upphört att frukta dem. En skara indianer red fram till oxvagnarne och bad om någonting att äta. Körsvennerna ansågo, att de skulle göra mänskligheten en tjänst, om de dödade ett rödskinn — enligt den gamla principen, att »den ende indian, som duger, är den döde». Det nedsköts alltså en vänlig och menlös indian, som icke gjort någon hvit förnär.

Den kula, som genomborrade hans bröst, träffade samtidigt hvarenda krigare i stammen. Hvarje medlem af expeditionen, utom en enda, mördades, djuren drevos bort och vagnarne uppbrändes.

Den missnöjets eld, som ett par års tid legat och pyrt inom den röde mannens bröst, blossade upp i full låga. Det följde, när början väl var gjord, hundratals gräsliga mord och alla de mördades egendom förstördes.

Nionde Kansasregementet, under befäl af öfverste Clark, utsändes för att skydda den gamla karavanvägen mellan Fort Lyon och Fort Larned, och Will följde med som vägvisare och spejare. Han kände indianen och visste hvad han gick för. Han fruktade honom ej. Hans vackra häst och granna mundering var honom en oskyldig ögonfägnad, och hvem förlåter honom icke den lilla känsla af stolthet — ellerlåtom oss säga fåfänga — som svällde inom honom, när han red i spetsen för sitt regemente nedåt Arkansas-floden.

Under sommaren föreföllo åtskilliga skärmytslingar med indianerna. Den forna vaksamheten, som inhämtats å gränsområdena under de mest upprörda tiderna, var nu ständigt och jämt af nöden, och ofta behöfdes det en duktig kaval-lerichoc för att drifva undan fienden. Hvad öfverste Clarks folk än kan ha haft att beklaga sig öfver — brist på omvexling eller tid att gå och långleds hade man sannerligen inte den sommaren.

På hösten kommenderades det sjunde Kansasregementet åter till tjänstgöring, och på begäran af dess officerare fick Will ånyo träda in i ledet bland sina förra kamrater. General Smith hade befallt, att de skulle tåga till Nashville. Rosecrans innehade vid denna tidpunkt överbefälet öfver unionsarméns trupper i Missouri. Hans egen här var ganska liten, i det den endast räknade omkring 6,500 man, medan förbundsarméns befälhavare general Price stod i begrepp att öfvergå gränsen med 20,000. Denna öfverlägsenhet i styrka var så betydande, att general Smith fick både order och kontraorder, och han stannade till slut kvar i Missouri där han förenade sig med Rosecrans för att bjuda Price spetsen. Den 25 september 1864 angrep Price den första ställning, som fienden innehade, men tillbakaslogs med svåra förluster. Ett närliggande fort i närheten af Ivonton anfölls, men förbundsarmén led åter ett betydande nederlag. Från detta fort hade man en dominerande utsikt öfver Shepyrd Mountain, som sydstatsmännen innehade, och deras välrik-tade eld nödgade general Ewing att draga sig tillbaka till Harrison Station, där han gjorde halt och där sedermera följde en ganska skarp strid. General Ewing retirerade åter och lyckades med större delen af sin styrka uppnå general Mc Neill, vid Rolla.

Detta var Wills första allvarliga batalj, och slumpen fogade så, att han under en stund fick till motståndare enskara af Missouri-trupperna, hvilken räknade många af de män, som nio år förut hatat och förföljt hans far. I stridens hetta kände han igen mer än en utaf dem, och samtidigt med igenkännandet kom minnet af hans löfte från gossåren att hämnas faderns död. Tre af männen i fråga föllo i denna strid, och antingen det nu var han själf eller ej, som nedlade dem, så ansåg han sig efter den dagen löst från sin dystra förpliktelse.

Efter åtskilliga strider, där det gick mycket hett till, tågade Price från Missouri med återstoden af sin armé — 7,000, då han ursprungligen haft 20,000.

Under detta fälttåg fick Will berömligt omnämnande för »lysande tapperhet och utmärkta tjänster i fält», och hans namn blef äfven fördelaktigt känt på många håll. De gamla bepröfvade veteranerna uppskattades efter förtjänst, men ingen af de yngre männen rönt sådan efterfrågan som Will. Han tycktes vara hvad de äldre soldaterna pläga kalla »hård»

— ingen kula förmådde träffa honom. Ofta sändes han att föra depescher tvärs öfver slagfältet, och fastän hästarne skötos under honom — stympades af kulor eller söndersletos af granater — förblef han själf oskadd.

Under detta fälttåg stötte han äfven en gång på sin gamle vän från prärien, Vilde Bill. När han en dag stannade vid en bondgård för att få sig ett mål mat, fick han till sin stora öfverraskning höra helsningen:

— Se god dag, Billy, min gosse!

Han såg sig om och varnade en hand, som sträcktes fram ur en grå ärm, tillhörande sydstatsmännens uniform, och som han visste, att Vilde Bill var en fanatisk unionist, drog han den slutsatsen, att han var stadd i samma ärende som han själf. Först gnabbades de begge vännerna en stund om grå och blå uniformer, men sedan blef samtalet allvarsammare.

— Tag de här papperen, Billy, sade Vilde Bill och räckte honom en packe. — Bär dem till general Mc Neilloch säg honom, att jag får höra alltför mycket intressant nytt för att ha hjärta att lämna sydstatsmännens läger.

— Ge dig inte in i för många faror, varnade Will, som emellertid väl visste, att de enda tillfällen, hur riskabla som helst, som den andre ej skulle begagna sig utaf, voro de, som han ej märkte.

Öfverste Hickok, för att benämna honom vid hans rätta namn, svarade skrattande:

— Lef själf, som du lär, min son. Din nacke är mera värd än min. Du har en framtid, men min är det snart slut med. Jag håller på att bli gammal.

Nu satte den beskedliga matmodern i huset ett stort skiljetecken i samtalet förmedelst en smaklig måltid, som de bägge stridsmännen gjorde ända på med strykande aptit och lätta samveten, fastän gumman vägrade att taga betaldt af sydstatssoldater.

— Så länge jag har en brödkant i huset, sade hon, så äro ni gossar välkomna.

Men de förmenta sydstatssoldaterna betalade henne för hennes vänlighet i en bättre myntsort än hon var van vid. De tego som muren med ett tilltänkt besök af hennes man och son, hvarom hon i ett öppenhjärtigt ögonblick underrättade dem. Hon skördade sålunda hvad hon sått, och det mycket snart.

Så skildes de begge vännerna åt; Will återvände till unionsarmén och öfverste Hickok till motsatta lägret.

Några dagar senare, då de konfedererades trupper slöto en allt tätare krets kring unionisternas slaglinie och strid pågick, sågos två ryttare spränga fram ur fiendelägret och i fullt karriär styra kosan mot nordstatsmännens linier. För några ögonblick tycktes den djärfva rymningen slå förbunds-armén med en rent af förlamande häpnad, men så började kulorna hagla, och den ene af sadlarna var tom, innan undsättningen — till hvilken äfven Will hörde — hann fram. När den öfverlevande kommit närmare, ropade Will:— Det är Vilde Bill — unionisternas spejare!

Ett skallande lefverop helsade den oförvägne general Hickok, och han red in i lägret omgifven af en stor skara beundrare. De upplysningar han medförde visade sig vara af stort värde i slaget vid Pilot Knob, som egde rum nästan omedelbart efter den nyss skildrade episoden. WILL FORLOFVAR SIG.

Efter slaget vid Pilot Knob erhöll Will genom general Polks inflytande transport till speciel tjänstgöring i det militära hufvudkvarteret i S:t Louis. Fru Polk hade varit skolkamrat med mamma, och de begge hade fört korrespondens med hvarandra ända till kort före vår mors död. Så snart fru Polk fått veta att en son till hennes gamla vän befann sig i unions-armén, vinnlade hon sig på allt sätt om att skaffa honom en god ställning. Men att sitta och plita med penna och bläck är någonting helt annat än spränga fram på eldig häst öfver de fria vidderna, och Will fann arbetet i S:t Louis ungefär lika mycket i sin smak som att stå bakom disken i en kryddbod. Han fann snart sina nya åligganden alldeles odrägliga

— de saknade absolut det hetsande och nervspännande, som för honom blifvit en andra natur och hvarförutom han icke fann lifvet värdt att lefva.

Någonting fanns det dock, som bragte en smula omväxling in i den tröga enformigheten: han lärde känna Louise Frederici, den flicka som längre fram blef hans hustru. De mest öfverdrifna historier, hvari figurerat både indianer och blodtörstiga hvita, lassokastning och enlevering, ha varit i svang rörande det sätt, hvarpå de först gjorde bekantskap med hvarandra. Någon romantik låg dock däri, det kan icke förnekas. Mer än en gång, när Will var ute på sin morgongalopp, hade han gifvit akt på en ung flicka med behagligt ansikte och vacker figur, som satt till häst ovanligt väl. Och få ting finnas i denna värld, som mera tilltala Will, än god ryttarkonst. Han ville ytterst gärna bli bekant med den unga damen, men som ingen af hans vänner kände henne, fann han det omöjligt.

Äntligen fick han ett tillfälle. En vacker morgon brast hennes tygel — hästen durkade, Will infångade honom, och så var bekantskapen gjord.

Det dröjde heller icke länge förrän kärleken följde efter. Wills tillfällen att få njuta af kvinnligt sällskap hade hittills varit mycket få, och detta förklarar måhända den snabbhet, hvarmed han begagnade sig utaf dem, när de yppade sig. Han blef fröken Louise Fredericis gynnade uppvaktande kavaljer innan kriget nått sitt slut och regementet upplösts.

Våren 1865 hade han ännu icke fyllt tjugo år, och han hade fullkomligt klart för sig, att innan han kunde dansa på sitt eget bröllop, måste han placera sin ekonomi på en säkrare grund än en glad soldat har att förfoga öfver. Så att hur gärna han än skulle ha velat kvarstanna i S:t Louis, måste han dock söka sin lycka längre bort, och så begaf han sig åter ut i världen för att skaffa sig någon sysselsättning, som både var inbringande och i hans smak.

Men allra först besökte han hemmet, där han välkomnades på det varmaste. Under hans frånvaro hade vår andra syster i ordningen, Eliza, gift sig med en herr Myers, men vi andra funnos kvar på det gamla stället, och den ifver, hvarmed vi väntade på Wills hemkomst, underblåstes ännu mera af förhoppningen, att han nu skulle stanna kvar och taga hand om landtbruket. Men innan vi hunnit bringa detta ämne på tal, underrättade han oss om sin förlofning med fröken Frederici, som, långt ifrån att väcka vår svartsjuka, tvärtom gjorde oss förtjusta. Och det var Julia, som klädde hans anhörigas tankar i ord:— När du gift dig, Will, så blir du tvungen att stanna hemma!

Detta blef anledningen till att vi började diskutera frågan huruvida han skulle kunna öfvertaga skötandet af egendomen, och resultatet häraf blef åter, att våra planer kullkastades. En soldats sold under kriget var så godt som ingenting, och som Will ej kunnat spara samman några penningar, tog han med uppräckta händer emot första bästa tillfälle som erbjöd sig att förbättra sin ekonomiska ställning.

Detta visade sig vara ett anbud att drifva hästar från Leavenworth till Fort Kearney, och så godt som den förste han mötte efter det han kommit fram till fortet var en gammal vän från prärien vid namn Bill Trotter.

— Du är just en sådan som jag söker, sade Trotter, när han fått veta, att Will önskade stadigt arbete. — Jag förestår hållplatsen för diligensen här på orten, men att vara diligenskusk är ett ganska farligt yrke, eftersom indianer och stråtröfvare jämt och samt ställa till spektakel. Åtskilliga kuskar ha hejdats och dödats på sista tiden, så det är just ingen förtroendeväckande syssla, men betalningen är bra, och du känner ju vägen. Skall någon kunna lotsa fram diligensen, så skall det vara du. Nå, är du villig?

När en ung man är förälskad och drömmer om bröl-loppsdagen, äfven om daton ännu ej är fullt bestämd, får lifvet ökad behag, och att våga det i försätlig kamp mot indianer eller landsvägsröfvare är väl knappast det bästa bruk man kan göra däraf. Will hade helskinnad undsluppit så många faror, att det tycktes honom vanvettigt att åter kasta sig i en ny, eller rättare sagdt en enda kedja af faror, och när han tänkte på Louise och den ståndande bröllopsdagen, var hans första ingifvelse »nej.»

Men han var kär och förälskad som man endast är i ungdomens vår, och där stod Trotter bredvid honom och gaf de mest entusiastiska uttryck åt sitt förtroende till hans förmåga att reda sig ur alla möjliga faror — en uppfattning, som Will fullkomligt delade, ty en man vet ungefär, hvad han duger till. Betalningen var god, och ju förr han började få inkomster, desto fortare kunde brölloppet stå. Och slutet blef det, att Trotter fick det svar han väntat.

Denna diligenslinie var ett annat af de företag västerut, som satts i gång af den driftiga firman Russell, Majors och Waddell. När guldfynden gjorts vid Pikes Peak, hade man intet sätt att färdas öfver de stora slätterna i väster annat än med långsamt knogande oxspann, mulåsnor eller diligens. En diligenslinie, där vagn afgick hvar fjortonde dag, löpte från S:t Joseph till Saltsjöstaden, men den hade dålig materiel och var mycket långsam, i det att resan ofta drog om tre veckor. Den äldste delegaren i den nyssnämnda firman slog sig nu tillsammans med John S. Jones från Missouri och anlade en ny linie mellan Missourifloden och Denver, som på den tiden var ett litet hastigt uppväxande guldgräf-varsamhälle. Det inköptes ett tusen Kentuckymulåsnor jämte ett tillräckligt antal vagnar för att en tur skulle kunna företagas dagligen från hvardera utgångspunkten. Resan gjordes på sex dagar, då det erfordrades en hastighet af hundra mil om dagen.

Den första diligensen anlände till Denver den 17 maj 1859. Det ansågs då, att ett förvånande resultat vunnits och att företaget var i hög grad lyckadt. I visst afseende var det nog äfven så, men utrustningskostnaderna hade varit ofantliga, och den nya linien förmådde ej fylla sina förbindelser. För att rädda sin äldste delegares anseende var firman Russell, Majors & Waddell nödsakad att komma till undsättning. Den inköpte alla utestående fordringar och likaså den konkurrerande linien mellan S:t Joseph och Saltsjöstaden, hvilken sammanslogs med den andra. Man hoppades, att firmans egen linie härigenom skulle komma att bära sig, och S:t Joseph blef utgångspunkten för de begge förenade linierna.

Hvarje sträcka om 250 mil kallades en afdelning och stod under uppsikt af en tjänsteman, som inom sitt eget område ägde mycken myndighet. Han måste vara en person med betydande intelligens, och alla angelägenheter, som hörde till hans område, bestämdes helt och hållet af honom. Han anställde och afskedade de underlydande, köpte hästar, mulåsnor, remtyg och proviant och såg till att de olika förråden utdelades vid hvarje station. Han öfvervakade vidare uppförandet af alla byggnader, hade vattenförrådet om hand och utbetalade alla löner.

Det fanns också en annan man, känd under namnet konduktör, hvars åligganden voro nästan lika viktiga som den nyss skildrade tjänstemannen — eller agenten, som han kallades. Konduktören hade sin plats bredvid kusken och

åkte ofta hela sträckans tvåhundra mil utan någon sömn eller hvila, utom den, som han kunde stjäla sig till uppe på diligensens kuskbock.

Själftva diligensen var ett rymligt, bekvämt gungande åkdon, som hvilade på vagnskorgsremmar i stället för fjädrar. Den drogs alltid af ett sexspann hästar eller mulåsnor, och hastigheten var nära nog oroväckande. Passagerarne fingo föra med sig tolf kilo bagage, och detta, tillika med posten, ilgodset och passagerarne själfva stod under öfver-inseende af konduktören.

Den nya diligenslinien gick med förlust ända till 1862. I mars detta år öfverläto Russell, Majors & Waddell all materiel åt Ben Holliday. Han var en man med ovanlig begåfning och starkt utpräglad individualitet, just en sådan som behöfdes i dessa oroliga tider. Så fort han fått linien om hand, anförtrorde Förenta staterna sin post däråt. Härigenom kom företaget att hvila på säker ekonomisk grundval, alldenstund regeringen betalade 800,000 dollars om året för postens transport till San Francisco.

Will inställde sig till tjänstgöring redan morgonen efter det han haft sitt samtal med Trotter, och när han äntrade upp på kuskbocken och samlade hop tömmarne öfver rygg-

Westmore, Buffalo Bill.

10arne på sex lifliga hästar, kände sig passagerarne öfvertygade om körsvennens pålitlighet.

Hans sträcka löpte mellan Fort Kearney och Plum Creek, och trakten var honom välbekant mer än de flesta. Det var här han första gången drabbat samman med indianerna. Färden var både lång och enslig och ganska oangenäm, när vädret började bli kallt, men hans arbete representerade en inkomst af 150 dollars i månaden, och hvarje aflöningsdag förde honom närmare S:t Louis.

Man hade sett spår af indianer ganska länge, men det hade dock endast varit spår ända till en kulen och blåsig dag i november. Han körde ut från Plum Creek med en enträgen varning ljudande i sina öron. Indianerna voro på krigsstråten, och det kunde nästan med säkerhet väntas ett anfall. Löjtnant Flowers, som var biträdande afdelningsagent, satt bredvid honom på kuskbocken, och inne i vagnen åkte sex väl beväpnade passagerare.

Halfva afståndet hade tillryggagagts, då Wills erfarna öga upptäckte de fruktade röde männen. Framför honom låg ett smalt vattendrag, som måste öfvergås. Ån var å ömse sidor tätt kantad med småskog och busksnår, och längs dessa smögo sig indianerna i afsikt att öfverfalla diligensen just vid den enda punkt, där öfvergång var möjlig.

Här kanske är rätta platsen att säga några ord om den efter hvad det kunde tyckas rent af ovanliga tur, som gynnat Will i alla hans äfventyr. Först och främst har han själf

— om också »på ett hängande hår» — sluppit helskinnad ur alla faror, och vidare har han haft en underbar förmåga att just i rätta ögonblicket hinna fram och rädda andra undan öfverhängande olycka. Naturligtvis har slumpen, eller om man så vill, turen, spelat en betydande roll härvidlag, men oftast har det endast förelegat ett besannande af det gamla ordstäfvet, att det är bättre att vara »före var, än efter snar.» Will hade studerat prärien såsom en astronom stjärnhimlen. Den minsta olikhet, som tedde sig i dess vanligautseende, ådrog sig lians uppmärksamhet. För astronomen kan det vara en komet eller en asteroid, som dyker upp på ett område, där hvarje föremål för länge sedan placerats och undersökts; för Will var det en fjäderbesatt hufvudprydnad, där det endast borde ha funnits träd, klippor eller gräf, en rörlig gestalt, där naturen eljest ej röjt några tecken till lif.

En mindre erfaren iakttagare än Will skulle ej ha upptäckt de kringsmygande rödskinden och anat deras onda afsikter; en mindre säker kusk skulle ej ha förstått, att här gällde det att rädda lifvet; en mindre öfvad skytt skulle ej ha träffat en indian med en kula, när han måst skjuta från kuskbocken på ett slingrande och svängande åkdon.

Men Will tvekade ej. Ett varningsrop till passagerarne

— piskan knallade, och åstad sprängde hästarne med ilande fart. När indianerna sågo, att de upptäckts, kommo de ut på fria fältet och redo mot vadstället, men diligensen var där dryga femhundra alnar före dem. Det var

karaktäristiskt för körsvennen, att han lät hästarne pusta ute i ån tillräckligt länge för att hinna få sig en munfull vatten; med förnyade krafter satte de därpå i väg igen.

Vagnen knakade i hvarenda fog och rullade som en ballon captif; de olyckliga passagerarne slungades från ena sidan till den andra och kastades i knäet på hvarandra. Då och då, när något ovanligare hinder sökte hejda den framrullande vagnen, slog de hufvudet i taket. Därutanför hotade dem indianerna, men inne i diligensen tycktes deras öde bli att få hufvudskålarne spräckta.

Will använde oupphörligt piskan, och så duktiga voro hästarne, att indianerna endast långsamt vunno på dem. Det var ungefär femtio rödskinn i flocken, men Will hoppades, att om han endast hann fram till närmaste hästombyte, skulle de begge hästskötarne där, tillika med han själf, löjtnant Flowers och passagerarne kunna bjuda indianerna spetsen.

När förföljarne kommit inom skotthåll, räckte Will töm-marne åt löjtnanten, vred sig om på kuskbocken och sköt på höfdingen.

— Se där! ropade en af passagerarne. — Den där med fjädrarne fick hvad han behöfde!

Och en ny salva från det inre af diligensen knallade skarpt i den klara luften.

Stationen, där hästombyte skulle ske, låg nu helt nära, och lockade af skjutandet kommo hästskötarne framspringande för att se hvad som var å färde. Indianerna, som blifvit mod-fälda genom sin höfdings fall, förfärades än mer vid åsynen af den framskyndande undsättningen och afstodo från förföljandet.

Löjtnant Flowers och två af passagerarne voro sårade, men Will förmådde ej hålla tillbaka ett löje, när en af hans resenärer på fullt allvar försäkrade, att de — passagerarne — dödat en indian och drifvit alla de andra på flykten! . . . Hästskötarne logo också, men sade ingenting. De nändes ej taga den tappre mannen ur den illusion, som beredde honom så mycken stolthet och fröjd.

Man hade hyst de allra största farhågor för diligensens öde, sedan det blifvit bekant, att indianerna voro på krigsstråten. Det ansågs knappast möjligt, att den skulle kunna nå sin bestämmelseort i välbehållet skick, och trupper utsändes för att genomströfva de kringliggande trakterna. De hunno visserligen ej komma till hjälp vid det nyss skildrade äfven-tyret, men de gjorde god tjänst under återstoden af vintern. Indianerna blefvo grundligt kvästa, och Will såg ej mera till dem.

Sedan hände just ingenting anmärkningsvärdt förrän en dag i februari. Omedelbart innan Will anträdde sin färd, tog Trotter honom af sides och berättade, att det denna dag befordrades en hel liten förmögenhet med diligensen, hvarför han anbefalde honom ännu större vaksamhet än vanligt. Det var ju en möjlighet, att skattens existens blifvit känd.— Jag skall göra allt hvad som står i min förmåga, sade Will.

Och han hade knappast satt hästarne i gång, förrän han började misstänka att ej allt hängde rätt samman med de ovanligt fula och sluskigt klädda passagerarne, som löst biljett. Det låg äfven någonting besynnerligt däri, att konduktören plötsligt kallats bort, hvarigenom han blifvit ensam. Mycket snart kom han till den slutsatsen, att det var bättre att göra sig till herre öfver de begge ruskiga figurerna, innan de gjorde sig till herre öfver honom, och han dröjde ej med att sätta sitt beslut i verkställighet. Han lät diligensen hålla, hoppade ned och undersökte remtyget, liksom om det varit någonting i olag härmed; därefter gick han fram till vagnsdörren och bad sina passagerare långa ut ett rep, som låg inne i vagnen. När de lydde uppmaningen, möttes deras häpnad blickar af två revolvermynningar.

— Upp med händerna! kommenderade Will. •

— Hur är det fatt med er? frågade den ene af passagerarne, medan de stodo där med uppsträckta armar.

— Åh, bra nog — jag tyckte bara, att jag hellre ville förekomma än förekommas, blef svaret.

Den andre saknade ej sinne för humor.

— Ni var mig en slipad en, unge man, sade han. — Men jag skulle mycket missta mig, om ni ändå inte längre

framåt vägen finner den, som rår på er.

— Den tid, den sorg, sade Will. — Vill ni göra mig den tjänsten att binda händerna på er vän? Tack! Ro nu hit med hvad vapen ni har på er! Är det alltsammans? Godt. Visa mig era händer!

När de begge värda herrarne fått lämna från sig alla vapen och blifvit säkert bundna, fortsattes färden ånyo. Det yttrande, som den ene af dem fällt, bevisade tillräckligt, att de tillhörde stråtröfvarbandet. Will måste försöka hinna fram till närmaste hållstation, innan öfverfallet skedde. Om hanblott kunde göra detta, hade han redan en plan färdig för hvad som sedermera komma skulle.

Stationen låg ej långt aflägsen, och dit anlände han välbehållen. Fångarne lämnade han från sig åt hästkötarne, och därefter sörjde han för, att skatten skulle få vara i fred. Han skar upp en af vagnsdynorna och tog ut en del af stoppningen. I den hållighet, som sålunda uppstått, lade han in allting af värde, inberäknadt hans egen plånbok och fickur. Sedan pressade han åter in stoppningen och slätade till det hela, så att det såg ut precis som förut.

Om röfvarbandet verkligen räknade flere medlemmar, borde man vänta bakhållet vid samma vadvärdställe, där indianerna sökt öfvermannan honom. Hans förmodan visade sig också vara alldeles riktig. Just som han skulle förbi den småskog af säl och pil, som kantade vägen vid själfva nedfarten, dök ett halft dussin karlar med hotande gevär fram.

— Halt, eller ni är dödens! lydde den vedertagna helsningen i situationer sådana som denna, och den åtlyddes i detta fall genast.

— Nå, hvad behagas? frågade Will.

— Pengarne ni fraktar. Hit med dem!

— Mina herrar, sade Will och drog på munnen, här tycks verkligen den ene skälmen ha lurat den andre?

— Hvad menar ni med det? ropade en af spetsbofvarne, som kände sig kränkt i sin värdighet af den rättframma benämningen.

— Inte för det att jag är tjufven, återtog Will, det är tvärtom era egna goda vänner, som ha gått er en smula i förväg.

— Ha de plundrat er? tjöt bandet med en mun. Alla voro förbluffade öfver en dylik oförsynthet från kollegernas sida.

— Om där finns någonting i diligensen värdt att ha, så genera er inte för att ta det, uppmanade Will vänligt.

— Hvar är er kassakista? frågade banditerna, som ogärna ville tro, att det icke fanns heder och tro äfven bland tjufvar. Will drog fram den och blottade dess melankoliska tomhet. Verkan var obeskriflig.

— Hvar hejdade de er? sporde anföraren för bandet, när han någon smula hämtat sig.

— Åtta eller nio mil bortåt andra hållet. Ni hittar en del halm på vägen där det skedde. Den kan ni ta också.

— Hade de hästar, som väntade på dem?

— De voro till fots, när jag såg sista skymten af dem.

— Då kunna vi ännu få tag i dem, gossar, skrek anföraren, för hvilken hoppets stråle åter började lysa. — Kom, så ge vi oss tvärt i väg!

De skyndade in i snårskogen efter sina hästar och kommo inom några ögonblick tillbaka, ifriga och upphetsade.

— Helsa dem från mig! ropade Will. Men endast dånet af hästhofvarne svarade honom. Ryttnarne själfva hade alltför brådt att hinna i väg för att skipa rättvisa och bestraffa den oerhörda förmäutenheten.

Will fortsatte sin färd fram till bestämmelseorten och aflämnade sitt anförtrodda gods i godt behåll. Rädd att skurkarne skulle ha kommit hans list på spåren, tog han på återresan emot den »extrabevakning», som Trotter så bestämdt yrkade på, men vägen låg öde och öfvergifven. Fångarne hemtade han upp vid hästombytet och förde

dem till Fort Kearney. Om deras kamrater någon gång komme att upptäcka den skoningslösa drift, hvarför de varit utsatta, skulle de säkert ha utkräft blodig hämd på Will.

Vid slutmålet för sin vågsamma färd fann han ett bref från fröken Frederici, hvilket låg och väntade på honom. Hon bönföll honom om att lämna det äfventyrliga lif han nu förde, återvända österut och skaffa sig något annat slags sysselsättning. Detta var precis hvad Will själf ämnade, så att någon öfvertalning behöfdes icke. I sitt svar bad han, att bröllopsdagen måtte bestämmas, och därpå anhöll han hos Trotter om afsked från den »högtuppsatta» befattning han innehaft som diligenskusk. — Jag tycker inte om att släppa dig, invände Trotter.

— Men, genmälde Will, jag tog emot jobbet bara för att kunna spara ihop så mycket pengar att jag kunde fira bröllop.

— I så fall, sade Trotter med en resignerad suck, har jag ingenting annat att göra än önska dig lycka. WILL SOM ÄKTA MAN.

är Will kom hem, fann han ett nytt bref från sin fästmö, som i enlighet med hans önskan bestämt bröllopsdagen till den 6 mars 1866.

Vigselceremonien egde rum i all stillhet hemma hos bruden, och den stora mängd vänner, som bevittnade den, förklarade med en mun, att ett vackrare par ännu aldrig förenats genom prästens välsignelse.

Bröllopsresan bestod i en tur till Leavenworth med en Missouriångare. Den tiden hade dessa båtar mycken trafik, och deras utrustning var förstklassig. Hytter och salonger voro inredda med den största lyx, maten var förträfflig, och när icke partistridigheter störde den lugna stämningen å däcken, var en utfärd med dem en mycket angenäm förströelse.

Men den unge äkta mannen blef snart varse, att i tider af krig är luften mättad med eldfångda ämnen; ej ens en, bröllopsresa undgår inflytandet af partisöndringen och den svallning som denna sätter i blodet. En grupp passagerare ombord på ångaren röjde ett så oförstådtt intresse för brudparet, att Louise drog sig tillbaka till sin hytt för att undgå deras närgångenhet. Sedan hon aflägsnat sig, inledde Will samtal med en man från Indiana, som varit mycket höflig mot honom, och frågade honom, om han visste anledningen till att det andra sällskapet bar sig så ohyfsadt åt. Mannen tvekade ett ögonblick och svarade därpå: — Om ni vill veta sanningen, herr Cody, så äro de där männen från Missouri och de säga sig känna igen er som en af Jennisons partigångare. Ni skulle på så sätt vara en fiende till sydstaterna och sålunda äfven till dem.

Will svarade lugnt:

— Jag var soldat under kriget, och jag gjorde tjänst som spejare åt unionsarmén, men redan dessförinnan hade jag en smula erfarenhet af sydstatsmännens artighet.

Och så berättade han för Indianamannen några af händelserna från Kansasfejden, hvari hans far och han själf som ung pojke tagit så liflig del.

Dagen därpå fortsatte det andra sällskapet med sitt oförsämlda beteende. Will hade mycken lust att ge svar på tal, men hans hustru bönföll honom så allvarligt om att låtsas som ingenting, att han lade band på sin förtrytelse.

På eftermiddagen, när ångaren lagt till vid en enslig plats för att hemta nytt vedförråd, tycktes Missourimännen mycket upprörda och förväntansfulla, och alla samlades framme vid relingen, hvarifrån de med spänd uppmärksamhet betraktade flodstranden.

Sjåarna skulle just göra fast båten, då en skara beväpnade ryttare kom framsprängande ur skogsbrynet och styrde kosan rakt på landningsplatsen. Kaptenen trodde, att ångaren skulle öfverfallas, och gaf hastigt order om att backa ut igen, medan han samtidigt kallade alle man på däck. Negrerna lydde order ögonblickligen, så mycket mera som de ofta själfva råkat mycket illa ut för dessa hänsynslösa friby-tare. Ryttarnes anförare galopperade fram och sköt på måfå. Då han var helt nära ångaren, ropade han: Hvar är den där förrädaren från Kansas? Det är för hans skull som vi kommit. — De andra männen fingo sikte på Will, och en af dem ropade: — Vi känna dig

nog, Bill Cody. — Men de kommo för sent. Ångaren backade redan bort från stranden, släpande med sig landgången genom vattnet, ända tills de förfärade negrerna kommo sig för med att draga in den. När deanfallande sågo, att deras plan misslyckats och att bytet sluppit dem ur händerna, gåfvo de genom ilska luft åt sin missräkning och förargelse. En ny gevärssalva affyrades på måfå efter den backande ångaren, men denna kom snart utom skotthåll och fortsatte sin färd uppåt floden.

Will hade gjort sig beredd på det värsta; han stod med revolvern i handen öfverst på trappan, färdig att mota af med först'a fiende, som försökte nalkas.

Det fanns också ett sällskap gamla soldater ombord, sex eller åtta stycken. De voro civilt klädda, och Will hade alls icke reda på dem, men när de hörde talas om sin forne kamrats obehagliga belägenhet, beredde de sig skyndsamt att taga hans parti och komma till undsättning. Men lyckligtvis afvändes faran, och deras hjälp blef öfverflödig. Återstoden af färden förlöpte utan att det inträffade någonting obehagligt.

Man fick sedermera veta, att så fort Missouri-männen observerat, att en af unionstaternas spjäre fanns med ombord, telegraferade de till sina egna partiledare. De meddelade dessa, att Will var med på båten, och begärde, att en beväpnad skara skulle sändas ut och passa på att rida fram, när ångbåten lade till vid någon enslig plats för att taga in bränsle. Då skulle de bemäktiga sig den unge soldaten och föra bort honom.

Will fruktade, att Louise skulle känna sig plågsamt berörd af detta äfventyr under själfva bröllopsresan. Men det hjärtliga mottagande, som det unga paret rönte vid sin ankomst till Leavenworth, höll begge mer än skadeslösa för de ledsamma erfarenheter, som gått före. Den unga frun fann, att hennes man åtnjöt stor popularitet i sin hemtrakt, och vid det dundrande välkomstkallas, som följde, var han dagens hjälte.

Louise bestormade honom emellertid ständigt med böner att han skulle öfverge det oroliga lifvet på prärien och egna sig åt fredligare värf. Will kom då på den tanken att skaffa sig sin bärning på samma sätt som förr i världenvår mor - ^enem atr bli husegare. Den byggnad hon låtit uppföra hade efter hennes död inköpts af doktor Crook, fältläkare vid sjunde Kansasregementet. Den fanns nu att hyra, och det var nelt visst detta taktum, som åtgjorde Wills val af verksamhet. Det kändes skönt att åtei få flytta in under det tak, som nägnat vår mor under hennes sista år, och han njöt af att se sin unga hustru i denna omgifnmg af gamla kära minnen. Wili etablerade sig alltså som välbestäld värdshusvärd och bjöd May och mig att flytta till honom.

Men hemma hos Julia hade de fått en helt späd liten gäst till huset, och han hade så nästlat sig in i Mays hjärta, att hon ej kunde förmå sig att lämna honom. Men för mig fanns ingen, som någonsin förmådde uttränga Will, så att jag tog med glädje emot hans inbjudan.

Thoreau har någonstädes tecknat en mycket sympatisk bild af hyresvärden, sådan han tänker sig honom, utstrålade gästfrihet liksom solen utstrålar värme och herbergerande och bespisande folk endast af kärlek till mänskligheten. Men äfven en sådan hyresvärd måste, om affären skall bära sig, någon gång tänka på egen fördel och taga in på ena hållet hvad han öser ut på det andra. Will utstrålade nu gästfrihet i en alldeles otrolig grad, och hans rykte för vänlighet och hjälpsamhet spreds så vida omkring, att resenärer utan både pengar och packning gjorde milslånga omvägar för att taga in på hans värdshus. Som värdshusvärd var han förträfflig — som affärsman lämnade han nästan väl mycket öfrigt att önska.

Och äfven om en värdshusvärd har aldrig så många tillfällen att gratis logera och bespisa de fattiga färdemän, som komma hans väg, så för han dock en ganska torr och prosaisk tillvaro, och våra gäster fäste sig ofta vid ett frånvarande och liksom fjärrskådande uttryck i den glade Will Codys ögon. Han tänkte på prärien. Äfven Louise lade märke till detta uttryck, och det deltagande hon kände med hans längtan stärktes ytterligare genom en granskning af hotellets böcker, sedan det första halfåret efter rörelsens öppnande lupit till ända. Halft skrattande, halft gråtande gaf hon sitt samtycke till att vår gode Will fick vända tillbaka till det fria lifvet i västern.

Will hyrde åter ut huset och gjorde upp sina affärer, och när ändtligen alla räkningar voro betalda och syster Lou och jag bekvämt installerats i ett litet hem i Leavenworth, funno vi, att Wills ömma omtanke för vår trefnad under vintern uttömt alla hans tillgångar. Han hade ämnat för egen räkning anordna en fraktexpedition, men

inköpanDET af oxspann, vagn och den öfriga utrustningen visade sig vara ett ganska kvistigt problem, när han räknade öfver de få dollars han ännu hade kvar.

För första gången läste jag nedslagenhet och besvikenhet i hans ansikte, och jag blef mycket bedröfvad, ty han hade aldrig nekat mig en önskan, som han kunde uppfylla, och det var delvis min skuld, att hans ekonomiska ställning icke var bättre. Jag hade ännu ej fyllt sexton år; det skulle alltså dröja ännu två år, innan jag egde ett ord med i laget beträffande förfogandet öfver mina egna penningar, och ändå måste någonting göras.

Jag beslöt mig för att hänskjuta saken till advokaten Douglass. Han skulle helt visst kunna hitta på något sätt för mig att hjälpa min bror. SjälF hade jag också en plan, som jag ganska länge gått och tänkt på, men jag var säker om att Will ej skulle vilja höra på den.

Herr Douglass hade förblifvit vår familjs juridiska råd-gifvare alltsedan han för många år tillbaka vann vår första rättssak. Vi togo problemet i skärskådande från alla sidor, och lagkarlen nämnde slutligen, att herr Buckley, en god vän till familjen, hade ett oxspann och en vagn till salu; båda delarne voro starka och i godt skick samt just af den sort, som lämpade sig för Will. Jag var visserligen omyndig, men om herr Buckley befanns hågad att antaga mig som borgens-man för köpesummans erläggande, skulle affären kunna komma till stånd när som helst.

Herr Buckley gick fullständigt in på förslaget. Will skulle få öfvertaga alltsammans mot en skuldförbindelse med min namnteckning.

Sedan den saken var uppgjord, kom turen till godset, som skulle fraktas. Jag tänkte då på en annan gammal vän till familjen, M. E. Albright, en grosshandlare i speceribranschen i Leavenworth. Ville han anförtro min bror en vagnslast varor? Jo, det ville han.

Sålunda ordnade sig allting på det mest tillfredsställande sätt, och jag skyndade hem till ett värf, som ej var det lättaste — öfvertala Will att taga emot en handräckning af den lilla syster, som för icke så länge sedan anlitat hans hjälp i fråga om ett par skor.

Men för Will fanns verkligen ingenting annat att göra än att taga emot, och stolt och belåten körde han en vacker dag åstad som själfständig godstransportör, ehuru han ej kunde anses för någon särdeles farlig konkurrent till Russell, Majors & Waddell.

Men ack — ofta hvilat det ett olycksöde öfver företag, som börjats med ett lånad kapital! Hur många af dem gå icke omkull, och så står deras arme upphofsman där icke endast utfattig, utan äfven skuldsatt! Vår unge hjälte, hvars hela lif gått ut på att skydda andras egendom, stod maktlös, när det gällde hans egen. Vagn, hästar och last — alltsammans togs af indianerna, och deras egare lyckades nätt och jämt rädda lifvet. Från sitt gömställe såg han indianerna göra honom till en ruinerad man. Han behöfde flera år för att åter komma på grön kvist, och han har ofta yttrat, att oron och ansvarskänslan i samband med hans första affärs-spekulation med lånad kapital kommit honom att åldras i förtid.

Det civiliserade samhälle, som låg närmast intill skådeplatsen för hans missöde, var Junction City, och dit vandra-ae han tilf fots i förhoppning, att lycKan än en gång SKulle vara honom blid. Där råkade lian öfverste Hickok, och i den första glädjen öfver sammanträffandet glömde han alla sina vedermödor. Till en börj'an måste han berätta historien om sitt giftermål samt sina intressanta erfarenheter som värdshusvärd, och när man tillräckligt disKuterat dessa och hans gamle vän till sist fått veta den sorgliga nyneteri om det nyss startade företagets förolyckande, kom den vanliga frågan:

— Nå, har du reda på något göra, som ger pengar?

— Inte vill j'ag påstå, att man blir rik därpå, sade Vilde Bill, men jag sköter spiontjänst åt onkel Sam på Fort Elle-worth. Kommendanten behöfver annu flere spjäre, och hvad dig angår, kan jag ju gå i god för att han omöjligen får någon bättre.

— Oodt, sade Will, som alltid var snaöb i att fatta sina beslut, då följer jag med dig och söker platsen genast.

Han var glad åt att ha öfverste Hickoks rekommendation, men det visade sig sedermera, att han icke behöfde den, eftersom hans eget rykte föregått honom. Kommendanten på fästningen blef helt belåten åt att kunna införlifva honom med sin styrka. Det område han hade att utforska låg emellan Fort Eleworth och Fort Fletcher, och han uppehöll sig vexelvis å dessa begge platser under hela vintern.

Det var vid Fort Fletcher våren 1867, som han träffade samman med den djärfve general Custer, och den vänskap, som uppstod dem emellan, slöts endast genom generalens död i spetsen för sina tappra trehundra.

Denna vår var ovanligt regnig, och fortet, som låg vid stranden af Big Creek, blef så ramponerad af öfversvämnin-gar, att det måste öfvergifvas. En ny fästning uppfördes, ett stycke längre västerut, vid flodens södra arm, och fick namnet Fort Hayes.

När Will en dag var stadd på hemväg från en långt utsträckt spjärefärd, upptäckte han spår, som visade, att ett anseeligt antal indianer befann sig i grannskapet. Han drefhåsten framåt i än skarpare traf för att så fort som möjligt kunna varsko kommendanten, men en ny upptäckt kom honom att helt bestört tvärstanna — fienderna voro mellan honom och fästningen.

I detta ögonblick fick han syn på en skara ryttare, och när han sett, att det var hvita män, afvaktade han deras annalkande. Den lilla truppen visade sig vara general Custer med en eskort af tio man, på väg från Fort Ellsworth till Fort Hayes.

När generalen underrättats om, att deras väg afskurits af indianerna och att deras enda hopp om räddning låg i en snabb kringgående rörelse, hade han hastigt sitt beslut färdigt:

— Rid i spetsen, spjäre, så följa vi!

Will svängde om hästen, satte sporrarne i hans sidor och for åstad, med de andra tätt efter sig. Allesammans voro tillräckligt förfarna i indiansk krigföring för att fatta hur allvarlig deras belägenhet var. De togo in på en stig, som beskref en stor båge, och uppnådde fortet utan att se en enda fiende. Men af hvad de andra berättade, förstodo de, hur nätt och jämt de undkommit!

Custer befann sig på väg till Larned, sextio mil längre bort, och han behöfde en vägvisare. Han anhöll nu, att Will skulle få åtaga sig detta värf, så nöjd var han med det prof han redan aflagt.

— Precis mannen som jag ämnade sända med er, general, sade kommendanten, som mycket väl hade reda på hur angelägna indianerna voro om att få tag uti »Gula håret», som de kallade Custer. — Cody kan den här delen af landet utantill, är invigd i alla rödskinnens konster och knep och står aldrig rådlös, hvad som än må ske.

Sällskapet begaf sig af i dagbräckningen, och man var genast öfverens om att tillryggalägga de sextio milen före nattens inbrott. Will red en grå mulåsna, som han tyckte mycket om och fullkomligt litade på. Men Custer tittade en smula föraktfullt på djuret, som såg rätt oansenligt ut.— Tror ni verkligen, Cody, att den där mulan kan raska på så pass, att vi komma fram till Larned på dagen? sporde han.

— När ni kommit fram till Larned, general, sade Will småleende, skola mulan och jag vara er till mötes.

Custer yttrade ingenting mera tills vidare, men han anslog ett skarpt traf, på sitt sätt värtaligt nog, och den grå mulåsnan fick anstränga sig duktiga tag för att hålla jämna steg med de andra. Det var en mycket högt uppdrifven fart, äfven för hästarne, som ej egde mulåsners sega uthållighet. Will halft ågrade, att han någonsin tagit djuret, då han händelsevis kom att kasta en blick på Custer och såg, att dennes ögon lyste af illparighet. Generalens mening var synbarligen att aflocka Will ett erkännande att han misstagit sig, men Will klappade endast mulans gråa sidor.

Femton mil hade tillryggalagts; Custers fullblod var ännu vid goda krafter, men mulan rörde sig flinkare än någonsin och såg ut att kunna galoppa till nästa morgon, när hon väl kommit i farten.

— Kan ni öka takten ännu en smula, general? frågade Will listigt.

— Om er mulåsna håller ut därmed, så rid ni fram i

téten.

Till generalens förvåning trafvade det långörade kreaturet med mycken beredvillighet fram i téten, och när ryttarne kommit in i bergstrakten och terrängen blef ganska besvärlig, slog den in i en takt, som kändes betydligt påkostande för generalens fullblod.

Så lade de ridande ytterligare femton mil bakom sig, hvarefter man gjorde halt för att äta frukost. Hästarne behöfde väl den korta rasten, men den grå mulan såg otålig ut och tycktes längta efter att åter komma i väg.

— Nå, general, sade Will, när de åter svängde sig upp i sadeln, hvad tycker ni om min åsna?

Custer skrattade. — Så särdeles vacker är hon inte, sade

Westmore, Buffalo Bill. I han, men hon tycks veta hvad saken gäller, och detsamma gör hennes ryttare. Ni är en duktig vägvisare, Cody. Likt indianerna tyckes ni snarare följa er instinkt än spår och kännemärken hos landskapet.

Custers beröm var kärare för den unge späjaren än lof-ord från någon annan officer på prären skulle ha varit.

På slaget fyra trafvade den grå mulan in på Fort Lar-neds område och klippte triumferande med öronen. Ett litet stycke efter följde Custer på ett dödstrött fullblod, och de öfriga kommo in efter hand under loppet af en kvart.

— Cody, skrattade generalen, er märkvärdiga fyrfoting se ut, som om den skulle orka vända hem igen med samma. Våra hästar äro ganska illa åtgångna, men vi ha gjort en både snabb och god färd. Ni har fört oss tvärs öfver landet lika rakt som kråkan flyger, och det är sådana slags tjänster jag förstår att uppskatta. När hälst ni behöfver arbete, vänd er till mig. Jag skall nog se till, att ni får någonting att göra.

Custer hade för afsikt att stanna kvar under någon tid vid Fort Larned, och Will, som visste, att man behöfde honom vid Hayes, dröjde endast kvar öfver kvällsvarden, hvarpå han tog sig en kort stunds hvila, innan han anträdde återfärden.

Sedan mörkret fallit på, red han framåt med den största försiktighet. På bortvägen hade han fäst Custers uppmärksamhet på en del tecken, som tydde på att en liten skara indianer fanns i närheten.

Plötsligt glimtade det till ett ljus på afstånd, men innan han hann hålla in mulåsnan, hade det försvunnit. Det var tydligen synbart endast från någon viss punkt, och saken fordrade närmare undersökning. Will steg af, band mulåsnan och fortsatte vägen till fots.

Sedan han vandrat en half mil, befann han sig mellan tvenne sandåsar, och den trånga hålvägen ledde fram till en liten dæld. Inne i denna hade en stor skara indianer slagitläger kring den eld, hvars sken han sett. Indianernas ponies stodo bundna i bakgrunden.

Wills belägenhet var kinkig nog, eftersom utan tvifvel någon indian var utställd på vakt i hålvägen. Han ansåg det dock för sin plikt att skaffa sig en något så när riktig föreställning om rödskinnens antal. Själf lika lättfotad och varsam som en indian, närmade han sig med smygande steg lägerelden, då nattens tystnad plötsligt stördes af det genomträngande ljudet — icke af ett bösskott, utan af hans egen mulåsna gälla skriande: y-ah — y-ah — y-ah!

Till och med midt på dagen, när allt är fridfullt och lugnt, är en mulåsna känsloutbrott någonting det mest omusikaliska man gärna kan höra. På natten, inne i vilda skogen, då hvarje nerv är spänd till det yttersta, verkar ljudet rent af förfärande.

Will blef naturligtvis häpen, men indianerna råkade i den vildaste förvirring. De släckte lägerelden och skingrades åt alla håll för att gömma sig, medan en vaktpost rusade upp bakom en klippa ej tjugu fot från Will och flydde på långa ben likt en hjort.

Späjaren stod kvar där han stod ända tills han skaffat sig en nära nog riktig föreställning om röds.kinnens antal, sedan skyndade han tillbaka till sin mulåsa, hvars röst, som höjts liksom till förebråelse och protest, gjorde det omöjligt för honom att taga fel om riktningen.

När han närmade sig djuret, såg han, att två ridande indianer fått tag i det och sökte förmå det att följa med. Men den sin herre och traditionen trogna mulåsnan vägrade envist att röra sig ur fläcken!

Anblicken var komisk, men Will visste mycket väl, att här endast var ett fjät från farsen till sorgespelet. Ett gevärs-skott fällde den ene af indianerna, och den andre satte af som en pil inåt mörkret.

Ännu en kraftig trumpetstöt från åsnan, denna gång en glädjefanfar, då Will hoppade i sadeln, med en pil från densårade indianens båge sittande fast vid sin rockärm. Han brydde sig icke om att besvara den skjutnes angrepp, utan red sin väg inåt skogen, medan han rundt omkring sig hörde bullret från de förföljande indianerna.

— Nu, min grådaskige vän, sade Will, kommer du först i den här kapplöpningen, så förtjänar du verkligen att tjäna general Custer!

Åsnan tycktes förstå — åtminstone grep han sig an med ett kraftprof, som i sig förenade kapplöpningshästens snabbhet med buffelns uthållighet. Indianerna afstodo snart från förföljandet, eftersom de ej kunde se sitt villebråd.

Will kom tidigt på morgonen fram till Fort Hayes för att rapportera att Custer välbehållen anländt till Larned och att han själf upptäckt indianlägret, som han ansåg kunna räkna vidpass tvåhundra krigare. Mulåsnan fick »berömligt omnämnande» i rapporten och upphöjdes till rang och värdighet af fullblod.

Öfversten redde sig till att sända ut trupper mot indianerna och bad Will öfvertaga ledningen af expeditionen, såvida han tillräckligt hvilat ut sig. Han tillade med ett leende:

— Ni får rida er mulåsna, om ni så vill!

— Nej, jag tackar, skrattade Will. — Det är inte rådligt, herr öfverste, att jaga indianer med ett djur, som medför egen musikkår i fält.

Kapten Oeorges A. Armes skulle föra befälet öfver expeditionen, som omfattade en trupp färgadt kavalleri och en fältkanon. Just som styrkan ordnade sig för affärden, inträffade en kurir på en löddrig häst, och han meddelade under-derrättelsen, att arbetarne på Kansas Pacific-järnvägen öfverfallits af indianer, hvarvid sex af dem dödats samt öfver hundra hästar och mulåsnor jämte ett betydande proviantförråd stulits.

Trupperna redo sin väg, de färgade soldaterna flämtande af lust att få öppna fejd med rödskinden, och kapten Armes ytterst villig att uppfylla deras önskan.

Vid mörkrets inbrott slog man läger nära Saltfloden, där ungefär man väntade att anträffa indianerna. Före dag gryningen sutto ryttarne åter i sadeln och redo rakt öfver slättlandet, utan att söka banad väg, ända tills man hunnit fram till floden.

Wills säkra instinkt visade sig ännu en gång ha ledt honom rätt på målet, då man upptäckte ett stort fientligt läger på andra sidan floden. Indianerna åter voro lika skarp-synta, och som deras antal betydligt öfversteg soldaternas och de dessutom blifvit djärfva efter sin senaste lyckade kupp, inväntade de ej anfaller utan gäfv sig öfver floden, hela tiden skjutande.

Men de befunno sig ännu på nära en mils afstånd, och kapten Armes hann placera kanonen på en liten upphöjning af terrängen. Tjugu man lämnades kvar för att sköta den. Resten af styrkan satte sig i rörelse för att skrida till anfall.

De stodo just i begrepp att börja attacken, då ett vildt tjut hördes bakom dem, och kaptenen upptäckte, att en skara rödskind afskurit hans reträtt till kanonen, så att han befann sig mellan tvenne eldar. Hans enda utväg var att drifva tillbaka de fiender han hade framför sig. Om detta väl skett och de färgade kanoniererna ej flydde för öfvermakten, skulle han åter kunna förena sina begge sprängda truppafdelningar.

Indianerna ryckte fram med sin vanliga obändiga våldsamhet, tjutande och skrikande, men de mötte en sådan mördande eld från de öfvade trupperna, att de retirerade i full förvirring. Och just i detta ögonblick begynte kanonaden från backen. Den eld- och kulsprutande pjesens verkan på präriens söner var trolsk — nästan komisk.

En den vildaste flykt följde.

— Efter mig! ropade kapten Armes, i det han dref hästen till galopp för att förfölja de flyende. Men i sin ifver att sätta efter fienden råkade trupperna i sådan oordning, att en hornsignal måste kalla dem tillbaka, innan de hunnit anställa någon större manspillan bland rödsकिनen. De senareläto sig emellertid icke hejda af någonting; därtill voro de alltför uppskrämda.

Kapten Armes blef en smula ledsen öfver att han icke kunnat taga några fångar, men han tröstade sig, när han fick tillfälle att taga tillbaka alla de stulna hästarne. Dessa anträffades tjudrade inom lägret på andra sidan floden, där de antagligen kvarglömts af indianerna, när dessa störtade åstad på sin vilda flykt.

Kort härefter försökte Will sin lycka på jordspekulationer. Under en af sina späjarefärder till Fort Harker besökte han Ellsworth, ett nybygge tre mil från fortet. Där råkade han en man vid namn Rose, som köpt land i en trakt, hvilken skulle komma att skäras af Pacificjärnvägen. Han ämnade nu staka ut byggnadstomter, men han behöfde en kompanjon i företaget.

Läget var fördelaktigt. Big Creek flöt tätt förbi, och afståndet från fortet var ej längre än att nybyggarna kunde anlita dess beskydd mot öfvergrepp från rödsकिनens sida. Will ansåg företaget lönande. Utom de pengar, som han sändt hem hvarje månad, hade han sparat samman en mindre summa, och den använde han nu till att ingå kompanjonskap med Rose.

Man stakade ut stadsplanen och delade in den i tomter; ett blockhus uppfördes och fylldes till takåsen med sådana slags varor, som behöfvas å gränsområdena. Det raskt spirande samhället kröntes med det klassiska namnet Rom.

För att uppmuntra nybyggare att slå sig ned, erbjöds tomt gratis åt den, som lofvade uppföra ett hus på den. Egarne reserverade naturligtvis åt sig själfva de bästa bygg-nadsplatserna.

Rom växte och bredde ut sig med förvånande fart. Tvåhundra blockhus reste sig på mindre än två månader. Rose och bror Will skakade hand med hvarandra och kom-plimenterade hvarandra ömsesidigt för skarp blick och klok beräkning ... Så styfva affärskarlar måste naturligtvis inomkort bli millionärer... Ack, korttänkta och lättrogna barnungar voro de!

En vacker dag anlände doktor W. E. Webb till Rom. Det var en herre med mycket fördelaktigt yttre, och när han steg in i firman Rose & Codys varumagasin, beredde för-säljarne sig att få effektuera en stor beställning. Men doktor Webbs ärende var icke att köpa specier. Han pratade en stund om väderleken och det nyss grundlagda Rom och kastade därefter fram en vink om att firman behöfde ännu en delegare. Men detta var det sista, hvartill de blifvande millionärerna hade lust, och deras gästs förslag afböjdes artigt, men bestämdt.

Doktor Webb var icke den, som envisades sedan han fått nej. Hans verksamhet bestod i att skapa nya städer för Kansas Pacificjärnvägens räkning, sade han, och som Rom hade ett präktigt läge och startats väl skulle det vara honom mycket emot att nödgas bli det till hindern . . . Men firman måste ta sig en smula mer reputerlig ut. . .

Hvarken herr Rose eller Will hade haft någon erfarenhet af hvad en kraftig sammanslutning förmår, och förvissade om, att de redan förlagt sin egen stad till den endagyn-samma punkten i trakten, förklarade de, att firman var bra som den var och att järnvägen fick grunda sina städer bäst den ville, den saken angick icke dem . . .

Doktor Webb smålog älskvärdt, ej utan deltagande. — Jag tror nog, att den tar er på orden, sade han, i det han rekommenderade sig.

Och mycket riktigt anlade han en ny stad så nära Rom, att den mycket väl syntes därifrån. Roms invånare underrättades om, att alla de butiker, hvarifrån järnvägen komme att taga sina nödvändiga förråd, skulle öppnas inom det nya samhället och att det verkligen icke fanns någonting, som hindrade detta samhälle från att bli hufvudorten i Kansas.

Rom förföll allt mer och blef snart för andra gången en »död stad». Dess innevånare flyttade allesammans öfvertill den nya staden, och Rose och Will blefvo i tillfälle att en smula korrigera sin uppfattning af hvarandras »ovanliga affärssinne».

Under tiden hade hemmet i Leavenworth upplifvats genom ankomsten af en liten dotter, som fadern gaf namnet Arta. Som det var omöjligt för Will att komma hem under de närmaste månaderna, bestämdes det att modern, den lilla och jag skulle aflägga ett besök i Louises föräldrahem i St. Louis. Denna resa gick också i verkställighet, och medan morföräldrarna voro utom sig af förtjusning öfver lillan, fröjdade jag mig åt att första gången vara på besök i en stor stad.

Medan ännu det nyanlagda Rom af Will ansågs vara ett företag, hvars ekonomiska sida var fullständigt betryggad, hade han begifvit sig till S:t Louis för att hämta sin hustru och den lilla. De fortsatte med honom till det väl ombonade lilla hem han ställt i ordning åt dem, medan jag for tillbaka till Leavenworth.

Men efter Roms fall var det lilla nybyggarhemmet ej längre den trefliga bostad, som Will inredt åt sig i sina drömmar, och när »den döda staden» försjönk i glömska, flyttade den lilla familjen tillbaka till S:t Louis. **HUR NAMNET »BUFFALO BILL» FÖRVÄRFVADES.**

nder gränsoroligheternas dagar behöfde man endast begära arbete för att få det. Där fanns nog och öfvernog för enhvar. Det arbete, som betaltes bäst, var det som passade Will, och det betydde ingenting hur farligt eller ansträngande det var.

Vid den tidpunkt då Rom var dömdt till undergång, skred Kansas Pacificbanans anläggande framåt med stor hastighet, och den yngre delegaren i den fordom blomstrande firman Rose & Cody såg ett nytt verksamhetsfält öppnas — buffeljakt. Tolfhundra man voro sysselsatta med järnvägens byggande, och firman Ooddard, som tagit kosthållet på entreprenad, befann sig ofta i förlägenhet för färskt kött åt denna stora arbetsstyrka. Buffeljägare användes för att nedlägga de djur som behöfdes, och som Will var känd som en ovanligt djärf och skicklig sådan, var firman Ooddard mycket glad åt att kunna införlifva honom med jägarekåren. Hans kontrakt förband honom att leverera i medeltal tolf bufflar om dagen, och härför skulle han uppbära en aflöning af femhundra dollars i månaden.

Denna betalning kunde ju med skäl kallas god, men arbetet var ansträngande och beroende af slumpen. Först måste han genomsöka trakten för att uppspåra sitt villebråd, och han hade då ständigt den säkra utsikten att i stället för bufflar stöta på indianer. När sedan bytet var nedlagt, måste han öfvervaka dess styckande och inpackande och tillse de vagnar, som forslade köttet till marketenterien. Det var medan han arbetade i denna firmas tjänst, som han förvärfvade sig tillnamnet Buffalo Bill. Det fick han sedermera alltid behålla, och han bar det med större stolthet än om det varit titeln prins eller storhertig. Antagligen finnes det nu för tiden tusentals människor, som känna honom endast under detta namn.

När han tillträdde platsen, skaffade han sig en till buffeljakt tränad häst, som bar det för en fyrfoting något ovanliga namnet »Brigham», och af regeringen erhöll han ett tänd-nålsgevär af förbättrad konstruktion, som han på grund af dess »mordiska» egenskaper kallade Lucretia Borgia.

Bufflarna forekommo vanligen i stora mängder, men det fanns tider, då marketenteriet blef alldeles läns på kött. Under en af dessa flaua perioder, då firman hade ondt om hästar, blef Brigham spänd framför en renhållningskärra. Man kan föreställa sig hans harm och förtrytelse. En jakthäst, som får draga gatsoparens lilla vagn, borde väl egentligen ej ha större anledning till missnöje än en buffeljägare, som sättes till hvarjehanda mer eller mindre prosaiska sysselsättningar utom yrket, men Brigham protesterade och det på ett så kraftigt sätt, att Will full af skratt just skulle till att spänna från honom. Då ljöd det plötsligt ett rop — lika betydelsefullt som hvalfångarens: — Där sprutar den! — och en buffelhjord kom trafvande öfver åsen.

Brigham och gatsoparkärran skildes ögonblickligen åt, och Will svängde sig upp på honom barbacka, eftersom sadeln fanns i lägret, en mil längre bort. Ropande en befallning till mannen att följa efter honom med en vagn för att tillvarataga köttet, galopperade han emot buffelhjorden.

Det fanns äfven andra jägare ute den dagen. Fem officerare kommo från det närbelägna fortet och förenade sig med Will, medan de väntade på att bufflarne skulle komma tillräckligt nära. De hade nyligen anländt till denna del af landet, och deras axelslejfer utvisade, att en var kapten och de öfriga löjtnanter. De kände icke Buffalo Bill. De sågo ingenting annat än en ung man, som såg ganska treflig och bra ut och var klädd som en kroppsarbetare, ridande på en ingalunda vacker häst, som till råga på allt hvarken hade sadel eller betsel. Jaktutrustningen i dess helhet tedde sig allt annat än respektingifvande, och kaptenen föll för frestelsen att uppträda en smula beskyddande.

— Hallå! ropade han. — Jag ser, att ni är ute efter samma slags vildt som vi!

— Det stämmer, svarade Will. — Vi ha inte en enda smula färskt kött i lägret.

Officern mönstrade nu Brigham med kritiska blickar. — Tror ni att ni hinner fatt en buffel med en häst sådan som den där? sade han.

— Hur så? sade Will oskyldigt. — Äro då bufflarne så ovanligt snabba af sig?

— Snabba? Det skall minsann vara en rask häst för att hinna upp bufflarne på öppna prärien.

— Måntro det? sade Will. Och officeren såg ej den skälmaktiga glimten i hans ögon. Ingenting roar så mycket en man som att undervisas i en sak, den han fullt känner till och den hans undervisare är absolut okunnig uti. Förmodligen var hvarenda en af dessa officerare i dag ute för att skjuta sin första buffel.

— Kom med oss, ni! erbjöd kaptenen välvilligt. — Vi ämna för sportens skull ta lifvet af några stycken, men vi bry oss inte om någonting annat än tungorna och ett stycke af steken. Resten kan ni få.

— Tack skall ni ha, sade Will. — Jag följer väl med då.

Det fanns elfva bufflar i hjorden, och officerarne satte kurs på dem som om de varit säkra om att fälla hvarendaen. Will märkte, att djuren styrde kosan bortåt ett vattendrag, och förtrogen med deras vanor red han ned mot ån för att genskjuta dem.

När hjorden passerade förbi honom, med de fem officerarne bildande en eftertrupp på femhundra alnars afstånd, ryckte han en smula på tygeln, och med några få språng stod den öfvade jakthästen vid sidan om den siste buffeln. Lucretia Borgia fick ordet, och buffeln föll ned död. Utan att Will ens behöfde ge tecken med tygeln stod Brigham hastigt bredvid nästa buffel, knappa tio fot längre bort, och äfven denne föll för första skottet. Manövern upprepades ända tills den siste buffeln stupat. Tolf skott hade affyrats; därpå stannade Brigham, som aldrig ödslade bort sina krafter i onödan. Officerarne hade ej ens fått lossa ett skott på bufflarne. Förvåning stod att läsa i allas ansikten, när de kommo framridande.

— Mina herrar, sade Will artigt, i det han hoppade af hästen, tillåt mig förära er elfva tungor och så mycket af stekarne som I önsken.

— Det måste jag bekänna, utbrast kaptenen, att maken har jag aldrig skådat. Hvem i all världen är ni?

— Jag heter Bill Cody.

— Nåväl, Bill Cody, ni vet hur man skall skjuta buffel, och den där hästen ni har tycks också, när allt kommer omkring, ha sina goda sidor.

— Åhjo, det är inte så utan, smålog Will.

Kapten Oraham — detta var kaptenens namn — och hans ledsagare voro nog en smula snopna öfver att icke ens ha fått tillfälle att lossa ett skott, men de försäkrade, att de fått den fullaste ersättning för sin misräkning därigenom att de fått bevittna ett konststycke, hvartill de aldrig trott någon hvit man i stand — buffeljakt utan vare sig sadel, betsel eller ordentliga tyglar. . Will förklarade också, att Brigham förstod sin sak bättre än de flesta tvåbenta jägare. Allt hvad rytturen hade att göra var att nedlägga buffeln. Om det förstaskottet bommade, tillät Brigham ännu ett; bommade också, det, miste Brigham tålmodet, och då fanns det all utsikt för att han

hastigt och lustigt drog sig ur leken.

Det var denna händelse, som gaf upphof till namnet Buffalo Bill, och när vännerna till Billy Comstock, den främste bland spjäarne vid Fort Wallace, fingo höra talas om detta, afgåvo de protest. De påstodo att Comstock var Bill öfverlägsen som buffeljägare. Man anordnade då en täflan för att utröna, huruvida det skulle bli Buffalo Bill Cody eller Buffalo Bill Comstock.

Skådeplatsen för jakten förlädes till närheten af Sheri-dan i Kansas, och en stor mängd åskådare lockades dit genom ryktet om täflingen. Officerare, soldater, präriemän och järnvägsarbetare togo sig alla en dags ledighet för att åse sporten, och ett helt sällskap åskådare, som räknade många damer, däribland äfven min svägerska Louise, anlände från S:t Louis.

Ridande skiljedomare skulle följa med hvardera af de täflande och hålla reda på antalet skjutna bufflar. Comstock red sin favorithäst och bar ett gevär af grof kaliber. Will hade i sitt sällskap Brigham och den trogna Lucretia. De begge ryttarne redo sida vid sida tills den första hjorden kom i sikte och signal gafs. Då sprängde begge framåt till anfall, den ene till höger, den andre till vänster. Under denna första jakt dödade Will 38 och Comstock 23 bufflar. De hade ridit många mil, och de nedlagda bufflarne lågo strödda öfver hela prärien. Vid middagstiden serverades lunch, och den var knappast öfver, förrän en annan hjord kom i sikte, bestående hufvudsakligen af kor med kalvvar. Af denna hjord nedlades 18 och 14, och Will var äfven nu den som hade försteget.

Den tiden vimlade prärien af bufflar, och en tredje hjord dök upp, innan gevärspiporna ännu hunnit kallna. För att låta Brigham i än högre grad hölja sig med ära, löste Will af sadel och betsel och red barbacka fram mot sitt byte. Detta nummer bildade afslutningen på täflingen. Resultatet var 69 mot 41. Comstocks vänner gåfvo sig, och Cody fick hedersnamnet »Präriens främste buffeljägare».

Hufvudena på de bufflar, som nedlades under denna jakt, preparerades och uppstoppades af Kansas Pacificbolaget samt delades ut öfver hela landet som reklam för de trakter, som järnvägen genomskar. Under tiden fortfor Will att jaga för entreprenörerna af mathållningen, och under den tid af halftannat år, som han försedde dem med färskt kött, nedlade han 4,280 bufflar. Men när järnvägen nådde Sheridan, beslöts det att arbetet med banan tillsvidare skulle inställas, och Will fick se sig om efter annan sysselsättning.

Indianerna hade nu åter blifvit så tilltagsna att ett allmänt krig hotade längs hela gränsen, och general P. H. Sheridan reste västerut för att personligen leda operationerna.

Det blef då en gång nödvändigt att sända depescher från Fort Hayes till Fort Dodge. En sträcka af 95 mil låg mellan dessa begge platser, och hvarje mil däraf var farlig mark. Fort Dodge var omringadt af indianer, och tre spe-jare hade kort förut dödats under försöken att öfverbringa depescher. Men Wills sjelfförtroende och hans tro på sin goda tur voro fasta som berg, och han erbjöd sig att öfver-föra depescherna — åtminstone så pass långt, som indianerna ville tillåta honom.

— Det är ett farligt företag, sade general Sheridan, men det är tillika af yttersta vikt, att depescherna befordras. Så att, om ni är villig att löpa risken, tag den bästa häst ni kan finna, och ju fortare ni ger er i väg, desto bättre.

Inom mindre än en timme satt spjären i sadeln. I början tillät Will sin häst att gå i den takt han själf ville, ty för den händelse, att han komme att förföljas, behöfde hästen vara vid så god vigör som möjligt. Men inga fiender syntes till, och när nästa dag grydde, hade han tillryggalagt sjuttio mil och nådde en station vid Coon Creek, där garnisonen utgjordes af färgade trupper. Här aflämnade han ettbref åt befälhafvande officeren, major Cox, och efter att ha ätit frukost bytte han om häst och fortsatte sin färd, innan solen ännu höjt sig öfver slätten.

Klockan nio var han framme vid Fort Dodge och hade aflämnat sina depescher, och nu först unnade han sig den sömn, han så väl behöfde. När han vaknade, fick han af sin omgifning veta, att det rent af kunde anses som ett underverk att han kommit fram helbregda från Fort Hayes. Man försäkrade honom för öfrigt, att en färd till hans eget huf-vudkvarter, Fort Larned, skulle bli ännu mera vanskelig än hans senaste ridt, eftersom fienden ströfvade omkring i ovanligt stort antal just åt detta håll. Men befälhafvande officeren vid Dodge önskade sända depescher

till Larned, och som ingen af de andre spjäarne var villig att åtaga sig uppdraget, erbjöd Will sin tjänst.

— Larned är ju mitt hufvudkvarter, sade han, så dit måste jag i alla fulla fall. Oe mig bara en god häst, skall jag nog föra fram depescherna.

— Vi ha inte en enda ordentlig häst kvar, sade officeren, men ni kan välja hvilken ni vill bland en del präktiga mulåsnor, som tillhöra regeringen.

Will gjorde en åtbörd af otålighet. Ännu en ridt på åsnerygg genom ett af indianer uppfyllt område var en föga lockande utsikt. Mycket få mulåsnor funnos, som kunde jämföras med det grå praktexemplar, hvars duglighet nu var känd och erkänd äfven af de forna tviflarne. Men han fann sig i det oundvikliga, valde ut den mulåsna i samlingen, som såg mest tilltagsen ut, och begaf sig åstad. Hvarken han eller åsnan hade en aning om hvad som väntade dem.

Vid Coön Creek steg Will af för att få sig en dryck vatten, och mulan passade på tillfället att sätta åstad på egen hand, hvarvid han slog in på stora landsvägen till Larned. Will kunde aldrig tänka sig att det skulle bereda honom någon större svårighet att åter infånga det nyckfulla kreaturet, men när han sprungit en mil, började han bli smått orolig. Han hade bönfallit och hotat, rasat och lockat. Men det var alltsammans förspild möda. Mulan var lika döf för alla slags besvärjelser. Hon lunkade belåtet framåt, då och då nafsande af ett tistelstånd vid vägkanten, så nära och dock så långt från den unge mannen, som knogade efter henne i sitt anletes svett. Och Larned låg sina dryga tjugu mil längre bort.

Ett rött skimmer lifvade upp slättens enformiga grå. Solklotet glödde nere vid horisonten. Fyra mil längre bort glimmade ännu de matta ljusen i Larned. Den enda fläcken på det vackra landskapet var åsnan — som befann sig ungefär midt emellan fästningen och den ömfotade unge mannen, som nu följt efter henne i åtskilliga timmars tid och hvars ögon buro ett olycksbådande uttryck.

Bom! Det var fortets kanon, som förkunnade soluppgången. Åsnan kastade hufvudet tillbaka, viftade med öronen och stämde opp en jubelsång, ett triumferande skriande som trängde genom märg och ben.

Pang! Det var Wills gevär. Mulåsnan föll pladask. Hon hade begått det ödesdigra misstaget att jubilera öfver sin egen bofaktighet. Aldrig mer skulle hon komma att sätta sin ryttares lif på spel.

Det hade varit en vandring om trettiofem mil, och hvarje kota i Wills kropp värkte. Hans skott allarmerade garnisonen, men förklaringen låg nära till hands, och sedan han lämnat fram depescherna, gick han och lade sig.

Under dagens lopp återvände general Hazen under eskort från Fort Harker med depescher till Sheridan, och Will erbjöd sig att föra öfver dem. Man bjöd honom en af garnisonens åsnor, men han betackade sig för att åter sätta lif och lemmar på spel för ett dylikt kreaturs skull. En god häst utvaldes, och färden gjordes utan något som hälst äf-ventyr.

General Sheridan väcktes i daggryningen för att taga emot spjärens rapport, och han berömde Will i de varmaste ordalag för att han åtagit sig och välbehållen utfört tre så långa och farliga ridter.

— Sammanlagdt, säger general Sheridan i sina memoarer, red Cody 350 mil inom mindre än 60 timmar, och ett sådant lysande prof på mod och uthållighet var mer än tillräckligt för att öfvertyga mig om att hans tjänster skulle vara af oskattbart värde under fälttåget. Jag behöll honom därför på Fort Hayes, till dess Femte Kavalleriets bataljon anlände, och utnämde honom då till förste spjäre åt detta regemente.

Westmore, Buffalo Bill»

12SATANTA, KIOWAINDIANERNAS HÖFDING.

nom tydligt synhåll från Fort Larned låg ett stort läger af Kiowa- och Comanchindianer. De uppträdde ännu ej utstyrda med full krigstatuering, men de voro lika oroliga som pantern i buren, och många dagar kunde det ej dröja, innan de skulle fylla luften med tjut och vrål.

Kiowastammens höfding var Satanta, en kraftfull och rådig krigare, som på grund af sin ovanliga förmåga att

uttrycka sig kallades »Präriens vältalare». Satanta var kortväxt och rundhuvad. Hat mot den hvite mannen svällde i hvarje tum af hans bröst, och han ägde hela den för hans ras utmärkande lömskheten och listigheten, hvartill ytterligare kom några särskildt fina konstgrepp, som han inhämtat under beröringen med oärliga agenter och handelsmän. Aldrig har väl funnits någon indian så moraliskt fördärfvad, att han icke kunnat ännu mer utveckla sitt vetande genom umgänget med en hvit skurk.

Så länge Kiowaindianerna stodo på vänskaplig fot med regeringen, tog Satanta emot en gäst med all den ståt och högtidlighet, som stammen var i stånd till. En matta breddes ut åt den hvite mannen att sitta på, och ett bord arrangerades af ett bräde öfver två bockar. Aldrig fick han lof att betala någonting för sig. Äfven för egen del utvecklade Satanta mycken prakt. Hade han haft makt som han hade mod, skulle han ha burit cylinderhatt och redingote, och frackkostym på aftonen. Som det nu var, fick han nöja sig med att frambringa häpnadsväckande effekter förmedelst yllefilter och fjädrar.

I general Hazens förflyttning till Fort Larned ingick bland annat uppdraget att om möjligt söka jämka ihop ett fördrag med de vredgade Kiowa- och Comanchindianerna. En het augustimorgon begaf sig generalen åstad på en in-spektionsresa bortåt Fort Zarah. Färden anträdde tidigt, eftersom man önskade vara framme — sträckan var trettio mil — vid middagstiden. Generalen åkte i en af härens ambulansvagnar, förspänd med fyra mulåsnor, och eskorten utgjordes af tio infanterister, som likaledes åkte efter mulåsnor.

Efter att ha ätit middag i Zarah fortsatte generalen vidare till Fort Harker, medan spåjaren och soldaterna fingo order om att återvända till Larned dagen därpå. Men som det icke fanns någonting att göra vid Fort Zarah, bestämde sig Will för att fara tillbaka med detsamma; han gjorde i ordning åsneekipaget, och så bar det åter i väg mot Larned.

Första hälften af färden tillryggälades utan att någonting inträffade, men när man hunnit så långt som till Pawnee Rock, började det hända nästan alldeles för mycket. Ett fyrtiotal indianer red fram bakom klippan och omringade spåjaren.

— Hur? Hur? ropade de, i det de närmade sig och räckte fram händerna att den hvite mannen måtte få hälsa.

Rödskinnen voro i full krigstatuering och hade tydligen onda afsikter. Men man förlorade ingenting genom att besvara deras hälsning, så att Will räckte fram handen.

En krigare grep den och gaf den en häftig knyck; en annan fattade mulåsnan vid betslet, en tredje drog pistolerna ur deras hölster, en fjärde ryckte till sig geväret, där det låg tvärs öfver sadeln, och den femte satte kronan på verket genom att dänga Will i hufvudet med sin tomahawk, så att han nästan miste sansen.

Sedan gaf sig skaran åstad i riktning mot Arkansas-floden, drifvande på mulåsnan, sjungande, hojtande och tjtande. För att ha rykte om sig att vara slutet och tigande, ställer indianen ibland till bra mycket oväsen.

Tvärs öfver floden vimlade det af rödskinn, som äntligen beslutit sig för att ge sig ut på krigsstråten. Will och hans vaktare vadade öfver den grunda strömfåran, och fången fördes inför stammens höfdingar, af hvilka han var bekant med några stycken.

Hans hufvud bultade och värkte efter tomahawkslaget, men hans klara förstånd var ingalunda påverkadt, och när Satanta frågade honom i hvad ärende han varit stadd, svarade han, att han varit ute för att söka efter »whoa-haws».

Han visste, att indianerna fått löfte på en hjord »whoa-haws», som de kallade boskap, och han visste äfven, att hjorden ännu ej kommit och att indianerna i flera veckor varit utan kött. På grund häraf hoppades han kunna väcka Satantas deltagande uppmärksamhet.

Han lyckades också. Satanta blef högst intresserad. Hvar fanns boskapen? Åh, bara några mil bortåt andra sidan. Will var ju enkom utskickad för att meddela herrar rödskinn, att en hel härskara af delikata rostbiffar var i antågande.

Satanta blef mycket belåten, och äfven de andra höf-dingarne uttryckte sitt gillande. Hade general Hazen verkligen sagt, att boskapen var ämnad åt dem?... Det var väl inte möjligt, att späjaren misstagit sig?

Tycker någon det?... Och med klädsam värdighet bad Will om förklaring på den råa behandling han varit utsatt för.

Ack, det var ju bara skämt, sade Satanta. De indianer, som fångat den hvite höfdingen, voro unga och ostyriga. De ville se, om han var tapper. De hade endast satt ho-nom på prof. Det var sport och oskyldigt skämt alltsammans ...

Will afstod från att diskutera saken vidare. Man pröf-var utan tvifvel en mans mod på ett utmärkt sätt genom att slå honom i skallen med en tomahawk. Öfverleffer han det, är han tapper som Agamemnon. Men Will höll dock fast vid att det var ett olämpligt sätt att behandla vänner, hvarpå Satanta läste lagen för sina unga ostyringar och befalde dem ge tillbaka de tagna vapnen åt späjaren.

Nästa fråga gällde: följde det soldater med boskapen? Naturligtvis, svarade Will, en hel truppafdelning eskorterade de antågande rostbiffarne. Detta meddelande nödvändiggjorde ännu en rådplägning. Tydligen måste fientligheterna uppskjutas, tills boskapen anländt. Skulle Will vara hågad att drifva oxarne till dem? — Det skulle vara honom ett sannt nöje. — Önskade han, att höfdingens unga krigare skulle beledsaga honom? — Nej, visst icke. Äfven soldaterna voro lifligt och öfvermodigt folk, och det skulle kunna falla dem in att i sin ordning pröfva kuraget på höfdingens unga män genom att skjuta stora hål i dem ... Det bästa vore nog, att späjaren återvände ensam.

Satanta samtyckte härtill, och Will gick åter öfver floden, denna gång utan att antastas. Men när han kastade en blick bakom sig, märkte han, att en flock om tio eller femton unga indianer långsamt följde efter honom. Satanta var en ytterst försiktig höfding.

Will red i sakta mak uppför den långsamt sluttande flodstranden, men när han fått bergkammen mellan sig och indianlägret, vände han mulåsnan västerut, mot Fort Larned, och dref på henne till största möjliga hastighet. När indianerna kommit upp på toppen af åsen, hvarifrån de hade utsikt öfver dalen, där den väntade boskapen skulle befinna sig, fanns där icke så mycket som ett par horn att se, och späjaren flydde allt hvad tygen höllo åt rakt motsatta hållet. De satte efter honom, men mulåsnan hade nu kommit i farten, och indianernes ponies vunno endast helt långsamt på henne. När Will hunnit Ash Creek, sex mil från Larned, var afståndet mellan förföljarne och den förföljde alltjämt ungefär detsamma, men efter ytterligare två mil hade indianerna kommit honom ganska obehagligt nära. Solen hade just gått ned, och kanonen vid fortet dundrade ett ironiskt välkommen åt den unge mannen, som fyra mil längre bort ja-n gade framåt i sporrsträck för att rädda lifvet.

" Vid Pawnee Fork, två mil från fortet, hade indianerna kommit honom så nära, att endast fem hundra alnar skilde dem åt. Men här råkade Will till sin lycka på en af garnisonens vagnar, hvari åkte ett halft dussin soldater och Denver Jim, en annan välbekant späjä.

Vagnen skjutsades in under träden, och männen gömde sig i busksnåren. När indianerna kommo susande, fingo de ett mottagande, som de icke väntat. Två af rödskinnen dödades, de andra vände och redo tillbaka, utan att man sköt efter dem.

Våren 1869 — hvilken följde efter en ovanligt sträng vinter — tågade Femte kavalleriet till Fort Mc Pherson i Nebraska. Det förde med sig ej mindre 76 vagnar för provianten, dessutom sjukvagnar och packåsnor. Den sträcka, som i medeltal tillryggälades om dagen, var endast tio mil, och när trupperna kommit fram till Salomonfloden, fanns intet färskt kött mera i lägret. Den ene af de tre befälhaf-varne, öfverste Royal, bad Will gå och spana efter något villebråd.

— Som ni önskar, öfverste, sade Will. — Vill ni skicka med mig ett par vagnar för att forsla hem köttet?

— Vi skola nog hämta hem villebrådet, Cody, när det finns någonting att hämta, svarade öfversten kort.

Detta var ju bestämdt besked, och Will red åstad, en smula bragt ur sitt goda humör. Det dröjde icke länge, innan

han fått upp en hjord på sju bufflar, och dem dref han direkte mot lägret. När han kommit det helt nära, red han fram till raden af vildt galopperande, fnysande djur och fällde det ena efter det andra, tills endast en gammal tjur fanns kvar. Honom dödade han så godt som midt i lägret.

Men gevärsskotten, med hvilka han nedlade bufflarne, höllo på att skrämma vettet ur de tjudrade hästarne, och öfverste Royal, som tillika med de andra officerarne betraktat jakten, frågade en smula förargad:

— Hvad skall detta betyda, Cody?

— Hå, sade Will, jag tänkte bara jag skulle bespara öfversten besväret att skicka och hämta villebrådet.

Öfversten drog på munnen, ehuru troligt är, att de andra officerarne senterade skämtet mer än han.

Vid Bäfverflodens norra arm upptäckte Will färska tecken till att indianer nyligen dragit fram där. Spåren voro spridda utöfver hela dalsänkan och visade, att en hel by nyligen färdats den vägen. Will beräknade, att här funnos representerade minst fyrahundra wigwams, hvilket skulle vara detsamma som 2,500—3,000 krigare, kvinnor och barn.

När general Carr, som nu öfvertagit befälet, fått underrättelse härom, tågade han längs en dalklyfta ned till Bäfver-floden, och här slog regementet läger. Löjtnant Ward och ett dussin man sändes ut för att åtfölja Will på rekognoscering. De följde Bäfverfloden tolf mil framåt, och därefter klättrade löjtnanten och späjaren Upp på en bärgknalle för att få bättre öfversikt af landskapet. De fingo genast syn på ett stort indianläger ungefär tre mil längre bort. Tusentals ponies stodo tjudrade, och små skaror af indianer sågos återvända från jakten, lastade med buffelkött.

— Jag tror, löjtnant, sade Will, att vi böra skynda oss hem till lägret igen så fort som möjligt.

— Jag är af precis samma åsikt som ni, sade Ward.

— Ju fortare vi ge oss härifrån, desto bättre. När de åter kommit ned till männen vid foten af kullen, sände Ward en kurir till general Carr. SjälF ämnade han följa efter långsamt och möta de trupper, som han visste skulle komma att utsändas.

Kuriren red sin väg i galopp, men kom åter inom några ögonblick med tre indianer i hack och häl efter sig. Den lilla skaran sköt på rödskinnen, som vände och flydde mot indianbyn till.

— Löjtnant, sade Will, ge mig det där meddelandet.

Och sedan det öfverräckts åt honom, tryckte han spor-rarne in i hästens sidor och sprängde åstad mot lägret.

Han hade endast hunnit ett kort stycke, när han stötte på en ny flock indianer, som begaf sig tillbaka till lägret med buffelkött. Utan att stanna sköt han af ett skott mot dem, och medan de tvekade, förbluffade af det oväntade anfallet, galopperade han förbi dem. Krigarne behöfde ej lång tid för att hämta sig från sin öfverraskning, och efter att ha kastat sina köttstycken från sig, satte de efter honom. Men deras ponies voro uttröttade efter en långvarig jakt, och Wills pigga häst lämnade dem snart långt bakom sig.

När general Carr erhållit sin löjtnants meddelande, befallde han sin hornblåsare stämma upp den alltid lifvande melodien »Stöflar och sadlar», och medan två kompanier stannade kvar för att vakta trossvagnarne, satte sig återstoden af trupperna i rörelse mot indianerna.

Tre mil längre bort stötte de tillsammans med löjtnant Wards kompani, och efter ytterligare fem mil varseblefvo de en väldig massa ridande indianer, som styrde kosan uppför floden. Dessa krigare skyddade reträtten för sina squarvs, som höllo på att packa in allting och göra sig i ordning till brådiskande flykt.

General Carr befallde, att en salva skulle aflossas mot den röda linjen. Oenombrötes den, skulle kavalleriet fortsätta och omringa byn. Manövern utfördes med framgång, men en officer missförstod ordern på så sätt att han angreppfiendernas vänstra flygel, hvilket hade till följd, att han hastigt såg sig omringad af vid pass trehundra rödskinn. Han fick mycket snart undsättning, men anfallsplanen var tillspillogif-ven, och återstoden af

eftermiddagen tillbragtes med att kämpa om hvarje tumsbredd mark med indianerna, som med förtviflans mod och orubblig seghet stredo för sina kojor, sina kvinnor och barn. När natten bröt in, hade trossvag-narne, hvilka fått order att följa efter, ännu icke uppenbarat sig, och ehuru regementet tågade tillbaka för att uppspåra och påskynda dem, blef klockan nio, innan de slutligen anträffades.

I dagbräckningen skedde uppbrott, och förföljandet tog sin början, men ej en enda indian var. att se. Hela dagen följde man deras spår. Allting tydde på, att indianerna lämnat i sticket allt som skulle kunna fördröja deras flykt. Den aftonen slog regementet läger vid Republikanfloden, och morgonen därpå såg man en aflägsen skymt af fienden.

Vid elfvatiden på förmiddagen företogo trehundra ridande indianer ett anfall, men de slogs tillbaka med anseelig förlust, och när de märkte, att nederlaget var oundvikligt, undveko de vidare förföljelse genom att splittra sig i små-skaror och skingras åt alla väderstreck. En stor mängd po-nies samlades och hemfördes som segerbyte af deras motståndare. WILL OÖRES TILL SPEJARNES ANFÖRARE.

et femte kavalleriet uppnådde i sinom tid Fort Mc Pherson, som blef hufvudkvarteret, medan det utrustades en ny expedition, som skulle besöka trakterna kring Republikanfloden. Samtidigt väcktes förslag om att Will skulle bli utnämnd till anförare för alla spjäre på områdena kring Plattefloden.

Will hade så förälskat sig i naturscenerierna utmed den sträcka man följt under framryckandet, att han för egen räkning började undersöka trakten kring Mc Pherson, och resultatet häraf blef, att han beslöt sig för att för framtiden slå sig ned i Plattedalen.

Spjäernes antal förökades snart genom tre kompanier af de beryktade pawnee-indianerna. Dessa blefvo föremål för mycken uppmärksamhet och lifligt intresse i lägret, dels på grund af sin ras, men mest på grund af sin högst förunderliga klädedräkt. I sin själfbiografi beskriver min bror huru dessa spjäre togo sig ut vid en trupprevy, anordnad af general Duncän.

Regementet bildade en präktig anblick, i det att folket var väl inöfvadt och rörde sig flinkt och säkert. Också pawneeindianerna hade mycken pli på sig, men deras paraduniform var sådan, att den kunde narra till och med en trosshäst att skratta. Man hade gifvit dem fullständiga kavalleriuniformer, men icke så mycket som två indianer tyck-tes ha samma mening om hur de olika plaggen och be-ståndsdelarne borde bäras. När de en efter en redo fram och ställde upp sig, buro några utaf dem tunga öfverrockar, medan andra försmått benkläder och endast omgjordat sig med sina vanliga skynken. Somliga buro stora svarta hattar med messingsprydnader, andra uppträdde barhufvade. Somliga åter hade ifört sig benkläderna, men voro utan skjorta, och några hade haft den originella smaken att skära bort bakstycket från pantalongerna och endast lämna kvar benen. Hälften var utan vare sig stöflar eller mockasiner, men bar i alla fall med synbar stolthet de slamrande sporrarne.

Högst konstiga togo de sig alltså ut, men de voro förträffligt inöfvade för att vara indianer och lydde villigt order. De tyckte mycket om sin hvite chef, major North, som talade deras språk likt en inföding, och de voro stolta öfver sin ställning i Förenta staternas krigshär. Goda soldater voro de också — de redo så, som endast indianer kunna, voro styfva skyttar och stredo vildt när så behöfdes.

Efter den nyss nämnda trupprevyn bevistade officerarne och damerna en indianbal, som gafs af pawnees, och så af-slöts värdigt en dag, som varit rik på spännande och verkningsfulla moment.

Nästa morgon drog en truppafdelning tillbaka till Republikanfloden för att tukta ett band siouxindianer, som blifvit mycket djärfva och bråkiga. Dyligt arbete var just i pawneeindianernas smak, eftersom de och siouxstammen ständigt legat i fejd med hvarandra.

Läger slogs omsider vid Bäfverflodens mynning, och en timma hade icke gått om, förrän siouxindianerna läto höra af sig. En afdelning af dem röfvade bort mulåsnorna, som drifvits ned till floden, och allarm gjordes af en vaktare, som kom rusande tillbaka till lägret med en pil fastsittande i axeln.

Will dröjde ej med att sadla sin häst, men pawnees voro lika snabba som han, och både han och hans

rödakolleger slogo siouxindianerna med häpnad, då de helt plötsligt kommo framsprängande. I synnerhet förvånades de öfver att finna sig ansikte mot ansikte med arffienden, pawnee-indianerna, och de drogo sig skyndsamt tillbaka, hårdt ansatta af Will och hans skaror. En ursinnig kappridning, hvarunder det hela tiden sköts, följde under en sträcka af femton mil, och först när många siouxindianer lågo döda på slätten och resten skingrats, återvände förföljarne hem till lägret.

Will, som red en utmärkt häst, hade emellertid blifvit en smula illa berörd af att under den vilda jakten en pawnee red om honom på en häst, som såg ganska oansenlig ut. På tillfrågan fick han veta, att den snabbare hästen i likhet med hans egen tillhörde regeringen. Pawneen var mycket betagen i sin springare, men han älskade också i hög grad tobak, och några bitar af detta njutningsmedel i förening med diverse andra småsaker förmådde honom att byta häst. Will kallade sin nye snabblöpare »Buckskin Joe» och red honom i fyra år. Joe visade sig vara en värdig efterträdare till Brigham i fråga om snabbhet, ihållighet och klokhet.

Detta var det första äfventyr, som Will och pawnee-indianerna haft tillsammans, och begge parterna utgingo därur med ökad aktning för hvarandra. Icke långt därefter stegrade Wills skicklighet som buffeljägare indianernas förtjusning till full hänförelse.

Tjugu pawnees, som kretsade kring en buffelhjord, dödade endast tjugutvå, och när nästa hjord kom i sikte, bad Will major North hålla indianerna i bakgrunden, medan han själf gaf dem några nyttiga vinkar. Buckskin Joe var en förträfflig buffeljägare, och han utförde så väl hvad på honom ankom, att Will nedlade trettiosex bufflar, eller omkring en i hvarje skott.

Pawnees blefvo helt förtjusta. De ansågo det vara ganska duktigt att döda två eller tre af präriens konungar i taget, och Wills bragd slog dem med häpnad. Han upphöjdes genast till rang och värdighet af höfding och intogallt framgent en mycket framskjuten plats i deras föreställning.

Sedan trupperna dragit sig längre uppåt Republikanfloden, slogs åter läger. Tälten voro knappast resta, förrän en skara indianer sågs komma susande i full karriär, sjungande, tjutande och svängande med sina lansar. Hela lägret kom ögonblickligen i rörelse, men i stället för att rusta sig till försvar började pawnees sjunga och tjuta i kapp med de anryckande rödsकिनnen. Major North gaf dock förklaringen.

— Här finnes med en del af våra egna indianer, sade han, de ha varit ute i batalj och komma nu tillbaka med de skalper de tagit.

Så visade sig också vara fallet. Pawneeindianerna hade drabbat samman med siouxstammen, och några krigare tillhörande den senare hade stupat.

Dagen därpå begaf sig regementet ut för att förfölja siouxindianerna. Det färdades framåt så snabbt som möjligt och vann synbarligen på de förföljde.

Å hvarje lägerplats lade man märke till aftrycket af en kvinnas sko bland spåren efter de mockasinklädda fotterna. Indianerna förde tydligen med sig en hvit fånge, och sedan general Carr utvalt de bästa hästarne, gaf han order om forcerad marsch. Trossen skulle följa efter så hastigt som möjligt. Will jämte sex pawnees skulle skynda i spetsen, taga reda på hvar fienden befann sig och sända bud härom, så att man skulle kunna förbereda en anfallsplan innan man hunnit fram till indianernas läger.

Detta upptäcktes af späjarne midt inne bland sandkul-larne vid Summit Springs, och medan de sex indianerna stannade kvar för att hålla vakt, skyndade Will tillbaka till general Carr med budskapet.

Det rådde undertryckt spänning inom hela regementet, medan officerare och soldater rustade sig till hvad som lofvade att bli en ganska hetsig kamp. Trupperna rörde sig framåt i en långsträckt kurva och hunno upp på en kulle, hvarifrån man hade utsikt öfver det fientliga lägret, innan rödsकिनnen hade en aning om deras närvaro.

Horublåsaren fick order att blåsa till anfall, men han skälfde af sinnesrörelse och var icke i stånd att få fram en ton.

— Så blås då till anfall, karl! befallde general Carr för andra gången. Men den olycklige musikanten förmådde knappast hålla i sitt horn, än mindre traktera det. Kvartermästare Hays ryckte då instrumentet ur den vettskrämde stackarens händer, och när signalen skallade, ljudlig och klar, störtade trupperna till anfall.

Öfverrumplad på detta sätt råkade hela indianbyn i den vildaste förvirring och upplösning. Några af siouxindianerna kastade sig upp på sina hästar och redo fram för att till-bakaslå anfallet, men de vände inom mindre än en half minut, och de, som voro till fots, flydde af alla krafter mot de närliggande bergslutningarne. Kavalleriet svepte fram genom byn likt en präriebrand och förföljde de flyende indianerna ända tills mörkret gjorde slut på jakten.

Nästa morgon hade hornblåsaren tillräckligt hämtat sig för att blåsa »Stöflar och sadlar», och general Carr delade sin styrka i kompanier, när det upptäckts, att indianerna flytt åt skilda håll. Hvarje kompani skulle följa olika spår.

Will kom att tillhöra en skara om 200 man, och i två dygn följde de den röde mannens fotspår. Vid soluppgången den tredje dagen varnade man, att spåret löpte samman med ett annat, hvaraf framgick att förut skilda skaror af de flyende nu råkats. Detta innebar en ganska allvarsam fara för det lilla kompaniet förföljande, men de hastade framåt som förut, ifriga att träffa samman med vildarne.

Och länge behöfde de icke vänta. Solen hade knappt stått ofvan horisonten en timme, då man upptäckte 600 siouxindianer, som i täta led redo längs Plattefiodens strand. Indianerna fingo i samma ögonblick syn på trupperna och stämde genast upp sitt krigstjut. Indianen är ingalunda feg, ehuru han ofta vägrar inlåta sig i strid, såvida han icke är mycket öfverlägsen till numerären.

I denna träffning var siouxindianernas antal tredubbelt mot soldaternas, och de senare ryggade långsamt tillbaka till dess de stodo invid en smal och djup dalklyfta. Här bundo de sina hästar och afvaktade hvad som komma skulle. Indianerna närmade sig som vanligt i halfkretsformig slaglinje, omringade sina motståndare, funno dem jämförelsevis fåtaliga och stormade fram till anfall så att dammet rök om dem.

Men båge och pilar förmå föga mot gevär och kulor, och krigarne raglade tillbaka inför denna mördande eld, lämnande efter sig ett tjugtal döda.

Ännu ett anfall, som äfven slogs tillbaka. Så följde krigsråd. Detta räckte en timme och resulterade tydligen i någon utomordentlig krigslist, ty indianerna delade sig i tvenne olika-skaror, af hvilka den ena låtsade draga sig tillbaka, medan den andra ständigt kretsade rundt den position, som de fientliga trupperna innehade.

Såsom en särskildt framträdande länk i denna ändlösa kedja af rödskinn red på en präktig häst en vacker krigare, tydligen en höfding. Will hade ofta gjort den erfarenheten, att nedskjutandet af en höfding är halfva segern, när man strider med indianer; men denne matador höll sig hela tiden nätt och jämt utom bösshåll. Det finnes emellertid lika många sätt att taga lifvet af en indian som att döda en katt, och Will kröp på händer och fötter längs dalklyftan till en punkt, där han trodde sig skola få höfdingen inom håll, när han nästa gång passerade.

Beräkningen var riktig nog, och när krigaren kom galopperande och något saktade farten för att komma förbi dalklyftan, reste Will sig och sköt.

Hållet var dryga 700 alnar, men krigaren föll ur sadeln, och hans pony skenade i väg genom dalklyftan rakt in i soldaternas led. Och soldaterna blefvo så förtjusta öfver det lyckade skottet, att de enhälligt skänkte hästen åt Will att hemföra som segetecken.

Den fallne krigaren var Långe Tjuren, en af de tappreste höfdingar siouxstammen någonsin haft. Hans död gjorde de öfriga indianerna så modfällda, att de genast drogo sig tillbaka.

General Carrs söndrade trupper förenade sig nu åter, och några dagar senare ägde en stor drabbning rum, hvari tillfångatogs 300 krigare och ett betydande antal ponies. Några hvita fångar befriades, och åtskilliga hundra squaws togos som krigsbyte.

Bland de senare befann sig Långe Tjurens mycket älskvärda änka, som, långt ifrån att bära något agg mot sin makes baneman, tvärtom var stolt öfver att han fallit i striden mot en så stor krigare som »Pahaska» — Långhårige Höfdingen, under hvilket namn min bror var känd bland indianerna.

.il'LIFVET PÅ FORT MC PHERSON.

Åren 1870 lyckades Will sätta i verkställighet det föregående årets beslut — att grunda ett hem i de härliga trakterna kring Platteflodens västra lopp. Efter att ha ombestyrts en tillfällig bostad åt sin familj erhöll han någon tids permission och begaf sig till S:t Louis för att hämta sin hustru och sin dotter Arta, som nu var en förtjusande liten flicka om tre år.

Buffalo Bills rykte hade spridit sig långt på andra sidan prärien, och under den månad han vistades i S:t Louis, blef han föremål för mycken smickrande uppmärksamhet. När familjen beredde sig att afresa till det nya hemmet borta i västern, skref min svägerska till mig och frågade, om jag icke hade lust att följa med dem. Jag skulle med största nöje ha antagit inbjudningen, men just vid denna tid fanns det mycket, som med starka band höll mig kvar i min barndoms hem. Och dessutom kände jag, att syster May, som ej pröfvat på nöjet att fara till S:t Louis, hade en viss rättighet att i stället få göra denna utflykt västerut.

May aflade alltså ett besök vid Fort Mc Pherson, och mycket roligt hade hon där, ehuru hon till en början hade svårt att vänja sig vid soldatlifvets stränga disciplin. Will var likställd i rang med officerarne, och följaktligen sällskapade May mest med de begge döttrarne till general Augur,

Westmore, Buffalo Bill. 13som också de befunno sig på besök vid fortet. Rådde det alltså en smula brist på kvinnliga umgängesvänner, fanns det så många flera unga ogifta officerare.

Hvarenda dag bjöd på någon egendomlig eller upplifvande händelse, och Mays bref till mig voro fulla af beskrifningar på allt det trefliga lifvet i en garnison kan erbjuda. Efter några månader blef jag bjuden att komma efter. May var i sjunde himlen af förtjusning öfver en tillärd buffeljakt, eftersom hon länge önskat själf få deltaga i en sådan, innan hon for tillbaka till Leävenworth. Hon ville nu, att jag skulle vara med om nöjet på samma gång som hon.

När jag tog emot inbjudningen, bestämde jag en viss dag för min ankomst till Mc Pherson, men jag blef fördröjd på min resa och anlände till fortet först tre dagar efter den angifna tiden. May var mycket missnöjd och ledsen. Hon hade anslagit tre dagar åt mig att hvila ut efter resan, och så kom jag kvällen före buffeljakten! . . .

Jag var naturligtvis alltför uttröttad för att bry mig om några bufflar, och jag vägrade bestämdt att deltaga i jakten. Min obenägenhet för att vara med ökades ytterligare vid upptäckten att min bror var ute på spjärefärd.

— Tänker du verkligen bege dig ut på buffeljakt, när inte Will är med? frågade jag May.

— Kära du, svarade hon, det kan ingen människa beräkna när han finns i lägret eller inte; han är ute i tjänstgöring nästan jämt och samt. Och inte går det att i en hast ställa till en buffeljakt, må du tro: en sådan måste ju planeras långt i förväg. Vårt jaktsällskap står färdigt att ge sig i väg, och det är en tidningsherre här från Omaha, som skall skriva om alltsammans. Det går inte an att skjuta upp, och du är tvungen att vara med.

Härpå var naturligtvis ingenting att svara, och när jaktsällskapet red ut, befann mig äfven jag bland de ridande.

Ett lifvadt och muntert sällskap var det. De manliga deltagarne utgjordes af en mängd officerare jämte den nyssnämde tidningsreportern, doktor Frank Powell. Damerna voro två af officersfruarna, general Augurs döttrar, May och jag. Solen lyste, det pratades och skrattades oupphörligt, och när man är ung och road af ridt och en ståtlig ung officer trafvar vid ens sida, försvinner rätt som det är den fysiska tröttheten som genom ett trollslag.

Fortet var snart ingenting annat än en svart punkt vid horisonten, och med en känsla, som närmade sig fruktan och bäfvan, skådade jag för första gången ut öfver den stora amerikanska öknen. Till venster, när vi redo österut, lopp den snabba och grunda Plattefloden, strödd med grönklädda öar. Det är detta vattendrag, som Washington Irving kallat »den praktfullaste och den onyttigaste af floder». — »Öarne», säger han vidare, »likna en labyrint

af skogsdungar, som flyter på vattnet. Deras ovanliga belägenhet förlänar hela taflan en prägel af ungdom och fägring. Läger man här till flodens slingringar, gräset som vajar för vinden, skift-ningarne af skuggor och dagrar samt den rena, balsamiska luften, kan man bilda sig en ungefärlig föreställning om de behagliga intryck, som den resande erfar, när han betraktar ett naturskådespel, som nyss tyckes ha utgått från Skaparens hand».

I skarpaste motsats här till stod sandslätten, hvaröfver vi redo. På denna växte det korta, tofviga buffelgräset, den damgrå malörten och kaktus i slösande ymnighet. Framför oss, till höger, kanske en mil längre bort, löpte en långsträckt kedja låga åsar fram mot horisonten, här och där af-bruten af trånga och djupa pass, genom hvilka man färdades upp mot högslätten. Hvarje pass bar ett från historien eller legenden lånadt namn.

För mina ögon tedde sig skådespelet lika hänförande vackert som nytt. Så långt man kunde se, skönjdes inga spår af mänsklig odling. Det var en enda vidsträckt ödemark utan gränser, med samma drag af imponerande oändlighet, som präglar världshafvet. När vi hunnit in på det kuperade området, råkade en af våra ryttarinnor ut för ett ganska styggt tillbud. Hennes häst fastnade med ena foten i en präriehunds håla och tvär-stannade. Foten drogs snart åter upp, men jag fick dock en smula begrepp om de faror, som lura på prärievandraren i dessa små försåtliga hålor.

Den stig vi följde hade sakta burit uppåt, och nu förändrades scenerierna — det blef öde bergstrakter i stället för den öde slätten. Sandåsarne reste sig i långa kedjor framför oss, och man sade mig, att de bildats för tusentals år sedan genom vattnets inverkan. Hvad som var torra, hårda marken under våra hästars hofvar hade en gång i tiden varit hafsbotten.

Jag blef mycket intresserad af de omgifvande trakternas geologiska egendomligheter — mycket mera, än jag skulle ha blifvit, om man berättat mig, att dessa sällsamma och dystra skogssluttningar utgjorde den röde mannens tillhåll, där han ständigt var på krigsstigen och sökte efter skalper. Men dessa otrefliga fakta berördes ej af officerarne, och vi damer fortsatte vår väg i lycklig okunnighet.

Vi nödgades rida ganska långt, innan vi fingo sikte på något villebråd, och sedan vi tillryggalagt tjugo mil, började min en gång öfvervunna trötthet åter göra sig gällande. Doktor Powell föreslog, att damerna skulle lossa skotten, men mitt intresse för jakten var borta. Det hade gått åtskilliga år sedan jag sista gången satt på hästryggen, och när jag ridit de första sex, åtta milen, orkade jag ej längre vare sig fysiskt eller psykiskt njuta af någon om än aldrig så spännande jakt.

Slutligen kom en buffelhjord inom sikte, och det blef genast lif i jaktsällskapet. En gammal tjur höll sig en smula undan från den öfriga hjorden, och han valdes ut som den, hvilken anfallet först skulle gälla. När vi kommit inom skotthåll, räcktes det ett gevär till May, och hon fick utförlig undervisning i hur hon skulle handtera det. Buffeln eger blotten enda sårbar punkt, och det är så godt som omöjligt för en nybörjare att sikta så, att skottet genast medför döden. May sköt, och på sitt sätt var hon nog säker på handen, ty hon träffade sitt mål. Men buffeln blef endast sårad och retad, och med det lurfviga hufvudet sänkt kom han i fullt ursinne rusande emot oss. Officerarne riktade ett regn af kulor mot den väldiga kolossen, men lyckades endast ytterligare stegra dess vrede. Ett nytt gevär räcktes åt May, och doktor Po-well tog sikte åt henne. Men May lossade af skottet på måfå, så skrämmd var hon af tjuren, som närmade sig i firsprång.

Ehuru detta är en redogörelse för saker som verkligen inträffat, begagna vi oss af en romanförfattarinns privilegium och lämna vår hjältinna i den nyss skildrade lifsfarliga belägenheten för att på en stund vända tillbaka till fortet.

Will återvände från sin spjärfärd kort efter det jaktsällskapet begifvit sig af, och hans första fråga var: — Är Nellie här?

— Hon är både kommen och gången, svarade hans hustru. Och så berättade hon för honom om det sätt, hvar på jag enleverats till den mycket omtalade buffeljakten.

Då gaf Will vika för ett af sina mycket sällan förekommande vredesutbrott. Spjärefärden hade varit långt utsträckt och ansträngande, han var hungrig och trött, men också i hög grad orolig för att någon olycka skulle

drabba oss. Han visste hvad vi själfva ej hade reda på — att skulle vi rädda oss undan de ej obetydliga faror, som ofelbart stå i samband med en buffeljakt, så återstod alltid risken att bli tillfångatagen af indianerna.

— Jag måste ge mig ut efter dem genast, sade han.

Och så red han ånyo åstad, utan tanke på hvila eller

mat. Men han tog sig dock tid att aflägga ett kort besök i officersmessen och utgjuta sin vredes skålar öfver den förbluffade underofficer, som för tillfället beklädde den frånvarande kommendantens post.— Förstod ni då inte, skrek Will, att mitt långa ute-blifvande betydde, att fara var å färde? Det är just nätt att låta en skara damer begifva sig utanför fästningens område på en sådan dumdristig expedition, innan jag sagt er, att trakten var trygg? Så mycket ni vet — råka mina systrar ut för någon olycka, så får regeringen bära ansvaret därför.

Med denna allvarliga hotelse besteg han garnisonens snabbaste häst och sprängde ut genom porten, innan den häpne sergeanten återhämtat sig från sin förvåning.

Han följde med lätthet våra spår öfver slätten ända fram till sandåsarne, och så som hjälten i äfventyret alltid har för sed, hann han fram just i »sista ögonblicket». Den ursinnige tjuren störtade i sitt vilda lopp rakt på May, utan att i minsta mån låta sig störas af den smattrande elden från officerarnes gevär. Hvarenda medlem af jaktsällskapet gick så helt upp i den ohyggligt spännande situationen, att ingen gaf akt på ljudet af hofslag, som närmade sig. Men jag hörde bakifrån oss knallen af en bössa och såg buffeln falla ned död nästan för våra fötter.

Vår räddares dåliga lynne dämpade en smula den ifver, hvarmed vi ämnat hälsa honom välkommen. Den långa ridten på fastande mage hade ingalunda gjort honom blidare stämd, och vi blefvo allesammans grundligt upplexade. Vi fingo order att genast vända tillbaka till fästningen, och befallningen gafs med sådan myndighet, att det icke föll någon in att komma med invändningar. Frågan gällde nu endast, huruvida vi skulle kunna hinna tillbaka till fortet, innan indianerna afskuro vår väg. Här fanns ingen tid att förlora, vi gåfvo oss ej ens ro att skära från tungan på den skjutna buffeln. Will visade oss den kortaste ginvägen hem, och sjelf trafvade han i sick-sack i spetsen, färdig att vid första aning om fara ge oss signal.

Jag för min enskilda del var så dödstrött efter alla strapatser, att jag gärna skulle gifvit mig som frivilligt byte åt indianerna, om de blott varit så hyggliga att föra mig till enwigwam, där jag fått lägga mig ned och hvila ut. Men det sågs icke en skymt af några rödskinn. Fem mil från fortet låg en landtgård, tillhörande en rik ungkarl, och på Mays förslag skulle vi rasta en liten stund där. Vi hoppades, att landtgårdens egare skulle känna medlidande med min tyvärr alltför synbara utmattning och låna oss något slags åkdon, hvari damerna kunde företaga resten af färden.

Vi blefvo mottagna på det hjärtligaste, och vår värd ordnade för oss så hemtrefligt som möjligt i sin bekväma våning, medan han sade till om kvällsvard för hela jaktsällskapet. Will ansåg nu, att vi hunnit inom det område, där ingen fara hotade, och han fortsatte därför ensam fram till fortet för att skaffa sig den hvila, som så länge förnekats honom. Efter supén åkte vi damer hem till fortet i vagn.

Den följande dagen innehöll Omahas tidning en skildring af jakten, författad af doktor Powells spirituella penna, och i den skördade fröken May Cody hela äran för det skott, som fällt buffeln till marken. Tidningsmän äro vanligen mycket redo att uppoffra fakta, blott det sker på det romantiskas och pikantas bekostnad.

Vid denna tid blef man en smula bekymrad inom garnisonen öfver de många smärre förbrytelser och förseelser mot god ordning, som begingos på åtskilliga håll, inom och utom fästningen, och general Emory, som var högste befäl-hafvare på platsen, utverkade hos myndigheterna, att Will blef utnämnd till fredsdomare. Så skedde också — till rätt stor förtret för den unge domaren själf, hvilken, som han uttryckte sig, »ej förstod sig mera på lagen än en åsna på att sjunga». Men han tvangs att bära det tunga hedersuppdrag, som kommit på hans lott. Det yttre tecknet till hans värdighet placerades så, att det var lätt synligt:

*Ett bland hans allra första tjänsteåligganden blef en vigselförrättning. Kallsvetten pärlade på hans panna, när han bönföll om vår hjälp vid detta högst maktpåliggande värf. Den tjocka lagbok, med hvilken han utrustats vid

sin äm-betsinstallation, ransakades förgäfvos — de önskade upplys-ningarne stodo ej att finna. Bibeln studerades — ifrigare måhända, än någonsin förut varit fallet — men böckernas bok förblef lika svarslös som lagboken. — Sök komma ihåg hur det gick till vid ditt eget bröllop! rådde vi. — Gör så mycket som möjligt på samma sätt! — Men han ruskade missmodigt på hufvudet. Den aldrig rådlöse spjåren och buffeljägaren stod där alldeles handfallen, och fredsdomarämbetets värdighet höll på att få sig en svår knäck.

För att göra situationen än mera pröfvande, bevistade nästan hela garnisonen bröllopet. Hans närmastes farhågor lugnades dock något, när vi sågo domaren utan någon skymt af nervositet intaga sin plats framför brudparet. Han ledde ceremonien på ett oklanderligt sätt, och vi lyckönskade oss just till att vår präktige Will dock alltid redde sig ur klämman — då till våra öron trängde det förbluffande meddelandet:

— Hvad Gud och Buffalo Bill förenat, skola icke människor åtskilja!

För så vidt jag vet, har håller icke någon människa försökt det.

Innan May återvände hem, blef Will den mycket stoltefadern till en son. Han hade nu tre barn, i det att den lilla dottern Orra födts två år förut. Den förste sonen i familjen blef under någon tid föremål för hela platsens lifliga intresse och det föreslogs namn i dussintal. Major North föreslog Kit Carson *) som lämpligt namn åt sonen till en stor spjåre och buffeljägare, och man bestämde sig slutligen för detta.

Min första känning af verklig ängslan kom i och med en order till Will att åter anmäla sig i hufvudkvarteret till regelbunden tjänstgöring. Landet vimlade af indianer, sade honom befälhafvande officeren, och denna nyhet fyllde mig med skräck. Min svägerska hade numera blifvit van vid sin mans ständiga ströftåg in på af faror fyllda områden och betraktade dessa utflykter såsom någonting från hans ställning och yrke oskiljaktigt. Längre fram tillagnade äfven jag mig denna stoiska filosofi, men i början var min ängslan så stor, att Will skrattade ut mig.

— Men, sade jag, det är ju för din skull, inte för min, som jag är rädd. Det är gräsligt att tänka på, att du skall ge dig ut alldeles ensam där inne bland bergpassen, som myllra af rödskinn.

Fästningen låg nere på slätten, men de aflägsna våg-linierna af låga, skogklädda åsar fortlöpte i det oändliga, och här hade rödskinnen tusen bakhåll och gömställen. Will drog mig till ett fönster och pekade på den ena af kullarnes kedjor, belägen på ett afstånd af tolf, femton mil.

— Nu råder jag dig, sade han, att lägga dig och sofva som ett godt barn. Men om du ändtligen vill sitta uppe och oro dig, skall jag vid midnattstid tända en eld på toppen af den där kullen. Oe väl akt! Jag kan bara låta elden blossa upp en enda gång, ty inte bara du, utan äfven indianerna komma att hålla ögonen öppna.

Man kan föreställa sig hur mitt hjärta bultade, när jag vid midnattstid satt och stirrade ut i det becksvarta mörkret. Natten var en slöja, som dolde tusen fälor, och för mfn uppjagade fantasi drog det förbi ett hemskt tåg af spökliskaskepnader med vajande fjäderprydnader och höjda lansar. Hur vågade någon människa rida ut i denna dystra, ödsliga trakt, där skräck och död öfverallt lågo på lur? Fortidens riddersmän, som drogo ut mot jättar och troll och grufliga drakar, voro ej modigare, och de trotsade endast inbillade faror.

Klockan var tolf! Natten hade tusen ögon, men intet förmådde genomtränga mörkret, som låg lägradt öfver bärgs-trakten.

Ah! En tunn eldstrimma ringlade sig uppåt för ett ögonblick och försvann sedan. Ännu så länge var alltså Will välbehållen. Men ännu var det kvar många timmar — och just de allra mörkaste — innan dagen skulle gry, och jag bar med mig in i mitt sofrum en tung börda af dystra aningar.

Dagen därpå kom spjåren hem för att rapportera hvar man hade de fientliga siouxindianerna. Trupperna, som icke bättre begärde, slungades rakt mot dem, och rödskinnen ledo ett grundligt nederlag. Ett stort antal höfdingar tillfångatogs, bland dem »Röda Skjortan», en intressant indian, som sedermera reste omkring med »Vilda västern».

Fångna indianhöfdingar intresserade alltid i hög grad garnisonens damer. I mina ögon voro de från den senaste

bataljen hemförda hjältarne anmärkningsvärda endast på grund af knappheten i toalett och den surmulna uppsynen.

Samma höst besöktes fästningen af en herre, hvilken presenterades som öfverste Judson, ehuru allmänheten känner honom bättre som »Ned Buntline», författaren. Han önskade få följa med spjäarne på en viss tillämnad färd, och major Brown underrättade Will om att egentliga anledningen till hela besöket var den, att författaren ville sätta in Buffalo Bill som hjälte i en roman.

— Jag tycker, hvad jag skulle taga mig utmärkt ut i en roman! sade Will röd och förlägen.

— Var lugn för att du det skulle! svarade majoren och betraktade med kritiska blickar den unge mannens ståtliga yttre. Då rodnade spjäaren åter och lyfte på sin slokiga hatt för att tacka för komplimangen. Ty

»Att se sitt namn i tryck — hvad ljuflig lott!

En bok är bok, om också smörja blott.»

I sin egenskap af f. d. sjöofficer bar Ned Buntline svart släpuniform. Hans ansikte var solbrynt och väderbitet, med ett beslutsamt, men dock .vänligt uttryck. Han haltade en smula och använde käpp, när han gick. Han skakade hjärtligt Wills hand när de råkades och uttryckte sin stora glädje öfver bekantskapen. Detta var första begynnelsen af en vänskap, som skulle åstadkomma stora förändringar i Buffalo Bills lefnadsbana.

Under den spjärefärd, som följde, hittade sällskapet en dag en ofantlig benknota, som fältläkaren påstod vara lårbenet af en människa. Will förstod indianernas munarter tillräckligt väl för att känna till deras sägner, och han berättade siouxindianernas legend om syndafloden.

De vise männen tillhörande denna stam lärde att jorden ursprungligen varit befolkad af jättar, väl tre gånger så stora som nutidens människor. De voro dessutom så starka och snabbfotade, att de kunde springa vid sidan om en buffel, taga upp djuret under ena armen, slita af ett ben och äta det, medan de sprungo. Och så högfärdiga och uppblåsta voro de öfver sin egen storlek och styrka, att de förnekade Skaparens tillvaro. När det blixtrade, skröto de med att de förmådde mer än ljugelden, när det dundrade, skrattade de.

Detta misshagade den Store Anden, och för att kväsa deras öfvermod sände han ett stort regn öfver jorden. Dalarne fylldes med vatten, och jättarne klefvo allt högre upp på bergen. Men vattnet följde efter dem, och jättarne sökte rädda sig upp på de högsta bärgspetsarne. Regnet fortfor, vattnet steg alltmer, och jättarne, som ej kunde finna någon tillflyktsort, drunknade jämmerligen.

Den Store Anden hade nu blifvit vis genom erfarenheten. Sedan vattnet sjunkit undan, skapade han ett nytt människosläkte, men de nya varelserna gjorde han mindre och icke så starka.

Denna tradition har gått i arf från far till son inom Siouxstammen sedan urminnes tider. Den visar åtminstone, i likhet med alla folkstammars skapelsehistoria, att legenden om syndafloden är spridd öfver hela världen.

En annan rätt intressant indiansägen tyckes vara af yngre ursprung. Den Store Anden, påstås det, formade en gång en man af lera, och han sattes in i ugnen för att gräddas. Men han kom att stå inne i hettan för länge och blef bränd. Från honom härstamma alla negrer. Vid sitt nästa försök fruktade den Store Anden, att också den nye lerman-nen kunde bli bränd, och han fick ej stå kvar i ugnen tillräckligt länge. Han blef alltså rå och ogräddad, och från honom härstammar blekansiktet. Men öfning ger färdighet. Den Store Anden var nu i stånd att göra ett ypperligt arbete, och den tredje lermannen fick stå alldeles lagom länge i ugnen. Han blef också ett konstens mästestycke och skapelsens krona — den ädle röde mannen. PA-HAS-KA, LÅNGHÅRIGE HÖFDINGEN.

huru äran af att ha nedlagt buffeln på vår jakt tillskrefs syster May, blef jakten och härmed sammanhängande episoder af mycket större betydelse för mig. Våren 1871 ingick jag äktenskap med herr J ester, den ogifte godsegare å hvars landt-gård vi rastat under vår brådska hemfärd från fortet. Hans hus var just icke vackert utifrån sedt, men byggnaden var solid och inredningen ytterst bekväm, och innan jag flyttade dit in som nygift, inköpte min fästman en hel del nya möbler och småsaker, som verkligen kunde kallas eleganta. Jag reste tillbaka

till Leavenworth för att göra mig i ordning till bröllopet, som egde rum hemma hos en gammal vän till mig, Thomas Plowman. Dennes dotter Emma och jag hade varit mycket goda vänner under hela vår uppväxttid.

I vårt hem nära Mc Pherson bodde vi fem mil »utåt landsbygden». Vi voro omgifna af en natur, som verkade imponerande i dess okultiverade vildhet och ursprunglighet, och tiden gjordes oss aldrig lång. Prärien blir aldrig enformig, då man spanar ut öfver den dag efter dag för att upptäcka spår af indianer. Vi behöfde dock icke hysa någon särskild oro, eftersom vi bodde så pass nära fortet att vi, om fara hotade, ganska fort skulle kunna uppnå det, och utom vårt hus fanns det äfven ett annat hus, där gårdens jordarbetare bodde. Med dessa hade jag mycket litet attgöra. Mitt egentliga faktotum var en negerpojke, som hade till åliggande att rasta min häst och leda fram den till dörren, följa efter mig, när jag red ut, samt passa upp mig i allmänhet. Stackars liten! Han blef ett af indianernas första offer.

Tidigt en morgon skickades John, som han hette, ut ensam för att vakta boskapen. Under frukosten hörde vi hofslag, och Will kom ridande för att meddela oss, att indianerna voro på krigsstigen och drogo samman sina olika styrkor alldeles i närheten af vår gård. Will hade en trupp-afdelning bakom sig, om undsättning skulle behövas, och man rådde oss att genast rida till fästningen. Efter att i största hast ha packat samman några värdeföremål, togo vi vår tillflykt till Mc Pherson och här stannade vi kvar, tills trupperna återvände med underrättelsen, att all fara var öfver.

Vid vår återkomst till landtgården funno vi, att boskapen drifvits bort, och stackars lille John hittades död på en skogsbacke. Rödskinden hade tydligen ämnat skalpera honom, men afstått. Kanske tyckte de, att hans tofviga ullhår ej var någon tillräckligt ärofull trofé, kanske blefvo de bort-skrämda från sitt förehafvande. I alla händelser hade den stackars gossen skalpen kvar, ehuru man tydligt såg märket efter knifven.

Kort efter denna händelse kommo några kapitalister från östern på besök till min man. En af dem, herr Bent, rådde om åtskilliga af de landtgårdar, där uteslutande boskapsskötsel bedrefs. Han önskade nu besöka en dylik rancho, och hela sällskapet beslöt samtidigt företaga en jakt. Som det i gränstrakterna ej fanns den minsta tillstymmelse till bankinrättningar, skulle vxelar eller anvisningar varit till ingen nytta, och de penningar, som skulle nedläggas i affärsföretag västerut, hade medförts i kontanter. Att taga med dessa på den tillämnade utflykten skulle ha varit alltför riskabelt, och man frågade mig därför halft på skämt, om jag ville åtaga mig bankirskapet och förvara penningarne. Jagsamtyckte beredvilligt, men döm om min häpnad, då tjugofem tusen dollars i sedlar räknades upp och lemnades i min vård! Jag hade aldrig i mitt lif haft att svara för en tillnärmelsevis så stor summa, och fann det hela nästan »ruskigt». Efter att ha förkastat åtskilliga sätt att gömma penningarne, bestämde jag mig för att göra tagelmadrassen i min säng till kassaskrin. Den sprättade jag upp, stoppade in i den kuvertet, som innehöll sedlarne, och sydde åter ihop öppningen. Ingen hade sett hvad gömställe jag slutligen valt, och jag ansåg det fullkomligt säkert.

Några dagar senare sade jag en morgon till om min pony och red ut för att hälsa på min närmaste granne, en fru Erickson. Sedan ämnade jag fortsätta till fortet och tillbringa dagen hos Lea, min svägerska. När jag hunnit fram till fru Ericksons hus, kom den välvilliga kvinnan ut helt ängslig och upprörd för att hälsa på mig.

— För all del, kom in genast, fru Jester! sade hon.

— Skogsbackarne vimla af indianer, som alla äro på krigs-stigen.

Hon räckte mig sin fältkikare och riktade min blick på vägen nedanför vår rancho, längs hvilken bufflar, boskap och indianer alltid färdades fram för att uppnå Plattefloden. Jag urskilde mycket tydligt krigarne, där de vandrade framåt i gåsmarsch som indianerna alltid pläga, med hufvudprydnadernas fjädrar vajande för vinden och mantlarna slående kring benen, medan de gingo. Ögonblickligen slog mig den tanken, att jag ju hade 25,000 dollars i mitt förvar!

— O, fru Erickson, utbrast jag, jag måste genast rida tillbaka till ranchon!

— Det får ni visst inte, fru Jester, genom ett dylikt försök satte ni helt enkelt ert lif på spel, sade hon.

Men jag kunde inte tänka på någonting annat än penningarne, och trots alla böner och varningar steg jag upp på min häst och galopperade hemåt så fort djuret förmådde springa. Jag vågade ej ens vända på hufvudet och se migom. När jag kommit fram till gården, ropade jag till förvaltaren :

— Indianerna äro på krigsstigen, och hela bärgsluttningen vimlar af dem! Haf två eller tre män färdiga att följa mig till fortet, när jag fått min kappsäck packad!

— Men här syns ju inte till en enda indian, fru Jester, blef det förvånade svaret.

— De äro ute i alla fall, försäkrade jag. — Jag såg dem lika tydligt som jag nu ser er, och Ericksons sågo dem också!

— Ni har råkat ut för en synvilla, sade förvaltaren. — Se sjelf, här syns inte skymten af några rödsinn!

Jag betraktade noggrannt de skogklädda sluttningarne, men de lågo i själfva verket alldeles öde och tomma. Jag mönstrade med min skarpa kikare hela horisonten — allting tycktes slumra. Jag erfor en oändlig känsla af lättnad. Men mina nerver voro så angripna, att det i alla fall var mig omöjligt att stanna kvar hemma. Jag packade därför min handväska, tog med mig kuvertet med sedlarna och red på besök till en annan granne, en fru Mc Donald, en god vän till mig sedan många år tillbaka, som egde en landtgård närmare fästningen.

Denna förträffliga gamla dam hade länge varit bosatt i gränstrakterna. Sedan hon åhört min historia, berättade hon några af sina egna indianerfarenheter. När hon först bosatte sig i sitt nuvarande hem, fanns där intet fort, dit hon kunde fly undan rödsinnen, som ständigt ofredade familjen, och ofta måste hon taga all sin fyndighet till hjälp för att rädda sig ur farliga situationer. Den historia, som särskildt gjorde intryck på mig, var följande:

— En afton, när jag var ensam, berättade fru Mc Donald, märkte jag, att ögon tittade in på mig ur mörkret utanför mitt fönster. Flykt var omöjlig, och min man skulle troligen inte komma hem på ännu en timme eller mera. Hvad skulle jag taga mig till? — Då fick jag en lycklig ingifvelse.

Westmore, Buffalo Bill. 14Du vet, måhända, att indianerna af någon anledning hysa en underlig skräck för en berusad kvinna och aldrig röra en sådan. Jag reste mig och tog ur ett skåp en butelj, fylld med en mörk vätska, hällde upp ett glas däraf och tömde det. Efter några minuter gjorde jag detsamma omigen, och sedan låtsade jag, att den »starka» drycken gjorde verkan. Jag försökte gå tvärs öfver rummet, men raglade och höll på att falla öfverända. Så visade jag mig så glad och uppspelt som möjligt, svängde med armarna öfver hufvudet, tumlade från den ena sidan af rummet till den andra, sjöng en fånig visa och skrattade högt och idiotiskt. Detta tog skruf. De skugglika ansiktena vid fönstret försvunno det ena efter det andra, och när min man och karlarna kommo hem fanns där icke en indian i hela grannskapet. Men jag blef hastigt nykter igen. Sirap och vatten hör just inte till de allra värsta rusdryckerna.

Jag tog åter mod till mig och vände tillbaka till ranchon samma afton. Något senare kom jaktsällskapet ridande. När jag berättade, hur jag låtit skrämma mig, komplimenterade mig herr Bent öfver hvad han kallade mitt mod.

— Ni är er brors verkliga syster, sade han. — Er göra vi igen till bankir!

— Mycken tack, men jag tror jag afböjer äran, sade jag. — Jag har pröfvat på tillräckligt hvad det vill säga att ha bankaffär i en trakt, som är full med rödsinn.

Vid ett annat tillfälle närmade sig indianerna fortet från den sida, som låg mest aflägsen från oss. Som man icke ansåg, att vi hotades af någon direkt fara, varskoddes vi ej. Trupperna ryckte ut för att jaga rödsinnen, och de listiga indianerna beskrefvo en stor cirkel. För att dölja spåret satte de eld på prärien, och sluttningarne omkring oss stodo snart i brand. Lågorna spredo sig hastigt, och röken kom rullande i kväfvande moln. Vi drogo oss ned mot floden och lyckades uppehålla lifvet genom att bada våra ansikten med vatten. Här anträffades vi af soldaterna, som utsändts från fortet för att varna nybyggarne, och på deras uppmaning återvände vi upp till gården, sadlade hästarne och redo genom den täta röken de fem milen fram till fästningen. Det var den obehagligaste ridt jag någonsin varit med om. —

1 föregående kapitel omnämndes anträffandet af en egendomlig benknota tillhörande ett människoskelett. Dess rykte spreds vidt och bredt, och sommaren 1871 tog professor Marsh vid Yale College med sig ett sällskap studenter, som skulle söka efter fossila lemningar. De hittade ganska mycket, men däribland dock intet, som med fog kunde anses vara lämningar af människor.

Denna sommar fick äfven bevittna ett indianskt fälttåg, som i sina detaljer rätt mycket skilde sig från de vanliga. Man skulle kunna fylla volymer med alla de äfventyr, som spjären Cody hade med »slättens barn», af hvilka likväl de flesta egde så många gemensamma drag, att det ej är skäl att dröja vid andra än dem, som skilde sig från de vanliga.

Under general Duncans befäl utrustades en expedition, riktad mot trakterna kring Republikanfloden. Duncan var en glad och lustig officer och visste ingenting bättre än att få draga ut i härnad. Hans kamrater bland officerarne brukade berätta en historia om att han en gång blifvit träffad i hufvudet af en kanonkula. Den gjorde honom dock ej minsta men, utan studsade från hans tjocka skalle och dödade en af de mest segliffvade åsnorna i armén.

Det var kanske därför att pawnees talade så litet engelska och uttalade det lilla de kunde så illa, som general Duncan höll på att de för hvar gång skulle upprepa den engelska appellen, som kunde vara ungefär af följande lydelse: »Posten numro ett. Klockan nio. Allt väl». — De arma rödskinnens ansträngningar att lyda voro i hög grad löjliga och förde med sig så många svordomar och fula ord

— hvilka de uttalade märkvärdigt bra — att ordern togs tillbaka.

En eftermiddag redo major North och Will ett styckeföre den egentliga styrkan för att utvälja en lämplig lägerplats för natten. De stötte då på ett band af omkring femtio indianer och blefvo tvungna att vända tillbaka så fort hästarne kunde springa. Wills ridspö sköts ur handen på honom, dessutom fick han ett hål i hatten. När de kommo inom synhåll för truppafdelningens vaktpost, red major North rundt i en cirkel — en signal till pawnees att fienden var i närheten. Ögonblickligen bröto då pawnees leden och rusade om hvarandra till den hvite höfdingens undsättning. Det var nu fienden, som vände och tog till flykten, och den stannade ej förrän den ridit flera mil.

Trupperna togo reda på spåret följande dag och började en skarp jakt. När de passerade ett öfvergifvet indianläger, funno soldaterna där en gammal indian kvinna, som lemnats kvar att dö. Soldaterna byggde upp en liten koja åt henne, och hon fick till sig så pass stora matförråd, att de kunde antagas räcka, tills hon sjelf nådde indianernas paradiset, de sälla jaktmarkerna. Hon gjorde sig dock ingen brådska att förfoga sig till bestämmelseorten, och när trupperna på återvägen ånyo passerade platsen och funno henne vid lif, togo de henne med sig till fortet. Hon öfverlämnades sedermera åt höfdingen Fläckiga Svansen.

I september 1871 anlände general Sheridan jämte ett sällskap vänner till fortet för att deltaga i en stor jakt. Mellan honom och Will rådde varm vänskap, som egde bestånd ända till generalens död. Stora förberedelser vidtogos till denna jakt, och en kavalleristyrka sändes ut för att möta och eskortera de framstående gästerna, hvilka alla buro kända och värderade namn. När de anlände till fästningen, stod hela regementet uppställt till parad och mititärmusiken stämde upp en krigisk och eldande melodi. Härpå företog general Sheridan trupprevy.

Sheridan hade önskat, att Will skulle åtaga sig värfvet som ledare och spjäre under expeditionen. Ett hundra kavallerister under major Brown medsändes som eskort, och intendenturen hade händerna fulla. Åtskilliga vagnar med-togos också, till deras bekvämlighet, som möjligen kunde tröttna på att rida.

Det fanns öfverflöd på vildt, och sällan har väl en jaktutfärd varit så lyckad. Buffel, älg och rådjur funnos öfverallt, och för de jägare, som nu fingo sin första erfarenhet af lifvet i västern, voro präriehundarnes samhällen af det största intresse. De små gnagarnes »byar» kunna ofta vara af betydande utsträckning. De bestå af oräkneliga jordkulor, och marken är så undergräfd af gångar och ihåligheter, att det är farligt för hästarne att synnerligast efter mörkrets inbrott färdas i trakter, som hemsökas af de små skadedjuren. Framför ingången till hvarje håla är uppkastad en jordhög, ofta en half aln hög, och här sitta präriehundarne, som äro ytterst sällskapligt anlagda, på bakbenen och »prata» med hvarandra. Ugglor och så pass otrefliga snyltgäster som skallerormar dela

de underjordiska bostäderna med de rättmätiga egarne, och samtliga tyckas trifvas med hvarandra.

Sedan jaktsällskapet återvänt till Mc Pherson, förklarade alla jägarne, att Will var en riktig Nimrod, och han skördade många tacksägelser för sitt mästerliga ledande af expeditionen.

Samma vinter fick fortet besök af ännu förnämre gäster, hvilka likaledes kommo för att jaga — storfurst Alexis af Ryssland och hans vänner. Som många af mina läsare helt visst påminna sig, väckte denne furstes besök mycken förtjusning i landet. Östern hade firat honom med banketter, ända tills han fått mer än nog däraf, men lysande tillställningar med öfvermått af mat och dryck hållas af alla nationer, och storfursten önskade få se det vilda lifvet i Amerika, indianen i hans wigwam och präriens väldige konung inom hans egna landamären, icke att förglömma den tappra och härdiga befolkningen på gränsområdena, hvilken hvarken fruktade rödskinn eller vilddjur.

Storfursten hade jagat storsvildt på Himalaya, och hanvar en öfverlägsen skytt. General Sheridan stod i spetsen äfven för denna expedition, och liksom vid föregående tillfälle litade han på att Will skulle göra allt hvad han kunde för att väl organisera det hela. Min bror fick befallning att välja ut en lämplig lägerplats vid Röda Pilfloden, där vildt fanns i stora mängder, och att vidtaga alla nödiga åtgärder för det illustra jaktsällskapets trefnad och bekvämlighet. Som särskilda glansnummer å programmet, hvilka man ansåg skola bli både roande och lärerika för de långväga gästerna, föreslog general Sheridan en indiansk krigsdans och en indiansk buffeljakt.

Men för att kunna sätta i scen dessa förlustelser, måste ett besök afläggas hos Fläckiga Svansen, siouxindianernas höfding, hvarvid man måste öfvertala honom att taga med sig ett hundratal krigare. Det rådde vid denna tidpunkt fred mellan siouxstammen och regeringen och dans-idén tycktes icke omöjlig att sätta i verket. Men det var i alla fall för-enadt med ganska stor risk att aflägga ett besök hemma hos siouxstammen. Fläckiga Svansen själf tycktes uppriktigt önska hålla villkoren i det fredsfördrag, som ingåtts mellan hans folk och myndigheterna, men många af hans underlydande skulle ha föredragit Långhårige Höfdingens skalp framför fred under ett helt århundrade.

Will ordnade sin färd så, att han anlände till indianlägret i skymningen, och efter att ha bundit sin häst inne i en skogsdunge, svepte han hästens täcke tätt omkring sig, så att han i skumrasket mycket väl skulle ha kunnat tagas för en indian. Så kostymerad vandrade han in i byn och begaf sig raka vägen till Fläckiga Svansens residens.

Underhandlingen med det ryktbara rödskinnets förenklades i hög grad därigenom att lägret samtidigt hade besök af en viss Todd Rendall, en i dessa trakter väl bekant personlighet. Han biträdde nu som tolk. Den gamle höfdingen kände sig smickrad af inbjudningen och lofvade beredvilligt att han efter tio nätter från denna natt räknadt skulle medhundra krigare infinna sig vid den hvite mannens läger, som skulle uppslås vid den punkt, där allmänna landsvägen korsar Röda Pilfloden.

Som Fläckiga Svansen ej hyste någon större grad af förtroende till sina unga sprakfålar, behöll han Will i sin egen wigwam under natten. På morgonen kallade höfdingen samman hela lägret, presenterade sin gäst och frågade, om hans krigare kände honom.

— Det är Pa-has-ka, Långhårige höfdingen! svarades det.

Hvarpå Fläckiga Svansen meddelade sina män, att han ätit bröd med Långhårige Höfdingen och sålunda knutit en vänskapsförbindelse, hvars hädelse hans krigare icke skulle understå sig att kränka.

Därefter kunde Will känna sig fullständigt obesvärad, ehuru det omkring honom funnos många trumpna fysionomier. Rödskinnen hade länge traktat efter hans skalp, och det var icke så litet retsamt att ha den på så nära håll och dock så oåtkomlig.
STORFURST ALEXIS' JAKT.

ctratåg medförde storfurst Alexis och hans den 12 januari 1872. Will presenterades för celebre gästen af general Sheridan och fat-genast stort intresse för honom. Till sin je såg han, att äfven general Custer var med i sällskapet.

Will hade vidtagit alla anordningar och hade allting färdigt, när tåget ångade in. Så snart storfursten och hans svit ätit frukost, begåfvo de sig ut för att få sina hästar eller välja platser i vagnarna. Alla de ridande voro ordnade

efter rang. Will hade skickat en af sina vägvisare i förväg när han själf var tvungen att stanna efter för att se till, att ingenting lämnades ogjordt.

Just som man skulle begifva sig i väg, kom storfurstens adjutant fram till Will och sade, att herr Thompson ingen häst fått. — Hvilken Thompson? frågade Will. — Herr Frank Thompson, naturligtvis, storfurstens tågförare. Will genomögnade general Sheridan's förteckning på dem, hvilka skulle ha ridhästar, men fann icke herr Thompsons namn, och följaktligen hade icke någon häst beräknats åt honom. Nu voro goda råd dyra. Will själf red sin ryktbare stridshäst, Buck-skin Joe, hvilken hade ett föga tilltalande yttre. Han var till färgen gulgrå och såg allt annat än pigg ut, men han var känd öfver hela gränsområdet som den uthålligaste springare och den dugligaste buffeljägare som stod att finna. Will hade aldrig tillåtit någon annan rida denna häst, men som han icke hade någon extrahäst att tillgå, skaffade han sadel och betsel och sade herr Thompson, att han fick tillsvidare rida gamle Buckskin Joe.

Men denna häst tog sig så olika ut med de vackra djur, hvarmed återstoden af sällskapet försetts, att herr Thompson fann det ganska ohöfligt att bjuda honom på någonting så tarfligt. Han satte sig emellertid upp och Will bad honom följa efter, när han själf hade ett ärende till generalen. När herr Thompson red förbi de olika vagnarne, märkte han, hur körsvennerna pekade på honom, och troende, att kar-larne gjorde narr af honom, red han fram till en utaf dem, och frågade: — Rider jag inte hästen rätt? — Herr Thompson var eljest ganska stolt öfver sin förmåga som ryttare, och han var känd i Pennsylvanien som skicklig räffjägare.

Körsvennen svarade: — Jo, ni rider hästen alldeles rätt.

— I så fall, genmälde Thompson, måste det vara hästen ni gör narr af.

Körsvennen svarade: — Oöra narr af den hästen? Det kunde väl inte falla någon människa in?

— Nå men hvarför tittar man då så mycket på mig?

— Kors, är ni inte kungen?

— Kungen? Hvarför tar ni mig för kungen?

— Därför att ni rider den där hästen! Ni måtte inte riktigt veta hvad häst ni fått, tycks det! Den hästen sadlar och rider ingen mer än Buffalo Bill. När vi därför allesammans sågo er rida honom, trodde vi förstås, att ni var kungen. Ty den hästen, må ni veta, är Buckskin Joe.

Thompson hade under färden till fortet hört general Sheridan tala om Buckskin Joe och hur Buffalo Bill en gång ridit honom åttio mil, när indianerna voro efter honom. Thompson sade Will längre fram, att han växte flere alnar i höjd, när han fann, att han red präriens mest namnkunnige springare. Han galopperade genast i förväg för att hinna upp Will och tacka honom på det hjärtligaste för att han hedrat honom med tillåtelsen att rida en sådan häst. Will berättade då, att han ämnade låta storfursten fälla sin första buffel på Buckskin Joe. — Godt, svarade Thompson, då vill jag bedja er om en enda ynnest. Låt också mig döda en buffel på den här hästen! — Will svarade, att det skulle han med största nöje göra.

Buckskin Joe höljde sig också med ära under denna minnesvärda jakt, eftersom både storfursten af Ryssland och herr Frank Thompson, längre fram direktör för Pennsylvania-järnvägen, nedlade sin första buffel ridande på hans rygg, och min bror påstår sig ha gamle Joe att tacka för den vänskap för lifvet, som uppstod mellan honom själf och herr Thompson. Denna jakt var i alla afseenden lyckad, och ej en enda episod inträffade, egnad att skämma det goda intrycket.

Fläckiga Svansen höll sitt löfte. Han och hans hundra krigare infunno sig mycket riktigt, prunkande i hela glansen af krigstatuering, fransar och vajande plymer, och den krigsdans de utförde intresserade i hög grad storfursten och hans vänner. Indianernas underliga vridningar och grimaser, deras smygande gång och vilda hopp, deras afgrundslika tjut och lystringsrop — allt bildade både för öga och öra en sammanställning så rafflande och egendomlig i allt sitt ohyggliga barbari, att den sent torde glömmas. På de europeiska resenärerna verkade skådespelet mer pittoreskt än hemskt, men för de män, hvilka alltsedan sin första ungdom varit vana att

bekämpa rödskinden, var det sannerligen intet nöje att betrakta det. Därtill erinrades de alltför starkt om alla blodsutgjutelser och massmord under de gångna åren, och enhvar visste, att gräsligheterna dock icke tillhörde det förflutna i den meningen, att de icke när som helst kunde upprepas.

Efter uppvisningen i krigsdans följde indianernas buffeljakt, och nu kunde alla njuta af den skicklighet och den styrka, som utvecklades af de röde jägarne. En krigare vid namn Två lansar utförde en bedrift, som ingen annan nu lefvande indian förmådde göra efter, i det han slungade en pil tvärs igenom kroppen på en i full fart springande tjur.

General Sheridan ville gärna, att storfursten skulle få en så omfattande föreställning som möjligt om lifvet på gränstrakterna i den vilda västern, och när gästerna voro färdiga att åka till järnvägsstationen, uppmanade han Will att till deras uppbyggelse förevisa hur en diligens med sex hästar köres öfver Klippbergen.

Will blef förtjust öfver förslaget, och detsamma blef storfursten — i början, när han ännu hade föga begrepp om hvad som väntade honom. Storfursten och generalen sutto i en täckvagn, dragen af sex hästar, de uppmanades att väl trycka ned hatten på hufvudet och att af alla krafter hålla sig fast vid vagnssätena, och så klättrade Will upp på kuskbocken.

— Föreställen er nu, ropade han till sina passagerare, att femtio indianer äro efter oss!

Och så satte hästarne i väg med en knyck, som så när slungat de begge åkande herrarne ut på vägen.

De tre milen till stationen tillryggälades på precis tio minuter, och maken till skjuts har nog storfursten hvarken förr eller senare varit med om. Vagnen svängde och slingrade som ett fartyg för stormen, och ingen besättning har med större förtviflans styrka klängt sig fast vid lifbojarne än Wills passagerare vid sina sittplatser. Äfven om femtio lifslevande indianer tjutit bakom dem, skulle han ej ha flitigare använt piskan eller varit mera döf för sina arma passagerares stönanden och jämmerrop. När vagnen ändtligen stannade med en ny knyck, som kom tänderna att skallra i munnen på dem, och Will med sin slokiga hatt i handen öppnade vagnsdörren för att fråga, om hans kejserliga höghet haft roligt af färden, svarade storfursten med en ifver och hänförelse, som nästan forekommo litet misstänkta:— Jag ville inte ha gått miste om den för mycket godt —. men hällre än att vara med om den för andra gången far jag tillbaka hem till Ryssland öfver Alaska, simmar öfver Behrings sund och slutar min resa på en af edra amerikanska åsnor!

Denna färd bildade alltså afslutningen på en utflykt, med hvilken de förnäma resenärerna förklarade sig i hög grad belåtna. Storfursten bjöd in Will i sin enskilda järnvägsvagn, där han fick mottaga hela sällskapets tacksägelser för sitt nit och sin skicklighet som ledare af jaktpartierna. Han inbjöds också af storfursten att besöka denne i hans palats, om han någonsin gjorde en resa till Ryssland, och dessutom erhöll han en mängd dyrbara minnesgåfvor.

Den tiden hade Will visst ingen tanke på att fara öfver oceanen, men han beslöt sig för att åter besöka östern, dit han mer än en gång företagit resor för sitt nöjes skull.

Han gjorde sitt första uppehåll i Chicago, där han rönt stor gästfrihet af general Sheridan. Därifrån for han till Newyork, där han vänligt mottogs af James Oordon Ben-nett, Leonard och Lawrence Jerome, J. O. Heckscher och ännu andra, hvilka samtliga deltagit i fjorårets jagtutflykt. Äfven Ned Buntline bidrog på många sätt att göra hans vistelse i den stora staden angenäm. Denne författare hade utfört sin afsikt att skrifva en skildring af lifvet i västern med späjaren Cody som hjälte, och sedan resultatet blifvit dra-matiserad, vann det en lysande framgång å en af hufvud-stadens teatrar. Will bevistade en afton jämte åtskilliga af sina bekanta ett uppförande af pjesen, och inom kort lopp det en hviskning rundt hela salongen, att Buffalo Bill i egen person fanns med bland åskådarne. Det är ju brukligt att ropa fram författaren till ett teaterstycke, och utan tvifvel hade Buffalo Bills författare såsom rätt och billigt var åtskilliga gånger förut blifvit framkallad, men denna afton begärde publiken få se hjälten! Dessa framropningar, som gällde honom själf, blefvo för Will ett helt oväntadt intermezzo, men det fanns ingen annan råd än att bestiga scenen och i skenet från rampen taga emot en verklig storm af bifallsyttringar. Teaterdirektören, som likt de flesta af hans yrke var en mycket företagsam man, erbjöd Will 500 dollars i

veckan om han ville stanna kvar i Newyork och sjelf spela Buffalo Bills roll, men min bror tackade och afböjde anbudet.

Under sin vistelse i staden blef Will hedersgäst vid åtskilliga frukostar och middagar, som gåfvos af hans rika gynnare och vänner. Till en början fann han det ganska besvärligt att deltaga i alla dessa bjudningar, men han vande sig rätt snart vid de för honom högst förunderliga tider, då newyorkborna frukosterade, dinerade och superade. Känslan af de sällskapliga förpliktelser, hvori han råkat, vägde så tungt på hans sinne, att han beslöt att betala sin skuld genom en middag, vid hvilken han själf skulle vara värd. När han gjort ett öfverslag af sina kontanta tillgångar, fann han, att en summa af 50 dollars skulle kunna anslås till det lukulliska ändamålet. Naturligtvis skulle den mer än väl räcka att betala för allt hvad tio eller tolf män förmådde sätta i sig under en måltid.

— För resten, sade han till sig själf, gör det ingenting om hela summan stryker med! Vi lefva ju bara en gång!

Han skyndade genast till Delmonico, å hvilken ryktbara restaurant han efterhand åsamkat sig de ganska talrika skulder, hvilka han nu önskade gälda allesammans på en gång. Han beställde den finaste middag, som kunde fås för ett sällskap om tolf personer, och bestämde festen till aftonen omedelbart före hans afresa till västern. Gästerna inbjödos med några hjärtliga ord. Hans vänner hade bemött honom med så mycken älskvärdhet, och han ville nu visa dem, att mannen från västern ej blott förstår att uppskatta dylik, utan äfven att gengälda dem. . . .

Middagen blef lysande. Icke en enda af de inbjudne uraktlät att infinna sig. Stämningen blef snart högst animerad. Kvickheter och lustiga infall korsade hvarandra, och alltvar fröjd och gamman. Värden kände sig både belåten och stolt. Och morgonen därpå steg han med en obesvårad rikemanssuppsyn fram till Delmonicos kassör och sade:

— Får jag be om min räkning!

När han fått den, stirrade han på den i flera minuter. Och småningom gick det upp för honom, att hans femtio dollars skulle nätt och jämt räcka att betala för hans eget kuvert. Han anförtrodde oss sedermera, att denna lilla pappersremsa förfärat honom vida mer än utsikten att nödgas strida ensam mot ett helt band siouxindianer skulle ha gjort.

Den naive och omisstänksamme Will! Det var, hvilket han nu upptäckte, en oerhörd skilnad mellan en middag hos Delmonico och en middag på prärien. Till den ena måste jordens alla väderstreck förse matsedeln, till den andra behöfver man endast ett uns bly och några nypor krut, några risknippor och en tändsticka.

Men aldrig i världen skulle det gå an att låta restau-rantkassören misstänka, att den generöse värden från kvällen förut stod helt förbluffad öfver räkningen. Han bad därför, att notan skulle skickas hem till honom på hans hotell, och själf gick han ut i friska luften för att hämta efter andan.

Det fanns blott en enda människa i Newyork, som han kände, att han kunde vända sig till i denna kinkiga belägenhet, och det var Ned Buntline. Den som kunde hitta på de mest invecklade romanintriger och rädda sina personager ur de besvärligaste situationer, skulle helt visst vara i stånd att finna någon utväg ur ett relativt så lindrigt bryderi som en värdshusräkning. Och Wills förtroende till vännens stora uppfinningsförmåga kom håller icke på skam. Den hotande finansiela kraschen afvärjdes lyckligen — men hur det egentligen gick till, vet jag ännu i denna dag icke.

En af de förnämsta anledningarne till att Will besökte östern, var den, att han länge önskat söka upp våra enda lefvande anhöriga på mammas sida — öfverste Henry Ouss med familj, i Westchester, Pennsylvanien. Min mors syster, som gift sig med denne man, fanns ej mer i lifvet, och vi hade aldrig någonsin råkat vare sig honom eller någon af hans släkt. Ned Buntline ledsagade Will på hans resa till Westchester.

Litet hvar har nog erfarit hvad det vill säga att inne i en främmande salong vänta på släktingar, som man aldrig sett och om hvilkas personlighet man endast kunnat göra sig de mest obestämda föreställningar. Hurudant skall

mottagandet bli? Skall det bli frimodigt och hjärtligt, eller tveksamt och reserveradt?

Under de få minuter, som följde, sedan Will lämnat sitt och Buntlines kort till betjänten, önskade min bror nästan att den eleganta salongen skulle kunna förvandlas till västerns prärie. Men plötsligt visade sig mellan dörrens portiärer en den mest förtjusande flicka hans ögon någonsin skådat, och hon åtföljdes af en elegant och förbindlig äldre herre. Det var kusin Lizzie och onkel Henry. Det fanns intet tvifvel om arten af välkomsthelsningen, den var ytterst hjärtlig, och Will hade allt nöje af sitt besök hos släktingarne. För sin kusin kände han genast från första ögonblicket den varmaste tillgifvenhet. Den kärlek han hyst till sin mor — den renaste och starkaste känsla, hvaraf han varit mäktig — gick i arf på denna vackra och själfulla flicka.

>WILLS ERFARENHETER SOM SKÅDEPELARE.

är Will återkommit till Fort Mc Pherson, blef han tvungen att genast draga ut för att bestraffa de indianer som under hans frånvaro ofredat stationen och röfvat bort ett ganska stort antal hästar. Kapten Meinhold och löjtnant Lawson förde befälet öfver den utsända truppen. Will tjänstgjorde som spjäre och hade en medhjälpare vid namn T. B. Omohun-dro, bättre känd under sitt binamn Texas Jack.

Det dröjde ej länge, innan Will fann indianspår, och åtföljd af sex man begaf han sig vidare för att uppsöka rödskinnens läger. De hade endast hunnit ett kort stycke inåt skogen, då de fingo sikte på en liten flock indianer, hvars hästar gingo och betade. Indianerna voro tretton — ett olyckligt antal — och Will fruktade, att de genast skulle upptäcka spjärene, om dessa sökte återvända till hufvudkvarteret. Sina ledsagare behöfde han endast fråga, för att finna dem villiga att följa hvarthän han ginge före, och de smögo sig försiktigt i riktning mot indianlägret.

I rätta ögonblicket störtade sig de sju öfver de intet ondt anande indianerna, som ilade till sina hästar och började strida. Men gevärsskotten lockade kapten Meinhold till platsen, och när indianerna sågo förstärkning nalkas, vände de och flydde. Sex af dem lågo kvar döda på platsen, och nästan alla de stulna hästarne kommo tillrätta. En soldatdödades, och detta var ett af de få tillfällen, då äfven Will blef sårad.

Ännu en gång kallades den rörlige och mångsidige slättens son att utföra en för honom alldeles ny roll. När han hösten 1872 återvände från en långvarig spjäreferd, fann han, att hans vänner uppställt honom som kandidat för tju-gusjette valkretsens i Nebraska. Han hade aldrig egnat politiken någon allvarligare tanke och hyste ganska grundade tvifvel rörande sin lämplighet som lagstiftare. Icke desto mindre blef han vald med en för honom mycket smickrande majoritet. Han egde nu rätt att lägga epitetet »välboren» till sitt namn, och längre fram ersattes detta epitet af »öfverste»

— en titel som han förvärfvade sig medan han tillhörde Nebraskas landtvärn och som han påstår mycket bättre visar hän i den riktning, där hans egentliga begåfning ligger.

I olikhet med sin far hade Will hvarken smak för politik eller för politiska utmärkelser, (ag erinrar mig särskildt ett svar — så karakteristiskt för mannen själf — som han en gång gaf några vänner, hvilka yrkade på, att han skulle gifva sig in på den politiska skådebanan. — Nej, sade han, politiken är mig alldeles för invecklad. Jag tror, att jag skulle reda mig bra i hvilken strid som helst, där det går ärligt till, men i politiken tyckes man mig aldrig gå raka vägar, aldrig ha blanka vapen. Tack skall ni ha, go' vänner, men jag måste absolut vägra att slå in på en stråt, som jag vet är bevuxen med mer tistlar och törnen än vägen, som jag hittills följt på prärien.

Under tiden hade Ned Buntline gått och hvälfat en högtflygande plan. Han hade icke kunnat glömma, hur präktig Will tagit sig ut, när han framme i rampskenet på teatern i Newyork tog emot publikens hyllning, och han trodde fullt och fast, att min bror skulle samla en stor förmögenhet, om han blott ville egna sig åt skådespelaryrket. Buntline beslöt sig för att skrifva ett drama benämndt »Spjären från prärien», hvari Will skulle spela titelrollen och lysa som en stjärna af

Westmore, Buffalo Bill. 15första ordningen. Det lockbete han höll fram var att hela pjesen skulle sammansättas af scener från gränstrakterna, hvilka ej blott skulle roa allmänheten, utan äfven verka instruktivt.

Lockbetet föreföll ganska frestande och sväljdes också till slut. Men det uppsattes som villkor att Vilde Bill och

Texas Jack först måste förmås att medverka i företaget. Will telegraferade till sina begge vänner, att han behöfde deras hjälp i ett viktigt »affärsföretag», och själf for han till Chicago för att möta dem. Han förstod mycket väl, att om han endast låtit undfalla sig ett ord om »affärsföretagets» verkliga beskaffenhet, skulle ingendera ha infunnit sig. För öfrigt litade han på Ned Buntlines öfvertalningsförmåga, som var ovanligt väl utvecklad.

Ännu hade det aldrig händt, att Vilde Bill och Texas Jack vägrat följa, där Will gått före, och en vacker dag infunno sig alla tre i Palmer House i Chicago för att få tala med öfverste Judson — Ned Buntlines mera officiella namn

Den ryktbare författaren förmådde knappast styra sin glädje. Alla tre präriemännen voro ståtliga och välvuxna och egde någonting i utseendet, som ovillkorligen frapperade. Helt visst hade de åtskilligt att lära i fråga om scenisk konst, men deras oerfarenhet och bristande vana skulle nog mer än väl uppvägas af deras rykte och personliga yttre samt kännedomen om, att de på scenen utförde trogna efterbildningar af hvad som ofta för dem varit bister verklighet. — Skjuten inte, pojkar! började Will, när samtalet inledts. — Jag undrar, Judson, om det inte är så godt att du säger dem, hvad det är vi vilja, fortfor han, efter att förgäfvets ha försökt finna någon diplomatisk förklaring.

Buntline kastade sig in i ämnet med ifver och hänförelse, men han lyckades icke smitta Vilde Bill och Texas Jack, hvilka sågo ut som om de i hvarje ögonblick kunnat gripa sina slokhattar och ge sig i väg tillbaka till prärien. Men Will gaf icke tappt så lätt. — Vi komma helt visst att bli s4enrika på kuppen, sade han. — Ni kunna ju åtminstone försöka tillsvidare.

Resultatet af en lång rådplägning blef att späjarne motvilligt samtyckte till att åtminstone våga ett försök. Will ut-fäste ett bestämdt villkor.

— Om indianerna börja bråka, sade han, så måste vi få permission att fara tillbaka och återställa lugnet.

— Oodt, gossar, sade Buntline, det skall sättas i kontraktet. Och bli ni kallade tillbaka till våren för att strida mot rödskinnen, följer jag med er.

Detta svar höjde författaren betydligt i späjarnes aktning. Pjesen skrefs ihop på fyra timmar — de flesta af västerns dramatiska författare vilja ha på sig åtminstone en vecka — och späjarne-aktörerna fingo sina roller. Så engagerade Buntline ett sällskap, som skulle spela birollerne, och pjesen annonserades vidt och bredt.

När den kritiska premiaraften var inne, kunde icke någon af späjarne en rad af sin roll, men hvar och en hade erfarit alla de vexlande symptom af rampfeber, som äro kända inom yrket. Buntline hade antydtt för dem möjligheten af någonting dylikt, men ingen hade gjort sig en, om ock aflägsen föreställning, om det tillstånd af ohygglig ängslan, dit en olycklig skådespelare kan försättas vid åsynen af några hundra oförargliga människor framför en teatterridå. Det skulle icke ha varit till någon nytta att säga dem — som sanningen är — att många gamla rutinerade skådespelare få anfall af rampfeber likaväl som den blygaste debutant. Alla tre förklarade, att de hellre ville stå ansikte mot ansikte med ett band krigstatuerade indianer eller häjda en hjord flyende bufflar, än träda inför den hyggliga och beskedliga publik, som satt och väntade på den stundande konstnjutningen.

Likt de flesta amatörer envisades de med att kika genom titthålen i ridån, hvilket än mera ökade deras nervositet, och om de icke ständigt haft efter sig den vältalige öfverstejud-son, som erinrade dem om att också han skulle taga del i pjesen, är det mer än troligt, att de vid första lägliga tillfälle skulle ha »smitit» ut bakvägen och köpt direkt järnvägsbiljett till västern.

Omsider gick ridån upp, och publiken applåderade uppmuntrande, då tre darrande, sex fot långa individer, klädda i bockskinn, gjorde sin första tafatta bugning invid rampen.

Jag har redan sagt, att Will icke kunde en rad af sin roll, och han gjorde det lika litet när stunden var inne, då han skulle hålla sitt inledningstal. Han hade flitigt läst öfver det, men nu var det som bortblåst — han visste hvarken ut eller in.

— Tydligen behöfver han litet tid på sig för att hämta sig, tänkte Buntline, som äfven han befann sig på scenen.

Och han kastade vårdslöst fram frågan:

— Nå, hvad har du haft för dig på sista tiden, Bill?

Detta gaf »Späjaren från prärien» en ingifvelse. När

han låtit blicken fara öfver åskådarraderna, hade han i en af logerna känt igen en mycket rik herre vid namn Milligan, åt hvilken han en gång ledt en stor jakt nära Fort Mc Pher-son. Expeditionen hade skildrats af Chicagotidningarne, och de olika händelserna voro väl bekanta.

— Jag har varit ute och jagat med Milligan, svarade Will, och hela teatern brast i skratt.

Milligan var mycket populär, men hade varit föremål för otaliga skämt på grund af sin påstådda oöfvervinnerliga skräck för indianer. De handklappningar och skrattsalvor, som hälsade infallet, ingaf aktören i fråga betydligt mera själförtro-ende, men själförtroende båtår föga, när man glömt hvart-enda ord af sin roll. Och skådespelsförfattaren började få klart för sig, att han skulle bli tvungen att laga ihop en annan pjäs i stället för den, som stod annonserad på affischerna. Och hvad mera var — han måste improvisera den nu genast på stående fot.

— Nå, berätta oss då litet om det, Bill, sade han, och sufflören stönade nere i sin lucka. Ett af nöjena i den vilda västerns gränstrakter består i att berätta historier omkring lägerelden. Gäller någon för att vara duglig i striden, kan man också vara säker på, att han är en god berättare. Will kände sig genast märkvärdigt obesvärad och började med egna ord skildra, hur det gått till vid Milligans jakt. Att han berättade roligt, det intygades af de många applådsalvorna. Sufflören, som besjälades af den lofvärda afsikten att låta den till aftonen annonserade pjesen gå af stapeln, sökte om och omigen att ge Will någon passande replik, men alla försök i den vägen tjänade till intet.

Dialogen under föreställningen måste ha varit minst sagdt egendomlig. Hvarken Texas Jack eller Vilde Bill kom på hela kvällen åt att säga en rad af sina respektive roller. Men i indianscenerna skördade äfven de sin rika andel af bifallet; här fanns »arbete» som man icke behöft med svett och möda plugga utantill, och de röda fiendeskarorna led ett gräsligt nederlag.

När allt kom omkring fyllde dock pjesen sina upphofs-mäns förväntningar. I konstnärligt afseende — nåja, kritiken skämtade ganska mycket med den olycklige författaren. Yrkes-aktörerna i truppen hade spelat sina roller oklanderligt, och lustigt nog berörde kritiken med mycket mild hand späjarne. Men kritiken kunde icke rätt gärna veta, att scenens tre förnämsta prydnader själfva skarfvat ihop sin dialog; syndabocken blef stackars Ned Buntline, och han gjordes till föremål för mycket spott och spe. Det hade sports, att stycket skrifvits ihop på fyra timmar, och en tidning undrade med fin sarkasm, när den omnämde detta faktum, hvad författaren hållit på med hela den tiden. Buntline själf hade spelat en äfventyrare vid namn Oale Durg, som drabbades af döden i andra akten, och en annan tidning yttrade på tal härom, att det skulle varit en lycklig slump, om döden inträffat, innan pjesen skrifvits. Ett tredje kvickhufvud skref om pjesen, att den kunde börjas i midten och spelas åt hvilketdera hållet som hälst, fram- eller baklänges, resultatet skulle ändå bli detsamma.

Men ovet i tidningarne utesluter inte framgång i verkligheten. En mängd teaterdirektörer erbjödo sig att taga hand om truppen, och andra bådo om att bli upptagna i företaget som kompanjoner. Det kom den dag, då Ned Buntline öfverlägset småleende studerade kritikerna i bladen, och än en gång besannade sig det gamla ordstäfvet: skrattar bäst som skrattar sist!

Späjarne öfvervunno snart sin rampfeber; i sinom tid lärde de sig också sina roller och gjorde ärligt hvad på dem ankom för att göra pjesen lika lyckad i »konstnärligt» afseende som den var det finansiellt. Från Chicago reste truppen till S:t Louis, därifrån till Cincinnati och andra stora städer, och öfverallt samlade den utsålda hus och skördade lifligt bifall.

När säsongen afslöts, i Boston, och Will hade gjort sina förberedelser för att återvända till Nebraska, infann sig hos honom en engelsman vid namn Midley och anhöll, att späjaren ville bli ledare af en stor jakt- och

förströelsefärd genom trakterna västerut. Den erbjudna betalningen var frikostig — tusen dollar i månaden och allting fritt — och Will mottog anbudet. Sommaren tillbrakte han med sina vanliga sysselsättningar, och den följande vintern återupptog han sin »stjärnturné.» Vilde Bill och Texas Jack samtyckte åter att lämna honom sin »artistiska» medverkan, men säsongen numro två visade sig alltför provfande för Bills tålmod, och han försökte bryta det kontrakt han undertecknat för spelåret. Direktören vägrade naturligtvis att släppa honom, men Vilde Bill fick dock nys om att truppen under vissa omständigheter alls ingenting skulle ha emot att bli honom kvitt.

Redan samma afton satte han sin plan i verkställighet genom att aflossa sitt med löst krut laddade gevär så nära intill de på scenen liggande döda indianernas ben, att de häpna rödskinnen kommo till lif igen med vida mer realistiska tjut än de, som beledsagat deras död. Detta var en liten manöver, hvarpå det icke fanns minsta häntydan i rollen, och medan publiken fann skämtet ytterst nöjsamt, uppskattades det icke alls af direktören eller de medspelande.

Will utsågs att göra den vårdslöse indiandräparen föreställningar. Men Vilde Bill svarade lugnt, att han »inte gjort någon något illa», och fortsatte med sitt oskyldiga tidsfördrif.

Man tog då sin tillflykt till strängare mått och steg. Det sades honom, att han antingen fick sluta upp med att skjuta på indianerna, sedan de redan voro döda, eller och finge han lämna truppen. Detta var just hvad Vilde Bill hoppats på, och när ridån gick upp för nästa föreställning, sågs han sitta nere bland publiken, för första gången njutande af pjesen alltsedan han haft befattning därmed.

Will hyste mycken medkänsla för sin forne »medspelare» men han hade en plikt att fylla och försökte ärligt öfvertala den uppstudsige aktören att återvända till truppen. Men alla öfvertalningsförsök strandade, så att kontraktet upp-häfdes och Vilde Bill återvände till sina älskade prärier.

Nästa säsong flyttade Will sin familj till Rochester och bildade ett eget teatersällskap. Men det var alltför mycken förkonstling och onatur förenad med lifvet på scenen, för att det skulle passa den, som varit van vid den kärfva verkligheten, och för att en smula råda bot på detta, förenade han med sitt sällskap en trupp verkliga indianer. Säsongen 1875 — 76 inleddes på det mest lysande sätt; sällskapet spelade för öfverfulla hus, och det ekonomiska resultatet blef utmärkt godt.

En afton i april, då säsongen närmade sig sitt slut, räckte man honom ett telegram, just som han skulle till att träda in på scenen. Det var från hans hustru och kallade honom till Rochester, till sin ende sons, Kit Carsons sjukläger. Han rådgjorde med sin direktör, och man gjorde upp, att han skulle taga sig ledigt efter första akten, så att han skulle hinna med tåget.

Första akten var svår att spela till slut, men publiken anade föga, att skådespelarens hjärta snördes samman af fruktan och ångest. Han hann med tåget, och direktören, John Burke, som äfven var en rutinerad skådespelare, öfver-tog hans roll.

Det var en tung och dyster färd till Rochester, uppfylld af de sorgligaste aningar, mellan hvilka trängde sig fram hågkomsterna af hvarje händelse i denna lilla varelses lif, som nu hotades af döden.

Kit var ett vackert barn, med markerade anletsdrag och lockigt hår. Hans mor klädde honom alltid i de finaste dräkter, och ett band zigenare, som icke kunnat motstå dessa förenade lockelser, hade sommaren förut röfvat bort honom. Men Kit var en späjares son, och hans ögon voro skarpa. Han gaf akt på den stig, som zigenarbandet följde, smög sig från dem vid första tillfälle och återkom lyckligt hem. Och i det han kom tultande in i den snyftande familjekretsen, ropade han: — Jag tom tillbata igen, mamma — inte dåta!

Och trots sin ängslan måste Will småle vid minnet af den säsong, då hans lille son regelbundet besökte teatern. Den lille mannen föcstod, att det viktigaste med en teaterföreställning — ur direktörens synpunkt sedt — var fullt hus. Han satt och gaf akt på med den största spänning hur bän-karne småningom besattes, och i samma stund som ridån gick upp och fadern visade sig på scenen, satte han sina små hopkrökta händer för munnen och ropade från sin loge:

— Mycket folk i afton, pappa! — Publiken lärde sig vänta på och finna nöje uti detta lilla förspel mellan far och son. Sedan han gjort undan sin plikt, satte sig Kit åter ned och gick helt och hållet upp i hvad han såg och hörde på scenen.

När Will anlände till Rochester, fann han sin son ännu vid lif, men läkekonsten förmådde ingenting mera. Han förtärdes af en brinnande feber, men han var ännu vid medvetande, och de små armarna lyftes gladt för att lindas kring faderns hals. Så låg han hela den följande dagen och in emot af-tonen, men omsider kom slutet, och Will drabbades af en af de stora sorgerna i sitt lif.

Han hade hyst ömma förhoppningar, byggt lysande luftslott för sin son, och nu lågo de alla i grus. Hans egna gossårs drömmar och hugskott, närda af spåmannens förutsägelse, hade tagit fastare form, när hans egen gosse föddts. Det skulle kunna bli Kits framtida öde att väljas till Förenta staternas president — hans eget var det icke. Nu hade både fruktan och hopp svunnit hän tillsammans, drömmens sköra väfnad var söndersliten.

Lille Kit bäddades till ro på Mount Hopekyrkogården, den 24 april 1876. Han är ej död, han sofver; han är icke förlorad, han har gått förut. Han har gått för att bistå vår mor i det värf, hon icke hann fylla här på jorden — att rikta mot himlen deras ögon, som voro henne kära i lifvet.

FÖRENTA STATERNAS INDIANSKA POLITIK.

t. /c^fcSför den sörjande, tyste fadern var det väl, att { BiÄJKfi teatersäsongen led emot sitt slut. Flärden och

* gyckelspelet på scenen voro honom mera mot-t bjudande än någonsin, när han kom tillbaka till

* TM “T” sitt sällskap med sinnet ännu uppfyllt af sin djupa sorg. Han spelade hvarje afton för öfverfulla hus, men man såg tydligt, att hans hjärta icke var med. Ett bref från öfverste Mills, som underrättade honom om att hans tjänster behöfdes i hären, kom som en verklig befrielse. Han inställde de få återstående föreställningarne och upplöste sitt sällskap med en frikostig godtgörelse åt medlemmarne.

Detta var på våren det år, då hundraårsfesten inföll. Det har också kallats »Custeråret», ty under den sommaren stupade den tappra generalen och hans hjältemodiga trehundra i den ojämna striden med Sittande Tjuren och hans krigare.

Sittande Tjuren var en af de dugligaste höfdingar och stridsmän, som Siouxstammen någonsin frambrakt. Sitt namn fick han däraf, att en gång, då han skjutit en buffel, hoppade han upp grensle på den för att få den, och den sårade tjuren reste sig på bakkroppen med indianen på sin rygg. Han förenade indianernas medfödda slughet med den kloka beräkningsförmåga, som skapar en stor fältherre, och hans duglighet som ledare och befälhafvare erkändes såväl af hvitesom indianer. Han måste under alla förhållanden betraktas som en farlig man, och nu hade de oförrätter hans folk lidit väckt till lif hela den för indianrasen utmärkande grymheten, hätskheten och törsten efter hämd.

Siouxupproret 1876 hade likt de flesta föregående och efterföljande indiankrig sin grund i en orättvisa, begången af Förenta staternas regering, och en kränkning af genom fördrag fastslagna rättigheter.

År 1868 hade ett fördrag ingåtts med siouxstammen, hvarigenom landområdena kring Svarta kullarna förklarades uteslutande tillhöra indianerna, och de hvite männen förbjödos att där nedslå sina bopålar. År 1874 hittades på territoriet guld, och den vanliga guldfebern åstadkom en mass-invandring af hvite på indianskt område.

Siouxstammen kände naturligtvis förtrytelse öfver detta intrång, och i stället för att söka blidka de förfördelade, hvarigenom en kompromiss kunnat uppnås, sände regeringen general Custer till Svarta kullarne med order att skrämma indianerna till underdånighet. Men Custer var för klok och egde för stor kännedom om indiannaturen för att följa dessa instruktioner efter bokstafven. Under skydd af en flagga, som förkunnade vapenstillestånd, anordnades en gemensam rådpläging. Vid denna sammankomst utdelades kaffe, socker och skinka bland indianerna, och tillika med dessa trefliga ting gaf Custer en del goda råd. De senare gingo ut på att det skulle lända till siouxindianernas fördel, om de tilläte guldgräfvarne slå sig ned i landet. Kaffet, sockret och skinkan togs med god smak emot af Lo, men ingen nation, stam eller individ alltsedan världens skapelse har någonsin varit särskildt trakterad af goda råd. De voro bortkastade på Lo. Han tog emot dem med sådan likgiltig uppsyn och stoisk tystnad, att general Custer alls icke vågade hoppas, att han ernått sitt syftemål.

År 1875 skickades general Crook till Svarta kullarne för att på ett temligen komediartadt sätt betyga regeringens ön-skan, att det gamla goda förhållandet måtte ega bestånd. Men detta förde ingen bakom ljuset, allra minst indianerna. I augusti utstakades stadsplanen till Custer City, och inom två veckor räknade det nya samhället 600 personer. General Crook dref på ett ostentativt sätt bort invånarne — och när han triumferande tågade ut genom ena ändan af staden, drog befolkningen åter in genom den andra.

Följden af dessa upprepade löftesbrott var oundviklig, öfver allt grepo sioux till vapen. Underligt nog som det tyckes för den, hvilken icke närmare satt sig in uti regeringens egendomliga indianska politik, hade man med frikostiga händer delat ut eldvapen bland indianerna. Regeringens indianska politik, i koncentrerad form, var helt enkelt den att förse den röde mannen med största möjliga förråd af gevär och patroner och sedan bjuda honom en förträfflig anledning att göra bruk af dem mot de hvite. Under maj, juni och juli detta år hade siouxindianerna erhållit 1,120 re-mington- och winchestergevär samt 13,000 lådor patentammunition. Under senare delen af detta samma år erhöilo de ytterligare åtskilliga tusental uppsättningar vapen och mer än en million lådor ammunition, och under de tre föregående åren hade de likaledes regelbundet försetts med vapen. Sioux-upproret 1876 blef dyrbart för staten. Man behöfver icke gå långt för att finna förklaringen.

Will förmodade, att han skulle komma att förena sig med general Crook, men när han anländt till Chicago, fann han, att general Carr alltjämt kommenderade Femte kavalleriet och hade sändt en anhållan, att Will måtte vända tillbaka till sitt gamla regemente. Carr befann sig i Cheyenne, och dit skyndade Will genast. Han möttes vid stationen af kapten Charles King, den välbekante författaren, hvilken sedermera tjänade som brigadgeneral vid Manila. När de begge redo in i lägret, höjdes ropet: Här kommer Buffalo Bill! — Tre skallande »hurra!» uttryckte truppernas förtjusning öfver att han kommit åter till sina gamla kamrater, och Will varlika glad och belåten som de. Han blef nu utnämnd till vägvisare och anförare för spjäarne, och regementet fortsatte till Laramie. Därifrån beordrades det till trakterna kring Svarta kullarne, och general Carr ersattes af öfverste Merritt.

När underrättelsen om Custers och hans hjeltemodiga trehundra krigares undergång nådde hufvudarmén, beredde man sig att tåga mot indianerna med en samlad styrka. Den 17 juli fingo Sittande Tjurens skaror förstärkning af 800 sioux-indianer, som ryckte an söderifrån, och det gällde nu att söka hindra dessa begge fientliga afdelningar från att råkas. Under en af de talrika skärmytslingar, som egde rum mellan de egentliga drabbningarna, föreföll en mera ovanlig episod

— en utmaning till envig. En krigare, hvars prydnader och hufvudbetäckning förkunnade, att han var en höfding, red fram i fronten och ropade på sitt eget språk, hvilket Will förstod:

— Jag känner dig, Pa-has-ka! Kom och strid med mig, om du är villig att strida!

Will red då fram femtio alnar, och indianen närmade sig lika mycket. De begge gevären knallade, och indianens häst föll. Men i samma ögonblick snubblade Wills häst öfver en grop i marken och kastade af sin ryttare. De begge duellanterna voro ögonblickligen på fötter och stodo nu midt emot hvarandra på ett afstånd af icke mer än tjugo steg. De sköto åter samtidigt, och indianen föll ned död, medan Will förblef oskadd.

När enviget var slut, störtade ett par hundra krigare fram för att återhämta höfdingens lik och hämnas hans död. Öfverste Merritt skickade ut ett kompani soldater till Wills undsättning och befalde därefter, att hela regementet skulle rycka an. När soldaterna kommo tågande, svängde Will indianens hufvudskål och hårprydnad, som han tagit, och ropade: — Första skalpen för Custer!

Indianerna gjorde segt motstånd, men när de funno detta gagnlöst, började de återtåg och fortsatte detta en sträckaaf trettiofem mil. Will fick veta, att höfdingen, som han dödat, burit namnet »Gula Handen». Han var son till »Rifna Näsan», en af Cheyennestammens äldste och mäktigaste medlemmar. Denne gamle höfding erbjöd Will fyra mulåsnor, om han ville lämna tillbaka de prydnader, som den unge krigaren burit och som segraren bemäktigat sig, men Will gick ej in på hans anhållan, ehuru han nog eljest hyste medkänsla för stackars gamla »Rifna Näsan».

Någon annan större drabbning kom det aldrig till, men Will gjorde god tjänst i sin egenskap af spjäre. Mången

lång och vansklig färd företog han sålunda, och ofta befordrade han depescher, som ingen annan vågade åtaga sig. När han förvissat sig om, att det egentliga kriget var slut, steg han i september ombord på ångaren »Fjärran västern» och reste nedåt Missouri.

Borta i de östra staterna intresserade man sig i hög grad för de spännande händelserna i gränstrakterna, och Will kom på den idén att bearbeta episoderna från siouxkriget för scenen. Efter sin återkomst till Rochester beställde han en pjäs, bygd på ämnet i fråga, bildade en teatertrupp och inledde sin säsong. Dessförinnan hade han som hastigast aflagt ett besök å siouxområdet och förmått ett antal indianer af denna stam att spela med i hans pjäs.

De röde männen behöfde icke anstränga sig så mycket som på sin tid Vilde Bill och Texas Jack. Hvad man fordrade af dem, var endast att de gjorde precis hvad som föll dem in. Deras åliggande var att prestera den nödiga »lokalfärgen», uppföra en krigsdans, deltaga i en skärmytsling eller visa några andra, speciellt indianska konster.

Vid slutet af detta spelår köpte Will ett stort landområde nära Norra Plattefloden och anlade en rancho för boskapsskötsel. Han egde redan förut en sådan ett stycke längre norrut, i kompanjonskap med major North. Vänskapen mellan dessa begge hade stegrats alltjämt sedan deras första sammanträffande tio år förut. Denna nya landtgård är Wills stolthet. Han har ökat dess ytområde, ända tills den nu omfattar 7,000 acres *, och han har bragt dess naturliga hjälpkällor till den största grad af utveckling. 2,500 acres äro planterade med majs och 2,500 besådda med korn. Hvad som särskildt fängslar alla besökande är en lummig park, där det finns en mängd rådjur och unga bufflar. Nära parken ligger en vacker insjö. Midt på det vidsträckta området står den pittoreska byggnad, som är känd under namnet »Spjärens ro» (Scout's Rest Ranch), och som, sedd från kullarne, ter sig som ett gammalt slott.

Denna landtgård är ett af de härligaste ställen man kan tänka sig, och den är för öfrigt ett stycke åskådningsmaterial i fråga om hvad vetenskaplig forskning och härpå fotade experiment i förening med ihärdighet och tålmod kunna uträtta. Plattedalen utgjorde en del af det område, som fordom med orätt kallades den stora amerikanska öken. Det var en allmänt utbredd föreställning, ehuru den sedermera visade sig vara ohållbar, att brist på fuktighet var orsaken till bristen på växtlighet. Men Will trodde hela tiden på Nebraska som framtidslandet. Han anlade bevattningsdiken på sin landtgård, träd planterades, och man hoppades att de med denna goda vattentillgång skulle spira upp likt ogräs. Fåfängt hopp! Nu fanns det vatten öfverallt, men ej ett enda träd ville växa.

Will reste på besök till sitt gamla hem i Kansas, och åsynen af de höga, ståtliga träden väckte hos honom lusten att föra några dylika prydnader med sig till sin landtgård i Nebraska.

— Jag vore färdig att ge femhundra dollars för hvarje sådant träd jag hade i Nebraska, sade han.

Eggad af dylika uttalanden började Wills svåger, herr Goodman, som var godsets förvaltare, att göra en del undersökningar och experiment. Det dröjde ej länge, innan han

- En acre == 0,82 sv. tunnland.kommit underfund med hvad som fattades jordmånen, och när han väl hunnit så långt, var den återstående hälften af problemet löst.

En indiansk sägen täljer, att denna del af vårt land fordom var en väldig insjö. Ganska mycket talar för riktigheten häraf. Jordskorpan öfverallt har en tjocklek af endast en till tre fot, sedan kommer hårda klippgrunden. Öfverallt kan man erhålla vatten genom att genomgräfvat det tunna jordlagret och borra i klippan. Landet fick sitt rykte för att vara en öken ej genom bristen på fuktighet, utan genom bristen på jord. Inne i dalsänkorna mellan bergen, där ett tjockare lager af mylla sköljts ned från de ofvanför belägna sluttningar och hopat sig, kan man anträffa de härligaste grönskande lunder, och öarne ute i Plattefloden voro bevuxna af tät grönska. Men öfverallt annorstädes utbredde sig ett trädöst ökenlandskap.

Man är ännu ej på det klara med hur förvandlingen från sjö till slättland försiggått. Den hållbaraste teorien tycks vara den, att klippgrunden är en alkalisk aflagring, hvars dimensioner efterhand ökats. Öfver den har den ständigt fläktande prärievinden sållat sitt bidrag af dam, och regnet har spolat ned mylla från kullar och åsar. Under loppet af oräkneliga år har klippformationen utbredt sig öfver hela den vattentäckta ytan, gytta har lagrat sig däröfver,

frön ha grott och spirat upp därur, elfgräset (*Sesleria dactyloides*) och malörten ha börjat växa, och de stånd, som hvarje år vissnat ned och förmulnat, ha ökat det ständigt tjocknande lagret af matjord.

Sedan Goodman utforskat jordmånens hemlighet, egnade han sig åt studiet af trädslag. Han införde mest arter, försedda med rötter, hvilka mera grenade sig utåt sidorna än sträckte sig nedåt djupet, ty det var ju att antaga, att dessa skulle trifyas bäst i den grunda jorden. Han experimenterade, misslyckades och försökte igen. Men den som arbetar tråget och ihärdigt, behöfver sällan gå miste om sin mödas

Westmore, Buffalo Bill. 16lön. Slutligen kunde han i likhet med forntidens forskare utropa: — Hevrek! Jag har funnit det! — Inom kort hade han hela ranchons område genomdraget af rader af högresta popplar och lummiga lönnar jämte en del andra trädslag. Landtgården liknade en oas i öknen, och alla grannarne sökte utforska den mystiska hemlighet, som åstadkommit en så underbar förvandling.

Landsvägarne på Norra Platte-området äro nu kantade af präktiga träd, och ännu rikare och frodigare äro planteringarne å egendomarne i trakten. Men det är min brors rancho, »Späjärens ro», som den kallas, hvilken med stolthet utpekas för de resande på Union Pacific-järnvägen.

LITTERÄRA SYSSELSÄTTNINGAR.

et var under denna period af sitt lif, som min bror gjorde sina första vittra försök. Som läsaren redan sett, hade hans skolundervisning blifvit ganska försummad, och när han skulle underteckna det första kontraktet med sin teaterdirektör, fällde han det yttrandet, att han använde geväret med vida större lätthet än pennan. Ett lif af ständig verksamhet inom de oroliga gränsområdena lämnar icke mycken tid öfrig för själfstudium, och föga underligt var det därför, att den första kortare skildringen, som Will skref för offentligheten, var mycket bristfällig hvad kommatering och användandet af stora bokstäfver angår. Man fäste hans uppmärksamhet på dessa felaktigheter, men lifvet i västern hade höjt honom öfver dylik »småaktighet».

— Lifvet är för kort, sade han, för att man skall öda bort tiden med att skriva stora bokstäfver, när små duga lika bra! Och hvad kommateringen angår — om inte mina läsare ha så pass mycket förstånd, att de hämta andan utan de där små prickarne och strecken i texten, så rår jag inte för, om de läsa sig andlösa.

Men trots skämtet var det karakteristiskt för honom, att när han börjat på med någonting, så ville han göra det bra. Han hade nu tid att bedrifva studier på egen hand, och han gjorde detta med så god framgång, att han snart kunde sända sina förläggare ett prydligt manuskript, gram-matikaliskt och ordentligt stafvad, med stora bokstäfver och komma på rätta ställen! Förläggarne uppskattade också förbättringen, ehuru de med mycket nöje tagit emot hans litterära alster äfven i deras ursprunglighetstillstånd, och de betalade goda honorar.

Vår författare kunde aldrig förmå sig att skriva någonting annat än lifliga verklighetsbilder från prärien och gränslanden. Och för att ändock då och då ge en smaklig munsbitt åt den del af den stora allmänheten, som fordrar ständigt »spännande» lektyr, nedlät han sig understundom till att genom öfverdrift något höja effekten. När han en gång sände en skildring till förläggaren, skref han:

— Tyvärr har jag varit tvungen att ljuga alldeles förskräckligt i den här historien. Min hjälte har på ett enda härnadståg dödat flere indianer än jag i hela mitt lif. Men det måtte visst vara det, som väntas i skildringar från prärien. Tycker ni emellertid, att man handskas för vårdslöst med revolver och Bowieknif, så kan ni ju, hvarhållt ni tycker, skära bort ett »banesår» eller »en dödande kula».

Till och med denna skildring, hvilken den med gräns-lifvet förtrogne måste medge är väl starkt »färglagd», stod långt tillbaka för de sensationela, bloddrypande historier, som vanligen skrefvos, och den offentliggjordes alldeles i samma skick som författaren lämnat den ifrån sig.

Under sommaren 1877 besökte jag våra släktingar i Westchester, Pensylvanien. Min man hade före sin död förlorat hela sin förmögenhet, och jag nödgades vända mig till min bror för att få hjälp. För att tillmöteskomma en vidt och bredt uttryckt önskan, skref Will den sommaren sin själfbiografi. Den kom ut i Hartford, Connecticut, och jag, som blott längtade efter att få någonting att göra, åtog mig försäljningen af boken i staten Ohio. Såsom kringresande agent tillbragte jag en del af sommaren där. Men jag trött-nåde snart på detta slags affärslif, öfverlämnade försäljningen i andra händer och reste för att hälsa på Will i hans nya hem på Norra Platte-

området, där det just då uppehöll sig en mängd andra gäster.

Utom sin boskaps-rancho egde Will äfven en annan landtgård vid Dismal River (Dystra floden) sextiofem mil norrut, straxt invid Dakota-gränsen. En dag sade han till oss:

— Ledsamt nog måste jag på några dagar lämna er åt er själfva, jag är tvungen att kila upp ett tag till min rancho vid Dismal River.

Icke sedan vår färd till Kansas under barndomsåren hade jag varit med om lägerlif under bar himmel, och den tiden hade jag nästan varit för ung för att rätt sätta värde därpå. Den första erfarenheten hade dock efterlämnat en liflig önskan att få försöka det på nytt.

— Låt oss alla få följa med dig, Will, ropade jag.

Vi kunna tälta ute i fria luften.

Våra vänner instämde i förslaget, och Will samtyckte genast.

— Det finns alldeles ingenting som hindrar, om ni ha lust, sade han beredvilligt.

Han egde en mängd åkdon af olika slag och förstod att inrätta det praktiskt och bekvämt åt oss alla. Min svägerska och de begge små flickorna, Arta och Orra, åkte i en lätt öppen vagn. Det fanns för resten täckta vagnar, trillor och en mängd andra åkdon att fortskaffa de inbjudna gästerna uti. Flere framstående jordegare i trakten uppmanades att förena sig med vårt sällskap, och när vi ändtligen alla voro i ordning, var vårt antal tjugufem.

Will tog med sig en proviantmästare och skaffade väldiga förråd, af sedda för den materiella förplägnaden. Han visste af långvarig erfarenhet, att en utfärd i skog och mark utan fullt upp med mat och dryck sällan kan anses riktigt lyckad.

Allesammans utom Will voro vi ute endast för nöjesskull, och vi njöto i fulla drag af den första dagens färd på tjugufem mil. När vi blickade omkring oss på de vilda och för oss hittills okända naturscenerierna, medan läger slogs för natten, förde Will sällskapets damer fram till ett träd och sade:

— Ni äro de första hvita kvinnor, hvilkas fötter trampat denna mark. Skären edra namn här, och låtom oss fira tilldragelsen!

Efter en skön natts hvila och en riklig frukost anträdde vi ånyo vid allra bästa lynne färden, och snart hade vi hunnit långt in i bärgstrakten..

Den som aldrig sett dessa egendomliga formationer, är knappast i stånd att göra sig ett begrepp om dem. Å ömse sidor, så långt ögat kunde nå, sträckte sig kullarnes oändliga våglinier likt dyningar på oceanen, och på dem spirar ingen växtlighet utom buffelgräs, malört och kaktus, med frodig blom, men taggig.

Den följande dagen färdades jag till häst jämte Will och några andra medlemmar af sällskapet, öfver en oaflätlig följd af kullar och dalar; vi redo uppför en sluttning och nedför dess motsatta sida endast för att mötas af en ny kulle. Vi som redo höllo oss en smula före sällskapet i vagnarna.

Från toppen af en kulle mönstrade Will landskapet med sin fältkikare, hvarvid han anmärkte, att en rådjursflock gått samma väg som vi och att vi skulle få färskt vildt till middagen. Han bad oss rida ned i dalgången och vänta där, så att vi ej skulle skrämma de skygga djuren, medan han själf fortsatte ett stycke uppför nästa kulle och stannade så att han skulle kunna taga godt sikte på det första, som komme inom håll. En ung hind kom snart hoppande, och Will höjde geväret mot skuldran. Men till vår stora öfver-raskning sänkte han det genast åter i stället för att skjuta. Ännu en hind skuttade förbi, innan han sköt, och när detlilla djuret föll, redo vi fram till Will och började skämta och göra narr utaf honom. En af herrarne sade:

— Man har svårt att tro, att man är i sällskap med Amerikas styfvaste mästerskytt, när man ser honom låta två rådjur springa förbi, innan han skjuter något.

Men Will svarade ej ett ord på allt vårt skämt och gyckel, och i det jag drog mig till minnes historien jag hört i min barndom om hans nervositet, då han skulle fälla sitt första villebråd, undrade jag, om det var möjligt att han efter så många år fått ännu en dylik attack. Rådjuret lämnades åt proviantmästaren, och så redo vi vidare.

— Will, hur var det egentligen fatt med dig nyss? frågade jag honom, då vi befunno oss på tu man hand. — Hvarför sköt du inte det där första rådjuret? Fick du ett nytt anfall af nervositet, som du en gång hade som ung pojke?

Han red vidare under några ögonblick utan att svara och gjorde mig därpå motfrågan:

— Har du någonsin sett in i ett rådjurs ögon? — När jag svarade nej, fortfor han:

— Hvar och en har sin svaga punkt — för mig är det rådjursögon. Jag vill inte du skall säga någonting därom till dina vänner, ty de skulle skratta än värre än nyss, men faktum är, att jag ännu aldrig varit i stånd att skjuta ett rådjur, om det sett mig in i ögonen. Med en buffel, en björn eller en indian är det helt annorlunda. Men ett rådjur har ögon som ett förtroendefullt barn, milda, ömma och tillitsfulla. Man skall ha ett hjärta af sten för att kunna skjuta ett rådjur, om man mött den blicken. Det första, som kom sättande utför backen, tittade rakt på mig, jag lät det springa förbi och såg ej på det andra, förrän jag var säker på, att jag ej mer kunde möta dess blick.

Han tycktes smått generad öfver sin ömsinhet, men för mig var detta en af de många små episoder, som uppenbarade en sida af hans natur, den det vilda prärielifvet ej förmått fördärfva. Will beräknade, att vi skulle hinna fram till vår bestämmelseort på tredje dagens afton, och vid middagstiden sade han, att han gjorde bäst i att rida i förväg och bebåda vår ankomst. Ty den man, som hade uppsikt öfver ranchon, hade sin hustru hos sig, och hon skulle antagligen bli föga belåten öfver att behöfva göra i ordning kvällsvard åt så många människor, utan att vara underrättad därom på förhand.

Syster Julias son, Will Goodman, en femton års gosse, befann sig med i sällskapet, och han erbjöd sig att bli kurir.

— Är du säker på att du känner vägen? frågade hans morbror.

— Ja bevars, blef det tillitsfulla svaret, som du vet, onkel, har jag förut färdats den här vägen med dig, och jag vet precis hur jag skall rida.

— Godt, säg mig då, hur du tänker rida.

Unge Will beskref riktningen så noggrannt, att hans morbror ansåg, att han mycket väl kunde ge sig af, och gossen trafvade i väg, viktig och belåten.

Det var långt lidit på eftermiddagen, när vi kommo fram till ranchon, och förvaltaren hälsade oss med ett förvånadt:

— Ser man på! Hvad skall detta betyda?

— Visste ni inte, att vi voro att vänta? frågade Will hastigt. — Har inte Will Goodman varit här?

Förvaltaren skakade på hufvudet och svarade:

— Honom har jag inte sett, herr Cody, sedan han var här sista gången tillsammans med er.

— Nå, han kommer väl, sade Will lugnt, men jag märkte en skymt af oro i rösten. — Gån nu in i huset och gören er hemmastadda, fortfor han. — Men det dröjer förstås en stund, innan kvällsvarden kan bli i ordning för så pass många gäster.

Vi stego in i huset, men han stannade kvar utanför. Jag såg honom ställa sig högst uppe på stättan, hvilken tjänade som grind, och noggrannt betrakta de närmaste kul-larna genom sin kikare. Ej en skymt sågs af Will junior, så att förvaltaren fick order att sända ut fem eller sex man i olika riktningar för att söka efter gossen. Medan de skyndade åstad, stod Will kvar uppe på stättan, alltjämt spjåande bortåt prärien och då och då farande med fingrarne genom håret öfver pannan — en åtbörd, som var karakteristisk för honom, när han var orolig eller

bekymrad.

I den tanken, att jag kanske kunde lugna honom, gick jag ut och sade honom några skämtsamt förebrående ord för hvad jag i mitt oförstånd ansåg vara onödig ängslan från hans sida. Det var ju omöjligt för Will att länge taga fel om vägen, tyckte jag — utan att det minsta veta hvad jag talade om.

— Se bara hur fri och vid utsikten här är, sade jag.

— Det är ju någonting helt annat än att gå och famla i villande skogen.

Will gaf mig en lugnt pröfvande och medlidsam blick.

— Oå in igen till de andra, Nelly, sade han med en skymt af otålighet, du talar som den blinde om färgen.

Detta var sannt nog, men när jag lydigt gick tillbaka in i huset, framhöll jag åter som min uppfattning, att man visst icke behöfde vara ängslig för att gossen ej ännu var kommen. Det skulle ju vara mycket svårt, förklarade jag, att förvilla sig, när synkretsen var så vidsträckt, som den var från toppen af en af dessa låga kullar.

— Men antag, sade någon i sällskapet, att vi befinna oss nere i dalsänkan mellan kullarne — hur går det då?

Detta ledde till en liflig diskussion om faran att gå vilse å dessa oändliga och ständigt likformiga sträckor af kuperad mark, och midt under samtalet inträdde Will, nu åter lugn och belåten.

— Allt är som sig bör, sade han, jag ser nu pojken, som är på väg hitåt.

Vi samlade oss alla kring stättan och upptäckte en rörlig svart punkt på afstånd. Oenom kikaren kunde man urskilja, att det var den försenade kuriren. Sedan bådo vi Will afgöra den fråga som diskuterats.

— Mina damer och herrar, svarade han med eftertryck, om någon af er förrirat sig bland dessa kullar, och ett helt regemente sändes ut för att söka efter er, så äro utsikterna tio mot en, att ni skulle svälta ihjäl, minst sagdt, innan man hittade er.

Att med lätthet och utan misstag finna vägen mellan dessa i oändlighet fortlöpande och till utseendet absolut lika kullar är en färdighet, som indianen eger, men få äro de hvite män, som förmå efterlikna honom. Jag fick sedermera veta, att det räknades som en af Wills mest framstående spä-jareegenskaper, att han var fullt lokaliserad inne bland prä-riehafvets stelnade vågkammar.

När den saknade omsider anlände, bestormade man honom naturligtvis med frågor, och han berättade då, att han ridit 8—10 mil, innan han upptäckte, att han ej var på rätta stråten.

— Jag trodde, att jag var förlorad, sade han, men sedan jag närmare tänkt efter, fann jag, att jag hade en enda utväg till räddning, nämligen att vända och följa mina egna spår. Märkena efter min hästs hofvar ledde mig tillbaka till utgångspunkten, och edra spår voro ännu så färska, att jag sedan inte hade någon vidare svårighet.

— Mycket bra, sade Will och klappade gossen på axeln.

— Mycket bra! Du brås ändå en smula på släkten Cody, det märks!

Nästa dag tillbraktes med att bese landtgården, och dagen därpå besökte vi, på Wills uppmaning, ett ställe, som han kallat »Gudarnes trädgård». Vår omtänksamme värd hade sändt ut folk från gården för att ställa allt i ordning för vårt mottagande, och vi blefvo verkligen så öfverraskade och förtjusta, som han någonsin kunnat önska. En öppen plats vid flodstranden var full af höga, ståtliga träd och lummiga buskar, tyngda af frukt och blom, och fåglar i allafärger hade byggt bon och sjöngo omkring oss. Det var ett paradys i miniatyr midt i denna tröstlösa öken af stråft gräs och dyster grå malört. Sträckorna mellan träden voro betäckta med frodigt grönt gräs, och i en af dessa naturliga löfsalar med dess mjuka matta hade arbetarna efter Wills anvisning satt in en mängd bänkar och bord af konstmässigt böjda trädgrenar. Härinne åto vi vår frukost och njöto af omgifningen i fulla drag.

Som det var föga troligt, att damerna i sällskapet någonsin mer komme att besöka denna plats, där den låg så aflägsen från all civilisation, å den ännu så länge totalt obebyggda delen af västerns prärier, beslöts det att vi skulle närmare utforska den. Man skulle ju möjligen kunna finna någonting, som vore lämpligt att taga med som

souvenir.

Vi hade icke gått långt, då vi funno oss utanför Eden och inne i den ödemark, som omgaf lustgården. Men det var denna ödemark, som bjöd på vårt stora fynd. På en enstaka kulle stod ett ensamt, högvuxet träd, och mellan dess öfversta grenar hvilade någonting, som såg ut som ett stort underligt bylte. Så snart vår inbillningskraft börjat arbeta, blef byltet någon präriebandits gömda skatt, och medan två af oss damer gingo tillbaka för att underrätta herrarne, stannade vi andra kvar för att bevaka skatten uppe i träd-topparne. Will kom tillsammans med de andra, och när vi pekade på den förmenta kistan med guld och diamanter, drog han på munnen och sade, att tyvärr måste han krossa de förhoppningar, som damerna byggt på byltet i trädet. Hvad de stodo och tittade upp på, var ingenting af pen-ningevärde — det var en afliden indians öppna graf, förlagd upp till trädkronan på den ensliga kullen.

När vi, ganska bestörta, vandrade tillbaka, fingo vi höra berättas om denna, kanske den mest egendomliga af den röde mannens vidskepliga plägseder.

När någon stor höfding, som särskildt utmärkt sig på krigsstråten, stupar på slagfältet utan att samtidigt förloraskalpen, betraktas han som särskildt gynnad af den Store anden. En dylik krigare anses då värdig en i ordets egentliga bemärkelse mera upphöjd graf än moder jorden. Han svepes följaktligen i sin skrud af skynten och mantlar, och fullt krigstatuerad och plymbeprydd, med vapnen vid sidan, hissas han upp i toppen på det högsta trädet i grannskapet, och den heliga platsen får icke beträdas under ett visst antal månskiften. Vid slutet af denna period utsändas kunskapare för att taga reda på om stoftet rubbats ur sitt läge eller på annat sätt störts. Om så icke är fallet, anses den aflidne ha blifvit höfding i andevärlden, och från de sälla jaktmarkerna öfvervakar han och för till säker seger de krigare, som stodo under hans anförarskap i den synliga världen. —

Vi sade med saknad farväl till den idylliska tillflyktsorten och sågo oss många gånger om efter den, medan vi vandrade genom ödemarken, som utbredde sig mellan den och landtgården. Här tillbrakte vi ännu en natt, och så anträdde vi hemfärden. Den korta vistelsen i dessa ensliga och fridfulla nejder hade varit en obeskrifligt angenäm erfarenhet, som för många af oss haft helt och hållet nyhetens behag, medan den skänkt oss alla omvexling och trefligt kamratskap. —

Samtidigt med teatersäsongens öppnande återvände Will till scenen, och hans skådespelarelif fortfor ytterligare fem år. Som aktör förvärfvade han sig ett visst slags rutin, som ock vann erkännande. Han spelade i hvarje större stad i Förenta staterna, ständigt för fulla hus, och han mottogs öfverallt med hänförelse. Det kunde ej råda något tvifvel angående den pekuniära framgången, äfven om man egde rätt att kritisera den rent artistiska sidan af hans prestationer. Det var hans personlighet och hans ryktbarhet, som intresserade åskådarne. De väntade icke att få se sir Henry Ir-vings konst, och de fingo den förvisso icke håller.

Will hade aldrig själf något nöje af detta skede af sin lefnadsbana; han fann sig däri helt enkelt därför att det varden väg, på hvilken han slutligen kunde nå ett visst, efter-längtdadt mål. Han hade ej glömt sin dröm från gossåren

— sin plan att en gång kunna visa fram för världen en utställning, afsedd att gifva en fullt verklighetstrogen bild af lifvet i den fjärran västern, skildrande dess faror, umbäranden och strapatser likaväl som dess enbart pittoreska sidor. Hans första teatersäsong hade klargjort för honom hur gynnsamt en dylik utställning skulle bli mottagen, och hans länge närda önskan började omsider taga fastare konturer. Men han visste, att det skulle komma att behövas ett ofantligt rörelsekapital, och för att få ihop denna summa lefde han många år i rampljusens på en gång lockande och gäckande sken.

Jag satt med i salongen på en teater i Leavenworth under ett af hans sista uppträdanden — ett, då han spelade en svärmande ungersvens roll emot en tärna, som åtminstone skulle gälla för att vara fager. När ridån föll för sista gången, gick jag tillsammans med några andra in bakom scenen och lyckönskade premieraktören till hans utmärkta spel.

— O, Nellie, stönade han, tala aldrig därom! Om himlen' förlåter mig denna dårskap, lofvar jag att lämna den för

alltid, bara säsongen är öfver!

Så tänkte och tyckte han om scenen, för så vidt han hade någonting därmed att skaffa. Han kände sig som fisken på landbacken. Den matta kopian af en kärf verklighet och de låtsade farorna, som han trotsat i deras rätta gestalt, kunde ej annat än förefalla tomma och löjliga för den, hvilken själf upplefvat det, som här fördes fram i en omgifning af oäkta glitter och målad papp. DEN RÖDE MANNENS PARADIS.

led min bror åter en svår förlust genom a dottern Orras död. Enligt hennes egen begrofs Orras stoft i Rochester, å den Mount Hope (Hoppets bärg) kyrkogården, an af lille Kit Carson.

Men sorgen har ofta glädjen i spåren, och sommaren omedelbart före Wills sista teatersäsong blef minnesvärd för honom. Den betecknade födelsen af ännu en liten dotter, som döptes till Irma. Denna dotter är sin fars ögonsten; henne skänker han all den ömhet, som tillkommer henne, och hon omstrålas af glansen från minnet af de begge andra späda, som lämnat jordelifvet.

Det var också under detta år, 1882, som Will gjorde sitt första besök i dalen vid Big Horn (stora flodkrökningen). Han hade ofta befarit utkanterna af detta område och af indianer och djurfångare hört otroliga historier om dess skönhet och talrika under, men ännu återstod för honom att själf utforska det. Redan under hans första tid som pony-express-ryttare hade California Joe berättat för honom den första historia han hört om detta hemlighetsfulla förlofvade land, och år 1875, när han förde befälet öfver en stor skara ara-pahoeindianer, som fått tillåtelse att lämna sitt anvisade område för att deltaga i en stor jakt, skaffade han sig närmare och utförligare underrättelser. Will hörde från enskildt håll, att några af indianerna skulle vara missnöjda och måhända ämnade göra ett rym-ningsförsök, men huru noggrannt han än gaf akt på dem, tycktes dock allt tyda på, att de voro alltigenom belåtna. Det fanns godt om vildt, vädret var vackert, och intet såg ut att fattas i den röde mannens lycka.

Men en natt vid midnattstid väcktes Will af en indiansk spårfinnare, som meddelade honom, att en skara på ett par hundra arapahoindianer gifvit sig i väg för ungefär två timmar sedan och styrt kosan norrut. Indianens rådslag, synnerligast när det gäller regeringen, äro som oftast absolut oransakliga, och öppenhjärtighet hör icke till hans dygder. Man vet hvad han ämnar göra — sedan han redan gjort det. Den röde mannen bör utan tvifvel räknas till de ting, som icke äro hvad de synas.

Förföljelse sattes genast i gång, och hela flocken uppstudsiga indianer fördes tillbaka utan blodsutgjutelse. En af dem, en helt ung krigare, kom till Wills tält för att bedja om tobak. Indianen har, som alla väl veta, hvilka kommit i beröring med honom, ingen svårighet att förena tiggeri med sin medfödda stolta värdighet. Att arbeta kan vara under denna värdighet, men att tigga är någonting helt annat, och ofta hvilar det den kostligaste högdragenhet öfver hans tiggeri. I detta afseende är han icke olik somliga af sina hvita bröder.

Will gaf den unge höfdingen den så lifligt åtrådade tobaken och började därefter utfråga honom angående den tilltänkta rymningen.

— Inte kunnen I väl finna en härligare plats än denna? sade han. — Floderna äro fulla af fisk, betet är präktigt, vildt finnes här i öfverflöd, och vädret är vackert. Hvad mera kunnen I önska?

Indianen rätade sig i hela sin längd. Det kom lif i hans ansikte, och ögonen voro fulla af längtan, när han genom tolken svarade:

— Landet norrut och västerut är ymnighetens land. Där blir buffeln större och hans hud mörkare. Där komma buyu (antiloperna) i hela hjordar, medan de här äro endast få. Där är marken öfverallt bevuxen med det korta, krusiga gräs, som våra ponies tycka om. Där växa de vilda plommonen, som ätas af vårt folk både sommar och vinter. Där äro den Store medicinmannens, Tel-ya-ki-ys, källor. Att bada i dem skänker nytt lif, att dricka ur dem helar hvarje kroppsligt ondt.

I bärgen på andra sidan Blåvattensfloden finns guld och silfver, de metaller dem den hvite mannen älskar. Där bor örnen, hvars fjädrar indianen måste ha för att kunna göra den hufvudbonad han bär i kriget. Och där lyser

alltid solen.

Det är den röde mannens Ijis (himmel). Mitt hjärta längtar och ropar därefter. Mina bröder äro icke glada i sin håg, när de äro borta från Eithity Tugala.

Indianen lade händerna i kors öfver bröstet, och hans ögon blickade längtansfullt mot det land, hvars härligheter han så färgrikt skildrade; sedan vände han och vandrade sorgsen bort. Den hvite mannens makt och myndighet utestängde honom från detta jordiska paradiset. Will fick efter ytterligare förfrågningar veta, att Eithity Tugale var indianernas namn på Big Horn Basin (området kring stora flodkröken).

Sommaren 1882 lämnade Wills forskningsexpedition vag-narne i Cheyenne och fortsatte därifrån med hästar och packåsnor. Wills ögon blefvo inflammerade; han blef tvungen att bära bindel för dem och nödgades öfverlämna ledningen af expeditionen åt en man känd under namnet »Reddy». I flere dagar färdades han med förbundna ögon, och fastän inflammationen småningom gaf med sig, tog han icke bort bandaget förrän man kommit fram till Big Horn Basin. Resenärerna hade gjort halt för att äta middag och hvila, och Reddy frågade, om ej Will skulle kunna våga taga bort bandaget på en stund från de sjuka ögonen. Han tillade, att han trodde det skulle roa Will att »en smula titta sig omkring»

Westmore, Buffalo Bill. 17Bort togs bandaget, och jag anför här Wills egna ord för att skildra den tafla, som mötte hans öfverraskade blick:

— Till höger om mig sträckte sig en skyhög kedja af snöhöljda bärg, här och där splittrade till minareter, obelisker och spiror. Mellan mig och denna rad af trotsiga giganter förkunnade en lång, oregelbunden linie af ståtliga popplar, att en flod slingrade sig fram. Den regnbågsfärgade mattan under mig bestod af oräkneliga lysande vilda blommor; den utbredde sig åt alla håll omkring mig och sluttade sakta ned mot floden. Villebråd af alla slag lekte och tumlade omkring på gräsvalLEN, och grannt skimrande fåglar flaxade däröfver. Det var en anblick, som ingen dödlig kan tillfyllest beskrifva. I ett sådant ögonblick ser människan, hon må nu tillhöra hvad trosbekännelse som helst, världsalltets mäktige frambringare afspeglad i naturens skönhet, och samtidigt varseblifver hon sin egen litenhet. Jag kunde ej få fram ett ord, så genomträngd af vördnad kände jag mig; här betraktade jag i sanning ett af naturens mästerverk.

Och genast vände min tanke tillbaka till min sorgsne Arapahoevän från 1875. Han hade icke öfverdrjfvit, han hade snarare varit för måttlig i sitt beröm. Han talade om landet som Ijis, den röde mannens himmel. Jag betraktade det då, och gör så ännu, som den tacksamma mänsklighetens Mecca .. .

Väster om Big Horn Basin reser sig det s. k. Hårda bärget tvärbrant öfver Shoshonefloden. Det är sammansatt af gräsbevuxna sluttningar och djupa klyfter; lodräta klippor i hvarje färgskiftning höja sig här och där, klädda med en ständigt grönskande växtlighet. På andra sidan detta bärg, långt i fjärran, aftecknar sig Taffelbergets mäktiga gråhvita hjässa mot himlen. Fem mil åt sydväst draga sig bärgen en smula tillbaka från floden, och blott Slottsklippan höjer sig i ensligt majestät från dess strand. Som dess namn anger, liknar den nästan ett slott, med torn, spiror, bastioner och burspråk. Utsikten åt väster är storslagen, men den vackraste taf-lan har man söderut. Här löpa Carterbärgets långsträckta åsar, och de gräsbevuxna sluttningarne lämna ypperligt bete åt de rådjur, antiloper och bärgfår, som förekomma i stora mängder i dessa af naturen gynnade nejder. Det växer också vacker skog på de skrofliga branterna; tandade, pittoreska klippformationer ses åt alla håll, och otaliga källsprång bjuda sin svalkande och vederkvickande dryck.

Det är bland kullarne, hvilka i mjuka våglinier smyga sig intill bergskedjans fot, som Will valt ut platsen för sin framtida ständiga bostad. Här finnas många små sjöar, af hvilka två blifvit uppkallade efter hans döttrar, Irma och Arta. Här eger han en rancho om 40,000 acres. De begge nyss-nämnda sjöarne ligga i denna trakt, och nära intill dem ämnar Will uppföra en ståtlig byggnad. För honom är här, som han redan yttrat, mänsklighetens stora vallfartsort, och dit hastar han i samma stund han blir fri från plikter och förbindelser. I dessa förtrollade nejder glömmar han då en tid bortåt lifvets bördor och ansvar.

En egendomlig sägen berättas om en af de sjöar, som ligga vid utkanten af denna dal. Den är helt liten — en half

engelsk mil lång och en fjerdedels bred — men dess djup kan icke lodas. Den kantas och beskuggas af vackra, resliga furor, asp och björk, och dess vatten är rent och iskallt året om. Det är äfven hälsobringande och hittills så godt som okänt för de hvite männen. Will hörde sagan om sjön berättas af en gammal Cheyennekrigare.

— Det var plägsed inom min stam, sade indianen, att samlas rundt denna sjö en gång hvarje månad, vid midnattstid, när månen stod i sitt fyller. Strax efter midnatt sköt en kanot, full med aflidna Cheyenneindianers vålnader, ut från östra sidan af sjön och for snabbt öfver till västra stranden; där försvann den plötsligt.

Aldrig förnams ett ord eller ett ljud från vålnaderna ibåten. De sutto tysta och stela och skötte endast sina åror. Alla försök att få ett ord af dem voro fruktlösa.

Men så tydligt sågos kanoten och männen däruti, att krigarnes anletsdrag med lätthet urskildes och vänner och anhöriga kändes igen.

I många år, så lyder sagan, företogs denna roddfärd regelbundet en gång i månaden, alltid från östra till västra stranden af sjön. År 1876 upphörde den plötsligt, och indianerna blefvo helt förfärade. En del af dem slog läger vid sjöns strand, och vakter utsattes för hvarje natt. Man tänkte sig nämligen, att de roende vålnaderna ändrat tiden för sin färd. Men under tre hela månader sågs icke en skynt vare sig af kanot eller roddare, och detta betraktades som ett tecken, förebådande olycka.

På en rådpläging, hållen af stammens medicinmän, höfdingar och siare, kom man till det resultatet, att den spöklika roddfärden varit ett tecken från den store Anden. Kanoten hade ju farit från öster till väster — samma riktning, som den röde mannen ständigt följt. Vålnaderna hade ut-sändts från de sälla jaktmarkerna för att ge stammen ett tecken, att den skulle flytta längre västerut, och tecknets plötsliga försvinnande måste betyda, att rasen snart skulle utslockna.

En gång, när Will stod vid randen af denna sjö, kom en siouxindian fram till honom. Denne man var ovanligt intelligent och höll på, att hans barn skulle få uppfostran. Han sände sina begge söner till Carlisle, och själf gjorde han sig all möda för att sätta sig in i den hvite mannens kristna tro, ehuru han alltjämt hängde fast vid sina egna gamla vilda plägseder och vidskepliga föreställningar. Kort innan han talade med Will hade stora skaror indianer kommit tågande för att bevista en stor hemlig rådpläging, hvarmed sammanhängde en viss »spökdans» af religiös betydelse. Likt alla offerfester hos de vilda folkslagen beledsagades den af de gröfsta utsväfningar. Som man ej visste hvad för all-varligare händelser dessa stora sammankomster kunde draga med sig, sände presidenten på mångas begäran trupper för att skingra indianerna. Dessa gjorde motstånd, blod göts, och bland de fallne voro sönerna till den indian, som stod vid randen af söksjön.

— Det är skrifvet i den hvite mannens Stora bok, sade den gamle höfdingen till Will, att den Store anden — Nan-tan-in-chor — en gång skall återvända till jorden. De hvite männen i de stora byarna gå till sina rådplägningshus (kyrkor) och tala om den tid, då han kommer. Somliga nämna en tid, andra en annan, men de veta alla, att tiden kommer, ty så står skrifvet i den Stora boken. Det är de stora och goda bland de hvite männen, som gå till dessa rådplägningshus, och de, som icke gå, säga dock: »det är bra; vi tro som de tro; Han kommer». — Det är skrifvet i den hvite mannens Stora bok, att alla mänskliga varelser på jorden äro den ende Store andens barn. Han sörjer för och vårdar sig om dem. Allt hvad han begär i gengäld är att hans barn lyda honom, lefva i frid med hvarandra, att de icke döma hvarandra och att de icke stjäla eller dräpa. Har jag sagt rätt det som står i den hvite mannens bok?

Will böjde på hufvudet, något förvånad öfver den ton den gamle höfdingen anslagit. Den andre fortfor:

— Också den röde mannen har en Stor bok. Den har du aldrig sett, ingen hvit man har någonsin sett den; den är gömd här. — Han tryckte handen mot hjärtat. — Men begge böckerna lära precis samma saker. Hvad den Store anden säger till den hvite mannen, säger Nan-tan-in-chor till den röde mannen. Äfven vi gå in i våra rådplägningshus för att tala om det nya riket. Vi ha våra ceremonier, liksom den hvite mannen har sina. Den hvite mannen är högtidlig och dyster; den röde är lycklig och glad. Vi dansa och fröjdas, och då sänder den hvite mannen soldater för att skjuta ned oss. Är det deras Store Ande, som befaller dem göra detta? I den stora staden

(Washington) där jag har varit, finnes det en annan stor bok (förbunds författningen), som säger, att den hvite mannen icke skall göra intrång i någon annans religiösa frihet. Och likväl komma de till vårt land och döda oss, när vi visa vår glädje för Nan-tan-in-chor. Den hvite mannen är falsk. Jag vänder åter till mitt folk, till mina förfäders vanor och plägseder. Jag är en indian!

Den gamle höfdingen aflägsnade sig med långa steg, värdig och stolt som en röd caesar, och Will satt kvar ensam vid sjön, försänkt i djupa tankar. TURNÉ I STORBRITANNIEN.

et var ej förrän våren 1883, som Will blef i stånd att förverkliga sin länge närda plan — att för den stora allmänheten framlägga en verklighetsbild, som i glödande färger skildrade ej endast det vilda lifvet i den amerikanska västern, utan äfven själfva landets historia.

Han ville visa hur här lefdes, streds och dogs af indianer, nybyggare och soldater.

Hyddorna, som bilda indianbyn, krigsdansen, sången till den Store anden sådan den sjunges på prärierna, de ryktbara stammarnes uppkomst och undergång, soldaternas »framåt, marsch!» samt uppförandet af gränsforten, späjarnes och pelsjägarne lif, buffeljakt, de första nybyggarnes ankomst, deras långsamma, af faror uppfyllda färd i de täckta prärie-vagnarne öfver de vidsträckta, öde slätterna, Deadwood-dili-gensen och pony-expressen, skapandet af nybyggarsamhällen med den ständiga risken af mord, brand och förgörelse från indianernas sida, Förenta staternas kavalleri, som rycker an med fältropet: »död åt sioux!» — dessa äro de stora historiska taflorna från den vilda västern, alla verklighetstroga och bärande det värtaligaste vittnesbörd om mannamod och okuflig tappperhet.

Det var en präktig idé, som fått ett storartadt utförande, och den gjorde genast utomordentlig lycka. De spännandeäfventyren från lifvet i västern förfela aldrig att bringa sinnena i östern i svallning.

En utställning, som åskådliggjorde så mycket af det historiska och det pittoreska, som återuppväckte ett halft sekels förgättna eller halfförgättna tilldragelser, däraf de mest spännande och dramatiska, som någonsin timat i Amerikas historia, tilldrog sig naturligtvis hela landets intresse. Äfven de medverkande personerna voro historiska karaktärer — inga matta imitatorer, utan män med både mod och hjärta i bröstet, som själfva varit med om hvarenda detalj af det lif de skildrade.

Den första föreställningen gafs i maj 1883, i Omaha, Nebraska, den stat, som Will valt till sitt hem. Sedan dess har han besökt nära nog hvarenda större stad i den civiliserade världen, och hvad han bjuder har tagits i betraktande af oräkneliga tusenden — män, kvinnor och barn af hvarje nationalitet. Hans verk kommer att länge öfverlefva honom själf.

Ensam den »stora entrén» har aldrig förfelat att fångsla åskådarne. In komma i det vildaste galopp de indianska krigarne — Sioux, Arapahoe, Brulé och Cheyenne — alla i krigstatuering och med vajande plymer; tätt efter dem spränga mexikaner och cowboys, eggande hästarne till det mest hals-brytande lopp; så komma svartskäggiga kosacker från tsarens lätta kavalleri, mörkhyade araber på öknens fullblod, en af-delning af drottning Victorias lanciärer, krigare ur tyske kajsarens livvakt, jägare och kyrassierer från alla europeiska kavalleriregementen af rang, afdelningar från Förenta staternas kavalleri och artilleri, sydamerikanska gauchos, veteraner från Cuba, män från Porto Rico och Havaji, återigen präriens käcka söner, som visa, hur de vilda hästarne fångas på de stora slätterna i Texas och ridas in . . . Alla spränga de med lif och fart in på arenan, hvarje kompani åtföljdt af sin anförare och sin fana, och de ordna sig i en väldig fyrkant, som glimmar och lyser af färg. Så spelar musiken en ännu eldande melodi, och in galopperar ännu en häst, den vackraste af dem alla. På den sitter Buffalo Bill, och han tyglar sin springare med den underbara ledighet och det värdiga behag, som endast kan uppnås af den, hvilken är »född i sadeln». Han rider in i bländande belysning af kalkljuset, tager af sin slokiga spanska hatt, närmar sig med hög-buret hufvud de församlade åskådarmängderna och ropar med en klang af stolthet och triumf i rösten:

— Mina damer och herrar, tillåten mig få föreställa för er en samling käcka ryttare från hela världen!

Som barn grät jag öfver hans förakt för den lysande lefnadsbana, som spåmannen velat skänka honom; som

kvinnor gläder jag mig åt, att han förblef sina egna ideal trogen. Ty han sitter till häst med ett värdigt behag, som mycket bättre passar för sadeln än för presidentstolen.

Genast från första början vann »Vilda västern» en utomordentlig framgång. Resorna genom Förenta staterna togo tre hela år i anspråk; sedan kom Will på den tanken att besöka England och visa moderlandet hur utvandarnes lif gestaltat sig fjärran från fosterjorden. Detta projekt kräufde ofantliga utgifter, men utfördes på det mest lyckade sätt.

Med trofast tanke på den stat, där han grundat sitt nya hem, valde Will ut en ångare som bar namnet »Nebraska» och förhyrde denna. Den 31 Mars 1886 anträdde en lefvande last från den pittoreska Nya världen sin färd till den gamla.

Vid Oravesend, England, var den första syn, som mötte de späjande blickarne på ångarens däck en bogserbåt, som flaggade med Amerikas färger. Tre ljudliga hurrarop helsade det vackra emblemet, och en musikkår ombord å bogserbåten svarade med uppstämmandet af »Stjärnströdda banéret». För att icke visa sig sämre spelade cowboy-orkestern ombord å »Staten Nebraska» upp »Yankee Doodle». Bogserbåten hade förhyrts af ett sällskap engelsmän för att hälsa gästerna från Amerika välkomna på engelsk mark.

Sedan man landat, stego medlemmarne af sällskapetV'i Kla Västern upp i de väntande vagnarne och rullade i väg mot London. Då förmådde icke ens indianernas kalla oberördhet hålla stånd mot allt det underbara, som tedde sig för deras blickar och som så föga liknade det, hvarvid de hittills varit vana, och de uttryckte sitt nöje och sin förvåning genom att ofta upprepa den röde mannens karakteristiska strupljud.

Major John Burke hade vidtagit de nödiga anordningarna för att herbergera den stora personalen och allt hvad den medförde, och man påskyndade de öfriga förberedelserna — hvilka nu antagit jättelika proportioner — för att så snart som möjligt kunna tillfredsställa den otåliga londonpubliken. Man bemödade sig naturligtvis, om att frambringa större sceniska effekter på den engelska amfiteatern än någonsin varit möjligt förut, då de provisoriska anordningarna varit afsedda endast för en eller par dagars uppehåll. Arenan mätte en tredjedels engelsk mil i omkrets, och åskådareplatserna rymde 40,000 personer. Artistiskt målade dekorationer användes för att höja helhetsintrycket.

Engelsmännen röjde det lifligaste intresse för hvarje afdelning af uppvisningen — indianernas krigsdanser, den vilda hästen, som stegrar sig och flyr med vindens hastighet, men snart infångas oqh göres lydig af präriens kække cowboy, diligensen, som öfverfalles af indianerna och räddas af Förenta staternas trupper. Indianbyn i ödemarken var också ett ämne af det högsta intresse för den engelska publiken, och målaren hade — gifvit en god bild af prärien.

Det är just i dagbräckningen. Här och där på slätten beta åtskilliga skogens djur. Indianerna sofva inne i sina tält. Solen går upp, och en vänligt sinnad indianstam kommer för att besöka de uppvaknande krigarne. Man utför en dans i allsköns sämja och endräkt, tills en budbärare rusar in för att förkunna, att en fientlig stam nalkas. Den följer budbäraren i hack och häl, och det utkämpas en låtsad strid, som ger en mycket realistisk framställning af det indianskakrigsföringssättets grymhet. Segrarne uttrycka sin fröjd förmedelst en vild krigsdans.

Så följer en puritanscen. Det visas, hur pilgrimerna landa och hur John Smith räddas af Pocahontas. Detta ger tillfälle att åskådliggöra en mängd intressanta indianska pläg-seder vid t. ex. bröllop och festdagar.

Åter utbreder sig den grönskande prärien. Buffeljakt pågår. De raggiga kolosserna komma ned till rännen för att dricka, och efter dem följer Buffalo Bill, ridande sin goda häst Charlie. Han har varit vägvisare för ett sällskap emigranter, som snart visa sig på scenen. Lagereldar tändas, kvällsvard ätes, och lägret försjunkar i sömn, medan eldarne långsamt tyna och slockna. Så kommer en sällsynt präktig scenisk effekt. Ett rött sken ses på afstånd, först svagt, men sedan tilltagande i styrka och bredd. Det vidgar sig utmed hela horisonten, och lägret väckes upp af det fasa-väckande meddelandet, att prärien brinner. Emigranterna rusa ut och försöka hjältemodigt bekämpa det brusande, dånande eldhafvet. Vilda djur, som jagas af lågorna, rusa förbi, och till sist skingras alla, människor, hästar, bufflar, rådjur, hjortar och antiloper i vanvettig flykt åt alla håll. Denna scen var

utomordentligt realistisk.

Likaså framställdes en cyklon, hvarvid en hel by jämnades med jorden.

»Vilda västern» mottogs med hänförelse, ej blott af den stora allmänheten, utan äfven af mycket högt uppsatta personer. Gladstone gjorde Will ett besök, beledsagad af mrr-kisen af Lorne, och för att besvara artigheten gåfvo de amerikanska gästerna en frukost för den åldrige statsmannen. I ett skåltal uttryckte Gladstone i de varmaste ordalag sina sympatier för Amerika. Han tackade Will för det goda denne uträttade genom att skänka den engelska allmänheten en levande föreställning om det vilda lifvet på det stora fastlandet i väster, hvarigenom belystes de flesta knappast anade små-righeter, som broderfolket hade att bekämpa såsom kulturens banérförare.

Den allra första föreställningen bevistades af dåvarande prinsessan af Wales med uppvaktning. Efter slutnumret an-höllo de kungliga gästerna, att sällskapets medlemmar måtte presenteras för dem. Som Will alls icke väntat sig detta, hade han ej tänkt på att undervisa sina medverkande i det riktiga sättet att hälsa på kungliga personer, och när sällskapets unga kvinnliga skyttar presenterades för prinsessan af Wales, stego de fram helt obesväradt och skakade hjärtligt hand med den älskvärda furstinnan, som så hedrade dem.

I enlighet med engelskt bruk räcker prinsessan fram handen åt särskildt gynnade gäster, och dessa fatta då vördnadsfullt fingerspetsarne och föra handen till läpparne. De unga amerikanska flickornas demokratiska hälsningssätt uppfattades måhända som en behaglig omväxling i det rådande bruket. Prinsessans fina takt svek henne i alla händelser icke; hon tycktes icke gifva akt på brottet mot etiketten, utan tog emot de framräckta händerna och tryckte dem hjärtligt.

Indianlägret besöktes äfven, och Röda Skjortan, den store höfdingen, blef i likhet med alla andra fullständigt betagen i prinsessan. Oenom en tolk uttryckte prinsen sin belåtenhet med krigarnes prestationer under anförande af deras store höfding, och prinsessan bjöd honom välkommen till England. Röda Skjortan egde indianens förmåga att lägga sina ord väl, och han svarade på det lugna, lidelsefria språk, hvarför hans ras är känd, att det fröjdade hans hjärta att höra så vänliga ord från den Store Hvite Höfdingen och hans vackra squaw.

Under promenaden gjorde prinsen äfven en titt in i Wills provisoriska bostad och betraktade med mycket intresse hans souvenirer. Särskildt fäste han sig vid ett präktigt svärd med gyllene fäste, som skänkts åt min bror af officerare i Förenta staternas armé till tack för hans tjänster som spjäre.

Detta var icke enda gången som utställningen hedrades af ett kungligt besök. Att prinsen af Wales var fullt uppriktig i sin beundran af utställningen framgick af den redogörelse därför, som han gaf sin mor och som hade till följd, att det inom kort kom bud om att hon önskade se en uppvisning. Att det icke gick för sig att frakta hela den »Vilda Västern» upp till hofvet, var ju tydligt nog, men man kunde åtminstone uppföra en särskild loge åt hennes majestät. Sittplatserna placerades på en estrad, öfverdragen med purpurröd sammet och präktigt dekorerad. När drottningen anlände och hennes ekipage höll nedanför den kungliga logen, trädde Will fram just som hon steg ut, tog af sig sin bredbrättiga spanska hatt och gjorde en djup bugning för Storbritanniens herskarinna.

— Välkommen, ers majestät, sade han, till Amerikas Vilda väster!

Ett af programmets första nummer bestod i att fanan bäres fram till fronten. Detta göres af en soldat och är afsedt att förtydliga hurusom det amerikanska folket önskar fred och vänskap med hela världen. Vid detta tillfälle bars den genast fram mot drottningens loge och sänktes tre gånger till hennes majestäts ära. Drottningens svar öfverraskade både de agerande och den stora mängden åskådare. Hon reste sig upp och helsade Amerikas flagga med en bugning, och därefter följde hela hennes uppvaktning exemplet, i det herrarne togo af sina hattar. Will tackade för artigheten genom att svänga sin spanska slokhatt kring hufvudet, och hans förtjusta sällskap stämde som på kommando upp tre skallande hurrarop, som kommo arenan att genljuda och öf-vertygade åhörarne om att de amerikanska gästernas lungor befunno sig i det förträffligaste skick.

Drottningens välvilja satte lif i hela sällskapet, och föreställningen gick af stapeln på ett briljant sätt. Efter dess slut uttryckte drottning Victoria sin önskan, att Will skulle presenteras för henne, och hon sade honom så många

komplimanger, att hans kind nästan rodnade under solbrännan. Röda Skjortan presenterades också, och han berättade för majestätet, att han farit öfver det stora vattnet enkom för att få se henne och att han nu fröjdades i sin själ . . . Denna artiga harang rörde en sida af indiannaturen, som, om den tillräckligt uppodlades, skulle göra den röde mannen i hög grad egnad att lysa som hofman eller politiker. Så vandrade Röda Skjortan sin väg stolt och obesvärad som en ung herskare, hvilken afslutar en audiens, och sedan kommo några af indianhustrurna fram för att visa upp sina små för den Stora hvita frun. Barnungarne blefvo ej det minsta imponerade af den heder, som vederfors dem. De plirade och blinkade mot hennes majestät, som om det var hvardagsmat för dem att föras fram och få helsa på drottningar.

En ny befallning från drottningen hade till följd, att föreställningen upprepades inför hennes kungliga gäster. Dessa voro konungarne af Sachsen, Danmark och Grekland, drottningen af Belgien samt Österrikes kronprins.

Den s. k. Deadwoodvagnen kom särskildt till heders. Detta är en vagn med en historia. Den byggdes i Conord, New Hampshire, och sändes öfver till Pacifickusten för att göra tjänst å en route, där stråtröfvare ofta ställde till ofog. En mängd gånger hejdades vagnen och passagerarne plundrades, och till sist mördades både kusken och resenärerna och diligensen blef stående midt på landsvägen, eftersom man icke kunde få fatt i någon, som ville åtaga sig att köra den. Längre stod den kvar ensam och öfvergifvcu, men slutligen fördes den till San Francisco af en gammal diligenskusk och sattes in på Overlandlinien. Efterhand knogade den allt längre österut, ända fram till Deadwoodrouten, och på denna linie är den med om en hel rad sammanstötningar med indianer. Återigen fingo kusk och passagerare släppa lifvet till, och återigen öfvergafs vagnen. Will råkade på den under en af sina spjärefärder, och som han genast förstod hvad värde den skulle ega som åskådningsmaterial på den stora turnén, köpte han den. Efter den tiden voro de sorgespel^ex\ röda ^or\ax\.

^,^o\xx s\ammex\s Vn^sVöJ&vcvc^den deltog uti endast låtsade, ehuru byggda på verklighetens grund.

En af de lefvande taflor, som Vilda västern bjuder på, är just denna Deadwoodvagn, som öfverfalles af indianer. De kungliga gästerna önskade få intaga de af faran hotade resenärernas plats; följaktligen blefvo Danmarks, Sachsens, Greklands och Österrikes regenter passagerarne, och prinsen af Wales klättrade upp på kuskbocken bredvid Will. Indianerna hade fått hemliga instruktioner att icke spara på krigs-tjuten vid detta intressanta tillfälle, och de lydde order med känsla och öfvertygelse. Diligensen omringades af en den hemskaste skara, som gaf upp öronslitande tjut, och de med löst krut laddade gevären knallade så nära intill vagns-fönstren, att passagerarne ej behöfde mycken fantasi för att sätta sig in uti hur det kännes att färdas på diligens i västern. Ryktet påstår, att de sökte rädda sig under vagnssätena, och troligen hade i så fall alls ingen klandrat dem . . . Men detta rykte öfverensstämmer ej med rätta förhållandet.

När den vilda färden var öfver, vände sig prinsen af Wales, som beundrar det amerikanska nationalspelet poker, till körsvennen med frågan:

— Öfverste, har ni någonsin förut suttit med fyra sådana kungar?

— Fyra kungar har jag suttit med mer än en gång, ljöd det snabba svaret, men aldrig förr, Ers kungliga höghet, har jag suttit med fyra kungar och knekten!

Prinsen skrattade hjärtligt, men Will tyckte nästan synd om honom, när han fann, att prinsen måste förklara skämtet på tre olika språk för de öfriga passagerarne.

Till tack för denna föreställning skickade prinsen af Wales Will ett vackert souvenir. Det bestod af en hjälmbuske i miniatyr, med konturerna af diamanter och. mottot »Ich dien'» inlagdt med juveler därunder. En åtföljande kort skrifvelse uttryckte de krönte gästernas belåtenhet med uppvisningen i dess helhet.

Westmore, Buffalo Bill. 18Vid ett annat tillfälle besökte prinsessan af Wales en föreställning incognito, sedan hon först underrättat Will om sin afsikt. Innan hon aflägsnade sig, försäkrade hon honom, att hon tillbrakt en ytterst angenäm afton.

Vilda västerns regelbundna föreställningar omväxlade med tillställningar inom sällskapslifvet. James O. Blaine,

Chancey M. Depevv, Murat Halstead och åtskilliga andra framstående amerikaner befunno sig vid denna tid i London, och för att hedra dem lät Will utgå inbjudningar till en »ref-bensspjällfrukost», beredd på indianskt sätt. Mer än hundra gäster samlades i Vilda västerns middagstält klockan nio på morgonen den 10 juni 1887. Tältet hade blifvit nydekore-radt, och gästerna funno det äfven af stort intresse att se på hur de indianska kockarne afslutade tillredningen af sina stekar. Ett hål hade gräfts i marken, öfver det hade anbrakts en stor trefot, och på den hängde de väldiga köttstyckena. Den stora stockelden hade fått brinna ned tills den bildade liksom en bädd af glödande kol, och öfver dessa vredos köttstyckena rundt omkring, till dess de voro lagom stekta. Denna metod att tillreda köttet ute i fria luften öfver kådig ved ger stekarne en arom, som icke står att erhålla på något annat sätt.

Vid frukosten voro tvång och stelhet bannlysta. Matsedeln bestod för öfrigt af majsgröt, pudding å la Vilda västern, rostad majs och jordnötter. Indianerna sutto på huk på halmen vid ändan af långbordet och åto med fingrarne eller spetsade köttet på långa hvita pinnar. Den stora olikheten i bordskick utgjorde ett ganska intressant moment i studiet af den mänskliga kulturen.

Detta slags frukost var en nyhet äfven för amerikanerna, och de hade stort nöje däraf.

Man gjorde ganska mycken affär af Will under hans vistelse i London, och det gafs en mängd middagar och andra festliga tillställningar till hans ära. Blott en man med bärghälsa hade kunnat härda ut med det ansträngande lif, som de dagliga föreställningarne och det myckna festandet beredde honom i förening.

Londonsäsongen slöts på ett värdigt sätt med ett möte, anordnadt i och för upprättandet af en skiljedomstol, hvars ändamål skulle vara att slita tvister mellan Amerika och England.

Efter att ha lämnat Englands hufvudstad besökte truppen Birmingham och begaf sig därifrån till sitt vinterkvarter i Manchester. Arta, Wills äldre dotter, följde honom till England och reste därefter omkring på kontinenten under vintern.

Uppehållet i Manchester gaf upphof till nya hyllningar. Stadens ledande män fattade beslutet att skänka Will ett vackert gevär, och när underrättelsen härom nådde London, for ett sällskap adelsmän, politici och tidningsmän till Manchester med extratåg. Till tack för dessa nya hedersbevisningar utfärdade Will inbjudningar till en ny frukost af samma originella slag. Det serverades skinka och bönor från Boston, stekt kyckling från Maryland, majsgröt och rostade majskolf-var jämte åtskilliga andra speciellt amerikanska rätter. Indianskt reffbensspjäll bjöds omkring på tenntallrikar, och de distinguerade gästerna funno stort nöje - eller sade åtminstone så — i att enligt fädernas sed äta med fingrarne. Denna i sitt slag enastående bankett framkallade den hjärtligaste skål för amerikanska flaggan, och ett poem, en parodi på »Hia-watha» * förlänade festen en ökad glans.

Prinsen af Wales var engelska frimurareordens stormästare, och denna orden förärade Will ett guldur under hans vistelse i Manchester. Sista föreställningen i denna stad gafs 1 maj 1887, och som ett farväl till Will stämde hela publiken upp i skallande kör den bekanta visan »Ty han är en glad och lustig kamrat!» Slutföreställningen å engelsk mark egde rum i Hull, och omedelbart därefter anträdde sällskapet hem-

*) Longfellows berömda dikt. (ö. a.)färden ombord å »Persiske monarken». En ofantlig nien-niskomassa stod samlad på kajen och ropade ett hjärtligt »lycka på resan!»

En sorglig händelse timade under hemfärden, i det »Gamle Charlie», Wills trogne och kække häst, dog. Han var af fullblodsras från Kentucky och hade i många år varit Wills ständige, aldrig svikande kamrat på prärien och under turnéerna.

Han var ett djur, begåfvadt med nästan mänsklig klokhet, utomordentlig snabbhet, uthållighet och trohet. När han var helt ung, red Will honom under en jakt på vilda hästar, och efter att ha jagat dem 15 mil, hann han upp dem. En annan gång, då han hållit vad om 500 dollars att han kunde rida Charlie öfver prärien — hundra mil — på tio timmar, tillryggalade han sträckan på nio timmar och fyrtiofem minuter.

När Vilda västern startade i Omaha, var Charlie den finaste hästen, och denna rangställning innehade han under

alla turnéer i Amerika och Europa. I London ådrog sig hästen mycken uppmärksamhet, och många unga medlemmar af konungahuset bådo om ynnesten att få rida honom. Storfurst Michael af Ryssland red Charlie många gånger under jakten på buffeljorden i Vilda västern och blef riktigt fästad vid honom.

På morgonen den 14 maj gjorde Will sitt vanliga besök hos Charlie på mellandäck. Kort därefter anmälde stalldrängen, att han var sjuk. Han försämrades hastigt, trots den goda vård han erhöll, och klockan två på morgonen den 17 dog han. Hans död tryckte en sorgens prägel öfver hela fartyget, och ingen mänsklig varelse kunde vid sitt frånfälle ha sörjts uppriktigare än den kloke och trogne gamle hästen. Han bars upp på däck insvept i segelduk och betäckt af amerikanska flaggan. När timmen för begravningen i hafvet stundade, samlades medlemmarne af truppen och en mängd andra på däck. Bredvid den döde hästen stod ensam och med blottadt hufvud den, hvars lif det ädla djuret så länge delat. Slutligen, darrande på målet, talade Will, och för första gången hörde icke Charlie den välbekanta röst, som han alltid varit så redo att lyda:

— Gamle kamrat, din resa är lyktad. Här i oceanen lägges du nu till ro. Kunde jag blott föra dig med mig hem och jorda dig under torfvorna ute på prärien, som du och jag älskat så högt och där vi fört vårt fria, rörliga lif! Men det är icke möjligt. Hur ofta har icke den uppgående solen funnit oss långt från hvarje människoboning! Lydig mitt minsta tecken bar du gladt din börda, föga aktande uppå hvad dagen bar i sitt sköte, endast du och jag fingo dela lika dess sorger och fröjder. Aldrig har du svikit mig. Ack, Charlie, gamle kamrat, jag har haft många vänner, men få, som jag skulle kunna säga det om. Hvila nu sänkt i oceanens djupa sköte! Jag skall aldrig glömma dig. Jag höll af dig liksom du höll af mig, min stackars gamle Charlie. Människorna säga mig, att du inte har någon själ, men om det finnes någon himmel och spjäre få komma därin, skall jag vänta vid porten på dig.

—

Under denna hemfärd gjorde Will bekantskap med en präst, som återvände till sitt land igen efter att ha tillbrakt en tids ledighet i Europa. När ångaren närmade sig amerikanska kusten, gjorde prästen i ordning ett telegram att sända till sin församling. Det hade följande lydelse: »Johannes' 2:dra bref; 12 v.» Will råkade få se det, och hans intresse väcktes, hvarför han bad prästen förklara de citerade bibelordens innebörd. När detta skett, sade han: — Jag har därhemma en allvarlig och troende syster, som känner till bibeln så väl, att jag skall telegrafera denna hälsning till henne, och hon skall inte behöfva slå upp i bibeln för att få reda på hvad den innebär.

Och som »förbud» till hans snara hemkomst sände han mig ett telegram, lika lydande med det, som prästen afsändt till sin församling. Men jag gjorde ej skäl för den höga tanke han hyste om min bibelkunskap. Jag måste slå rätt på det angifna stället för att kunna tyda gåtan. Som det måhända finnas andra, som i likhet med mig stå undrande och spörjande, men ej bry sig om att ransaka skrifterna, meddelar jag här den hälsning jag fick:

Fastän jag har mycket att skriva till eder, har jag icke velat göra det med papper och bläck, utan jag hoppas att komma till eder och få tala muntligen med eder, på det att vår glädje må vara fullkomnad.

tVILDA VÄSTERNS ÅTERKOMST TILL AMERIKA.

Ida västern återvände till hemlandet efter sin . försöksfärd öfver världshafvet, beskrefs in-i i hamnen på följande sätt i »World».

»Hamnen har troligen aldrig bevittnat ett pittore-skådespel än gårdagens, då Persiske monarken ängade in från karantänen. Buffalo Bill stod på kommandobryggan: hans resliga, karakteristiska gestalt aftecknade sig tydligt, och hans långa hår fladdrade för vinden. De brokigt tatuerade indianerna i sina skynken lutade sig ut öfver relingen; alla nationers flaggor vajade från master och rår. Cowboyorkestern spelade »Yankee Doodle» med en fart och en hänförelse, som dock endast gaf ett matt uttryck åt den fröjd, som enhvar tillhörande Vilda västern kände vid åsynen af hemlandet.»

Will hade rönt det hjärtligaste mottagande af våra engelska kusiner, och han hade hedrats med många ynnestbevis. Men all den hyllning, som egnats honom i utlandet, hade dock icke förmått göra honom en hårsman mindre patriotiskt sinnad, och hans hjärta klappade af glädje, när han åter satte foten på sitt fäderneslands mark. Kort därefter fick han ett bref från William T. Sherman, som beredde honom stort nöje. Han satte så högt värde

därpå, att han lät infatta det i glas och ram, och det hänger numera på väggen i hans hem i Nebraska. Det lyder ordagrant sålunda:»Femte Avenyhotellet, Newyork.

Öfverste Wm F. Cody!

Bäste Hr Cody! — I likhet med alla edra landsmän önskar jag meddela er, att jag icke blott är belåten, utan till och med stolt öfver det sätt, hvarpå ni fullföljt ert värf och lyckats däri. Så vidt jag kan förstå, har ni uppträdt anspråkslöst, sympatiskt och värdigt vid allt hvad ni gjort för att belysa civilisationens historia å detta fastland under det gängna seklet. Särskildt fägnar jag mig åt den komplimang, som sades er af prinsen af Wales, som åkte med er i Deadwooddiligensen, när den anfölls af indianerna och cowboys kommo till undsättning. Dylikt hände på vår tid, men det kommer aldrig att hända mera.

Enligt min beräkning fanns 1865 omkring 9 $\frac{1}{2}$ million bufflar på slättmarkerna mellan Missouri och Klippbergen; de äro nu alla borta dödade för köttets, hudens och benens skull. Detta kan förefalla som ett grymt utrotningskrig, men bufflarne ha ersatts af dubbelt så många tama boskapsdjur. Vid nyssnämnda tidpunkt funnos omkring 165,000 pawnees-, sioux-, cheyenne- och arapahoeindianer, som hade sitt uppehälle af dessa bufflar. Äfven de äro borta, men de ha ersatts af två till tre gånger så många hvita män och kvinnor, hvilket kommit jorden att blomstra likt en rosenbuske, och hvilka kunna räknas, beskattas och styras enligt naturens och civilisationens lagar. Denna förändring har varit välgörande och kommer att ega bestånd allt framgent. Ni har uppfångat en epok af detta lands historia och fört fram den till beskådande i den nutida världens medelpunkt — London, och jag vill att ni skall förstå, att vi sätta värde därpå på denna sidan världshafvet.

Mitt syftemål med dessa rader är sålunda att försäkra er, att jag till fullo uppskattar ert verk. De besök ni haft af drottning Victoria, den vackra prinsessan af Wales, hennes gemål och den britiska allmänheten äro ynnestbevis, som kasta sitt återsken öfver Amerika och lysa upp månet hus, mången koja i det land, där ni en gång nitiskt och troget gjorde späjartjänst åt mig, åren 1865—66, från Fort Riley till Kearny, i Kansas och i Nebraska.

Er uppriktige vän

W. T. Sherman.»

Det dröjde ej länge, innan Will kom till den grundade öfvertygelsen, att det skulle bära sig bäst för honom att ha en stående trupp, som på ett och samma ställe utförde sina prestationer. Han köpte därför ett jordområde på Staten Island och landade här vid sin återkomst från England. Kör-svenner från många mils omkrets hade bådats upp för att transportera utrustningen tvärs öfver ön till Erastina, den plats som valts för utställningen. Och läsaren kan vara öfvertygad om, att Skurna köttet, Amerikanska björnen, Strykjärnet och de andra indianerna öfvermåttan fröjdade den allestädes närvarande lille gossen, som hade infunnit sig i hundratal för att se på hur landstigningen försiggick.

Sommarsäsongen blef mycket lyckad. En härmed förbunden episod kan väl vara värd att omnämnas.

Öfverallt ha lärarne i skolorna insett Vilda västerns uppfostrande betydelse, och vid mångfaldiga tillfällen ha barnen fått skollof för att sättas i tillfälle att bevista nöjet. Men det har just aldrig antagits, att detta nöje, hur lärorikt det än må vara, skulle skänka någon högre religiös lyftning. Icke desto mindre anmodades Will en gång, medan han ännu vistades på Staten Island, att visa upp sina indianer på ett missionsmöte, som föranstaltats af en stor söndagsskola. Han infann sig också med sina rödskinn, hvilka skulle utföra en af sina religiösa danser som exempel på bland indianerna brukliga andaktsöfningar.

Mötet var talrikt besökt, och alla, särskildt barnen, väntade med spändt intresse och nyfikenhet på hvad som komma skulle. Will satt på estraden tillsammans med söndagsskol-föreståndaren, pastorn och öfriga honoratiösa, och tätt bredvid satt gruppen af indianer med orörliga och outgrundliga ansikten.

Gudstjänsten begynte med en psalm och föreläsning af den heliga skrift. Och därpå, till Wills fasa, bad söndagsskolerektorn Will leda bönerna. Kanske föreställde sig den gode mannen att Will under de tjugu senaste åren stridit mot indianerna med bönboken i ena handen och bössan i den andra och var lika färdig att bedja som att

skjuta. Åtminstone framställde han alldeles icke förslaget för att göra Will förlägen, ehuru detta blef den naturliga följden. Will höll emellertid de heliga tingen i stor vördnad, inom honombodde evangeliets ande, om också icke bokstafven, och efter att ha rest sig upp, upprepade han lugnt och enkelt, med böjdt hufvud, Herrans bön.

Under vintersäsongen gafs i Newyork en serie föreställningar under tak, och sedan drog sällskapet ut på en turné genom Förenta staternas förnämsta städer. På så sätt förflöto flere år, och därefter vidtogos förberedelser för en storartad turné på den europeiska kontinenten. En sådan plan hade Will gått och burit på ända sedan den britiska säsongen, och våren 1889 kom den till utförande.

Ångaren »Persiska monarken» förhyrdes återigen, och denna gång vändes dess stäf mot Frankrikes kust. Paris var målet, och sju månader tillbraktes i den glada hufvud-staden. Parisarne togo emot truppen med lika stor förtjusning som någonsin londonborna, och såväl i Paris som i den engelska hufvudstaden blef allt amerikanskt i högsta grad modärnt, så länge Vilda västern fanns kvar. Amerikanska böcker slukades, och amerikanska kuriositeter utställdes i alla butiker. Fynd från Amerikas prärier och bergstrakter, buffelmantlar, björnfällar, bockskinnsdräkter broderade med piggsvin staggas, indianfiltar, väfda mattor, bågar och pilar, hufvudprydnader, mexikanska sadlar och betsel — allt hade en strykande åtgång.

Äfven i Paris blef Will mycket omtyckt i sällskapslifvet, och hade han tagit emot en tiondedel af alla inbjudningar till mottagningar, middagar och baler, hvarmed han öfver-hopades, hade han blifvit tvungen att stänga sin utställning.

Under Wills vistelse i den franska hufvudstaden blef han af Rosa Bonheur, den framstående djurmålarinnan, bjuden att besöka henne på hennes präktiga slott* och till gengäld bjöd han henne att efter behag komma och gå i stallen. Dessa inrymde äfven utomordentligt vackra hästar, som endast användes vid transport och aldrig uppträdde på arenan — r. s. k. percheroner, af den ras, som målats af den ryktbara konstnärinnan på hennes välbekanta tafla »Häst-marknaden». Dag efter dag besökte hon lägret och tog studier, och som tacksamhetsgård målade hon en tafla af Will ridande på sin favorithäst och hölj, både han och hästen, af de prydnader, som bäras i gränstrakterna. Detta minne, som intar hedersplatsen i hans samling, skickade han genast hem.

En dam, gift med en ambassadsekreterare i London, berättar följande historia:

— Under den tid, då öfverste Cody företog sitt segertåg rundt Europa, satt jag en afton på en bankett bredvid belgiske konsuln. Genast i början af vårt samtal gjorde han mig på sin brutna engelska den frågan:

— Madame, ni har utan tvifvel varit och sett den store Bouf-falo Bil?

Undrande öfver hvad det kunde vara för ett namn, som jag alls icke kände igen, sade jag:

— Förlåt — hvem var det ni nämde?

— Åh, Bouf-falo Bil, den riktbara Bouf-falo Bil — er ståre landsman. Honom känner ni väl?

Efter ett ögonblicks eftertanke kände jag igen den välbekante spjårens och förevisarens namn i dess något förvanskade skick. Jag förstod, att den gode belgiern trodde, att detta var ett af Amerikas mest lysande namn, värdt att jämnställas med Washington och Lincoln.

Sedan truppen lämnat Paris, företogs en kortare turné i södra Frankrike, och i Marseilles förhyrdes ett fartyg för att frakta sällskapet till Spanien. De spanska granderna försakade sitt favoritnöje — tjurfäktning — tillräckligt länge för att egna Vilda västern ett hjärtligt välkommen. Sedan följde en turné genom Italien, och besöket i Rom var det intressantaste som resenärerna upplefde i detta land.

Sällskapet anlände till den eviga staden samtidigt med att Leo XIII firade sin födelsedag, och på påfvens inbjudan aflade Will ett besök i vatikanen. Dess historiska murar ha väl sällan om någonsin bevittnat en egendomligare syn änden, som tedde sig då Will vandrade in, åtföljd af cowboys i deras bockskinnsdräkter och spanska slokhattar och indianerna i krigstatuering. Rundt omkring dem trängdes en rörlig skara italienare, klädda

i de lysande färger, som så älskas af dessa söderns barn, och för öfrigt fanns nästan hvarje nationalitet representerad i den brokiga församlingen.

Några af cowboys och indianerna hade uppfostrats i den katolska tron, och när påfven visade sig knäböjde de för att få hans välsignelse. Den gamle mannen tycktes rörd öfver denna yttring af religiositet, hälst som han väntat få se endast vildar och hedningar, och i det han böjde sig fram, bredde han ut händerna och uttalade välsignelsen. Därpå gick han vidare, och det var blott med stor svårighet, som indianerna hindrades från att uttrycka sin sinnesrörelse förmedelst de vanliga vilda ropen. Ett dylikt känsloutbrott skulle helt visst ha beredt dem själfva lättnad, men den öfriga människohopen skulle utan tvifvel ha skingrats åt alla håll.

När påfven kom fram till Will, betraktade han den fräj-dade resenären med beundrande blickar. Den världsberömde spajaren böjde sitt hufvud inför den åldrige »medicinmannen», som indianerna kalla hans högvördighet; den påfliga välsignelsen skänktes ånyo, och processionen gick vidare. Så hölls tacksägelse med härligt ackompanjemang af kören, och den ofantliga människomängden strömmade åter ut ur templet.

Detta besök ådrog sig mycken uppmärksamhet.

»Med de dråpliga indianers tropp Skall jag tåga till Colosseum;

De gamle romarne då ska stå opp Och hälsa oss med ett Te Deum.

Pretorer och rådmän få så brädt Att skynda emot oss från Forum,

Och senaten ifrån sina säten gått Att sjunga ett jublande chorum. På åldriga Via Appia Sig skocka de forna legioner Från Gallien ned till Calabria Och från än fjärmare zoner;

Från Storbritanniens vikar och från Saharas öken med sand i De komma, de komma med toners dån Af »Yankee Doodle Dandy».

En vagn för triumftåg man skall mig ge,

Och en tron med purpur och glitter,

Ty jag har gjort mer än Julius C—

Han kunde ej stuka briter.

Båd' Caesar och Cato i klassisk glans Ock skola i festtåget traska Och räcka en myrtenflätad krans Åt William från Nebraska.

Vi göra historia med tapper hand

— d. v. s. historisk manus —

Och bilda en länk mellan Cleveland Och Scipio Africanus.

Med de dråpliga indianers tropp Skall jag tåga till Colosseum De gamle romarne då ska stå opp Och hälsa oss med ett Te Deum!

Det kan i förbigående nämnas, att Will besökte Colosseum i af sikt att söka få använda det som amf iteater vid Vilda västerns föreställningar, men den historiska ruinen befanns för skröplig och förfallen för att rätt lämpa sig för ändamålet, och planen öfvergafs.

Vistelsen i Rom upplifvades af en tilldragelse, som mycket intresserade infödingarne. Italienarna förhöllo sig en smula klentrogna i fråga om cowboys förmåga att tämja vilda hästar, och de trodde, att prairiehästarne, som sällskapet medförde, enkom inöfvats att låta sig jaga och infånga, så att den därpå följande dressyren på scenen nog tog sig bra ut, men egentligen var ren humbug. Fursten af Sermonetta förklarade, att han på sitt stuteri egde en del vilda hästar, som inga cowboys i världen skulle kunna rida. Utmaningen antogs ögonblickligen af slättens djärfva söner, och fursten skickade efter sina sprakfålar. För att de icke skulle bli alldeles kollriga och rusa in bland åskå-darne, byggdes det upp ett slags särskilda baracker, där experimentet skulle företagas. Folkmassan

visade stor hänförelse och ett ständigt växande intresse, och man hoppades lika säkert på att två eller tre medlemmar af truppen skulle få sätta lifvet till som man förr i världen motsåg att åtskilliga gladiatorer skulle stanna kvar på valplatsen.

Men cowboys skrattade åt så mycket väsen för ingenting, och när hästarna drifvits in på scenen och åskådarne höllo andan, stodo cowboys lugna och obesvärade med lasson i hand, beredda att gripa verket an.

De vilda hästarna gjorde höga språng och foro än hit och än dit, af alla krafter spjärnande emot sitt vissa öde, men på kortare tid än jag skulle kunna berätta enskildheterna, hade cowboys kastat sina lassos, fångat hästarna, sadlat dem och satt sig upp på dem. De eldiga djuren gjorde alltjämt motstånd och försökte med all makt kasta af sina ryttare, men de öfvade prärimännen blefvo herrar öfver dem inom en helt kort stund, och när de sedan redo dem rundt arenan, reste sig åskådarne som en man och tjöto af förtjusning. Detta prof på öfverlägsen ryttarskicklighet öfver-tygade äfven de klentrogna; det tog romarnes hjärtan med storm, och under återstoden af vistelsen i staden hälsades truppens prestationer städse med det lifligaste bifall.

Det sköna Florens, det välbyggda Bologna och det ståtliga Milano med dess imposanta katedral voro de städer, som besöktes härnäst. För den venetianska allmänheten måste föreställningarna anordnas i Verona, i den historiska amfiteatern, som uppfördes af Diocletianus år 290 e. K. Detta är en bland de största byggnader i världen, och inom dess murar möttes nu på ett egendomligt sätt det gamla och det nya. Den vittrande forntiden och den raska, varmblodiga ungdomen famnade hvarandra under Italiens strålande himmel.

Vilda västern drog nu norrut, genom Tyrolen till Miinchen, och härifrån gjorde Amerikas söner en färd på »den sköna blå Donau». Så följde en framgångsrik turné i Tyskland.

Under denna rundresa på kontinenten gifte sig Wills äldre dotter Arta, som följt med honom på hans färd till England. Det var omöjligt för fadern att infinna sig vid bröllopsfesten, men han sände pr kabeltelegram sina lyck önskningar. **NYTT INDIANUPPROR.**

tanke på den stora medgång min bror haft, flmti Wfl Q kunde det förefalla märkvärdigt, att han hade så få afundsmän. Men nu kände han för första tllifflifsriI »fången en fläkt af förtalets giftiga andedräkt, och KaBasBfcJBlhans förtrytelse blef stor. Ryktena ledde sitt ursprung från ett tanklöst yttrande, att Vilda västerns indianer ej behandlades så som de borde, och det beskäftiga skvallret växte och bredde ut sig och antog snart karaktären af det illvilligaste förtal. Som indianerna stå under regeringens beskydd, kunde en dylik beskyllning lätt bli en allvarlig sak, ty i likhet med mannen, som slog sin hustru, anser sig regeringen ha rätt att efter bästa förmåga misshandla rödskinn, ehuru ingen annan får göra det efter.

Man hade planerat en vinterturné, men tanken härpå öfvergafs, och man beslöt sig i stället för att gå i vinterkvarter. I den pittoreska lilla byn Benfield fanns ett gammalt nunnekloster och ett slott, med goda stall. Här lämnade Will kvar sällskapet under uppsikt af sin kompanjon, herr Note Salisbury, och åtföljd af indianerna, för hvilkas välfärd han var ansvarig, styrde han kosan mot hemlandet för att bringa belackarne till tystnad.

Indianernas eget vittnesbörd var allt som behöfdes för att jäfva de påtagliga osanningarna. Få hade satt någon tilltro till ryktet, och Wills försvarare lämnade ingen möda ospard. Det visade sig, att Will kommit hem vid en mycket läglig tidpunkt. Siouxindianerna i Dakota voro åter på krigs-stigen, och hans hjälp behöfdes för att kväfva upproret. Han afskedade de krigare han fört med sig från Europa, och en hvar af dessa återvände till sin egen stam för att berätta vid lägerelden om de underbara ting han upplefvat i den fjärran östern. Will begaf sig till hufvudkvarteret för att erbjuda sin tjänst i kriget. Två år förut hade han hedrats med utnämningen till brigadgeneral vid Nebraskas nationalgarde.

Den officer, som hade öfverbefälet under detta krig, var general Nelson A. Miles, en särdeles dugande officer. Han bléf mycket belåten, då han hörde, att han kunde påräkna Wills hjälp vid bekämpande af upproret, ty han visste väl, hvad min brors goda omdöme, aldrig svikande lugn och framstående organiseringsförmåga voro värda. Härtill kom ju äfven, att ingen hade sådan öfning att handskas med indianer som han.

Vilda västern, som genom sin framställning af det amerikanska gränslifvet gifvit Europas folk så många goda

lärdomar, hade i all stillhet utfört ett betydande uppfostrande verk äfven bland de indianer, som varit med på turnéerna. De hade nu med egna ögon skådat den civiliserade världens under; de fingo en smula begrepp om hur fruktlöst präriens barn ansträngde sig för att häjda kulturens oemotståndligt framrullande böljor. Lysande furstar hade funnit nöje i att gästa Pa-has-ka, Långhåriga höfdingen, och i den okonstlade vildens ögon var han lika mäktig som någon af denna jordens store. För indianen voro Pa-has-kas ord lag; det kunde ju icke vara annat än vanvett att söka mäta sig med en så stor och mäktig höfding, och alla de indianer, som varit med på turnén till Europa, sökte verka för fred. Och det faktum, att så många stammar ej togo del i resningen, kan delvis tillskrifvas deras goda råd och öfvertalning.

General Miles hade både vilja och förmåga och skötte fälttåget på ett mästerligt sätt. Det kom till en eller två Westmore, Buffalo Bill. 19mycket förbittrade strider, och i den ena af dessa dödades den store siouxkrigaren Sittande tjuren, den tappreste och dugligaste, som hans stam någonsin frambragt. Denne indian hade rest en tid med Will, men han hängde envist fast vid sitt begär att hämnas på den hvite mannen de oförrätter, som tillfogats hans folk.

Hvad som i början hotade att bli ett långvarigt och blodigt gränsskrig, undertrycktes snart. Sittande tjurens död inverkade i viss mån på fientligheternas inställande, och fredsslut följde inom kort.

Men medan Will ännu befann sig vid krigsskådeplatsen, nedbrann hans vackra hem vid Norra Plattefloden i grund. Den lilla närliggande staden var klen utrustad i fråga om brandkår, men en brigad af frivilliga bekämpade tappert elden, så att nästan hela lösöreboet, däribland många dyrbara och värdefulla minnen, som aldrig kunnat ersättas, räddades.

Will erhöll ett telegram, som meddelade, att huset stod i lågor, och hans svar var ganska karakteristiskt:

— Rädda Rosa Bonheurs tafla, så må resten brinna!

När resningen var undertryckt och trupperna hemför-lofvats, anhöll Will om tillåtelse att få taga med sig ett nytt kompani indianer till Europa. Regeringen gaf sin sanktion, och den nya skara han valde ut åt sig ur de vänligt sinnade stammarna räknade sådana höfdingar som Långe vargen, Ingen hals, Yankton Charlie och Svarta hjärtat. Vidare utvaldes ett kompani bland de indianer, som höllos fångna af general Miles vid Fort Sheridan, och här funnos de ej mindre ryktbara höfdingarne Korta tjuren, Sparkande björnen, Ensamme tjuren, Skingra och Hämd.

För dem var resan till Elsass-Lothringen en inblick i en ny värld, en saga, underbarare än någon af dem, som gått i arf mellan generationerna inom deras egen stam. Sjöresan med sjösjukan gjorde dem dystra i hågen, men åsynen af det väntande lägret och cowboys fördref deras nedslagenhet, och de kände sig snart hemmastadda. Invånarne i denby, där öfvervintringen skett, visade samtliga medlemmar af truppen stor vänlighet och gästfrihet och bevarades länge i kärt minne af de långväga resenärerna.

En omfattande turné i Europa afslöts på ett lämpligt sätt genom ett kort besök i England, och åter välkomnades Will och hans sällskap på det hjärtligaste. I London anhöll drottning Victoria, att extraföreställningen måtte gifvas ute vid slottet Windsor. Will erhöll efter denna en dyrbar min-nesgåfva.

Ett äfvenledes mycket värderadt minne från detta Lon-donbesök var den vackert textade adress, som engelska arbetareföreningen öfverlemnade åt Will. Å densamma lyckönskades den amerikanske präriemannen åt de lagrar han skördat och den- uppfostrande betydelse hans stora verk egde. En bankett följde, hvarvid Will gaf sitt porträtt med namnteckning åt hvarje medlem af föreningen.

Med saknad lämnades den engelska jorden, ehuru nog hos de flesta hemlängtan kändes ganska stark. Engelsmännen hade beredt Vilda västern ett mottagande, hjärtligare än man någonsin vågat vänta, och de hade visat en hänförelse, som bildade en märkvärdig motsats till Albions söners vanliga förakt för allt amerikanskt.

Ett underligt sammanträffande var det, att på denna hemresa dog Bill, en annan af Wills favorithästar. **VILDA VÄSTERN PÅ CHICAGOUT-STÄLLNINGEN.**

<a officerare af alla nationer betraktade or med beundrande intresse. De sågo i den typiske representanten för en egen-och fångslande sida af lifvet i Nya världen, ike på deras intresse för scenerierna från hans hemland, så olika med allt hvad man nu för tiden möter i Europa, bjöd Will ett antal af dessa officerare att vara honom följaktiga på en längre jaktfärd genom västra Amerika.

Alla, som kunde det, antogo inbjudningen. En bestämd dag utsattes, då de skulle infinna sig i Chicago, och därifrån skulle ett extratåg föra dem till Nebraska.

När sällskapet samlats, räknade det bland sina medlemmar äfven flere framstående amerikaner. På befallning af general Miles åtföljdes de af militäreskort från Chicago, och denna skildes ej från dem förrän man kommit fram till Norra Platt eområdet.

Därefter fortsatte sällskapet färden till landtgården »Spä-jarens ro», där de undfägnades på bästa sätt under ett par dagar, innan de begåfvo sig ut på den egentliga expeditionen.

I Denver försedde man' sig med ammunition och lifs-medelförråd. En fransk kock engagerades också, eftersom Will var rädd för att hans distinguerade gäster måhända ej skulle tycka om lägerkosten. Men en fisk på landbackenkänner sig icke tnera ur sitt element än en fransk kock på en strapatserande färd genom vildmarker och ödebygder.

' De inhemska kockarna, som endast känna till de mest primitiva beredningssätt, lägga aldrig an på några finesser, och den matlust, som följer med lifvet ute i fria luften, håller gärna till godo med den enklaste kost, blott den är kraftig.

Colorados källor, »gudarnes trädgård», samt andra ställen i Colorado besöktes. De främmande resenärerna hade hört mycket berättas om det underbara Amerika, men likt alla naturens mästerstycken trotsar dessa trakters majestätiska skönhet hvarje beskrifning. Endast den, som sett en soluppgång från alperna, förmår göra sig en föreställning därom. Den sagoomväfda Rhen är blott ett tomt tal för den, som aldrig skådat den. Niagara är blott ett vanligt vattenfall, innan man sett det från de olika utsiktspunkterna — då uppenbaras på ett slående sätt dess oerhörda kraft och dess genomskinliga skönhet. Detsamma gäller om våra naturscenerier i västern och deras vilda prakt — de måste ses för att rätt kunna uppskattas.

Det härligaste i »gudarnes trädgård» är själfva ingången, Porten kallad. Färgerna söka här öfverbjuda hvarandra. Klippmassan i förgrunden är hvit och framstår i skarpaste kontrast mot det varma röda i sandstenen, som bildar portalerna. Dessa resa sig å ömse sidor till en höjd af trehundra fot. Oenom dessa jätteportaler, hvilka glöda brandröda i solskenet, ses den ena bärgformationen efter den andra, flammande i de mest lysande färger, som verka än egendomligare genom kontrasten med Pike's Peak, hvilken i bländhvitt majestät höjer sig mot skyn likt herrskaren i detta rike af trotsiga giganter. Hela taflan inramas af rymdens ljusmättade blå och framstår klar och liniefast, i det att de olika färgfälten af-teckna sig skarpt mot hvarandra.

Namnet »gudarnes trädgård» leder antagligen sitt ursprung från den egendomliga skepnaden af dessa spiror, nålar och om kapell påminnande klippformationer, som höja sig så långt ögat når. De ha piskats af stormen och gnagats af tidens tand, ända tills de te sig som fantastiska lerfigurer, knådade af människohand, i stället för granitklippor, som fått sijn form af väder och vind. Hvarje sällsam, grotesk skepnad har sitt namn. En heter »Tvätterskan», en annan »Trädgårdens egarinna»; vidare finnas »De siamesiska tvil-lingarne», »Vraket», »Bagagerummet», »Örnen» och »Championjonen.» Den förherrskande tonen är öfverallt rött, men svarta, bruna, brungula, hvita, gula, gråskiftande och skära klippor göra sitt till för att bilda en den underbaraste, mest harmoniska färgsammansättning, som ytterligare förhöjes af mossornas och lafvarnes grågröna nyanser.

Vid Flagstaff, Arizona, utbyttes tåget mot ridhästar eller kärror. Och nu kände sig Will riktigt i sitt esse; för honom var det ett nöje, alltid lika nytt och eggande, att lotsa en stor karavan öfver bärg och dal. Långvarig erfarenhet hade lärt honom att på bästa sätt sörja för gästernas välbefinnande. Det fanns en mängd vagnar, lastade med proviant, tre kärror, tre sjukvagnar och en hel skara ponies. De, som önskade rida, kunde göra detta; tröttnade de på att guppa i sadeln, kunde de hvila sig i något af åkdonen. Den franske kocken fann, att hans

vetande kom till korta, när det gällde att laga mat öfver lägerelden, och han tillbrakte sin tid med att åter kafva sig upp på hästen, när denne kastat af honom, vid hvilka ofta upprepade tillfällen han använde ett språk, som man svårigen skulle ha trott komma ur en så fin herres mun...

Will ledde färden genom Colorados stora »canon» (smalt, djupt pass), och gamla världens innebyggare fingo skåda en del af den nys dystra majestät. Öfver brusande floder, genom stilla dalar och öfver mäktiga bärg drogo de fram, stannande vid stränderna af fridfulla sjöar eller blickande öfver hisnande bråddjup ned i gapande afgrunder.

Fullt upp med villebråd fanns att bereda omväxling vid taffeln; bäragsfår, bäragslejon, vildkattor, rådjur, elg, antiloper; till och med prärievargar och igelkottar skötos, medan vattendragen lämnade ett öfverflöd på fisk.

Vid ett tillfälle föreföll det troligt nog, att det skulle bli jakt på än större skogens invånare än de nys uppräknade, ty under färden genom Navajostammens land iakttogs och följdes expeditionen af en skara ridande indianer. Man befarade ett anfall, och hade de röde männen börjat skjuta, skulle deras eld lifligt besvarats. Men de misstänksamma indianerna voro endast i rörelse för att se, att inga oloflig-heter skedde, och när expeditionen hunnit ut från deras lan-damären, försvunno indianerna.

Främlingarne blefvo mycket imponerade af vårt lands vidsträckthet och dess ännu outvecklade möjligheter. De fingo äfven ganska stor respekt för klimatet, då termometern sjönk till 40 grader under noll medan de befunno sig på Bockskinnsbärg. Naturen såg ut att vilja hjälpa Will i hans försök att bereda sina långväga gäster pikanta öfver-raskningar, ty den arrangerade åtskilliga granna effektnummer och lyckades så pass som någon dödlig kunde begära. Den bjöd till exempel på en hvinande snöstorm, och med de hvirflande, förblindande snömassorna öfverallt omkring sig är det nog möjligt att resenärernas tankar med hemsjuk längtan gingo tillbaka till Frankrikes soliga kullar, Tysklands leende dalar eller Storbritanniens smekande dimmor.

På toppen af San Franciskobärget förlorade major Mild-mays häst fotfästet och började glida på isen mot en afgrund, väl ett par tusen fot djup. Will såg faran, vecklade upp sin alltid färdiga lasso och fångade skickligt hästen just i rätta ögonblicket för att rädda både den och ryttaren — en bedrift, som ej förfelade att göra sitt intryck på åskådarne.

Olyckstillbud forekommo då och då, och äfventyren voro många. Ofta trodde man sig hotad af indianer, och flere gånger undkom man med knapp nöd faran. På det hela taget var det en högst märklig färd, och den har skildrats under titeln »Ettusen mil i sadeln med Buffalo Bill.» Vid Saltsjöstaden upplöstes expeditionen, och enhvar drog åt skilda håll. Alla uttryckte sin stora belåtenhet med färden och förenade sig i det slutliga omdömet, att Buffalo Bills rykte som vägvisare och spjäre var väl förtjänt. —

Wills bekantskap med indiannaturen kommer honom väl till pass, när det gäller att utvälja det erforderliga antalet indianer för Vilda västerns sommarsäsong. Han skickar i förväg bud till den stam, som han ämnar besöka. De röde männen ha alla hört talas om det underbara, som Långhårige höfdingen och hans sällskap bjuda på; de äro mer än villiga att pröfva på nöjet att få resa, och de samlas på mötesplatsen i stora skaror.

Will står på en för tillfället uppförd liten plattform midt i gruppen. Han ser sig omkring på de svartmuskiga ansiktena, hvilka glöda af all den ifver, som den beherskade indiannaturen tillåter dem att visa. Det är icke alltid de vackraste eller de resligaste männen som väljas. Spjären har mycken erfarenhet af indiansk list och bakslughet, och hans säkra omdöme säger honom, hvilka man kan lita på, och hvilka som äro svekfulla. Ett ansikte väcker hans uppmärksamhet — med en handrörelse ger han tecken åt en krigare, att han är vald; en annan åtbörd, och en ny indians öde är afgjort. Knappt ett ord yttras, och många ögonblick ha ej förflutit, innan han är färdig att nedstiga från sin upphöjda plats och åter draga sina färde med den utvalda flocken lyck-liggjorda rödsinn tätt efter sig.

»Vilda västern» hade redan hyrt ett stycke mark omedelbart utanför världsutställningsområdet, och Will önskade till det myckna sevärda han redan disponerade lägga någonting nytt och särskildt intresseväckande. Han hade hämtat åtskilliga idéer från sin turné i Europa, och han beslöt sig nu att på arenan i Chicago gifva allmänheten en

föreställning om nära nog samtliga europeiska staters stående arméer. Med indianerna och cowboys förenades sålunda mexikaner, kosacker och sydamerikaner, och härtill fogades tränadt ka-valleri från Tyskland, Frankrike, Italien, England och Förenta staterna. Deras första gemensamma uppvisning egde rum år 1893 och gjorde genast lycka. Opie Read har på följande sätt skildrat effekten:

»Morse lät de bägge världarne vidröra hvarandras fingerspetsar; Cody har låtit alla nationers krigare skaka hand.

Vi se samtidigt indianen, hvars ursprung döljes af historiens hemlighetsfulla töcken, Nya världens kække cowboy, den amerikanske soldaten, den mörke mexikanen, Tysklands glittrande krigare, Frankrikes oförvägne kavallerist, den rörlige irländske dragonen och den sällsamma uppenbarelsen från Rysslands stepper, kosacken.

Hvilket underbart skådespel, ett drama med idel stumma personer — Europa, Asien, Afrika och Amerika som ett brokigt, rörligt panorama och dock så individualiserade, som hade hvarje världsdel aldrig lämnat sina egna landamären!»

År 1893 utvidgades min brors intressen ytterligare. I juli detta år gifte jag mig med herr Hugh Wetmore, utgifvare af »Duluth Press», och det uppblomstrande samhället vid Öfre sjöns strand blef mitt hem. Under de långa åren af mitt änkestånd hade min bror alltid varit min rådgifvare och beskyddare, och hans kärleksfulla intresse slappades ej, när jag ingick nytt äktenskap. Han önskade se mig väl försörjd i min nya hemort, och för detta ändamål inköpte han den nyligen grundade »Duluth Press» och lät uppföra ett ståtligt stenhus, där tidningen skulle ha sina lokaler. Vi blefvo på så sätt kompanjoner i det af oss ännu opröfvade tidnings-arbetet.

1 januari 1894 kom han själf på ett kort besök till Duluth. Vi utfärdade inbjudningar till en allmän mottagning, och man begagnade sig utaf dem på äkta amerikanskt sätt

— 1800 gäster samlades i Duluthpressens nyuppförda byggnad för att välkomna och hedra den världsbekante Buffalo Bill.

Hans namn är i god mening i hvar mans mun, och efterfrågan på anekdoter om honom stiger alltjämt. Som han ej tycker om att tala om sig själf, äro hans krönikörer hänvisade till att utfråga hans närmaste eller att tillgripa sina egna resurser. Likt många af de historier, som berättas om Abraham Lincoln, äro nog äfven åtskilliga af de gängse anekdoterna om Buffalo Bill af högst tvifvelaktigt värde. Icke desto-mindre skulle en samling af endast de verkligen sanna kunna fylla en hel bok. Nästan hvarje prärieman eller soldat, som råkat min bror under fälttågen mot indianerna, kan om honom berätta någon intressant historia, som aldrig varit tryckt. Under ungdomsåren, då hans lefnadslust och glada humor oupphörligt togo sig uttryck, gingo nog många af hans roliga infall förlorade, men källan sinade aldrig. Till och med i kyrkan hände det, att han icke brydde sig om att hålla tillbaka en lustig och träffande reflexion, om den framkallats af någon bestämd orsak. Jag anför som exempel en episod från det lilla tämplet, som han hjälpt till att uppföra vid Norra Platteområdet:

Hans hustru och hans syster sutto med bland åhörarne, och denna omständighet hade väl icke endast bort hålla honom vaken, utan äfven mana honom att iakttaga ett korrekt uppförande. Inledningspsalmen började med orden: »O, den som tusen tungor egde», etc. Organisten, som spelade »efter gehör», började emellertid i för hög tonart för att kören och församlingen skulle kunna följa med, och måste börja omigen. Det nästa försöket misslyckades liksom det första. »O den som tusen tungor egde!» önskade församlingen för tredje gången — så ljud det ett långdraget pip från orgeln, och tryckande tystnad följde. Då kunde Will ej längre hålla sig, utan brast ut: — Nöj er med femhundra så länge, så kanske också några af oss andra kunna komma med!

En annan kyrkeepisod timade under »Vilda västerns» besök på Atlantautställningen. En i dessa trakter mycket populär negerpredikant hade meddelat, att han skulle hålla en predikan öfver ämnet Abraham Lincoln. Det samlades en hel mängd hvita, däribland äfven min bror, för att lyssna till föredraget. Som de helst ville behålla sitt incognito, togo de hvita gästerna plats i en bänk längs bort, men en af kyrk-vaktarne, som ville hedra dem, envisades med att föra fram dem till en af de främsta bänkarne. När kollektallriken gick omkring, tog vår hjälte upp en näfve silfverdollars ur sin ficka och lade ned dem på tallriken med sådan kläm, att den lilla brickan stjälppte öfver ända och dess innehåll klingande ströddes ut på stengolfvet. Predikanten steg då ned från sin

predikstol för att hjälpa till med att plocka upp den förskingrade skatten, och han bad församlingen stämma upp en tacksägelsehymn, tills man blifvit färdig med detta värf. Mot slutet af hymnen besteg den svarte andlige åter predikstolen och tillökade sin predikan med följande anmärkningar:*

— Mina bröder och systrar! Jag ser, att öfversten och generalen Buflo Bill är här närvarande. (Ett tjut af »Amen» och »Gud signe!» höjdes af åhörarne). Ni där — ni håller inne med era amen tills jag blir färdig! Allesammans har ni Abrahams sköt att tacka för er frihet, men han hade allt vackert stått där utan Buflo Bill, om inte han kommit och hjälpt honom. Abraham Lincum var den svarte mannens vän — Buflo Bill är allas vår vän. (Amen! skrek en syster). Ja, syster, han är er vän, och hvad mera är, han är hvarje Jakobs dotters vän. Kyrkans skuld är ett kors för oss, och under det korset böjer han sin rygg, som det står profete-radt i skriften. Solen må stå stilla, eller solen må gå sin gilla gång — efter behag — men Buflo Bill står aldrig still

— han tågar från Georgia med sina kristna cowboys för att storma Zions utsiktshärbärge. Diakon Green Henry Turner skall leda oss i bön för Buflo Bill. —

Medan Will befann sig på sin europeiska turné, var han bjuden på tillställningar till en hel del framstående och inflytelserika personer. På en middag, som gafs af en rik

* Tyvärr har negerdialektens oefterhärmliga komik gått förlorad i öfversättningen. (ö. a.) engelsk lord och där han var hedersgäst, sammanträffade Will för första gången ute i sällskapslivet med en skara dryga och skräflande engelska officerare, som nyss kommit hem från Indien. En af dem vände sig till Will med de orden: Jag hör, att ni är officer. Ni amerikaner är förbaskadt svaga för militära titlar, tycks det. Rätt hvad det är få vi väl komma öfver och klå upp er ett tag!

— Hvad — igen? sade späjaren i så undfallande ton, att den morske löjtnanten i första ögonblicket ej förstod, hur bitande sarkasmen var. Men troligt är, att han kom underfund därmed, när repliken hälsades med frenetiskt bifall af alla de närvarande. —

Innan jag nedlägger pennan, vill jag skildra en episod som tilldrog sig under guldfebernens dagar och som belyser den förmåga min hjälte eger att reda sig i alla förhållanden. En herr Abraham från West Superior i Wisconsin och en skara guldsökande äfventyrare hade jagats af en flock indianer, men lyckats för en stund undkomma sina förföljare. De stötte då på Buffalo Bill i spetsen för en trupp soldater, som spanade efter rödskinn. Situationen förklarades för späjaren, som sade:

— Jag söker just densamma skaran rödskinn. Ställ nu upp er i linie, så skall jag mönstra er och välja ut de män, som jag vill ha med mig till hjälp.

Utan att ställa en enda fråga var han i stånd att välja ut de män, som menade allvar med sin afsikt att vända och strida mot indianerna. Han lämnade endast två kvar, men de voro sådana, att de ej skulle ha varit af den minsta hjälp, om man låtit dem ställa sig i fronten. Will red ett stycke före sin trupp, och när indianerna fingo syn på honom, trodde de han var ensam och störtade fram mot honom. Will vände då hastigt och dref på hästen som om han red för brinnande lifvet. Hans folk hade gömt sig väl i ett bakhåll. Indianerna sköto hela tiden, och när han kommit till en viss punkt, låtsade sig Will vara träffad och föll af hästen. Indianernakommo då framstörtande, tjutande som en skock galningar. I nästa ögonblick voro de i fällan, och Will och hans män gifvo eld på dem med den påföljd, att hvarenda man stupade. Detta var äkta indiansk krigslist, och de tio »dråpliga indianer», som lågo kvar på valplatsen, skulle, om de varit i stånd att beklaga sig, ej haft någon rätt därtill.

Will fortsatte marschen, och som det var ganska långt lidet på dagen, började han spana efter någon lämplig lägerplats. När han kommit upp på kammen af en ås, hvarifrån man hade utsikt öfver en liten flod, såg Will en öppen plats, där han slagit läger vid en föregående expedition, men till sin obehagliga öfverraskning upptäckte han samtidigt, att platsen tagits i besittning af en stor fientlig indianby, som höll på att föra upp sina tält, tända lägereldar och inrätta sig bekvämt för den kommande natten.

Will fattade blixtnabbt sitt beslut. — De äro för många för att vi skulle kunna rå på dem, trötta som vi och hästarne äro, sade vår hjälte. Därefter posterade han sina män längs åsens öfre sluttningar, befallde dem att på

gifvet tecken ögonblickligen visa sig, och begaf sig genast, ensam och allena, ned till fiendeläget. Tyst och hastigt gled han fram till höfdingen och sade honom på hans egen dialekt följande:

— Lämnen den här platsen genast allesammans! Jag vill inte döda era kvinnor och barn. En stor trupp soldater följer mig, och de skola förstöra hela er by, om I ännu ären här, när de komma.

Han gjorde med handen en åtbörd upp mot skogsåsen, och genast började blanka knappar och gevärsmynningar glittra i den nedgående solens strålar. Höfdingen befallde ögonblickligen sina krigare att taga ned tälten och tåga vidare. CODYDAGEN PÅ OMAHAUTSTÄLLNINGEN.

»Vilda västern« uteslutande besökt städerna i vårt eget land. Lifvet i »Buffalo M/fältstad«, som den kallas, är som lifvet i en V *en ky- Det finnes omkring 600 personer i de olika afdelningarne. Många af männen ha sina familjer med sig, indianerna ha sina hustrur och små barn, och mångfalden af nationaliteter, språk och dräkter gör miniatyrstaden till ett mycket underhållande och intressant litet samhälle.

Indianerna kan man få se sitta och äta köttstycken med fingrarna och dricka hela stop fulla med iskyld vassla. Mexikanerna, en nyans mera civiliserade, skyffla med sina knifvar otroliga kvantiteter af samma slags mat ned i de rymliga reservoarer, hvarmed naturen begåfvat dem. Nordamerikanerna gifva sig, trots sitt rykte för att äta fort, tid att skratta och nojsa och sluta sin måltid, med en rätt, känd endast på civilisationens högsta tinnar — glass.

När Vilda västern besökte Boston, passerade truppen en varm junidag på vägen till utställningsplatsen ett barnsjukhus. Många af de små patienterna voro ur stånd att lämna sina bäddar. Men alla som kunde det rusade till de öppna fönstren och tittade ifrigt på det förbidragande tåget

— någonting så spännande hade man väl sällan eller aldrig varit vittne till! De lyckliga små, som voro uppe och kunde gå, beskrefvo så lifligt de kunde för de små sängliggande stackarne alla de underbara ting de sågo.

Indianerna beundrades naturligtvis mest. Men sedan tåget dragit förbi, grät en liten pojke, som låg sjuk i ryggmärgslidande, så bittert därför att han ej fått se det. En godhjärtad sköterska försökte trösta honom, men ord förmådde här föga. Då fick den snälla flickan en lysande idé — hon föreslog honom att han själf skulle skriva ett bref till den store Buffalo Bili och bedja honom att få ett porträtt af en indian.

Förslaget omfattades med förtjusning, och den lille fick brådt med att författa och skriva ut brefvet. Det var rörande i sin enkelhet. Den lille patienten berättade för den store förevisaren, att han låg till sängs och var sjuk, att han inte kunnat få se indianerna när de gingo förbi sjukhuset och att han så innerligt gärna ville se ett porträtt af en indian, om något sådant fanns. ...

Det viktiga brefvet lades i breflådan, och till och med ucn otålige lille patienten visste, att det inte tjänade någonting till! att vänta svar den dagen. Den följande morgonen hade knappast grytt, förrän en viss liten patient på sjukhuset slog upp sina klara ögon. Han lyssnade till hvarje buller och undrade när brefbäraren skulle komma med något bref till honom. Sköterskan vågade knappt hoppas, att en så upptagen man som Buffalo Bill skulle taga sig tid att uppfylla ett barns önskan.

— Öfverste Cody har fasligt mycket att göra, sade hon.

— Vi måste ge oss till tåls.

När hon upprepat dessa ord måhända för tjugonde gången, öppnades ljudlöst dörren. In kom en sex fot lång indian, klädd i skinnbyxor och insvept i en skarlakansröd filt. Han bar en hufvudprydnad af höga vajande fjädrar och höll sin båge i handen.

De små patienterna lågo andlösa af undran — sedan skreko de högt af förtjusning. En och en i sänder, tysta och ljudlösa, men småleende, följde ytterligare sex ståtliga krigare efter den förste. De besökande hade tydligt blifvit väl inöfvade och fått sina bestämda instruktioner om hur de skulle bete sig.

En så ovanlig syn inne i det regelrätta sjukhuset gjorde sköterskan så häpen, att hon blef alldeles mållös.

Krigan slöto sig samman i en linie och hälsade på henne. De öfverförtjusta barnen jublade i högan sky, så att ingen gaf akt på den stackars flickans förfäran.

Indianerne ställde upp sig på det trånga utrymmet mellan de små järnsängarne, togo af sig sina brokiga mantlar, lade bågarne på golvet och började utföra en stillsam krigsdans, i det de svängde med armarne af och an. Så följde en låtsad strid och efter den en segersång. Därefter hängdes mantlarne åter öfver axlarne, och de snälla röde männen gingo sin väg, alltjämt småleende så välvilligt som deras hemska krigstatuering medgaf. Ett ljudligt afskedsrop af tacksamhet och förtjusning följde dem genom de breda korridorerna. De lyckliga barnen talade om Buffalo Bill och »Vilda västern» i många veckor efter besöket. —

Staden North Platte hade länge uppmanat min bror att komma dit med sin trupp. Befolkningen önskade se jättetälten föras upp på samma mark, där spjären fordom följt spår på den verkliga krigsstigen; på så sätt skulle den ryktbare medborgaren bäst hedra sin hemort. Och slutligen gafs där en föreställning den 12 oktober 1896, sedan extratåget, som förde Will och hans trupp, dit anländt dagen förut.

Union Pacificjärnvägen hade erbjudit min bror åtskilliga fördelar, om han ville företaga färden, bland annat utlofva-des, att tågastigheten mellan Omaha och North Platte skulle bli ovanligt stor.

Men när vi vaknade upp på morgonen, funno vi, att tåget på något sätt blifvit försenadt, så att i stället för att vara före vår tid, voro vi flera timmar efter. Will telegraferade till vederbörande tjänstemän och anmälde detta. Vidnästa station förspändes tvenne starka snälltågsmaskiner, och farten ökades genast märkbart. Två stationer längre bort körde vi om blixttåget, »flygaren», för hvilken eljest allt annat får vika undan, och bolagets goda vilja tog sig värtaligt uttryck genom det faktum, att detta tåg vexlats in på ett annat spår än det vanliga för att lämna rum för Buffalo Bills »Vilda västern»-tåg. Då fingo sig också tjänstemännen ett nytt telegram, och det lydde som följer:

»Observerade nyss, att blixttåget fått maka sig åt sidan för Vilda västern. Härmed stående fribiljett åt er till galleriplats i himlen!»

Hela färden var en oafbruten hyllning. Hvarje station var till trängsel full, och Will måste stiga ut på plattformen och buga sig för de församlade människomassorna, som då hurrade för honom. I North Platte hade befolkningen gått man ur huse för att taga emot sin landsman. »Codygardet» spelade upp »Segerhjärten kommer här». Borgmästaren sökte hålla ett välkomsttal, men det var honom omöjligt att göra sig hörd, så skallade hurraropen från de hänförda folkskarorna.

Vi hade gjort oss räkning på att komma fram några timmar tidigare; nu voro vi, trots allt, försenade, och gudstjänsten pågick ännu i kyrkorna. Men predikanterna sågo att det var omöjligt att hålla kvar åhörarne, så att predikan fick ett tvärt slut, och de andliga männen följde själfva med ned till stationen. En präst anmärkte ganska humoristiskt:

— Vi se oss denna morgon nödsakade att till text taga »Buffalo Bill och hans Vilda väster», och vi begifva oss nu ned till stationen för att där hålla föredraget.

Wills postvagn, dragen af sex hästar, väntade, och i den åkte vi familjemedlemmar genom staden, med musik före och efter. När vi kommo fram till hemmet, spelade begge orkestrarne upp ett välkomststycke.

När min äldsta syster Julia, hvilkens man är förvaltare på »Spjärens ro», fått veta, att »Vilda västern» ärnade sig till North Platte, kom hon på den tanken att i samband med detta besök anordna ett släktmöte. Vi hade aldrig råkats i

Westmore. Buffalo Bill. 20obruten syskonkrets sedan den tid, då vi först skilts åt, men resultatet af hennes ansträngningar var nu, att vi den aftonen sutto tillsammans i min brors hem. Dagen därpå bjöd oss »vår lilla mamma», som hon alltid ansetts vara, ut till sig på »Spjärens ro».

»Vilda västern» hade samma år besökt Duluth för första gången. Denna stad har 85,000 invånare, North Platte räknar 3,500. När Will skref till mig om sin afsikt att med truppen besöka Duluth, erbjöd han sig att hålla vad om

att hans eget lilla samhälle skulle prestera en talrikare publik än den stad, där jag var bosatt. Min lokalpatriotism tillät mig 1 naturligtvis ej att låta ett dylikt ringaktande omdöme passera oanmärkt, så att jag gick in på vadet, som gällde en hög svart hatt mot en pälskappa.

Den 12 oktober, dagen för föreställningen i North Platte, grydde klar och molnfri. — I dag afgöres vårt vad, sade Will. — Här kommer väl en två tre dussin människor knogande från prärien. Duluth gaf några tusen, så du tycker väl redan, att du så godt som vunnit vadet.

Tältdirektören hyste synbarligen mycket klena förhoppningar. Jag delade hans uppfattning och tyckte mig redan i besittning af min sköna pälskappa.

— Öfverste, skola vi spänna ut hela duken? sporde tältdirektören.

— Hvarenda tumsbredd af den, ljöd det snabba svaret.

— Vi skola väl åtminstone visa North Platte hvad Vilda västern duger till.

När vi begåfvo oss i väg till tältplatsen, var Will synbarligen en smula tvehågsen med afseende på utgången, trots den förra tvärsäkerheten på det storartade mottagande han skulle röna i North Platte. — Präktigt svängrum under föreställningen komma vi åtminstone att få, anmärkte han.

Men medan vi ännu voro på väg, började vi se tecken till att det komme att bli godt hus. Folket strömmade till från alla riktningar; själfva luften tycktes redan tjock, ochsom dammet låg nästan fotsdjupt på landsvägarne, höll man alldeles på att storkna därpå. Årsmarknaden pågick, och Union Pacificbanans styrelse hade tillkännagifvit, att billig-hetsståg skulle gå från alla städer och köpingar på många mils omkrets. Det var omöjligt att säga, hvarifrån alla människomassor kommo myllrande. Det såg ut, som om en fé varit framme med sitt trollspö och stenarna förvandlats till människor eller måhända, som i den gamla sagan, människor vuxit upp ur marken.

Will var nog van vid att hans föreställningar lockade folk, men denna gång stod han verkligen häpen. Jag själf blef orolig för mitt vad och min pälskappa, när jag såg skarorna trängas vid ingångarne. Jag gick in till biljettförsäljaren och frågade hur sakerna stodo.

— Åh, präktigt, sade han. — Duluth kryper ihop till ingenting i jämförelse med den stora amerikanska öknens väldighet.

Detta landområde, som endast för några år sedan var en ödemark, sände nu mer än tiotusen människor att bevista en föreställning af »Vilda västern». —

Omaha hedrade härom året Will genom att bestämma en dag till »Codydag». Det blef den 31 augusti, och en stor, hänförd folkmassa samlades för att hedra pionieren från Nebraska. Bland de i festligheterna deltagande märktes äfven statens guvernör, senator Thurston och Wills gamle vän och förste arbetsgifvare, herr Alexander Majors, hvilken äfven han hälsades med stor entusiasm. Han höll följande tal till dagens hjälte:

— Mina herrar och min gosse, öfverste Cody! (Skratt) Får jag säga några få välkomstord? Vännen Creighton och jag ha kilat hit i dag tillsammans, men han trodde inte jag skulle vara situationen vuxen. Mina herrar, hur det är med den saken vet jag inte, men jag ämnar göra så godt jag kan. Räck mig er hand, öfverste! Mina herrar, i dag för fyrtio år sedan fördes detta präktiga exemplar af människa till mig af sin mor — han var då nio år gammal — och föga tänkte jag då, att gossen som stod framför mig och bad 0111 arbete af hvad slag som helst, blott jag ville betala hans mor en smula, skulle ha en sådan framtid för sig som det visat sig att han fått. Här i landet ha vi stora män, statsmän och politici, män som gjort mycket för åkerbruket, industrien och den allmänna odlingen, som skapat sig stora namn och hållits högt i ära. Så ha vi äfven en Cody. Han, mina herrar, som nu står här framför er, är öfver hela den vida världen känd som den siste af de stora späjarne. När gossen Cody kom till mig och stod där rak i ryggen som en liten gran och såg mig in i ansiktet, sade jag till min kompanjon, herr Russel, som stod bredvid mig: »Vi ta den här lille pojken, och vi betala honom samma lön som åt en vuxen man, ty han rider sin pony lika duktigt som en vuxen». — Och jag minns mycket väl, när vi betalte honom tjugufem dollars för den första månadens arbete. Han fick betaldt i halfdollars och fick femtio stycken. Dem band han in i sin lilla

näsduk, och när han kommit hem, löste han upp näsduken och strödde ut pengarne öfver hela bordet. —

— Jag har strött ut dem allt sedan dess, inflickade här festföremålet.

Herr Majors fortsatte sitt tal ännu en liten stund och slöt det ined orden: — Gud signe ert goda hjärta, öfverste Cody! — Han satte sig ned under stormande bifallsyttringar.

Äfven senator Thursten höll ett till form och innehåll mycket lyckadt anförande, och slutligen tackade Will med några varma ord. På gifvet tecken höjde »Vilda västern» tre skallande hurrarop för Nebraska och Omahautställningen. Orkestern stämde upp nationela sånger, och så ordnade man sig till högtidlig defilerings- öfver hela utställningsområdet. Öfverste Cody red sin kastanjebruna häst »Hertigen», efter honom kommo de inbjudna gästerna i ekipage, så följde kosackerna, kubanerna, tyska kavalleriet, Förenta staternas kavalleri, mexikanerna och ytterligare representanterna för tjugufem länder.

När defileringen närmade sig sitt slut, vände sig min bror till sina vänner och sade, att som de för hans skull uppehållits långt utöfver middagstiden, ville han gärna hålla dem skadeslösa genom att bjuda på en måltid i all enkelhet. Denna inbjudning antogs genast, och sällskapet styrde kosan till ett kafé> där en aptitlig frukost- middag snart stod uppdukad. Aldrig någonsin hade ett dylikt sällskap föregångs-män och banbrytare sålunda suttit tillsammans vid ett gemensamt bord, och många voro de hågkomster från svunna tider, som lifvades upp. Där satt herr Majors, grundaren af ponyexpresslinien. De begge bröderna Creighton, som anlade den första telegraflinien och beröfvade expressryttarne deras sysselsättning, innehade hedersplatser. Herr A. D. Jones presenterades som den man, hvilken i sin hatt burit omkring Omahas första postkontor och som ännu bar samma hatt. Det fanns en mängd andra duktiga arbetare från den tid, då marken ännu var obruten, och hvar och en drog sitt strå till stacken i form af roande anekdoter och intressanta minnen.DEN SISTE AF DE STORE SPÄJARNE.

ränsoroligheternas historia tillhör redan det för-^u^na- »Vilda västern» har försvunnit likt snö för M solsken genom beröringen af dessa det nittonde

seklets stora häxmästare — ångan och elektri-

Järnväg löper nu i nästan samma linie som den gamla historiska Santa Févägen. Präriens tystnad bröts fordom af indianernas vilda krigstjut, då de sträfvade att upprätthålla sitt herravälde öfver någon fientlig grannstam; det dofva mullrandet, som förorsakades af trampet från tusentals bufflar, var nästan det enda, som i öfrigt störde stillheten. Nu för tiden bilda ånghvisslans gälla signaler, klockans ringning och rasslet af järnvägsvagnarnes hjul ett oafåttligt ackompanjemang till det jämna, glädliga sorlet från det idoga arbetslif, som öfverallt banat sig väg genom hvad som för trettio år sedan var ödemark. Nästan de enda synbara minnena af de strider och de försakelser, som de tappra, ihärdiga föregångsmännen måst utstå för att ernå sitt mål, äro de från de oroliga tidernas historia kända punkter af landskapet, som benämnts efter någon af dessa modiga män. Men äfven dessa punkter äro till antalet helt få. Pike's Pik lyfter sin snöiga hjässa mot himlen som ett stumt vittnesbörd om den oförfäradе upptäcktsresande, efter hvilken den kallats upp. SimpsonsRo, en skyhög bärgstopp, erinrar om den bärgbestigare, hvilkens lif till större delen tillbrakts å de skrofliga sluttningarne i de trånga passen, och hvilkens sista önskan var att han skulle bli begrafven uppe på den nyssnämnda toppen. En annan molnsvept jätte bär namnet Fishers Pik, och med den sammanhänger en historia.

Kapten Fisher kommenderade ett batteri i den armé, som fullbordade Nya Mexikos eröfring. Hans styrka slog läger nära foten af det bärg, som nu bär hans namn. Narrad af den klara luften, som kom alla afstånd att synas mindre än de voro, begaf han sig ut på en morgonpromenad till det, efter hvad han trodde, straxt intill belägna bärget, och sade ifrån, att han skulle vara tillbaka till frukosten. Dagen förgick, utan att man såg en skymt af kapten Fisher, och natten förvandlades på nytt till dag. När äfven den andra dagen förflutit, utan att han kommit tillbaka, kunde hans kompani ej annat än tro, att han fallit offer för några kringsmygande indianer, och soldaterna höllo just på att under sorgsen tystnad sätta sig ned till aftonmåltiden, då deras uthungrade och trötte kapten uppenbarade sig. Hans lilla morgonpromenad hade tagit två dagar och en natt — men han hade gått ut för att se på bärget, och han hade också sett på bärget.

Den tvärs öfver hela fastlandet gående linie, som efterträdde den gamla Saltsjövägen och nu är känd som Union Stillahafs-järnvägen, är elfva år äldre än den järnvägslinie, som förenar Atchinson, Topeka och Santa Fé. Skildringen af de svårigheter och de hinder, som måste öfvervinnas vid byggandet af denna bana, bjuder på större under än någon saga ur Tusen och en natt.

Denna järnväg undanträngde ponyexpresslinien, hvars rykande, flämtande hästar ansträngde sig till det yttersta och buro sina outtröttliga ryttare femton mil i timmen, en hastighet som förde dem till målet på åtta dygn. Ånghästen låter höra en föraktfull fnysning och tillryggalägger med lätthetsamma afstånd, från Missourilinen till Stillahafskusten, på tre dygn.

De passagerare, som bestiga nutidens snabba, luxuöst inredda järnvägsvagnar, tänka föga på hvad som varit före. De faror, som de forna tidernas resenärer mötte, beröra dem alls icke. Diligenspassageraren hotades utifrån af indianer och stråtröfvere, inne i vagnen hade han till ständigt sällskap trötthet och otrefnad. Den svängande, dunsande vagnen skakade och mörbultade de olyckliga passagerarne lika mycket som den obarmhärtinge körsvennen med piskrapp dref på de framstormande hästarne. Framåt galopperade de, öfver bärg och genom dalklyftor, utan att någonsin sakta farten. Till och med skutskepparen betalar motvilligt den låga frakt, som begäres i våra dagar, glömsk af den tack han är skyldig den stora kulturvinst, som ligger i underlättade kommunikationer.

Men hur stora de än äro, de praktiska fördelar, som järnvägarne bereda, kunna vi dock icke hålla tillbaka en suck vid tanken på det myckna pittoreska och egendomliga, som den svunna tidsåldern tagit med sig. Borta äro pådrifvarne och de klumpiga gamla prärievagnarna! Borta äro diligenserna och deras körsvenner! Borta äro ponyexpressryttarne! Borta äro pälsjägarna, de käcka pioniererna, utforskarne och späjarne! Borta är präriens konung, den lurfvige, raggige buffeln!

År 1869, för endast trettio år sedan, fördröjdes tåget å Kansas Pacific-linien åtta timmar, därför att en ofantlig buffelhjord promenerade tvärs öfver spåret rakt framför tåget. Men de underlättade kommunikationerna förde hundratals sportsmän till prärien, och de dödade onödigtvis, blott för sportens skull, stora mängder af de ståtliga djuren. Tusentals bufflar offrades för hudens skull, hvilken röner stor efterfrågan. Under åren 1868 — 81 utbetalades ensamt i Kansas 2,500,000 dollars för skeletten af dessa djur, hvilka samlades uppe på prärien och kommo till användning i vissa fabriker. Detta representerar en totalsiffra af 31,000,000 nedlagda buff-lar blott i en enda stat. För så vidt jag kunnat utröna, återstår när detta skrives (1901) blott en enda hjord, om mindre än tjugu djur, af alla de oräkneliga tusental, som ströfvade omkring på prärien för endast så kort tid sedan, och denna hjord förvaras omsorgsfullt i en enskild park. Kanhända finns det några enstaka exemplar i menagerier och djursamlingar, men detta slaktande i massa har omsider ledt till, att släktet faktiskt dött ut.

Och på samma sätt som med det djur, hvilket haft hemorts rätt på prärien, har det gått med den människoras, som i samma trakter egt infödings rätt. Vi kunna hysa medkänsla med indianen och sympatisera med hans ansträngningar att framtinga rättvisa från sina så kallade beskyddare. Vi kunna beundra hans poetiska natur, så som den tager sig uttryck i rasens sägner och legender. Vi kunna imponeras af den lugna värdighet och medfödda skicklighet som talare och statsman, hvilka han besitter. Vi kunna gömma som relik de olika delarne af hans pittoreska dräkt. Men historiens uråldriga sorgespel upprepas inför denna generations ögon, den underlägsne måste ge vika för den öfvermåktiga civilisationen. Den poetiske, pittoreske, primitive röde mannen måste oundvikligen duka under öfverallt där hans praktiske, framåtgående, skoningslöse hvite broder drager fram.

Cooper har i sin »Siste mohikan» odödliggjort för oss ett folk, som dött ut. Mången annan stam har slocknat, utan att äras eller besjungas. Det stora området väster om Mississippi befolkas nu af den hvita rasen, medan indianerna fått sig anvisade begränsade territorier. Deras dom är fäld, deras sol har sjunkit. Deras öde är besegladt, rasens totala utslocknande är endast en tidsfråga.

Från denna svunna tidsålder af vårt nationela lif finnes det kvar blott en enda välbekant representant, och det är min bror. Han intager en enastående plats i porträttgalleriet af ryktbara amerikaner i våra dagar. Det är ej blott det akt-ningsbjudande i hans personlighet eller den framgång hanhaft i hvad han företagit sig i lifvet, som skänkt

honom den plats, han intager i alla amerikaners hjärtan, eller det fängslande intresse, hvarmed han drager till sig främlingarne. Den omständighet, att han i sin egen person koncentrerar en period af hela nationens historia är en viktig faktor i det mäktiga inflytande han utöfvar på andra. Han kan med skäl benämnas »Den siste af de store spåjarne». Han har stora föregångare. Kit Carsons * mantel föll öfver hans skuldror, och han bär värdigt upp den. Han har icke och kan aldrig få någon efterföljare. Han så att säga bildar öfvergången mellan det vilda och stormiga lifvet i den forna västern och nutidens vidt utgrenade utveckling.

När »Vilda västern» löses upp, försvinner det sista spåret af vårt lif i gränstrakterna från verklighetens skådebana och blir en historiens tillhörighet.

»Lifvet är verklighet, lifvet är allvar», sjunger skalden, och verklighet och allvar har det varit för min bror. Han har tillbrakt det i andras tjänst. Jag kan icke erinra mig någon tidpunkt, då han icke varit belastad med tunga bördor. Men på egen hand har han vunnit rykte, inom och utom det land, som sett honom födas. En sjöofficer, som besökte Kina, berättar, att när han steg i land, bjöd man ut åt honom två böcker till salu — den ena var bibeln, den andra »Buffalo Bills lefnadsöden».

Under nästan ett halft århundrade, hvilket omfattar hans barndom, ungdom och mannaålder, har min bror tillhört den stora allmänheten. Någon barndom kan man knappast säga att han haft, så tidigt blef han inkastad midt i det kärfva och pröfvande gränslifvet för att få spela en vuxen mans roll däri vid en ålder, då de flesta pojkar endast tänka på marmorkulor och snurror. Han tog värfning i unionarmén innan han var myndig och skötte sig under inbördeskriget

- Ryktbar nordamerikansk indianagent och militär, som under inbördeskriget gjorde unionen goda tjänster i Nya Mejico och Colorado samt förmedlade åtskilliga fördrag mellan unionsregeringen och indianerna. lika duktigt som någon veteran. Sedan dess har han nästan utan afbrott förblifvit i sitt lands tjänst, alltid redo att träda fram i fronten, när fara hotade. Han har erhållit många slags utmärkelser och hedrats med mångfaldiga kommunala uppdrag. Han har varit Amerikas förnämste spåjare och buffeljägare, han är fortfarande en af världens mästergyttar. Knappast någon offentlig förlustelse torde ha blifvit så populär som hans »Vilda väster». Han är frisinad och vän af framåtskridande, och af både far och mor har han ärfitt sitt hat till förtryck i hvarje form. Med sin mor som förebild anser han att frimodighet och öppen hjärtighet äro egenskaper, som ovillkorligen böra stå i samband med intelligens och uppfostran. Det är hans bana som offentlig person, hvilken skänker intresse åt hans enskilda lif. I detta har han varit en öm och trofast son och bror, en tillgifven och hänsynsfull make, en kärleksfull och frikostig far. — Endast deras namn, som äro rättrådiga, modiga och sanna, kunna nämnas med heder, voro vår döende moders sista ord, och allmänt aktadt, hvarhållst det blifvit bekant, har hans namn blifvit, i hans eget land och på andra sidan världshafvet.

Med längtansfull förbidan motser han den stund, då han skall kunna taga afsked af den stora allmänheten och draga sig tillbaka till privatlifvet. Det är hans länge närda önskan att få tillbringa sina återstående år vid Big Horn Basin i Wyoming och få sysselsätta sig med dessa traktens odling och förköfran. Han har besökt hvarje land i Europa, och han har sett de skönaste af gamla världens naturskådespel. Han känner väl till de praktfullaste scenerierna i Amerika, men för honom är och förblir dock detta västerns nya El Dorado den färgaste trakten på jorden.

Han har redan gifvit ut hundra tusentals dollars och nedlagt mycken möda och ansträngning för att uppnå förverkligandet af denna sin älsklingsidé. Ett bevakningssystem har nu gjort landet fruktbart, och många andra förbättringar äro i gång för att få landet att flöda af mjölk och honung och bereda det till mottagandet af tusentals hemlösa vandringsmän. Likt Israels barn skulle dessa aldrig hinna det förlofvade landet, om icke den outtröttlige Moses gått före dem, men i olikhet med den heliga skrifts vägledare och banbrytare, har det blifvit min bror förunnadt att själf skåda sitt Canaan — till och med dess aflägsnaste trakter. Det blockhus han uppfört där är ej olika med det, som vi minnas från vår barndoms dagar. Här finner han sin trygga hamn, sin hälsokälla, dit han hastar, när arbetet är slut och han åter är fri för en tid. Han känner sig uppfriskad i den sunda, stärkande atmosfären kring denna tillflyktsort, och han njuter ljuf vederkvickelse efter lifvets mödor och bekymmer under

inflytandet af de storslagna naturscenerierna.

Och här, i skuggan af Klippbärgen och dock »midt i solen», är det hans förhoppning att få sluta sina dagar liksom han började dem — med att öppna för dem som komma efter honom den ännu utforskade västerns vidsträckta områden och med att delgifva dem den sanning, han som gosse undfick ute på prärien, att naturen har oskattbara lärdomar att gifva den, hvars sinne i kärlek och ödmjukhet är redo att taga emot dem.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/buffalo/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-buffalo>.

Filen skapad 2018-12-16 19:59:08.365518